IV

(Tiedotteet)

EUROOPAN UNIONIN TOIMIELINTEN JA ELINTEN ANTAMAT TIEDOTTEET

KOMISSIO

EUROOPAN YHTEISÖJEN TILINPÄÄTÖS

VARAINHOITOVUOSI 2007

Nide I

KONSOLIDOITU TILINPÄÄTÖS JA KONSOLIDOITU SELVITYS TALOUSARVION TOTEUTTAMISESTA

(2008/C 287/01)

SISÄLLYS

Sivu

Konsolidoituun tilinpäätökseen liitetty ilmoitus 2
Tärkeimmät tapahtumat ja keskeiset numerotiedot 3
EU:n talousarvion toteuttaminen ja talousarviokirjanpito 4

I OSA: Euroopan yhteisöjen konsolidoitu tilinpäätös ja liitetiedot 10

A. Tase 11

B. Tuotto- ja kululaskelma 12

C. Rahavirtalaskelma 13

D. Laskelma nettovarojen muutoksista 14

E. Tilinpäätöksen liitetiedot 15

II OSA: Konsolidoitu selvitys Euroopan yhteisöjen talousarvion toteuttamisesta ja sen liitetiedot 84

A. Konsolidoitu selvitys talousarvion toteuttamisesta 85

B. Talousarvion konsolidoidun toteuttamisselvityksen liitetiedot 101

KONSOLIDOITUUN TILINPÄÄTÖKSEEN LIITETTY ILMOITUS

Euroopan yhteisöjen vuoden 2007 konsolidoitu tilinpäätös on laadittu käyttäen tietoja, jotka muut toimielimet ja elimet ovat toimittaneet varainhoitoasetuksen 129 artiklan 2 kohdan mukaisesti. Vakuutan, että tilinpäätös on laadittu Euroopan yhteisöjen yleiseen talousarvioon sovellettavan varainhoitoasetuksen VII osaston säännösten sekä tilinpäätöksen liitteessä esitettyjen tilinpäätöksen laadintaperiaatteiden, -sääntöjen ja -menetelmien mukaisesti.

Olen saanut kyseisten toimielinten ja elinten tilinpitäjiltä kaikki heidän oikeaksi vakuuttamansa tiedot, jotka tarvitaan laadittaessa tilinpäätöstä, josta käyvät ilmi Euroopan yhteisöjen varat ja velat sekä talousarvion toteuttaminen.

Edellä mainittujen tietojen perusteella ja tehtyäni tarpeellisiksi katsomani tarkistukset ennen kuin varmensin Euroopan komission tilinpäätöksen allekirjoituksellani vakuutan olevani riittävän varma siitä, että tilinpäätös antaa kaikilta olennaisilta osiltaan oikean ja riittävän kuvan Euroopan yhteisöjen taloudellisesta asemasta.

Brian GRAY
Euroopan komission tilinpitäjä

TÄRKEIMMÄT TAPAHTUMAT JA KESKEISET NUMEROTIEDOT

Vuodelta 2007 laadittu Euroopan yhteisöjen tilinpäätös on kolmas suoriteperusteinen tilinpäätös. Suoriteperuste otettiin Euroopan yhteisöissä käyttöön vuonna 2005. Vuonna 2007 tarkistettiin myös Euroopan yhteisöjen yleiseen talousarvioon sovellettavaa varainhoitoasetusta, ja tarkistettu varainhoitoasetus tuli voimaan 1. toukokuuta 2007.

Komissio on entiseen tapaansa pyrkinyt tilinpäätöstä laatiessaan kehittämään sitä aikaisemmista tilinpäätöksistä. Tänä vuonna tavoitteena on ollut etenkin antaa entistä ymmärrettävämpää ja käyttökelpoisempaa tietoa.

Vuoden 2007 tilinpäätöksen esittämistapa poikkeaa joiltakin osin edellisen tilinpäätöksen esittämistavasta:

— Tilinpäätökseen on lisätty uusi jakso, jossa käsitellään EU:n talousarvion toteuttamista ja talousarviokirjanpitoa. Jaksossa tarkastellaan yhteisöjen toiminnan rahoittamista sekä yhteisöjen varojen käyttöä, valvontaa ja kirjanpitoa.

— Tilinpäätökseen on myös lisätty aiheettomien maksujen takaisinperintää selvittävä jakso, joka sisältää tietoa tällaiseen takaisinperintään liittyvistä määristä (ks. jakso **E.6**).

— Talousarvion toteuttamista koskeviin taulukoihin sisältyvät summat on esitetty miljoonina euroina. Tilinpäätökseen on myös lisätty tiivistelmätaulukko, jonka tarkoituksena on antaa entistä parempi kuva talousarvion tuloista ja menoista.

— Tilinpäätöksen liitetiedoissa on nyt myös ensimmäistä kertaa varainhoitovuoden taloudellisen tuloksen ja talousarvion toteutuman välinen täsmäytyslaskelma.

Lisäksi olisi otettava huomioon, että tilinpäätökseen konsolidoitujen yhteisöjen määrä on kasvanut vuodesta 2006: konsolidoitujen yhteisyritysten määrä on kasvanut yhdestä kolmeen ja konsolidoitujen erillisvirastojen määrä 24:stä 26:een.

VARAINHOITOVUODEN 2007 TILINPÄÄTÖKSEN KESKEISET NUMEROTIEDOT

— Talousarvion ylijäämä supistui entisestään 1 529 miljoonaan euroon (vuoden 2006 tilinpäätökseen kirjatusta 1 848 miljoonan euron ylijäämästä).

— Tuotto- ja kululaskelman mukainen varainhoitovuoden taloudellinen tulos, joka oli vuoden 2006 tapaan ylijäämäinen, parani 197 miljoonasta eurosta 7 462 miljoonaan euroon.

— Kokonaisvarat kasvoivat 75 386 miljoonaan euroon (67 332 miljoonaa euroa vuonna 2006) ja kokonaisvelat 134 006 miljoonaan euroon (131 550 miljoonaa euroa vuonna 2006). Varojen ja velkojen erotus rahoitetaan lyhyellä aikavälillä talousarviovaroista, jotka on jo hyväksytty tai jotka jäsenvaltiot ovat sitoutuneet antamaan yhteisöjen käyttöön pitkällä aikavälillä.

EU:N TALOUSARVION TOTEUTTAMINEN JA TALOUSARVIOKIRJANPITO

1. VUOTUISEN TALOUSARVION VALMISTELU

EU:n talousarviosta myönnetään rahoitusta hyvin monenlaisille, EU:n toimintapolitiikan eri osa-alueisiin kuuluville toimille ja ohjelmille, joita toteutetaan eri puolilla EU:ta. Komissio toteuttaa jäsenvaltioiden asettamien painopisteiden mukaisesti erilaisia ohjelmia, toimia ja hankkeita. Tällaisia ovat esimerkiksi opettajien ja opiskelijoiden liikkuvuutta edistävät koulutusalan hankkeet, EU:ssa työskentelevien työympäristön parantamiseksi toteutettavat hankkeet ja ulkorajavalvonnan tehostamiseksi toteutettavat hankkeet.

Noin 95 prosenttia EU:n talousarviovaroista käytetään tällaisten, kaikkien jäsenvaltioiden hyväksymien toimien ja hankkeiden rahoittamiseen. Suora yhteys vuotuisen talousarvion ja EU:n toimintapolitiikan välillä varmistetaan käyttämällä toimintoperusteista budjetointia. Vuonna 2004 käyttöön otetun toimintoperusteisen budjettinimikkeistön avulla saadaan selkeä kuva EU:n toimintapolitiikan eri osa-alueista ja kutakin osa-aluetta varten myönnetyistä kokonaisresursseista.

Talousarvion 32 toimintalohkoa on jaettu edelleen noin 200 toimintoon, joista yli 110 sisältää toimintamäärärahojen budjettikohtia. Tällaisia budjettikohtia sisältävät toiminnot esitetään talousarviossa omina lukuinaan. Toimintalohkot sisältävät pääasiassa toimintamäärärahoja, koska niihin sisältyvien keskeisten toimintojen tarkoituksena on rahoittaa ulkopuolisten edunsaajien toimintaa kulloinkin kyseeseen tulevan toiminnon alalla. Toimintalohkoihin kuuluu myös horisontaalisia toimintalohkoja, joiden tarkoituksena on varmistaa, että komissio voi toimia moitteettomasti. Tällaisia ovat esimerkiksi toimintalohkot ”Koordinointi ja oikeudellinen tuki” ja ”Talousarvio”. Toimintoperusteinen rakenne tarjoaa yhteisen käsitekehyksen ensisijaisten tavoitteiden asettamista ja toiminnan suunnittelua, budjetointia, seurantaa ja raportointia varten, ja sen tärkeimpänä tavoitteena on tehdä varojen käytöstä entistä tehokkaampaa, taloudellisempaa ja tuloksellisempaa.

Alustavan talousarvion hyväksymisessä noudatettavan sisäisen menettelyn ensimmäisessä vaiheessa komissio valmistelee alustavan talousarvioesityksen, joka toimitetaan neuvostolle. Neuvosto voi tehdä kyseiseen esitykseen tarpeelliseksi katsomansa tarkistukset. Neuvoston tarkistukset sisältävä esitys toimitetaan tämän jälkeen Euroopan parlamentille, joka voi esittää siihen tarkistuksia tai hyväksyä tai hylätä sen. Kun kaikista tarkistuksista on sovittu (tämä saattaa edellyttää, että komissio laatii kokonaan uuden esityksen), parlamentti vahvistaa lopullisen talousarvion joulukuun puolivälissä. Talousarvion toteuttaminen voidaan aloittaa, kun Euroopan parlamentin puhemies on todennut sen vahvistetuksi.

2. MITEN TALOUSARVIO RAHOITETAAN?

EY:llä on kaksi pääasiallista rahoituslähdettä: omat varat ja sekalaiset tulot.

2.1 **Omiin varoihin kuuluvat tulot ja saamiset**

Omat varat ovat EU:lle ilman eri toimenpiteitä kertyviä tuloja, jotka se voi käyttää talousarvionsa rahoittamiseen ilman, että kansallisten viranomaisten tarvitsee tehdä asiasta erillistä päätöstä (vuonna 2007 näiden varojen osuus kaikista tuloista oli 93 prosenttia). Talousarvion rahoittamiseen tarvittavien omien varojen määrä saadaan, kun menojen kokonaismäärästä vähennetään muut tulot. Omien varojen kokonaismäärä saa olla enintään 1,24 prosenttia EU:n yhteenlasketusta bruttokansantulosta (BKTL). Omat varat jaetaan seuraaviin ryhmiin:

1. Perinteiset omat varat, jotka muodostuvat tullimaksuista, maatalousmaksuista ja sokerimaksuista. Jäsenvaltiot kantavat nämä varat talouden toimijoilta EU:n puolesta ja pidättävät kyseisistä varoista kantokuluina 25 prosenttia. Tullimaksut ja maatalousmaksut kannetaan EU:n ulkopuolisista maista EU:hun tuotavista tuotteista yhteisen tullitariffin mukaisesti. Sokerimaksut peritään sokerin tuottajilta sokerin vientituen rahoittamiseksi. Perinteisten omien varojen osuus kaikista omista varoista on yleensä noin 15 prosenttia.
2. Arvonlisäveroon (alv) perustuvat omat varat kannetaan osuutena jäsenvaltioiden alv-määräytymisperusteista, jotka on yhdenmukaistettu yhteisön sääntöjä noudattaen tätä tarkoitusta varten. Kaikkien jäsenvaltioiden yhdenmukaistettuihin määräytymisperusteisiin sovelletaan samaa verokantaa. Alv-määräytymisperuste on kuitenkin jokaisella jäsenvaltiolla rajattu 50 prosenttiin sen BKTL:sta. Alv-perusteisten omien varojen osuus kaikista omista varoista on yleensä noin 15 prosenttia.
3. BKTL:oon perustuvilla omilla varoilla tasapainotetaan talousarvion tulot ja menot eli niillä rahoitetaan se osuus talousarvion menoista, jota ei voida kattaa muista lähteistä saatavilla tuloilla. BKTL-varat saadaan soveltamalla kunkin jäsenvaltion BKTL:oon samaa kerrointa. BKTL määritetään yhteisön sääntöjä noudattaen. BKTL-perusteisten omien varojen osuus kaikista omista varoista on yleensä noin 70 prosenttia.

Edellä kuvattujen varojen maksamisesta voidaan todeta, että perinteiset omat varat kirjataan erilliseen kirjanpitoon silloin, kun kyseessä ovat sellaiset varat, jotka jäsenvaltiot ovat asetuksen (EY, Euratom) N:o 1150/2000 6 artiklan 3 kohdan b alakohdan mukaisesti todenneet mutta joita ne eivät ole asettaneet yhteisöjen käyttöön, koska kyseisiä varoja ei ole vielä peritty, vakuutta ei ole vielä toimitettu tai määristä on syntynyt erimielisyyttä. Kaikki jäsenvaltiot toimittavat komissiolle tästä kirjanpidosta neljännesvuosikatsaukset, jotka sisältävät jokaisen varojen lajin osalta seuraavat tiedot:

— perittävänä oleva saldo edelliseltä vuosineljännekseltä,

— asianomaisen vuosineljänneksen aikana perityt määrät,

— asianomaisen vuosineljänneksen aikana tehdyt laskentaperusteen oikaisut (oikaisut/peruutukset),

— kirjanpidosta poistetut määrät,

— perittävänä oleva saldo kyseisen vuosineljänneksen lopussa.

Kun erilliseen kirjanpitoon merkityt perinteiset omat varat on peritty, ne on asetettava komission käyttöön viimeistään varojen perimiskuukautta seuraavan toisen kuukauden 19 päivää seuraavana ensimmäisenä arkipäivänä.

Erilliseen kirjanpitoon kirjatuista saamisista on tehtävä arvonalennus, joka vastaa sellaisia varoja, joita ei todennäköisesti saada perittyä. Arvonalennus perustuu jäsenvaltioiden neuvoston asetuksen (EY, Euratom) N:o 1150/2000 6 artiklan 4 kohdan b alakohdan mukaisesti tekemiin arvioihin. Kyseisen alakohdan mukaan ”jäsenvaltioiden on toimitettava kutakin varainhoitovuotta koskevan viimeisen neljännesvuosikatsauksen yhteydessä arvio kaikista kyseisen vuoden 31 päivänä joulukuuta erillisellä tilillä olevista saatavista, joiden perinnästä ei ole varmuutta”.

Taseen vastaavaa-puolella oleviin saamisiin jäsenvaltioilta on tehty arvonalennus jäsenvaltioiden toimittamien arvioiden perusteella. Tämä ei kuitenkaan merkitse sitä, että komissio olisi luopunut arvonalennusta vastaavien määrien perimisestä. Vaikka perintä vaikuttaisi hyvin epätodennäköiseltä tai käytännössä lähes mahdottomalta, määrät voidaan tästä huolimatta sisällyttää yhteisön talousarvioon perinteisinä omina varoina. Perimättä olevat saamiset menetetään vain, jos jäsenvaltio on toteuttanut kaikki vaadittavat toimenpiteet taatakseen perinnän onnistumisen. Muussa tapauksessa jäsenvaltio on taloudellisessa vastuussa kyseisistä määristä ja joutuu maksamaan ne yhteisön talousarvioon asetuksen (EY, Euratom) N:o 1150/2000 17 artiklan 2 kohdan mukaisesti.

2.2 **Sekalaiset tulot**

Euroopan yhteisöjen toiminnasta kertyvien sekalaisten tulojen osuus on noin 7 prosenttia kaikista tuloista. Näihin tuloihin kuuluvat esimerkiksi kilpailun alalla määrätyt sakot sekä yhteisön hankkeiden hallinnointiin liittyvät, yksityisen ja julkisen sektorin velallisille osoitetut perintämääräykset (ks. edellä oleva esimerkki). Sekalaisiin tuloihin kuuluvat myös uhkasakot, jotka yhteisöjen tuomioistuin on määrännyt jäsenvaltioille silloin, kun nämä eivät ole noudattaneet annettua tuomiota. Komissio hallinnoi vuosittain satojatuhansia hankkeita, ja se joutuu antamaan noin 12 000 perintämääräystä vuodessa. Kaikista saamisista, joita ei ole maksettu viimeistään eräpäivänä, peritään viivästyskorkoa. Jos yhteisössä oleva kolmas osapuoli, joka ei ole jäsenvaltio, ei ole maksanut velkaansa, komission (tai neuvoston) päätös, jolla kyseiselle velalliselle määrätään maksuvelvollisuus, on suoraan täytäntöönpanokelpoinen sillä alueella voimassa olevien, lainkäyttöä riitaasioissa koskevien sääntöjen mukaisesti, jolla pakkotäytäntöönpano toteutetaan. Muita velallisia koskevista toimenpiteistä vastaa oikeudellinen yksikkö ulkopuolisten asianajotoimistojen avustuksella.

3. YHTEISÖN TALOUSARVION HALLINNOINTI JA TALOUSARVIOVAROJEN KÄYTTÄMINEN

3.1 **Ensisijaiset toimintamenot**

Euroopan yhteisöjen toimintamenot sisältävät rahoituskehyksen eri otsakkeisiin kuuluvia menoja, ja niihin osoitettuja varoja hallinnoidaan eri tavoin. Hallinnointitapa määräytyy sen mukaan, miten maksut suoritetaan ja miten varoja hoidetaan. Varainhoitoasetuksen mukaan yhteisöt voivat yleistä talousarviota toteuttaessaan käyttää seuraavassa kuvattuja menetelmiä.

Suora keskitetty hallinnointi: kulloinkin toimivaltainen yhteisöjen toimielin tai elin vastaa suoraan talousarvion toteuttamisesta.

Välillinen keskitetty hallinnointi: yhteisöt antavat talousarvion osan toteuttamisen tehtäväksi jollekin yhteisöjen tai jäsenvaltion elimelle.

Hajautettu hallinnointi: yhteisöt siirtävät tietyt talousarvion toteuttamiseen liittyvät tehtävät yhteisöjen ulkopuolisille maille.

Hallinnointi yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa: yhteisöt siirtävät tietyt talousarvion toteuttamiseen liittyvät tehtävät jäsenvaltioille.

Hallinnointi yhteistyössä kansainvälisten järjestöjen kanssa: yhteisöt siirtävät tietyt talousarvion toteuttamiseen liittyvät tehtävät kansainvälisille järjestöille.

Suurinta osaa yhteisöjen menoista eli 90:tä miljardia euroa (91 miljardia euroa vuonna 2006) hallinnoidaan yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa, jolloin tietyt talousarvion toteuttamiseen liittyvät tehtävät on siirretty jäsenvaltioille. Tätä hallinnointitapaa käytetään esimerkiksi silloin, kun on kyse maatalousmenoista tai rakennetoimista.

3.2 **Taloushallinnon toimijat**

Komission kollegio kantaa poliittisen vastuun talousarviosta, mutta sillä ei käytännössä ole toimivaltaa talousarvion toteuttamisessa. Se siirtää talousarvion toteuttamiseen liittyvät tehtävät joka vuosi yksittäisille, henkilöstösääntöjen alaisille virkamiehille, jotka vastaavat toiminnastaan kollegiolle. Näitä virkamiehiä, jotka ovat yleensä pääjohtajia tai osaston johtajia, kutsutaan valtuutetuiksi tulojen ja menojen hyväksyjiksi. Kyseiset virkamiehet voivat siirtää talousarvion toteuttamiseen liittyviä tehtäviä edelleen virkamiehille, joita kutsutaan edelleenvaltuutetuiksi tulojen ja menojen hyväksyjiksi.

Tulojen ja menojen hyväksyjät ovat vastuussa hallinnointiprosessin kaikista osista. He mm. päättävät, mitä toimia toimielimen asettamien poliittisten tavoitteiden saavuttaminen edellyttää, ja vastaavat sekä varsinaisten toimien että niihin osoitettujen määrärahojen hallinnoinnista. Heidän tehtäviinsä kuuluu näin myös oikeudellisten sitoumusten tekeminen, tulosten seuranta, maksujen suorittaminen ja tarvittaessa myös varojen takaisinperintä. Tulojen ja menojen hyväksyjien on myös huolehdittava ehdotustensa toteutettavuuden arvioinnista (ennakkoarviointi) ja arvioitava jo käynnistettyjen ohjelmien edistymistä ja kustannustehokkuutta (väli- ja loppuarvioinnit). Näiden arviointien tuloksia käytetään pyrittäessä parantamaan päätöksentekoprosessia sekä tekemään yhteisöjen toimien toteuttamisesta entistä läpinäkyvämpää, vastuullisempaa ja kustannustehokkaampaa.

Moitteeton varainhoito ja asianmukaiset vastuusuhteet varmistetaan jokaisessa pääosastossa erottamalla johdon harjoittama valvonta (joka on tulojen ja menojen hyväksyjien vastuulla) sisäisen tarkastuksen alaan kuuluvista ja sääntöjen noudattamista koskevista tarkastuksista, jotka perustuvat selkeisiin (COSO:n kansainvälisiin standardeihin pohjautuviin) sisäisen tarkastuksen standardeihin, ennakko- ja jälkitarkastuksista, riskinarviointiin perustuvista riippumattomista sisäisistä tarkastuksista sekä säännöllisestä raportoinnista, jonka tarkoituksena on tiedottaa yksittäisille komissaareille toiminnoista.

Tilinpitäjä toteuttaa tulojen ja menojen hyväksyjien laatimat maksu- ja perintämääräykset ja vastaa kassanhallinnasta, kirjanpito- ja tilinpäätössääntöjen ja -menetelmien laatimisesta, kirjanpito- ja tilinpäätösjärjestelmien hyväksymisestä, kirjanpidosta, toimielimen tilinpäätöksen laatimisesta ja kyseisen tilinpäätöksen konsolidoinnista muiden konsolidoinnin piiriin kuuluvien yhteisöjen tilinpäätösten kanssa. Lisäksi tilinpitäjä varmentaa tilinpäätöksen allekirjoituksellaan vakuuttaen, että se antaa oikean ja riittävän kuvan yhteisöjen taloudellisesta asemasta.

Toimielin nimittää **sisäisen tarkastajan**, joka ei varsinaisesti kuulu taloushallinnon toimijoihin, tarkastamaan, että talousarvion toteuttamisessa käytettävät järjestelmät ja menettelyt ovat moitteettomia. Sisäisen tarkastajan tehtävänä on myös neuvoa toimielintä riskinhallintaan liittyvissä asioissa. Sisäinen tarkastaja antaa riippumattomia lausuntoja hallinnointi- ja valvontajärjestelmien laadusta sekä laatii suosituksia siitä, miten menettelyjä voidaan parantaa ja moitteetonta varainhoitoa edistää.

3.3 **Sitoutuminen EU:n talousarvion toteuttamiseen**

Kun talousarvio on vahvistettu, budjettipääosasto asettaa varat komission kirjanpitojärjestelmän välityksellä komission eri yksiköiden, eri toimielinten ja eri elinten käyttöön sen mukaan, mitkä ovat niiden vastuualueet toimintoperusteiseen budjetointiin perustuvassa järjestelmässä. Komissio siirtää tässä yhteydessä esimerkiksi ympäristöön liittyvien budjettikohtien hallinnointivastuun ympäristöasioiden pääosaston pääjohtajalle (josta tulee näin kyseisistä budjettikohdista vastuussa oleva valtuutettu tulojen ja menojen hyväksyjä).

Kolmannen kanssa voidaan tehdä oikeudellinen sitoumus (esimerkiksi hankinta- tai avustussopimus) vain silloin, kun vuotuisessa talousarviossa on kyseistä toimintoa vastaava budjettikohta, jossa on riittävästi varoja menojen kattamiseen. Jos nämä edellytykset täyttyvät, talousarviosta varataan tarvittavat määrärahat kirjanpitojärjestelmään tehtävällä talousarviositoumuksella.

Talousarviositoumuksen tekemisen käynnistää hankkeesta vastaava henkilö (joka tunnetaan sitoumuksen alkuunpanijana), minkä jälkeen sitoumus käsitellään ennalta määrättyä menettelyä noudattaen. Menettelyllä varmistetaan käsittelyketju, jossa käsittelyä voidaan seurata tositteiden ja konekielisten kirjausten avulla ja johon osallistuu vähintään kaksi henkilöä (ns. kahden käsittelijän periaate), ts. vähintään sitoumuksen alkuunpanija ja sen tarkastaja. Käytössä olevissa käsittelyketjuissa tehdään sekä rahoitusta että varsinaista toimintaa koskevia tarkastuksia ennen kuin toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä hyväksyy sitoumuksen.

Yhteisön talousarviossa olevia varoja ei voida käyttää ennen kuin komissio tai muu EY:n elin ja yhteisön varojen vastaanottajaksi tarkoitettu taho ovat tehneet kirjallisen oikeudellisen sitoumuksen. Kun kyse on suorasta keskitetystä hallinnoinnista, oikeudellinen sitoumus on joko toimeksisaajan kanssa tehtävä hankintasopimus tai avustuksen saajan kanssa tehtävä avustussopimus.

Kun talousarviositoumus on hyväksytty, se kirjataan talousarviokirjanpitoon ja määrärahoista otetaan käyttöön sitoumusta vastaava määrä. Tällä toimenpiteellä ei kuitenkaan ole vaikutusta liikekirjanpitoon (ts. pääkirjaan), koska kulua ei vielä ole syntynyt. Syynä tähän on se, että Euroopan yhteisöjen kirjanpitojärjestelmä muodostuu kahdesta erillisestä mutta toisiinsa yhteydessä olevasta järjestelmästä:

a) talousarviokirjanpito, josta saadaan yksityiskohtaiset tiedot talousarvion toteuttamisesta; ja

b) liikekirjanpito, jonka perusteella laaditaan tase sekä tuotto- ja kululaskelma.

Talousarviokirjanpitoon kirjataan noin 1 150 budjettikohdan päivittäiset sitoumukset ja maksut. Talousarviokirjanpito pohjautuu mukautetun maksuperusteisen kirjanpidon periaatteeseen, jonka mukaan meno tai tulo kirjataan vasta kun varoista tehdään sitoumus tai kun ne maksetaan tai saadaan. Tämän tyyppistä kirjanpitoa käytetään etenkin julkisella sektorilla, jolla painopiste on perinteisesti ollut talousarviossa ja sen toteuttamisessa. Euroopan parlamentti, jolle toimeenpanosta huolehtiva komissio on vastuussa, haluaa luonnollisesti tarkistaa, että komissio noudattaa niitä päämääriä, jotka parlamentti on talousarvion vahvistamisen yhteydessä esittänyt. Komissio julkaisee kuukausittain numerotietoja talousarvion toteuttamisen (varojen käytön) senhetkisestä tilanteesta Europa-sivustolla. Tiedot on jaoteltu rahoituskehyksen otsakkeittain ja toimintalohkoittain.

Liikekirjanpito (ts. pääkirja) perustuu kahdenkertaiseen kirjanpitoon, ja se sisältää kaikki varainhoitovuoden menot ja tulot (joten sen perusteella voidaan laatia tuotto- ja kululaskelma). Liikekirjanpito on perustana myös EY:n taseelle, joka antaa kuvan EY:n varoista ja veloista ja sen taloudellisesta asemasta 31. joulukuuta.

3.4 **Maksun suorittaminen**

3.4.1 *Yleissäännöt*

Maksua ei voida suorittaa ennen kuin toimesta vastuussa oleva tulojen ja menojen hyväksyjä on hyväksynyt vastaavan talousarviositoumuksen. Maksua suoritettaessa on noudatettava vastaavanlaista käsittelyketjua kuin talousarviositoumusta hyväksyttäessä. Maksu käsitellään kirjanpitojärjestelmässä siten, että käsittelyn eri vaiheita voidaan seurata tositteiden ja konekielisten kirjausten avulla. Myös tämän käsittelyn käynnistää maksun alkuunpanija, ja käsittelyn viimeisessä vaiheessa maksun hyväksyy edelleenvaltuutettu tulojen ja menojen hyväksyjä. Kun maksu on hyväksytty, sekä talousarvio- että liikekirjanpidon tiedot päivittyvät automaattisesti.

Kun maksu on hyväksytty kirjanpitojärjestelmässä, varat maksetaan saajan tilille. Esimerkiksi komissio suorittaa lähes kaikki maksunsa tilisiirtona, ja maksut suorittaa kassanhallinnasta vastaava budjettipääosaston yksikkö. Komissiolla on pankkitilejä jäsenvaltioiden valtiokonttoreissa, keskuspankeissa ja liikepankeissa.

Komissio suorittaa yli miljoona maksua vuodessa. Komissio on SWIFTin jäsen (Society for Worldwide Interbank Financial Telecommunication). Komissiossa tehdään päivittäin vähintään yksi maksuajo budjettipääosaston kassanhallintayksikön valvonnassa. Ajossa luodaan hyväksyttyjen maksumääräysten pohjalta maksuohjeet, jotka järjestelmä lähettää komission käyttämille pankeille, jotta nämä voisivat siirtää varat maksujen saajille.

3.4.2 *Ennakkomaksut*

Ennakkomaksun tarkoituksena on tarjota edunsaajalle käteisvaroja. Ennakkomaksu voidaan suorittaa useammassa erässä ennakkomaksusopimuksessa kulloinkin määrätyllä ajanjaksolla. Jos maksettua ennakkoa ei käytetä sopimuksessa määrätyllä ajanjaksolla siihen tarkoitukseen, johon se on myönnetty, se on maksettava takaisin. Näin ollen jos edunsaajalle ei aiheudu tukikelpoisia menoja, edunsaajan on palautettava ennakkomaksu Euroopan yhteisöille. Maksettu ennakkomaksu on näin lopullinen meno vasta kun siihen liittyvät sopimusehdot on täytetty. Ennakkomaksu kirjataan tämän vuoksi taseen vastaaviin alkuperäisen maksun suoritusajankohtana. Taseeseen kirjattuun ennakkomaksumäärään tehdään (osittainen tai koko määrän suuruinen) vähennys, kun tukikelpoiset menot hyväksytään tai ennakkomaksuna suoritetut määrät palautetaan. Kun yhteisöt hyväksyvät ennakkomaksun joko kokonaan tai osittain tutkittuaan ensin maksupyyntöön sisältyvien menojen tukikelpoisuuden (ks. jäljempänä), hyväksyttyä tukikelpoista määrää vastaava määrä poistetaan taseesta ja kirjataan kuluksi tuotto- ja kululaskelmaan. Ennakkomaksu voidaan tässä yhteydessä katsoa hyväksytyksi joko kokonaan tai osittain.

Ennakkomaksut arvostetaan arvioituun kerrytettävissä olevaan määrään. Tässä yhteydessä otetaan huomioon ennakkomaksuun liittyvät vakuudet. Ennakkomaksu, jota ei oletettavasti saada perittyä takaisin, kirjataan kuluna tuotto- ja kululaskelmaan, ja taseeseen merkittyä ennakkomaksun kirjanpitoarvoa vähennetään kulukirjausta vastaavalla määrällä. Ennakkomaksuista kertyy yleensä korkotuottoa (poikkeuksena ovat jäsenvaltioille maksetut määrät ja liittymistä valmisteleva tuki). Korkotuoton omistusoikeus määräytyy sen mukaan, onko kyse Euroopan yhteisöjen vai kolmansien suorittamista ennakkomaksuista. Nämä kaksi ennakkomaksutyyppiä eroavat toisistaan siinä, että Euroopan yhteisöjen suorittamista ennakkomaksuista kertynyt korko on yhteisöjen omaisuutta, ja se on sen vuoksi palautettava yhteisöille, kun taas kolmansien suorittamista ennakkomaksuista kertynyt korko on edunsaajien omaisuutta.

3.4.3 *Maksupyynnöt ja menojen tukikelpoisuus*

Jonkin ajan kuluttua ennakkomaksun suorittamisesta ennakkomaksun saaja toimittaa asianomaiseen EY:n elimeen maksupyynnön osoittaakseen, että ennakkomaksu on käytetty sopimuksen mukaisesti. Maksupyyntöjä saadaan edunsaajilta vuoden kuluessa sen mukaan, minkä tyyppisestä hankkeesta on kysymys ja millaisia sopimusehtoja kulloinkin sovelletaan. Kaikkia maksupyyntöjä ei välttämättä saada vuoden loppuun mennessä.

Saadut maksupyynnöt kirjataan välittömästi kirjanpitojärjestelmässä lyhytaikaisiin velkoihin siten, että vastakirjaus (debet-kirjaus) tehdään tilille "Määrät, joiden tukikelpoisuus tarkistettava". Tämä kirjaus katsotaan ensimmäisen vaiheen laskuksi. Kulu kirjataan liikekirjanpitoon vasta, kun sen perustana oleva tapahtuma on toteutunut eli kun maksupyyntö on tarkastettu ja hyväksytty. Ensimmäisessä vaiheessa ei näin ollen vielä kirjata kulua. Toimivaltaisen henkilön on tarkistettava saatu maksupyyntö, ja hän voi tarvittaessa pyytää lisäperusteluja ennen kuin vahvistaa järjestelmässä ja paperilla, että maksupyyntö on perusteltu ja että maksu voidaan suorittaa. Kun maksupyyntö on katsottu perustelluksi, kirjanpitoon tehdään kirjaus, jolla tukikelpoiset määrät siirretään kuluksi tuotto- ja kululaskelmaan (toisen vaiheen lasku). Samalla avoinna oleviin ennakkomaksu- ja velkasaldoihin tehdään tarkastettua ja hyväksyttyä määrää vastaava vähennys. Näillä kirjauksilla ei ole vaikutusta talousarviokirjanpitoon, johon on jo tehty kyseistä maksua vastaavat kirjaukset.

3.4.4 *Seuraavien maksuerien suorittaminen*

Jos maksupyynnön mukainen, tarkistettu ja hyväksytty määrä on suurempi kuin jo suoritetun ensimmäisen maksun määrä tai jos sopimuksessa edellytetään toisen maksuerän tai lopullisen maksun suorittamista, käynnistetään uusi maksatusmenettely edellä kuvattuja sääntöjä noudattaen. Ennen maksun suorittamista tarvittavan lopullisen hyväksynnän antaa valtuutettu tulojen ja menojen hyväksyjä. Tukikelpoisuusehdot määritetään perussäädöksessä, ehdotuspyynnössä, muussa avustusten saajille tarkoitetussa tietoaineistossa ja/tai avustussopimukseen sisältyvissä sopimusmääräyksissä. Kun avustuksen saajan ilmoittamat kustannukset on tutkittu, tukikelpoiset menot kirjataan kuluksi ja saajalle ilmoitetaan, jos kustannukset sisältävät eriä, jotka eivät ole tukikelpoisia. Erä "Määrät, joiden tukikelpoisuus tarkistettava" sisältää siis sellaiset maksupyynnöt, joissa ilmoitettujen menojen tukikelpoisuutta ei vielä ole tutkittu. Kulun perusteena oleva tapahtuma ei näin ole vielä kyseisten määrien osalta toteutunut.

3.4.5 *Tilikauden päättäminen (siirtyvät erät)*

Vuoden lopussa avoinna olevat ennakkomaksut arvostetaan alkuperäisiin maksettuihin määriin, joista on vähennetty seuraavat erät: palautetut määrät, ennakkomaksuja vastaan kuitatut tukikelpoiset menot sekä arvioidut vuoden lopussa ennakkomaksuista vielä kuittaamatta olevat tukikelpoiset menot ja arvonalennukset. Ennakkomaksujen osalta saadut vakuudet esitetään taseen ulkopuolisissa ehdollisissa varoissa.

Vuoden lopussa vielä saamatta olevat maksupyynnöt otetaan huomioon siirtyvinä erinä tilikautta päätettäessä. Erityisesti on arvioitava yhteisöiltä rahoitusta saaneiden edunsaajien sellaiset tukikelpoiset menot, joita ei ole vielä ilmoitettu yhteisöille. Näistä määristä laaditaan paras mahdollinen arvio. Arvioinnissa käytettävä menetelmä valitaan sen mukaan, millaisesta toiminnasta on kyse ja mitä tietoja on käytettävissä. Kun nämä siirtyvät erät on arvioitu, arvioiden mukaiset tukikelpoiset määrät kirjataan siirtoveloiksi, ja sellaiset määrät, jotka eivät ole tukikelpoisia, jätetään avoimiksi niiden määrien tileille, joiden tukikelpoisuus on vielä tarkistettava. Nämä määrät on esitetty lyhytaikaisissa veloissa, jotta varojen ja velkojen määrää ei arvioitaisi liian suureksi.

3.5 **Aiheettomien maksujen takaisinperintä**

Asianomaiset EY:n yksiköt tarkastavat talousarviosta rahoitettavien menojen tukikelpoisuuden. Jos varoja hallinnoidaan yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa, tarkastamisesta vastaavat jäsenvaltiot. Tarkastukset perustuvat kulloinkin sovellettaviksi tulevien sääntöjen ja avustussopimusehtojen mukaisiin asiakirjoihin. Jotta tarkastusjärjestelmistä saataisiin mahdollisimman kustannustehokkaita, lopullisten maksupyyntöjen perustana olevat asiakirjat tarkastetaan yleensä perusteellisemmin kuin välimaksupyyntöihin liitetyt asiakirjat. Lopullisten maksupyyntöjen tarkastuksissa voidaan tämän vuoksi havaita myös välimaksuihin liittyviä virheitä, jotka korjataan oikaisemalla lopullista maksua. Lisäksi EY:llä ja/tai jäsenvaltiolla on oikeus varmistaa maksupyyntöön liitettyjen asiakirjojen moitteettomuus tekemällä maksupyynnön esittäjän tiloissa tarkastuksia rahoitettavan hankkeen toteuttamisen aikana ja/tai sen päätyttyä (jälkitarkastukset). Toteutusjakson aikana todetut virheet voidaan korjata seuraavissa maksupyynnöissä. Toteutuksen päätyttyä todetut virheet korjataan perintämääräyksellä. Lisätietoja tästä aiheesta on jaksossa **E.6**.

4. TILINPÄÄTÖSRAPORTOINTI

4.1 **Tilinpäätös**

Tilinpitäjä on vastuussa tilinpäätöksen laatimisesta ja sen varmistamisesta, että se antaa oikean ja riittävän kuvan EU:n taloudellisesta asemasta. Tilinpäätös sisältää taseen, tuotto- ja kululaskelman sekä talousarvion toteuttamista koskevat selvitykset. Tilinpäätöksen hyväksyy komissio, joka esittää sen tilintarkastustuomioistuimelle tarkastettavaksi ja tämän jälkeen neuvostolle ja parlamentille vastuuvapauden myöntämistä varten.

4.2 **Vuotuiset toimintakertomukset**

Jokaisen tulojen ja menojen hyväksyjän on laadittava vuotuinen toimintakertomus vastuullaan olevista toiminnoista. Toimintakertomuksessa kuvataan toiminnan tuloksia ja arvioidaan sitä, onko olemassa riittävä varmuus siitä, että kertomuksessa kuvattujen toimintojen toteuttamiseen myönnetyt resurssit on käytetty tarkoitukseensa moitteettoman varainhoidon periaatteiden mukaisesti ja että käytössä olevin valvontamenettelyin voidaan varmistaa, että kirjausten perustana olevat toimet ovat laillisia ja asianmukaisia.

5. TILINTARKASTUS JA VASTUUVAPAUDEN MYÖNTÄMINEN

5.1 **Tilintarkastus**

EU:n tilinpäätöstä ja resurssienhallintaa valvoo ulkoisena tarkastajana toimiva Euroopan tilintarkastustuomioistuin, joka laatii vuosikertomuksen neuvostolle ja Euroopan parlamentille. Tilintarkastustuomioistuimen päätehtävänä on toimittaa riippumaton ulkoinen tarkastus Euroopan yhteisöjen tilinpäätöksestä. Tilintarkastustuomioistuimen tehtäviin kuuluu mm. seuraavien asiakirjojen laatiminen:

1. yleisestä talousarviosta rahoitettavia toimintoja koskeva vuosikertomus, jossa esitetään yksityiskohtaisia huomautuksia tilinpäätöksestä ja sen perustana olevista toimista;
2. tarkastusten perusteella laadittu lausunto, joka sisältyy vuosikertomukseen tarkastuslausuman muodossa ja joka koskee i) tilien luotettavuutta; ja ii) tilien perustana olevien toimien (joihin kuuluvat sekä verovelvollisilta kerätyt tulot että lopullisille edunsaajille suoritetut maksut) laillisuutta ja asianmukaisuutta;
3. erityiskertomukset, joissa esitetään tiettyjä varojen hallinnoinnin osa-alueita koskevia tarkastushavaintoja.

Tilintarkastustuomioistuimella on oikeus tutustua kaikkiin asiakirjoihin, joita se tarvitsee tarkastuksissaan. Tilintarkastustuomioistuimen tarkastukset kattavat kaikki EU:n toiminnan osa-alueet, ja niissä voidaan tutkia myös yksittäisten toimien ja maksujen laillisuus ja asianmukaisuus. Tilintarkastustuomioistuin huolehtii myös varsinaisen tilinpäätöksen tarkastamisesta ja tarkastaa tarvittaessa myös yksittäiset tasetilit ja tuotto- ja kululaskelman tilit sekä tilinpäätöksen esittämisen kokonaisuudessaan. Tilintarkastustuomioistuin voi sen vuoksi antaa lausunnon paitsi esitetyistä numerotiedoista myös käytössä olevasta järjestelmästä ja toimitetuista tarkastuksista.

5.2 **Vastuuvapauden myöntäminen**

Tarkastusten viimeisenä vaiheena on talousarvion toteuttamista koskevan vastuuvapauden myöntäminen asianomaiselta varainhoitovuodelta. EY:ssä vastuuvapauden myöntää Euroopan parlamentti. Tämä tarkoittaa, että sen jälkeen kun tilinpäätös on tarkastettu ja lopullinen tilinpäätös on vahvistettu, neuvosto antaa suosituksen, jonka perusteella parlamentti päättää, myöntääkö se komissiolle ja muille EY:n elimille vastuuvapauden yhteisöjen edellisvuoden talousarvion toteuttamisesta. Parlamentin päätös perustuu tilinpäätöksen tarkastukseen, tilintarkastustuomioistuimen vuosikertomukseen (joka sisältää virallisen tarkastuslausuman), komission antamiin vastauksiin sekä komissiolle esitettyihin lisäkysymyksiin ja lisätietopyyntöihin.

Vastuuvapauden myöntämistä voidaan pitää talousarvion toteuttamiseen kohdistuvan ulkoisen valvonnan poliittisena ulottuvuutena. Neuvoston suosituksen perusteella tekemällään päätöksellä Euroopan parlamentti vapauttaa komission tietyn vuoden talousarvion toteuttamiseen liittyvästä vastuusta toteamalla, että kyseinen talousarvio on loppuun käsitelty. Vastuuvapauden myöntämismenettely johtaa johonkin seuraavista kolmesta tuloksesta: vastuuvapaus myönnetään, vastuuvapauden myöntämistä lykätään tai vastuuvapautta ei myönnetä. Parlamentti voi vastuuvapauden myöntämisen yhteydessä tuoda esille tärkeinä pitämiään havaintoja ja suosittaa toimenpiteitä, joita komission olisi toteutettava kyseisillä osa-alueilla. Komissio esittelee toteuttamansa toimenpiteet laatimassaan seurantaraportissa ja toimintasuunnitelmassa, jotka se toimittaa sekä parlamentille että neuvostolle.

I OSA

EUROOPAN YHTEISÖJEN KONSOLIDOITU TILINPÄÄTÖS JA LIITETIEDOT

SISÄLLYS

Sivu

A. Tase 11
B. Tuotto- ja kululaskelma 12
C. Rahavirtalaskelma 13
D. Laskelma nettovarojen muutoksista 14
E. Tilinpäätöksen liitetiedot: 15
1. Tilinpäätöksen keskeiset laatimisperiaatteet 16
2. Taseen liitetiedot 27
3. Tuotto- ja kululaskelman liitetiedot 46
4. Rahavirtalaskelman liitetiedot 57
5. Taseen ulkopuoliset erät 57
6. Aiheettomien maksujen takaisinperintä 65
7. Rahoitusriskien hallinta 70
8. Lähipiiriä koskevat tiedot 79
9. Tilinpäätöspäivän jälkeiset tapahtumat 80
10. Konsolidoidut yhteisöt 81
11. Konsolidoimattomat yhteisöt 82

A. **TASE**

milj. euroa

	Liitetieto	31.12.2007	31.12.2006
PITKÄAIKAISET VARAT:			
Aineettomat hyödykkeet	*2.1*	44	37
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	*2.2*	4 523	4 586
Pitkäaikaiset sijoitukset	*2.3*	1 973	2 157
Lainat	*2.4*	1 806	2 023
Pitkäaikaiset ennakkomaksut	*2.5*	14 015	22 425
Pitkäaikaiset saamiset	*2.6*	127	328
		22 488	**31 556**
LYHYTAIKAISET VARAT:			
Vaihto-omaisuus	*2.7*	88	115
Lyhytaikaiset sijoitukset	*2.8*	1 420	1 426
Lyhytaikaiset ennakkomaksut	*2.9*	20 583	8 055
Lyhytaikaiset saamiset	*2.10*	12 051	9 796
Käteisvarat ja muut rahavarat	*2.11*	18 756	16 384
		52 898	**35 776**
Vastaavaa yhteensä		**75 386**	**67 332**
PITKÄAIKAISET VELAT:			
Työsuhde-etuudet	*2.12*	(33 480)	(32 200)
Pitkäaikaiset varaukset	*2.13*	(1 079)	(989)
Pitkäaikaiset rahoitusvelat	*2.14*	(1 574)	(1 862)
Muut pitkäaikaiset velat	*2.15*	(1 989)	(2 020)
		(38 122)	**(37 071)**
LYHYTAIKAISET VELAT:			
Lyhytaikaiset varaukset	*2.16*	(369)	(379)
Lyhytaikaiset rahoitusvelat	*2.17*	(135)	(20)
Muut lyhytaikaiset velat	*2.18*	(95 380)	(94 080)
		(95 884)	**(94 479)**
Vastattavaa yhteensä		**(134 006)**	**(131 550)**
NETTOVARAT		**(58 620)**	**(64 218)**
Rahastot	*2.19*	2 806	2 855
Jäsenvaltioiden rahoitusosuudet:	*2.20*		
Työsuhde-etuudet (1)		*(33 480)*	*(32 200)*
Muut määrät (2)		*(27 946)*	*(34 873)*
NETTOVARAT		**(58 620)**	**(64 218)**

(1) Henkilöstösääntöjen (29. helmikuuta 1968 annettu neuvoston asetus (ETY) N:o 259/68, sellaisena kuin se on muutettuna) 83 artiklan mukaisesti jäsenvaltiot takaavat yhdessä eläkevastuun kattamisen.

(2) Euroopan parlamentin 13. joulukuuta 2007 vahvistaman talousarvion mukaisesti yhteisöjen lyhytaikaiset velat katetaan omista varoista, jotka jäsenvaltiot kantavat tai joiden maksamista pyydetään jäsenvaltioilta vuonna 2008.

B. **TUOTTO- JA KULULASKELMA**

milj. euroa

	Liitetieto	2007	2006
TOIMINNAN TUOTOT			
Tuotot omista varoista ja rahoitusosuuksista	*3.1*	112 084	105 118
Muut toiminnan tuotot	*3.2*	9 080	8 368
		121 164	**113 486**
TOIMINNAN KULUT			
Hallintokulut	*3.3*	(7 120)	(6 619)
Toiminnan kulut	*3.4*	(104 682)	(106 803)
		(111 802)	**(113 422)**
TOIMINNAN YLIJÄÄMÄ		**9 362**	**64**
Tuotot rahoitustoiminnasta	*3.5*	674	621
Kulut rahoitustoiminnasta	*3.6*	(354)	(331)
Työsuhde-etuuksiin liittyvän velan muutos	*2.12*	(2 207)	108
Osuus osakkuusyritysten ja yhteisyritysten nettovoitoista/(nettotappioista)	*3.7*	(13)	(265)
VARAINHOITOVUODEN TALOUDELLINEN TULOS		**7 462**	**197**

C. **RAHAVIRTALASKELMA**

milj. euroa

	Liitetieto	2007	2006
Varainhoitovuoden taloudellinen tulos		7 462	197
Toiminnan rahavirrat	*4.2*		
Hankintamenon jaksottaminen		11	11
Poistot		329	306
Sijoitusten arvonalentumistappio (arvonalentumistappion peruuttaminen)		(3)	(3)
Lainojen (lisäys)/väheneminen		217	374
Pitkäaikaisten ennakkomaksujen (lisäys)/väheneminen		8 410	307
Pitkäaikaisten saamisten (lisäys)/väheneminen		201	(84)
Vaihto-omaisuuden (lisäys)/väheneminen		27	11
Lyhytaikaisten ennakkomaksujen (lisäys)/väheneminen		(12 528)	(1 422)
Lyhytaikaisten saamisten (lisäys)/väheneminen		(2 255)	(2 558)
Pitkäaikaisten varausten lisäys/(väheneminen)		90	(108)
Pitkäaikaisten rahoitusvelkojen lisäys/(väheneminen)		(288)	(58)
Muiden pitkäaikaisten velkojen lisäys/(väheneminen)		(31)	167
Lyhytaikaisten varausten lisäys/(väheneminen)		(10)	104
Lyhytaikaisten rahoitusvelkojen lisäys/(väheneminen)		115	(2)
Muiden lyhytaikaisten velkojen lisäys/(väheneminen)		1 300	11 552
Edellisen varainhoitovuoden ylijäämä, joka kirjataan tuottona, johon ei liity maksutapahtumaa		(1 848)	(2 410)
Muut transaktiot, joihin ei liity maksutapahtumaa		(15)	140
Työsuhde-etuuksiin liittyvän velan lisäys/(väheneminen)		1 280	(956)
Sijoitustoiminnan rahavirrat	*4.3*		
Aineettomien hyödykkeiden ja aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden (lisäys)/väheneminen		(284)	(772)
Pitkäaikaisten sijoitusten (lisäys)/väheneminen		(5)	(156)
Lyhytaikaisten sijoitusten (lisäys)/väheneminen		6	14
NETTORAHAVIRTA		**2 181**	**4 654**
KÄTEISVAROJEN JA MUIDEN RAHAVAROJEN NETTOMÄÄRÄINEN LISÄYS [1]		2 181	4 654
KÄTEISVARAT JA MUUT RAHAVARAT VARAINHOITOVUODEN ALUSSA [1]	*2.11*	16 824	12 170
KÄTEISVARAT JA MUUT RAHAVARAT VARAINHOITOVUODEN LOPUSSA [1]	*2.11*	19 005	16 824

[1] Sisältää takuurahastossa olevat rahavarat (ks. liitetieto **2.11**).

D. **LASKELMA NETTOVAROJEN MUUTOKSISTA**

milj. euroa

	Rahastot (A)		Jäsenvaltioiden rahoitusosuudet (B)		Nettovarat = (A) + (B)
	Käyvän arvon rahasto	Muut rahastot	Kertynyt ylijäämä/ (alijäämä)	Varainhoitovuoden taloudellinen tulos	
SALDO 31. JOULUKUUTA 2005	**81**	**2 727**	**(57 141)**	**(7 812)**	**(62 145)**
Takuurahaston varojen muutos		22	(22)		0
Käypään arvoon perustuvat muutokset	(77)				(77)
Muut		72	145		217
Varainhoitovuoden 2005 taloudellisen tuloksen kohdentaminen		30	(7 842)	7 812	0
Jäsenvaltioille siirretty osa varainhoitovuoden 2005 tuloksesta			(2 410)		(2 410)
Varainhoitovuoden taloudellinen tulos				197	197
SALDO 31. JOULUKUUTA 2006	**4**	**2 851**	**(67 270)**	**197**	**(64 218)**
Takuurahaston varojen muutos		(135)	135		0
Käypään arvoon perustuvat muutokset	3		(26)		(23)
Muut		60	(53)		7
Varainhoitovuoden 2006 taloudellisen tuloksen kohdentaminen		23	174	(197)	0
Jäsenvaltioille siirretty osa varainhoitovuoden 2006 tuloksesta			(1 848)		(1 848)
Varainhoitovuoden taloudellinen tulos				7 462	7 462
SALDO 31. JOULUKUUTA 2007	**7**	**2 799**	**(68 888)**	**7 462**	**(58 620)**

E. TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

Sivu

1. Tilinpäätöksen keskeiset laatimisperiaatteet 16
2. Taseen liitetiedot 27
3. Tuotto- ja kululaskelman liitetiedot 46
4. Rahavirtalaskelman liitetiedot 57
5. Taseen ulkopuoliset erät 57
6. Aiheettomien maksujen takaisinperintä 65
7. Rahoitusriskien hallinta 70
8. Lähipiiriä koskevat tiedot 79
9. Tilinpäätöspäivän jälkeiset tapahtumat 80
10. Konsolidoidut yhteisöt 81
11. Konsolidoimattomat yhteisöt 82

1. TILINPÄÄTÖKSEN KESKEISET LAATIMISPERIAATTEET

1.1 LAINSÄÄDÄNTÖ JA VARAINHOITOASETUS

Kirjanpidossa ja tilinpäätöksen laadinnassa noudatetaan Euroopan yhteisöjen yleiseen talousarvioon sovellettavasta varainhoitoasetuksesta 25 päivänä kesäkuuta 2002 annettua neuvoston asetusta (EY, Euratom) N:o 1605/2002 (EYVL L 248, 16.9.2002, s. 1, sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna 13 päivänä joulukuuta 2006 annetulla neuvoston asetuksella (EY, Euratom) N:o 1995/2006 (EUVL L 390, 30.12.2006) ja kyseisen asetuksen soveltamissäännöistä 23 päivänä joulukuuta 2002 annettua komission asetusta (EY, Euratom) N:o 2342/2002 (sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna 28. maaliskuuta 2007).

Varainhoitoasetuksen 133 artiklan mukaan komission tilinpitäjä vahvistaa kirjanpitosäännöt ja -menetelmät, joita kaikkien toimielinten ja elinten on noudatettava. Komission tilinpitäjä vahvisti yhteisöjen nykyiset kirjanpito- ja tilinpäätössäännöt 28. joulukuuta 2004. Nämä uudet suoriteperusteiset säännöt perustuvat IPSASB:n (International Public Sector Accounting Standard Board) antamiin IPSAS-standardeihin (International Public Sector Standards) ja IASB:n (International Accounting Standard Board) antamiin IFRS-standardeihin (International Financial Reporting Standards). Ennen sääntöjen vahvistamista komission tilinpitäjä pyysi säännöistä asiantuntijalausunnon tilinpäätösstandardeja käsittelevältä asiantuntijaryhmältä. Kirjanpito- ja tilinpäätössääntöjä tarkistetaan säännöllisesti ja päivitetään tarvittaessa.

Komission tilinpitäjän vahvistamia arvostussääntöjä ja muita kirjanpito- ja tilinpäätössääntöjä noudatetaan kaikissa konsolidoinnin piiriin kuuluvissa EU:n toimielimissä ja elimissä. Tavoitteena on luoda kirjanpitoa, tilinpäätöksen laadintaa ja esittämistä sekä arvonmääritystä koskevat yhdenmukaiset säännöt, jotta voitaisiin varmistaa, että tilinpäätökset laaditaan ja konsolidointi suoritetaan yhdenmukaisella tavalla.

Komission tilinpitäjän on esitettävä alustava konsolidoitu tilinpäätös tilintarkastustuomioistuimelle ennen seuraavan varainhoitovuoden maaliskuun 31 päivää. Komissio hyväksyy viimeistään 31. heinäkuuta lopullisen konsolidoidun tilinpäätöksen, joka julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä* yhdessä tilintarkastustuomioistuimen antaman tarkastuslausuman kanssa viimeistään 15. marraskuuta. Vuoden 2007 alustava ja lopullinen tilinpäätös esitetään seuraavasti: nide I sisältää konsolidoidun tilinpäätöksen ja nide II komission tilinpäätöksen.

1.2 TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISPERIAATTEET

Tilinpäätöksen tarkoituksena on antaa tietoa organisaation taloudellisesta asemasta, sen toiminnan tuloksesta ja sen rahavirroista. Tavoitteena on, että näistä tiedoista on hyötyä laajalle käyttäjäkunnalle. Euroopan yhteisöjen julkisoikeudellisen luonteen vuoksi tilinpäätöksellä on lisäksi tarkoitus antaa tietoja, joista on hyötyä päätöksenteossa, ja osoittaa, että yhteisö on hoitanut sille uskottuja varoja vastuullisesti.

Jotta tilinpäätös antaisi oikean ja riittävän kuvan varainhoitovuodesta, siinä on esitettävä olennaiset tiedot toimielinten ja virastojen toiminnan luonteesta ja laajuudesta, kerrottava toiminnan rahoituksesta sekä annettava lopullista tietoa yksittäisistä toiminnoista. Näiden tietojen on oltava selkeitä ja ymmärrettäviä ja eri varainhoitovuosien tietojen keskenään vertailukelpoisia. Tämä asiakirja on laadittu näiden periaatteiden mukaisesti.

Euroopan unionin toimielinten ja virastojen kirjanpito muodostuu liikekirjanpidosta ja talousarviokirjanpidosta. Molemmat toteutetaan kalenterivuosittain euromääräisinä. Talousarviokirjanpito antaa yksityiskohtaisen kuvan talousarvion toteutuksesta. Se pohjautuu mukautetun maksuperusteisen kirjanpidon periaatteeseen. Liikekirjanpidosta käyvät ilmi suoriteperusteisina kaikki varainhoitovuoden kulut ja tuotot. Tilinpäätös laaditaan tämän vuoksi liikekirjanpidon perusteella. Liikekirjanpidosta saadaan myös tase, jossa esitetään yhteisöjen taloudellinen asema 31 päivänä joulukuuta.

Varainhoitoasetuksen 124 artiklassa säädetään tilinpäätöksen laadinnassa noudatettavista periaatteista:

— toiminnan jatkuvuus,

— varovaisuus,

— kirjanpitomenetelmien johdonmukaisuus,

— tietojen vertailtavuus,

— olennaisuus,

— bruttoperiaate,

— sisältöpainotteisuus,

— suoriteperusteinen kirjanpito.

1.3 **KONSOLIDOINTI**

Euroopan yhteisöjen tilinpäätökseen konsolidoidaan nykyisin 36 määräysvallassa olevaa yhteisöä, yksi osakkuusyritys ja kolme yhteisyritystä. Konsolidoitujen yhteisöjen täydellinen luettelo on liitetiedossa **E.10**. Konsolidoitavien erillisvirastojen määrä on kasvanut kahdella ja konsolidoitavien yhteisyritysten määrä niin ikään kahdella vuodesta 2006. Näillä lisäyksillä ei kuitenkaan ole ollut merkittävää vaikutusta konsolidoituun tilinpäätökseen.

Määräysvallassa olevat yhteisöt

Määräysvallassa olevat yhteisöt ovat yhteisöjä, joissa Euroopan yhteisöt voivat määrätä taloutta ja toimintaa koskevista toimintalinjoista hyötyäkseen kyseisten yhteisöjen toiminnasta. Määräysvallan on oltava käytettävissä kaiken aikaa. Määräysvallan tavallisinta osoittajaa, äänioikeuksien enemmistöä, ei useimmissa tapauksissa voida soveltaa Euroopan yhteisöihin, koska määräysvallassa olevilla yhteisöillä ei yleensä ole pääomiin perustuvia yhteyksiä.

Konsolidoinnin piiriin kuuluvat EU:n toimielimet on perustettu kyseisten toimielinten perustamissopimuksilla. Ne muodostavat Euroopan yhteisöjen organisaatiorakenteen perustan ja edistävät kiistatta yhteisöjen tavoitteiden saavuttamista. Näiden toimielinten voidaan tämän vuoksi katsoa olevan Euroopan yhteisöjen yksinomaisessa määräysvallassa.

Myös kaikkien yhteisön johdetun oikeuden nojalla perustettujen elinten ja toimeenpanovirastojen katsotaan saman lähestymistavan mukaisesti olevan Euroopan yhteisöjen yksinomaisessa määräysvallassa, ja ne on tämän vuoksi otettu konsolidoinnin piiriin. Tässä yhteydessä olisi otettava huomioon, että sisämarkkinoilla toimiva yhdenmukaistamisvirasto (Alicante) ja yhteisön kasvilajikevirasto (Angers) eivät saa varoja yhteisöjen yleisestä talousarviosta. Konsolidoinnin piiriin on lisäksi otettu kaksi EU:n kolmanteen pilariin kuuluvaa virastoa, jotka ovat saaneet tukea Euroopan yhteisöjen yleisestä talousarviosta (ks. myös kohta **E.10**). Myös selvitystilassa olevaa Euroopan hiili- ja teräsyhteisöä pidetään määräysvallassa olevana yhteisönä.

Määräysvallassa olevat yhteisöt konsolidoidaan täyden konsolidoinnin menetelmän mukaisesti. Kaikki näiden yhteisöjen väliset transaktiot ja rahamäärät eliminoidaan. Näiden yhteisöjen välisiin transaktioihin liittyvät realisoitumattomat voitot ja tappiot ovat vähäisiä, minkä vuoksi niitä ei ole eliminoitu.

Osakkuusyritykset

Osakkuusyritykset ovat yhteisöjä, joissa Euroopan yhteisöillä on huomattava vaikutusvalta, mutta ei määräysvaltaa. Euroopan yhteisöjen omistusosuus on osakkuusyrityksissä yleensä 20–50 prosenttia äänioikeuksista. Osuuksia osakkuusyrityksissä käsitellään kirjanpidossa pääomaosuusmenetelmää soveltaen, ja ne kirjataan alun perin hankintamenoon.

Euroopan yhteisöjen osuus osakkuuden hankinnan jälkeisistä osakkuusyritysten voitoista tai tappioista kirjataan tuotto- ja kululaskelmaan, ja osuus osakkuuden hankinnan jälkeisistä rahastojen muutoksista kirjataan rahastoihin. Kumulatiiviset osakkuuden hankinnan jälkeiset tapahtumat oikaistaan suhteessa sijoituksen kirjanpitoarvoon. Osakkuusyrityksestä saatu voitonjako vähentää sijoituksen kirjanpitoarvoa.

Euroopan yhteisöjen ja niiden osakkuusyritysten välisiin transaktioihin liittyvät realisoitumattomat voitot ja tappiot ovat vähäisiä, minkä vuoksi niitä ei ole eliminoitu.

Osakkuusyritysten noudattamat tilinpäätöksen laatimisperiaatteet voivat poiketa Euroopan yhteisöjen noudattamista periaatteista, vaikka kyseessä ovat samankaltaiset transaktiot ja tapahtumat samankaltaisissa olosuhteissa. Osakkuusyritysten tilinpäätöksiin ei kuitenkaan käytännön syistä ole tehty oikaisuja pääomaosuusmenetelmää sovellettaessa.

Euroopan yhteisöt eivät pyri käyttämään huomattavaa vaikutusvaltaa riskipääomarahastoissa, joissa niillä on vähintään 20 prosentin omistusosuus. Näitä rahastoja pidetään myytävissä olevina rahoitusvaroina, joihin ei sovelleta pääomaosuusmenetelmää.

Yhteisyritykset

Yhteisyritys on sopimukseen perustuva järjestely, jonka mukaisesti Euroopan yhteisöt ja yksi tai useampi osapuoli harjoittavat yhteisessä määräysvallassa olevaa taloudellista toimintaa. Yhteinen määräysvalta on taloudellista toimintaa koskevan määräysvallan pitämistä yhteisenä sopimukseen perustuen. Sijoituksia yhteisessä määräysvallassa oleviin yhteisöihin käsitellään kirjanpidossa pääomaosuusmenetelmää soveltaen, ja ne arvostetaan alun perin hankintamenoon.

Euroopan yhteisöjen osuus yhteisessä määräysvallassa olevien yhteisöjen voitoista tai tappioista kirjataan tuotto- ja kululaskelmaan, ja osuus rahastojen muutoksista kirjataan rahastoihin. Kumulatiiviset tapahtumat oikaistaan suhteessa osuuden kirjanpitoarvoon.

Euroopan yhteisöjen ja yhteisessä määräysvallassa olevien yhteisöjen välisiin transaktioihin liittyvät realisoitumattomat voitot ja tappiot ovat vähäisiä, minkä vuoksi niitä ei ole eliminoitu.

Yhteisyritysten noudattamat tilinpäätöksen laatimisperiaatteet voivat poiketa Euroopan yhteisöjen noudattamista periaatteista, vaikka kyseessä ovat samankaltaiset transaktiot ja tapahtumat samankaltaisissa olosuhteissa. Yhteisyritysten tilinpäätöksiin ei kuitenkaan käytännön syistä ole tehty oikaisuja pääomaosuusmenetelmää sovellettaessa.

Konsolidoimattomat yhteisöt

Euroopan yhteisöjen tilinpäätökseen ei ole konsolidoitu varoja, joita yhteisöt hallinnoivat yhteisöjen henkilöstön sairausvakuutusjärjestelmän ja Euroopan kehitysrahaston puolesta, koska kyseiset varat eivät ole yhteisöjen määräysvallassa. Sairausvakuutusjärjestelmän varat olivat 31. joulukuuta 2007 yhteensä 287 miljoonaa euroa ja kehitysrahaston varat yhteensä 1 350 miljoonaa euroa (ks. liitetieto **E.11**).

1.4 **LAATIMISPERUSTA**

1.4.1 ***Valuuttojen muuntaminen euroiksi***

Toimintavaluutta ja raportointivaluutta

Tilinpäätös laaditaan miljoonina euroina, koska euro on Euroopan yhteisöjen toiminta- ja raportointivaluutta.

Transaktiot ja saldot

Ulkomaan rahan määräiset transaktiot muunnetaan euroiksi transaktiopäivän valuuttakurssiin.

Tuotto- ja kululaskelmaan on kirjattu kurssivoitot ja -tappiot, jotka syntyvät ulkomaan rahan määräisten transaktioiden suorittamisesta sekä ulkomaan rahan määräisten monetaaristen varojen ja velkojen muuntamisesta euromääräisiksi vuoden lopun valuuttakursseihin.

Ulkomaan rahan määräisten monetaaristen varojen ja velkojen vuoden lopun saldot on muunnettu euroiksi joulukuun 31 päivän kurssiin:

Euron vaihtokurssit

Valuutta	31.12.2007	31.12.2006
BGN	1,9558	1,9558
CYP	0,5853	0,5782
CZK	26,6280	27,4850
DKK	7,4583	7,4560
EEK	15,6466	15,6466
GBP	0,73335	0,6715
HUF	253,7300	251,7700
LVL	0,6964	0,6972
LTL	3,4528	3,4528
MTL	0,4293	0,4293
PLN	3,5935	3,8310
RON	3,6077	3,3835
SKK	33,5830	34,4350
SEK	9,4415	9,0404
JPY	164,9300	156,9300
USD	1,4721	1,3170

Seuraavien erien osalta on kuitenkin käytetty edellisestä poikkeavia muuntomenetelmiä:

— aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet ja aineettomat hyödykkeet arvostetaan euroina niiden hankintapäivänä voimassa olleiden euron kurssien mukaan, ja

— Euroopan maatalouden tukirahastosta maksetut ennakkomaksut muunnetaan käyttämällä niiden myöntämistä seuraavan kuukauden 10 päivänä voimassa ollutta kurssia.

Ulkomaan rahan määräisten, myytävissä oleviksi luokiteltujen monetaaristen arvopapereiden käyvän arvon muutokset, jotka liittyvät muuntoeroihin, kirjataan tuotto- ja kululaskelmaan. Myös sellaiset muuntoerot, jotka liittyvät tulosvaikutteisesti käypään arvoon kirjattaviin ei-monetaarisiin rahoitusvaroihin ja -velkoihin, kirjataan tuotto- ja kululaskelmaan. Myytävissä oleviin ei-monetaarisiin rahoitusvaroihin liittyvät muuntoerot kirjataan käyvän arvon rahastoon.

1.4.2 *Arvioiden käyttäminen*

IPSAS-standardien ja yleisesti hyväksyttyjen tilinpäätösperiaatteiden mukaisesti tilinpäätökseen sisältyy väistämättä määriä, jotka perustuvat johdon tekemiin arvioihin ja oletuksiin, jotka puolestaan perustuvat luotettavimpiin käytettävissä oleviin tietoihin. Merkittäviin arvioihin kuuluvat muun muassa työsuhde-etuuksiin liittyvät velat, varaukset, vaihto-omaisuuteen ja myyntisaamisiin liittyvä taloudellinen riski, siirtosaamiset ja -velat, ehdolliset varat ja velat sekä aineettomien hyödykkeiden ja aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden arvon alentuminen. Kyseisten erien todellinen arvo voi poiketa arvioista. Arvioihin tehtävät muutokset kirjataan kaudella, jonka aikana ne tulevat tietoon.

1.5 **TASE**

1.5.1 *Aineettomat hyödykkeet*

Hankitut tietokoneohjelmistojen lisenssit kirjataan hankintamenoon, josta on vähennetty kertyneet poistot ja arvonalentumistappiot. Kyseisistä omaisuuseristä tehdään poistot tasapoistomenetelmällä omaisuuserien arvioituna taloudellisena vaikutusaikana (4 vuotta). Sisäisesti tuotetut aineettomat hyödykkeet kirjataan nykykäytännön mukaan tarkasteluhetkellä kuluiksi tuotto- ja kululaskelmaan.

Tietokoneohjelmien kehittämiseen ja ylläpitoon liittyvät menot kirjataan kuluiksi, kun ne syntyvät. Näin tehdään myös tieteelliseen tutkimukseen ja kehitykseen liittyville menoille.

1.5.2 *Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet*

Kaikki aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet kirjataan alkuperäiseen hankintamenoon, josta on vähennetty kertyneet poistot ja arvonalentumistappio. Alkuperäiseen hankintamenoon sisältyvät kustannukset, jotka voidaan suoraan kohdistaa omaisuuserän hankintaan.

Myöhemmin syntyvät menot sisällytetään omaisuuserän kirjanpitoarvoon tai kirjataan erillisenä omaisuuseränä ainoastaan silloin, kun on todennäköistä, että Euroopan yhteisöt saavat omaisuuserästä tulevaisuudessa taloudellista hyötyä, ja kun omaisuuserään liittyvät menot voidaan määrittää luotettavasti. Korjaus- ja ylläpitotoimet kirjataan kuluiksi tuotto- ja kululaskelmaan sinä varainhoitovuotena, jonka aikana ne syntyvät. Koska Euroopan yhteisöt eivät ota lainaa aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden hankkimiseksi, kyseisiin hyödykkeisiin ei liity vieraan pääoman kustannuksia.

Maa-alueista ja taideteoksista ei tehdä poistoja, koska niiden taloudellisen vaikutusajan katsotaan olevan rajoittamaton. Myöskään keskeneräisistä hankinnoista ei tehdä poistoja, koska tällaiset omaisuuserät eivät ole vielä käytettävissä. Muista omaisuuseristä tehdään tasapoistot, jotta niiden jäännösarvo voidaan vähentää arvioituna taloudellisena vaikutusaikana seuraavasti:

Takuurahaston nettovarat

Omaisuuserän laji	Tasapoisto prosentteina
Rakennukset	4 %
Laitteistot, koneet ja kalusto	10–25 %
Kalusteet	10–25 %
Kiinteät kalusteet	10–33 %
Ajoneuvot	25 %
Tietokonelaitteet	25 %
Muut aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	10–33 %

Omaisuuserien luovutuksesta saatavat voitot ja tappiot määritetään vertaamalla luovutustuloa luovutetun omaisuuserän kirjanpitoarvoon. Voitot ja tappiot kirjataan tuotto- ja kululaskelmaan.

Vuokraus

Aineellisten hyödykkeiden vuokraus luokitellaan rahoitusleasingtoiminnaksi silloin, kun omistamiseen liittyvät riskit ja edut kuuluvat olennaisilta osin Euroopan yhteisöille. Rahoitusleasingilla hankitut omaisuuserät aktivoidaan leasingsopimuksen syntymisajankohtana joko omaisuuserän käypään arvoon tai leasingmaksujen vähimmäismäärän nykyarvoon sen mukaan, kumpi näistä on pienempi. Kukin leasingmaksu jaetaan velan lyhennykseen ja rahoitusmenoihin, jotta jäljellä olevalle velalle tulee kullakin kaudella samansuuruinen korkoprosentti. Vuokravelvoitteet, joista on vähennetty rahoitusmenot, sisällytetään muihin (lyhyt- ja pitkäaikaisiin) velkoihin. Koron osuus rahoituskustannuksista kirjataan kuluksi tuotto- ja kululaskelmaan vuokraaikana, jotta jäljellä olevalle velalle tulee kullakin kaudella samansuuruinen korkoprosentti. Rahoitusleasingilla hankituista omaisuuseristä tehdään poistot joko omaisuuserien taloudellisena vaikutusaikana tai leasingsopimuksen voimassaoloaikana sen mukaan kumpi näistä on lyhyempi.

Leasingsopimukset, joissa omistajuuteen liittyvät riskit ja edut säilyvät olennaisilta osin vuokralleantajalla, luokitellaan muiksi leasingsopimuksiksi. Muihin leasingsopimuksiin liittyvät maksut kirjataan kuluiksi tuotto- ja kululaskelmaan tasaerinä leasingsopimuksen voimassaoloaikana.

1.5.3 *Muiden kuin rahoitusvarojen arvon alentuminen*

Omaisuuseristä, joiden taloudellista vaikutusaikaa ei ole rajoitettu, ei tehdä poistoja vaan niiden arvon alentumista testataan vuosittain. Poistojen kohteena olevien omaisuuserien arvon mahdollinen alentuminen selvitetään aina, kun on viitteitä siitä, että kirjanpitoarvoa vastaava rahamäärä ei ole enää kerrytettävissä tapahtumien tai olosuhteiden muuttumisen vuoksi. Arvonalentumistappioksi kirjataan määrä, jolla omaisuuserän kirjanpitoarvo ylittää siitä kerrytettävissä olevan rahamäärän. Kerrytettävissä oleva rahamäärä on omaisuuserän käypä arvo, josta on vähennetty luovutuksesta aiheutuvat menot, tai omaisuuserän käyttöarvo, sen mukaan kumpi näistä on suurempi.

Aineettomien hyödykkeiden ja aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden jäännösarvoa ja taloudellista vaikutusaikaa tarkistetaan ja tarvittaessa muutetaan kunakin tilinpäätöspäivänä. Omaisuuserän kirjanpitoarvoa alennetaan välittömästi vastaamaan siihen liittyvää kerrytettävissä olevaa rahamäärää, jos kirjanpitoarvon havaitaan olevan kerrytettävissä olevaa rahamäärää suurempi.

1.5.4 *Sijoitukset*

Sijoitukset osakkuusyrityksissä ja osuudet yhteisyrityksissä

Sijoitukset osakkuusyrityksissä ja osuudet yhteisyrityksissä käsitellään kirjanpidossa pääomaosuusmenetelmän mukaisesti.

Sijoitukset riskipääomarahastoissa

Luokittelu ja arvon määrittäminen

Riskipääomarahastoissa olevat sijoitukset luokitellaan myytävissä oleviksi omaisuuseriksi. Tämän vuoksi ne arvostetaan käypään arvoon, ja käyvän arvon muutoksista syntyvät voitot ja tappiot, mukaan luettuina muuntoerot, kirjataan käyvän arvon rahastoon.

Käypään arvoon liittyvät näkökohdat

Koska riskipääomarahastoihin tehdyillä sijoituksilla ei ole noteerattua markkinahintaa toimivilla markkinoilla eikä niihin voida soveltaa muuta luotettavaa arvostusmenetelmää, ne arvostetaan omaisuuserittäin joko hankintamenoon tai rahastonhoitajan ilmoittamaan, osuudenomistajille kuuluvien varojen tilinpäätöspäivän nettoarvoon (Net Asset Value, NAV) sen mukaan, kumpi näistä arvoista on pienempi. Näin arvoon ei sisälly kohteena olevaan sijoitussalkkuun mahdollisesti sisältyviä realisoitumattomia voittoja. Riskipääomarahastoissa olevat sijoitukset, jotka on tilinpäätöspäivänä omistettu alle kaksi vuotta, arvostetaan saman periaatteen mukaisesti, lukuun ottamatta ainoastaan hallintokuluista johtuvia realisoitumattomia tappioita, kun kyseisiä tappioita ei oteta huomioon kohteena olevan sijoitussalkun lyhyen omistusajan vuoksi.

Riskipääomarahastoihin tehtyjen sijoitusten käypä arvo määritetään tässä menetelmässä soveltamalla kokonaisnettoarvon käsitettä, jolloin oletuksena on, että kaikkien rahastojen kokonaisnettoarvo on IAS 39:n mukaisesti laskettu, jos yksittäisten rahastojen nettoarvot on laskettu IAS 39:n mukaisesti.

Tämän menetelmän mukaisesti rahastot jaetaan kolmeen luokkaan:

— Luokka I — rahastot, jotka soveltavat IAS 39:n mukaisia käyvän arvon vaatimuksia.

— Luokka II — rahastot, jotka soveltavat muita arvostusnormeja (esim. AFIC, BVCA tai EVCA) tai standardeja, joiden voidaan katsoa vastaavan standardia IAS 39.

— Luokka III — rahastot, jotka eivät sovella IAS 39:n mukaisia käyvän arvon vaatimuksia eivätkä muita IAS 39:n mukaisia arvostusnormeja.

Luokkien I ja II osalta käyvän arvon määrittämisestä seurauksena olevat realisoitumattomat voitot kirjataan rahastoihin. Realisoitumattomien tappioiden osalta on selvitettävä mahdollinen arvon alentuminen, jotta voidaan määrittää, kirjataanko ne arvonalentumistappioina tuotto- ja kululaskelmaan vai taseeseen käyvän arvon rahaston muutoksina.

Osuudenomistajille kuuluvien varojen käyvän arvon mukainen nettoarvo määritetään joko soveltamalla prosenttiosuutta, joka vastaa Euroopan yhteisöjen omistusosuutta rahastosta, uusimman raportin mukaiseen nettoarvoon tai (mahdollisuuksien mukaan) rahastonhoitajan ilmoittamana yksittäisen osuuden tarkkana arvona samana ajankohtana.

Luokkaan III kuuluvat sijoitukset arvostetaan hankintamenoon, josta on vähennetty arvonalentumistappiot (tällä hetkellä Euroopan yhteisöillä ei ole hallussaan tällaisia sijoituksia).

Rahoitusvälineet

Luokittelu

Euroopan yhteisöt luokittelevat sijoituksensa seuraavasti: käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat; lainat ja muut saamiset; eräpäivään asti pidettävät sijoitukset; ja myytävissä olevat rahoitusvarat. Sijoitusten luokka määritellään alkuperäisen kirjaamisen ajankohtana, ja sitä tarkastellaan vuosittain tilinpäätöspäivänä.

i) Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat

Tässä luokassa on kaksi alaluokkaa: kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät rahoitusvarat ja käypään arvoon tulosvaikutteisesti hankintahetkellä kirjattavat rahoitusvarat. Rahoitusvaroihin kuuluva erä sijoitetaan tähän luokkaan, jos se on ensisijaisesti hankittu myytäväksi lyhyellä aikavälillä tai jos Euroopan yhteisöt ovat nimenneet sen myytäväksi lyhyellä aikavälillä. Myös johdannaisia pidetään kaupankäyntitarkoituksessa hankittuina, paitsi jos niihin voidaan soveltaa suojauslaskentaa. Tähän luokkaan kuuluvat omaisuuserät sisällytetään lyhytaikaisiin varoihin, jos ne todennäköisesti realisoidaan kahdentoista kuukauden kuluessa tilinpäätöspäivästä.

ii) Lainat ja muut saamiset

Lainat ja muut saamiset ovat muita kuin johdannaisiin kuuluvia rahoitusvaroja, joihin liittyvät maksusuoritukset ovat kiinteitä tai muuten määritettävissä ja joita ei noteerata toimivilla markkinoilla. Nämä saamiset syntyvät silloin, kun yhteisöt antavat suoraan velalliselle rahaa, tavaroita tai palveluita ilman aikomusta käydä saamisella kauppaa. Ne luokitellaan pitkäaikaisiin varoihin lukuun ottamatta niitä omaisuuseriä, joiden eräpäivä on 12 kuukauden kuluessa tilinpäätöspäivästä.

iii) Eräpäivään asti pidettävät sijoitukset

Eräpäivään asti pidettävät sijoitukset ovat muita kuin johdannaisiin kuuluvia rahoitusvaroja, joihin liittyvät maksusuoritukset ovat kiinteitä tai muuten määritettävissä, jotka erääntyvät tiettyyn aikaan ja jotka Euroopan yhteisöt aikovat pitää ja pystyvät pitämään eräpäivään asti. Euroopan yhteisöillä ei ollut tähän luokkaan kuuluvia sijoituksia varainhoitovuonna 2007.

iv) Myytävissä olevat rahoitusvarat

Myytävissä olevat rahoitusvarat ovat muita kuin johdannaisia, ja ne on joko nimetty tähän luokkaan kuuluviksi tai niitä ei ole sijoitettu mihinkään muuhun luokkaan. Ne luokitellaan pitkäaikaisiin varoihin, paitsi jos yhteisöt aikovat myydä ne 12 kuukauden kuluessa tilinpäätöspäivästä.

Alkuperäinen kirjaaminen ja arvostaminen

Sellaiset rahoitusvarat, jotka kirjataan tulosvaikutteisesti käypään arvoon, pidetään eräpäivään saakka tai jotka ovat myytävissä, kirjataan kaupankäyntipäivänä eli päivänä, jona Euroopan yhteisöt sitoutuvat ostamaan tai myymään omaisuuserän. Lainat kirjataan silloin, kun rahavarat siirretään lainanottajille. Sijoitukset kirjataan alun perin käypään arvoon, johon lisätään transaktiomenot niille rahoitusvaroille, joita ei kirjata tulosvaikutteisesti käypään arvoon. Rahoitusvarat, jotka kirjataan tulosvaikutteisesti käypään arvoon, kirjataan alun perin käypään arvoon, ja transaktiomenot kirjataan kuluiksi tuotto- ja kululaskelmaan.

Rahoitusvaroihin kuuluvan erän käypä arvo on alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä yleensä kauppahinta, eli saadun vastikkeen käypä arvo. Kun myönnetään pitkäaikainen laina, josta ei peritä korkoa tai perittävä korko on markkinakorkoa alhaisempi, lainan käypänä arvona voidaan pitää kaikkien vastaisten rahavirtojen nykyarvoa, joka saadaan diskonttaamalla tulevat rahavirrat vastaavaan luottoluokkaan kuuluvan vastaavan instrumentin vallitsevalla markkinakorolla.

Selvitystilassa olevan EHTY:n virkamiehille myöntämien lainojen osalta oikeuksien syntymisajankohdan käypänä arvona käytetään transaktion hintaa eikä mahdollisia edullisia korkoja oteta huomioon. Näin toimitaan käytännön syistä ja olennaisuusseikkojen vuoksi.

Rahoitusvälineet poistetaan taseesta, kun Euroopan yhteisöillä ei enää ole oikeutta saada rahavirtaa sijoituksista tai kun kyseinen oikeus on siirretty ja Euroopan yhteisöt ovat luopuneet kaikista olennaisista omistajuuteen liittyvistä riskeistä ja eduista.

Myöhempi arvostaminen

Myytävissä olevat rahoitusvarat ja tulosvaikutteisesti käypään arvoon kirjattavat rahoitusvarat kirjataan myöhempänä ajankohtana käypään arvoon. Luokkaan ”tulosvaikutteisesti käypään arvoon kirjattavat rahoitusvarat” kuuluvien erien käyvän arvon muutoksista aiheutuvat voitot ja tappiot kirjataan tuotto- ja kululaskelmaan kaudella, jolla ne syntyvät.

Ulkomaan rahan määräisten, myytävissä oleviksi luokiteltujen monetaaristen rahoitusvarojen käyvän arvon muutokset, jotka liittyvät muuntoeroihin, kirjataan tuotto- ja kululaskelmaan. Myytävissä oleviksi luokiteltuihin ei-monetaarisiin rahoitusvaroihin liittyvät käyvän arvon muutokset kirjataan käyvän arvon rahastoon. Kun myytävissä oleviksi luokitellut rahoitusvarat myydään tai niiden arvo alenee, käyvän arvon rahastoon aiemmin merkityt kumulatiiviset käyvän arvon oikaisut kirjataan tuotto- ja kululaskelmaan.

Efektiivisen koron menetelmällä laskettu myytävissä olevien rahoitusvarojen tuottama korko kirjataan tuotto- ja kululaskelmaan. Myytävissä olevista oman pääoman ehtoisista instrumenteista saatavat osingot kirjataan silloin, kun Euroopan yhteisöjen oikeus saada maksuja syntyy.

Toimivilla markkinoilla noteerattavien sijoitusten käyvät arvot perustuvat voimassa oleviin ostokursseihin. Jos rahoitusvaroihin kuuluvalla erällä ei ole toimivia markkinoita tai arvopaperi on noteeraamaton, Euroopan yhteisöt määrittävät käyvän arvon arvostusmenetelmien avulla. Näihin menetelmiin kuuluvat muun muassa vertailu toisistaan riippumattomien osapuolten välisiin viimeaikaisiin liiketoimiin ja muihin keskeisiltä osiltaan vastaaviin instrumentteihin, diskontattujen rahavirtojen analysointi, optionhinnoittelumallit sekä muut markkinatoimijoiden yleisesti käyttämät arvostusmenetelmät.

Jos sellaisiin oman pääoman ehtoisiin instrumentteihin, joita ei noteerata toimivilla markkinoilla, tehtyjen sijoitusten käypää arvoa ei voida luotettavasti määrittää, nämä sijoitukset arvostetaan hankintamenoon, josta on vähennetty arvonalentumistappiot.

Lainat ja muut saamiset sekä eräpäivään saakka pidettävät sijoitukset kirjataan jaksotettuun hankintamenoon efektiivisen koron menetelmää soveltaen. Lainatuista varoista myönnetyissä luotoissa efektiivisen koron menetelmää ei olennaisuusseikkojen vuoksi saa soveltaa erikseen otto- ja antolainaukseen. Euroopan yhteisöille koituneet transaktiomenot, jotka peritään lainansaajalta, kirjataan suoraan tuotto- ja kululaskelmaan.

Rahoitusvarojen arvon alentuminen

Euroopan yhteisöt arvioivat jokaisena tilinpäätöspäivänä, onko objektiivista näyttöä siitä, että jonkin omaisuuserän arvo on alentunut. Rahoitusvaroihin kuuluvan erän arvo on alentunut ja arvonalentumistappiota on syntynyt ainoastaan siinä tapauksessa, että arvonalentumisesta on objektiivista näyttöä yhden tai useamman, omaisuuserän alkuperäisen kirjaamisen jälkeen toteutuneen tapahtuman seurauksena ja että tappion synnyttävällä tapahtumalla (tai tapahtumilla) on luotettavasti arvioitavissa oleva vaikutus rahoitusvaroihin kuuluvan erän arvioituihin vastaisiin rahavirtoihin.

i) Jaksotettuun hankintamenoon taseeseen merkittävät omaisuuserät

Jos on objektiivista näyttöä siitä, että jaksotettuun hankintamenoon taseeseen merkityistä lainoista ja muista saamisista tai eräpäivään asti pidettävistä sijoituksista on syntynyt arvonalentumistappiota, tappion suuruus määritetään kyseisen rahoitusvaroihin kuuluvan omaisuuserän kirjanpitoarvon ja sen alkuperäisellä efektiivisellä korolla diskontattujen arvioitujen vastaisten rahavirtojen nykyarvon erotuksena (ottamatta huomioon vastaisia, vielä toteutumattomia luottotappioita). Omaisuuserän kirjanpitoarvoa alennetaan ja tappion määrä kirjataan tuotto- ja kululaskelmaan. Jos lainan tai eräpäivään asti pidettävän sijoituksen korko on vaihtuva, arvonalentumistappiota määritettäessä diskonttauskorkona käytetään sopimuksen perusteella määräytyvää tarkasteluhetken efektiivistä korkoa.

Rahoitusvaroihin kuuluvan vakuudellisen erän arvioitujen vastaisten rahavirtojen nykyarvon laskennassa otetaan huomioon rahavirrat, jotka mahdollisesti saadaan vakuuden realisoinnin seurauksena, vähennettyinä vakuuden haltuunotosta ja myynnistä aiheutuvilla menoilla, riippumatta siitä, onko vakuuden realisointi todennäköistä vai ei.

Jos arvonalentumistappion määrä pienenee jollakin myöhemmällä kaudella ja vähennyksen voidaan objektiivisesti katsoa liittyvän arvonalentumisen kirjaamisen jälkeiseen tapahtumaan, aikaisemmin kirjattu arvonalentumistappio peruutetaan tulosvaikutteisesti.

ii) Käypään arvoon taseeseen merkittävät omaisuuserät

Kun on kyse myytävissä oleviksi luokitelluista oman pääoman ehtoisista arvopapereista, arvopaperin käyvän arvon huomattava tai pitkittynyt alentuminen alle hankintamenon otetaan huomioon määritettäessä sitä, onko arvopaperien arvo alentunut. Jos tällaista näyttöä on myytävissä olevien rahoitusvarojen osalta, kumulatiivinen tappio poistetaan rahastoista ja kirjataan tuotto- ja kululaskelmaan. Kumulatiivinen tappio lasketaan seuraavien erien erotuksena: hankintameno ja tarkasteluhetken käypä arvo, vähennettynä kyseisestä rahoitusvaroihin kuuluvasta erästä aikaisemmin tuotto- ja kululaskelmaan kirjatuilla arvonalentumistappioilla. Oman pääoman ehtoisten instrumenttien tulosvaikutteisesti kirjattuja arvonalentumistappioita ei peruuteta tulosvaikutteisesti. Jos myytävissä olevaksi luokitellun vieraan pääoman ehtoisen instrumentin käypä arvo nousee myöhemmällä kaudella ja jos nousun voidaan objektiivisesti katsoa liittyvän tappion kirjaamisen jälkeiseen tapahtumaan, arvonalentumistappio peruutetaan tulosvaikutteisesti.

1.5.5 ***Vaihto-omaisuus***

Vaihto-omaisuus arvostetaan hankintamenoon tai nettorealisointiarvoon sen mukaan, kumpi näistä arvioista on pienempi. Hankintamenoa määritettäessä käytetään FIFO-menetelmää. Valmiiden tuotteiden ja keskeneräisen tuotannon hankintameno muodostuu raaka-aineista, välittömistä työsuorituksista johtuvista menoista, muista välittömistä menoista sekä valmistuksen yleismenoista, jotka perustuvat normaaliin toiminta-asteeseen. Nettorealisointiarvo on tavanomaisessa liiketoiminnassa saatava arvioitu myyntihinta, josta on vähennetty valmiiksi saattamisesta ja myynnistä johtuvat menot.

Jos vaihto-omaisuutta säilytetään luovutettavaksi veloituksetta tai nimellistä veloitusta vastaan, se arvostetaan hankintamenoon tai jälleenhankintahintaan, sen mukaan kumpi näistä arvoista on pienempi. Jälleenhankintahinta on hinta, jonka Euroopan yhteisöt maksaisivat hankkiessaan omaisuuserän tilinpäätöspäivänä.

1.5.6 ***Ennakkomaksut***

Ennakkomaksun tarkoituksena on tarjota edunsaajalle käteisvaroja. Ennakkomaksu voidaan suorittaa useammassa erässä ennakkomaksusopimuksessa kulloinkin määrätyllä ajanjaksolla. Ennakkomaksu joko maksetaan takaisin tai käytetään tiettyyn tarkoitukseen sopimuksessa määrättynä ajanjaksona. Jos edunsaajalle ei aiheudu tukikelpoisia menoja, ennakkomaksu on palautettava Euroopan yhteisöille. Tukikelpoisten kustannusten hyväksyminen ja rahamäärien palauttaminen johtavat avoinna olevan ennakkomaksun määrän vähentämiseen tai poistamiseen kokonaan.

Vuoden lopussa avoinna olevat ennakkomaksut arvostetaan alkuperäisiin maksettuihin määriin, joista on vähennetty seuraavat erät: palautetut määrät, ennakkomaksuja vastaan kuitatut tukikelpoiset menot sekä arvioidut vuoden lopussa ennakkomaksuista vielä kuittaamatta olevat tukikelpoiset menot ja arvonalennukset.

Ennakkomaksujen tuottamat korot kirjataan sitä mukaa kuin ne kertyvät ja asianomaisen sopimuksen määräysten mukaisesti. Kertynyt korkotuotto arvioidaan mahdollisimman luotettavien tietojen perusteella vuoden lopussa ja merkitään taseeseen. Ennakkomaksuihin liittyvät vakuudet esitetään taseen ulkopuolisissa ehdollisissa varoissa.

1.5.7 ***Saamiset***

Saamiset kirjataan alkuperäiseen määräänsä, josta on vähennetty mahdollinen arvon alentuminen. Saamisten arvon alentuminen todetaan silloin, kun on objektiivista näyttöä siitä, etteivät Euroopan yhteisöt pysty perimään kaikkia määriä saamisten alkuperäisten ehtojen mukaisesti. Arvon alentumisena kirjattava määrä on omaisuuserän kirjanpitoarvon ja kerrytettävissä olevan rahamäärän (joka on odotettavissa olevien vastaisten rahavirtojen nykyarvo, joka lasketaan diskonttaamalla kyseiset rahavirrat vastaavilta lainanottajilta perittävällä markkinakorolla) erotus. Arvon alentumista vastaava määrä kirjataan tuotto- ja kululaskelmaan. Lisäksi vuosittain kirjataan yleinen 20 prosentin arvonalentuminen voimassa olevista perintämääräyksistä, joista ei ole siihen mennessä tehty erillistä arvonalentumiskirjausta.

Ks. myös jäljempänä liitetieto **1.5.13**, joka koskee vuoden lopussa kirjattavien siirtosaamisten käsittelyä.

1.5.8 ***Käteisvarat ja muut rahavarat***

Käteisvaroja ja muita rahavaroja pidetään lyhytaikaisina varoina. Niihin kuuluvat muun muassa käteinen raha, pankeissa olevat vaadittaessa maksettavat talletukset, muut lyhytaikaiset erittäin likvidit sijoitukset, jotka erääntyvät enintään kolmen kuukauden kuluessa, ja luotolliset pankkitilit. Luotolliset pankkitilit merkitään taseessa rahoitusvelkoina kohtaan ”lyhytaikaiset velat”.

1.5.9 ***Työsuhde-etuudet***

Eläkevastuut

Euroopan yhteisöillä on etuuspohjaisia eläkejärjestelyjä. Etuuspohjainen järjestely on eläkejärjestelmä, jossa yleensä määritellään eläke-etuuden määrä, jonka työntekijä saa eläkkeellä ollessaan. Etuuden määrä riippuu tavallisesti yhdestä tai useammasta tekijästä, kuten iästä, palvelusvuosien määrästä ja palkan suuruudesta. Henkilöstö maksaa palkoistaan kolmasosan etuuksien aiheuttamista arvioiduista kustannuksista, mutta eläkevelkaa vastaavaa määrää ei rahastoida.

Etuuspohjaisiin eläkejärjestelyihin liittyvä taseeseen merkittävä velka on etuuspohjaisesta järjestelystä johtuvan velvoitteen nykyarvo tilinpäätöspäivänä vähennettynä järjestelyn mahdollisten varojen käyvällä arvolla. Etuuspohjaisesta järjestelystä johtuvan velvoitteen arvon laskevat riippumattomat vakuutusmatemaatikot soveltamalla ennakoituun etuusoikeusyksikköön perustuvaa menetelmää. Etuuspohjaisesta järjestelystä johtuvan velvoitteen nykyarvo määritetään diskonttaamalla järjestelystä maksettavat arvioidut vastaiset rahavirrat käyttämällä korkoja, jotka maksetaan sellaisista etuuksien kanssa saman valuutan määräisistä, yritysten liikkeeseen laskemista korkealuokkaisista joukkovelkakirjalainoista, joiden erääntymisaika vastaa suunnilleen eläkevastuun erääntymisaikaa.

Kokemukseen perustuvista oikaisuista ja vakuutusmatemaattisten oletusten muutoksista johtuvat vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot kirjataan välittömästi tuotto- ja kululaskelmaan. Takautuvaan työsuoritukseen perustuvat menot kirjataan välittömästi tuotto- ja kululaskelmaan, paitsi jos eläkejärjestelyyn tehtävien muutosten edellytyksenä on, että työntekijät pysyvät palveluksessa määrätyn ajan (oikeuden syntymisajanjakso). Tässä tapauksessa takautuvaan työsuoritukseen perustuvat menot jaksotetaan tasapoistomenetelmällä oikeuden syntymisajanjakson aikana.

Työsuhteen päättymisen jälkeiset sairausetuudet

Euroopan yhteisöt tarjoavat työntekijöilleen terveydenhoitoetuuksia korvaamalla sairauskuluja. Juoksevaa hallintoa varten on perustettu erillinen rahasto (yhteinen sairausvakuutusjärjestelmä (RCAM)). Järjestelmästä hyötyvät nykyiset työntekijät, eläkeläiset, lesket ja heidän edunsaajansa.

Muille edunsaajille kuin nykyisille työntekijöille (eläkeläiset, orvot jne.) myönnetyt etuudet luokitellaan "työsuhteen päättymisen jälkeisiksi etuuksiksi". Näiden etuuksien luonteen vuoksi tarvitaan vakuutusmatemaattisia laskelmia. Taseeseen merkittävä velka määritetään vastaavin perustein kuin eläkevelvoitteita vastaava velka (ks. edellä).

1.5.10 ***Varaukset***

Varaus kirjataan silloin, kun Euroopan yhteisöillä on aikaisempien tapahtumien seurauksena olemassa oleva oikeudellinen tai tosiasiallinen velvoite, kun on todennäköistä, että velvoitteen täyttäminen edellyttää resurssien siirtymistä pois yhteisöistä ja kun velvoitteen määrä on arvioitavissa luotettavasti. Vastaisia toiminnan tappioita varten ei tehdä varauksia. Kirjattavan varauksen tulee vastata parasta arviota olemassa olevan velvoitteen täyttämisen edellyttämistä menoista tilinpäätöspäivänä. Jos varaukseen liittyy suuri määrä eriä, velvoite arvioidaan painottamalla mahdolliset tulemat niihin liittyvillä todennäköisyyksillä (ns. odotusarvomenetelmä).

Jos rahan aika-arvon vaikutus on olennainen, varauksen määrän tulee olla niiden menojen nykyarvo, joita velvoitteen täyttämisen odotetaan edellyttävän. Diskonttauskorkona käytetään korkoa, joka vastaa rahan aika-arvosta markkinoilla tehtyjä viimeaikaisia arvioita ja velalle ominaisia riskejä. Huomioon ei oteta niitä riskejä, joiden osalta arvioita vastaisista rahavirroista on oikaistu.

1.5.11 ***Rahoitusvelat***

Rahoitusvelkoihin kuuluvat lainat ja kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät velkainstrumentit. Lainoja ovat lainat luottolaitoksilta ja velkakirjalainat. Lainat kirjataan alun perin käypään arvoon, joka on saatu rahamäärä (saadun vastikkeen käypä arvo), josta on vähennetty transaktiomenot. Myöhemmässä vaiheessa ne kirjataan jaksotettuun hankintamenoon efektiivisen koron menetelmää soveltaen. Saadun rahamäärän, josta on vähennetty transaktiomenot, ja lunastusarvon välinen mahdollinen erotus kirjataan tuotto- ja kululaskelmaan laina-aikana efektiivisen koron menetelmää soveltaen. Lainat luokitellaan pitkäaikaisiksi veloiksi lukuun ottamatta niitä omaisuuseriä, joiden eräpäivä on alle 12 kuukauden kuluessa tilinpäätöspäivästä. Lainatuista varoista myönnetyissä luotoissa efektiivisen koron menetelmää ei olennaisuusseikkojen vuoksi saa soveltaa erikseen otto- ja antolainaukseen. Euroopan yhteisöille koituneet transaktiomenot, jotka peritään lainansaajalta, kirjataan suoraan tuotto- ja kululaskelmaan.

Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät velkainstrumentit sisältävät myös johdannaiset, joihin ei sovelleta suojauslaskentaa niiden käyvän arvon ollessa negatiivinen. Näitä johdannaisia käsitellään kirjanpidossa kuten kaupankäyntitarkoituksessa pidettäviä omaisuuseriä (ks. liitetieto **1.5.4**).

1.5.12 ***Velat***

Huomattava osa yhteisöjen veloista ei liity tavaroiden tai palvelujen ostamiseen vaan ne ovat maksamattomia maksupyyntöjä edunsaajilta, joille on myönnetty avustuksia tai muuta yhteisöjen rahoitusta. Ne kirjataan maksupyynnössä esitetyn määrän suuruisiksi veloiksi, kun maksupyyntö vastaanotetaan. Rahoituksen hallinnoinnista vastaavat virkamiehet hyväksyvät tarkastuksen jälkeen kyseisten menojen tukikelpoisuuden. Tässä vaiheessa maksupyynnöt arvostetaan hyväksyttyyn tukikelpoiseen määrään.

Tavaroiden ja palvelujen ostamisesta johtuvat velat kirjataan alkuperäiseen määrään laskun saapuessa, ja vastaavat menot kirjataan, kun Euroopan yhteisöt ovat vastaanottaneet ja hyväksyneet tavara- tai palvelutoimituksen.

1.5.13 ***Siirtovelat ja -saamiset sekä tulo- ja menoennakot***

Suoriteperusteisessa kirjanpidossa on varmistettava, että liiketoimet kirjataan sille varainhoitovuodelle, jolle ne kuuluvat. Tämä tarkoittaa sitä, että eri tilikaudet on tilikautta päätettäessä erotettava toisistaan. Erityisesti on arvioitava sellaiset yhteisön rahoitusta saaneiden edunsaajien tukikelpoiset menot, joita ei ole vielä ilmoitettu yhteisöille (siirtovelat). Näistä määristä tehdään paras mahdollinen arvio. Arvioinnissa käytettävä menetelmä valitaan sen mukaan, millaisesta toiminnasta on kyse ja mitä tietoja on käytettävissä. Vastaavasti jotkin tiettynä varainhoitovuonna suoritetut maksut liittyvät tuleviin kausiin (menoennakot). Tällaiset maksut on tunnistettava ja kirjattava sille varainhoitovuodelle, jolle ne kuuluvat.

Euroopan yhteisöjen kirjanpitosääntöjen mukaan liiketoimet ja muut tapahtumat kirjataan tilinpäätöstä laadittaessa sille tilikaudelle, jolle ne kuuluvat. Tilikauden päättyessä siirtovelat kirjataan sen määrän mukaisesti, jonka arvioidaan vastaavan siirtovelvoitetta kyseisellä kaudella. Siirtovelkojen määrä lasketaan komission antamien yksityiskohtaisten käytännön toimintaohjeiden mukaisesti. Kyseisillä ohjeilla pyritään varmistamaan, että tilinpäätös antaa tilanteesta oikean ja riittävän kuvan.

Myös tulot kirjataan sille tilikaudelle, jolle ne kuuluvat. Jos komission toimittamia tavaroita tai palveluita ei vuoden lopussa ole vielä laskutettu tai jos sopimusvelvoite on olemassa (esim. perustamissopimuksen perusteella) vaikka laskua ei vielä ole tehty, tilinpäätöksen merkitään vastaava siirtosaaminen.

Vastaavasti jos vielä toimittamatta olevat tavarat tai palvelut on vuoden loppuun mennessä jo laskutettu, vastaavat tulot merkitään tilinpäätökseen siirtovelaksi ja kirjataan vasta seuraavalla tilikaudella.

1.6 **TUOTTO- JA KULULASKELMA**

1.6.1 ***Tuotot***

Muut kuin vaihtoon perustuvat tuotot

Tähän luokkaan kuuluu selvästi suurin osa yhteisöjen tuloista. Luokkaan kuuluvat tulot ovat pääasiassa välittömiä ja välillisiä veroja sekä omiin varoihin kuuluvia määriä. Verojen lisäksi Euroopan yhteisöt voivat saada tuloja myös muilta osapuolilta (esim. tullimaksut, sakot ja lahjoitukset).

Alv- ja BKTL-varat

Saamiset ja niihin liittyvät tuotot kirjataan silloin, kun Euroopan yhteisöt lähettävät jäsenvaltioille näiden rahoitusosuuksien maksamista koskevan pyynnön. Nämä summat arvostetaan ”pyydettyyn määrään”. Koska alv- ja BKTL-varat perustuvat asianomaista varainhoitovuotta koskeviin arvioihin, niiden määriä voidaan tarkistaa muutosten perusteella siihen saakka, kunnes jäsenvaltiot ilmoittavat lopulliset tiedot. Arvioon tehdyn muutoksen vaikutukset otetaan huomioon määritettäessä sen kauden nettoylijäämää tai -alijäämää, jolla muutos tapahtui.

Perinteiset omat varat

Saamiset ja niihin liittyvät tuotot kirjataan, kun vastaavat A-kirjanpitoon liittyvät kuukausikatsaukset saadaan jäsenvaltioilta (ml. kannetut tullimaksut ja sellaiset erääntyneet määrät, joille on vakuus ja joita ei ole kiistetty). Jäsenvaltioiden keräämät varainhoitovuotta koskevat tulot, joita ei ole vielä maksettu Euroopan yhteisöille, arvioidaan tilinpäätöspäivänä ja merkitään taseeseen siirtosaamiseksi. B-kirjanpitoon liittyvät jäsenvaltioiden lähettämät neljännesvuosikatsaukset (ml. tullimaksut, joita ei ole kannettu ja joilla ei ole vakuutta, sekä vakuudelliset määrät, jotka velallinen on kiistänyt) kirjataan tuotoiksi, joista on vähennetty 25 prosenttia jäsenvaltioiden pidättäminä kantokuluina. Lisäksi tuotto- ja kululaskelmaan kirjataan arvonalennus, joka vastaa perimättä jäävien saamisten määrästä tehtyä arviota.

Sakot

Saamiset ja niihin liittyvät tuotot kirjataan silloin, kun yhteisöt ovat tehneet päätöksen sakon määräämisestä ja päätös on annettu virallisesti tiedoksi vastapuolelle. Jos yrityksen maksukykyä pidetään epävarmana, saamisen arvoa alennetaan kirjanpidossa. Sakkopäätöksen tekemisen jälkeen velallisen on kahden kuukauden kuluessa päätöksen tiedoksiantamisesta:

— joko hyväksyttävä päätös ja maksettava sakko määräajassa, jolloin yhteisöt kirjaavat saamisen lopullisesti perityksi,

— tai oltava hyväksymättä päätöstä ja nostettava kanne yhteisöjen lainsäädännön mukaisesti.

Sakko on kuitenkin aina maksettava kolmen kuukauden määräajassa, koska kanteella ei ole lykkäävää vaikutusta (EY:n perustamissopimuksen 242 artikla). Velallisella on tällöin kaksi vaihtoehtoa: joko maksaa sakko alustavasti tai asettaa sakon määrää vastaava pankkitakuu.

Jos velallinen, joka on jo maksanut sakon alustavasti, nostaa kanteen päätöksestä, sakkoa vastaava määrä esitetään ehdollisissa veloissa. Koska velallisen nostamalla kanteella ei kuitenkaan ole lykkäävää vaikutusta yhteisöjen tekemään päätökseen, saatu rahamäärä käytetään saamisen kuittaamiseen. Jos maksun sijaan saadaan vakuus, sakko säilyy saamisena ja vakuus esitetään ehdollisissa varoissa.

Jos pidetään mahdollisena, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin antaa yhteisöjen vastaisen tuomion, kirjataan varaus, joka kattaa kyseisen riskin. Jos alustavan maksun sijaan on saatu vakuus, saamisen määrää pienennetään kirjanpidossa vastaavasti. Euroopan yhteisöjen saamat korot, jotka kertyvät pankkitileiltä, joille saadut maksut talletetaan, kirjataan tuotoiksi, ja ehdollisten velkojen määrää korotetaan vastaavasti.

Varojen takaisinperintä

Sellaisista EU:n talousarviosta maksetuista määristä, jotka lopullisen tuensaajan, EU:n ulkopuolisen maan tai jäsenvaltion on maksettava takaisin komissiolle, annetaan perintämääräykset, ja kyseiset määrät merkitään kirjanpitoon seuraavassa kuvatulla tavalla.

— Varojen takaisinperintä: Kirjanpitosääntöjen mukaan kun kyse on tämänkaltaisista takaisinperittävistä määristä ja kun perintämääräys annetaan alkuperäisen maksun suorittamisvuonna, takaisinperittävä summa kirjataan saajalta olevaksi saamiseksi ja kyseisen vuoden kuluihin tehdään saamista vastaava vähennys. Jos perintämääräys annetaan jonakin muuna vuonna, takaisinperittävä summa kirjataan saajalta olevaksi saamiseksi ja tuotoksi kyseisen vuoden tuotto- ja kululaskelman kohtaan ”Varojen takaisinperintä”.

— Ennakkomaksujen takaisinperintä: takaisinperittävä määrä sisällytetään ennakkomaksuihin.

Tavaroiden ja palvelujen vaihdosta saatavat tuotot

Tavaroiden myynnistä saatavat tuotot kirjataan silloin, kun tavaroiden omistajuuteen liittyvät riskit ja edut siirtyvät olennaisilta osin ostajalle.

Palvelujen tarjoamista koskevaan liiketoimeen liittyviä tuottoja kirjattaessa otetaan huomioon se, missä vaiheessa liiketoimi on tilinpäätöspäivänä.

Korkotuotot ja -kulut

Korkotuotot ja -kulut kirjataan tuotto- ja kululaskelmaan efektiivisen koron menetelmää soveltaen. Tällä menetelmällä lasketaan rahoitusvarojen tai -velkojen jaksotettu hankintameno ja kohdistetaan korkotuotot ja -kulut asianomaiselle kaudelle. Efektiivinen korko on se korkokanta, jota käyttäen rahoitusvälineen odotettavissa olevana juoksuaikana (tai lyhyemmän ajanjakson kuluessa, mikäli tämä on tarkoituksenmukaista) saatavaksi tai suoritettavaksi arvioidut vastaiset maksut tulevat diskontatuiksi täsmälleen kyseisen rahoitusvaroihin tai -velkoihin kuuluvan erän nettokirjanpitoarvon suuruisiksi. Efektiivistä korkokantaa laskiessaan Euroopan yhteisöt arvioivat rahavirrat ottamalla huomioon rahoitusinstrumentin kaikki sopimusehdot (kuten mahdollisuuden suorittaa maksu ennen eräpäivää), mutta huomioon ei oteta vastaisia luottotappioita. Laskelmaan sisällytetään kaikki sellaiset sopimuspuolten välillä suoritettavat tai saatavat palkkiot ja korkopisteet, jotka ovat kiinteä osa efektiivistä korkoa, transaktiomenot sekä kaikki muut yli- tai alikurssit.

Lainatuista varoista myönnetyissä luotoissa efektiivisen koron menetelmää ei olennaisuusseikkojen vuoksi saa soveltaa erikseen otto- ja antolainaukseen. Euroopan yhteisöille koituneet transaktiomenot, jotka peritään lainansaajalta, kirjataan suoraan tuotto- ja kululaskelmaan.

Siitä alkaen, kun rahoitusvaroihin kuuluvan erän tai samankaltaisten rahoitusvarojen muodostaman ryhmän kirjanpitoarvoa on alennettu arvonalentumistappion johdosta, korkotuotto kirjataan käyttämällä sitä korkokantaa, jota on käytetty vastaisten rahavirtojen diskonttaamiseen arvonalentumistappiota määritettäessä.

Osinkotuotot

Osinkotuotot kirjataan silloin, kun oikeus maksun saamiseen on syntynyt.

1.6.2 ***Menot***

Tavaroiden ja palvelujen ostamisesta aiheutuvat kulut kirjataan silloin, kun Euroopan yhteisöt vastaanottavat ja hyväksyvät kyseiset tavarat ja palvelut. Ne arvostetaan laskun osoittamaan alkuperäiseen hankintamenoon.

Muut kuin vaihtoon perustuvat menot ovat tyypillisiä Euroopan yhteisöille, ja ne muodostavat valtaosan yhteisöjen menoista. Ne liittyvät varojen siirtoon edunsaajille, ja ne voidaan jakaa kolmeen ryhmään: saamiset; sopimuksen mukaiset siirrot sekä harkinnanvaraiset avustukset; rahoitusosuudet ja lahjoitukset.

Siirrot kirjataan kuluiksi sille jaksolle, jonka aikana siirron perustana oleva tapahtuma toteutuu, edellyttäen, että siirto tapahtuu säännösten (varainhoitoasetus, henkilöstösäännöt tai muu lainsäädäntö) mukaisesti tai että siirron valtuuttava sopimus on allekirjoitettu. Lisäksi edunsaajan on täytettävä kaikki tukikelpoisuuskriteerit, ja velvoitteen määrä on voitava arvioida riittävän luotettavasti.

Kun kirjausperusteet täyttävä maksupyyntö vastaanotetaan, tukikelpoinen määrä kirjataan kuluksi. Sellaiset vuoden loppuun mennessä kertyneet tukikelpoiset menot, jotka yhteisöt ovat velkaa edunsaajille, mutta joita ei vielä ole kirjattu, arvioidaan ja merkitään taseeseen siirtoveloiksi.

1.7 **EHDOLLISET VARAT JA VELAT**

Ehdolliset varat

Ehdollinen omaisuuserä on mahdollinen omaisuuserä, joka on syntynyt aikaisempien tapahtumien seurauksena ja jonka olemassaolo varmistuu vasta, kun yksi tai useampi epävarma tapahtuma, joka ei ole kokonaan Euroopan yhteisöjen määräysvallassa, toteutuu tai jää toteutumatta tulevaisuudessa. Ehdollinen omaisuuserä ilmoitetaan tilinpäätöksessä silloin, kun se todennäköisesti tuottaa taloudellista hyötyä tai suorituspotentiaalia.

Ehdolliset varat arvioidaan aina tilinpäätöspäivänä sen varmistamiseksi, että niiden muutokset otetaan asiamukaisesti huomioon tilinpäätöksessä. Jos on käytännössä varmaa, että omaisuuserästä saadaan taloudellista hyötyä tai suorituspotentiaalia ja jos omaisuuserän arvo voidaan määrittää luotettavasti, omaisuuserä ja siihen liittyvät tuotot merkitään tilinpäätökseen kaudella, jonka aikana muutos tapahtuu.

Ehdolliset velat

Ehdollinen velka on mahdollinen velvoite, joka on syntynyt aikaisempien tapahtumien seurauksena ja jonka olemassaolo varmistuu vasta kun yksi tai useampi epävarma tapahtuma, joka ei ole kokonaan Euroopan yhteisöjen määräysvallassa, toteutuu tai jää toteutumatta tulevaisuudessa. Se voi olla myös olemassa oleva velvoite, joka on syntynyt aikaisempien tapahtumien seurauksena mutta jota ei kirjata, koska ei ole todennäköistä, että velvoitteen täyttäminen edellyttää taloudellista hyötyä tai suorituspotentiaalia ilmentävien resurssien siirtymistä pois yhteisöistä tai (poikkeuksellisissa tapauksissa) koska velvoitteen suuruus ei ole määritettävissä riittävän luotettavasti.

Ehdolliset velat ilmoitetaan tilinpäätöksessä, paitsi jos on hyvin epätodennäköistä, että taloudellista hyötyä tai suorituspotentiaalia ilmentäviä resursseja siirtyy pois yhteisöistä. EY:hyn kohdistuu eräitä riskejä sen päivittäisen toiminnan (mm. EU:n lainsäädännön ja normien täytäntöönpanon ja noudattamisen valvonnan) luonteen vuoksi. EY on kuitenkin monien muiden julkisten yhteisöjen tapaan vakuuttanut osan näistä riskeistä itse. Ehdollista velkaa ei tämän vuoksi esitetä ennen kuin tietty tapahtuma on toteutunut, koska ennen tätä ajankohtaa on epätodennäköistä, että resursseja siirtyy pois yhteisöistä.

Ehdollisia velkoja arvioidaan aina tilinpäätöspäivänä sen toteamiseksi, onko taloudellista hyötyä tai suorituspotentiaalia ilmentävien resurssien siirtyminen pois yhteisöistä tullut todennäköiseksi. Jos käy todennäköiseksi, että taloudellista hyötyä tai suorituspotentiaalia ilmentävien resurssien siirtymistä pois yhteisöistä vaaditaan sellaisen velvoitteen täyttämiseksi, jota on käsitelty kirjanpidossa ehdollisena velkana, tilinpäätökseen tehdään varaus kaudella, jonka aikana todennäköisyys muuttuu.

Tulevaa rahoitusta koskevat sitoumukset

Tulevaa rahoitusta koskeva sitoumus on oikeudellinen tai tosiasiallinen sitoumus, yleensä sopimus, jonka Euroopan yhteisöt ovat tehneet, ja joka saattaa edellyttää resurssien siirtymistä pois yhteisöistä tulevaisuudessa.

Vakuudet

Vakuudet ovat mahdollisia omaisuuseriä tai velvoitteita, jotka ovat syntyneet aikaisempien tapahtumien seurauksena ja joiden olemassaolo riippuu vakuuden kohteena olevan tapahtuman toteutumisesta. Vakuudet ovat näin ollen ehdollisia varoja tai velkoja. Vakuuden voimassaolo päättyy, kun sen kohdetta ei enää ole. Vakuus toteutuu, kun sen ehtojen mukaan voidaan vaatia maksua vakuuden antajalta.

2. TASEEN LIITETIEDOT

PITKÄAIKAISET VARAT

2.1 **AINEETTOMAT HYÖDYKKEET**

milj. euroa

	Määrä
Kirjanpitoarvo 31.12.2006, brutto	82
Lisäykset	22
Luovutukset	(2)
Omaisuusluokkien väliset siirrot	13
Muut muutokset	(10)
Kirjanpitoarvo 31.12.2007, brutto	**105**
Kertyneet poistot 31.12.2006	45
Poistot varainhoitovuoden aikana	11
Luovutukset	(2)
Omaisuusluokkien väliset siirrot	8
Muut muutokset	(1)
Kertyneet poistot 31.12.2007	**61**
KIRJANPITOARVO 31.12.2007, NETTO	**44**
Kirjanpitoarvo 31.12.2006, netto	**37**

Aineettomiksi hyödykkeiksi katsotaan yksilöitävissä olevat ei-monetaariset omaisuuserät, joilla ei ole aineellista olomuotoa. Jotta ne voidaan kirjata taseen vastaavaa-puolelle, niiden on oltava yhteisön hallinnassa ja tuotettava tulevaisuudessa taloudellista hyötyä Euroopan yhteisöille. Suurin osa näistä määristä liittyy tietokoneohjelmistoihin.

2.2 **AINEELLISET KÄYTTÖOMAISUUSHYÖDYKKEET**

2.2.1 ***Maa-alueet ja rakennukset***

Maa-alueiden ja niillä sijaitsevien rakennusten arvoa ei eräissä maissa voida erottaa toisistaan, koska maa ja rakennukset on hankittu yhtenä kokonaisuutena. Sellaisten maa-alueiden arvoa, josta ei tehdä poistoja, ei arvioida erikseen, ellei tämä osoittaudu tarpeelliseksi esimerkiksi uuden rakennuksen rakentamisesta aiheutuvien myöhemmin toteutuvien menojen tai osittaisen myynnin vuoksi.

2.2.2 ***Keskeneräiset hankinnat***

Neuvosto allekirjoitti 1. helmikuuta 2007 LEX-rakennuksen hankinnasta sopimuksen, jonka mukainen lopullinen kauppahinta on 260 miljoonaa euroa. Tähän kohtaan kirjattu arvo, joka oli 224 miljoonaa euroa 31. joulukuuta 2006, on vuoden 2007 tilinpäätöksessä siirretty kohtaan "Maa-alueet ja rakennukset". Parlamentti teki lokakuussa 2004 osto-option sisältävän rahoitusleasingsopimuksen Brysseliin sijoitettavasta rakennuskompleksista. Rakennustyöt aloitettiin vuonna 2004. Marraskuussa 2004 maksettiin ensimmäisenä ennakkomaksuna 40 miljoonaa euroa. Parlamentti voi suorittaa lisäennakkomaksueriä alustavan hyväksymisraportin allekirjoittamisajankohtaan asti. Suoritetut ennakkomaksut olivat 31. joulukuuta 2007 yhteensä 318 miljoonaa euroa. Summa vastaa hankkeessa kyseiseen päivään mennessä saavutettua edistystä (31. joulukuuta 2006 nämä ennakkomaksut olivat 253 miljoonaa euroa).

AINEELLISET KÄYTTÖOMAISUUSHYÖDYKKEET

milj. euroa

	Maa-alueet ja rakennukset	Koneet ja laitteet	Irtaimisto ja ajoneuvot	Tietokonelaitteet	Muut aineelliset hyödykkeet	Rahoitusleasingsopimukset	Keskeneräiset hankinnat	Yhteensä
Kirjanpitoarvo 31.12.2006, brutto	3 580	331	181	427	110	1 926	483	7 038
Lisäykset	54	34	10	64	15	16	76	269
Luovutukset	(2)	(8)	(6)	(38)	(10)	0	(1)	(65)
Omaisuusluokkien väliset siirrot	227	(10)	3	(9)	3	0	(227)	(13)
Muut muutokset	1	3	6	2	(3)	1	1	11
Kirjanpitoarvo 31.12.2007, brutto	**3 860**	**350**	**194**	**446**	**115**	**1 943**	**332**	**7 240**
Kertyneet poistot 31.12.2006	1 354	265	130	314	77	312		2 452
Poistot varainhoitovuoden aikana	154	28	14	61	9	63		329
Luovutukset	(2)	(8)	(5)	(36)	(9)	0		(60)
Omaisuusluokkien väliset siirrot		(7)	2	(7)	4	0		(8)
Muut muutokset		3	1	1	0	(1)		4
Kertyneet poistot 31.12.2007	**1 506**	**281**	**142**	**333**	**81**	**374**		**2 717**
KIRJANPITOARVO 31.12.2007, NETTO	**2 354**	**69**	**52**	**113**	**34**	**1 569**	**332**	**4 523**
Kirjanpitoarvo 31.12.2006, netto	2 226	66	51	113	33	1 614	483	4 586

Rahoitusleasingsopimuksia ja niitä vastaavia sopimuksia koskevat maksamattomat menot esitetään taseessa pitkä- ja lyhytaikaisissa veloissa (ks. myös liitetiedot **E.2.15** ja **E.2.18.1**). Ne jakautuvat seuraavasti:

RAHOITUSLEASINGSOPIMUKSET

milj. euroa

Erän kuvaus	Kumulatiiviset menot (A)	Vastaisuudessa maksettavat määrät				Arvo yhteensä	Omaisuuseriin liittyvät myöhemmin toteutuvat menot	Omaisuuserän arvo	Poistot	Kirjanpitoarvo, netto
		Erääntymiseen < 1 vuosi	Erääntymiseen > 1 vuosi	Erääntymiseen > 5 vuotta	Velka yhteensä (B)	A + B	(C)	A + B + C	(E)	= A + B + C + E
Maa-alueet ja rakennukset	328	28	159	1 349	1 536	1 864	61	1 925	(372)	**1 553**
Muut aineelliset hyödykkeet	3	4	11	0	15	18	0	18	(2)	**16**
Yhteensä 31.12.2007	**331**	**32**	**170**	**1 349**	**1 551**	**1 882**	**61**	**1 943**	**(374)**	**1 569**
Yhteensä 31.12.2006	*304*	*28*	*143*	*1 391*	*1 562*	*1 866*	*60*	*1 926*	*(312)*	*1 614*

2.3 **PITKÄAIKAISET SIJOITUKSET**

milj. euroa

	Liitetieto	Saldo 31.12.2007	Saldo 31.12.2006
Sijoitukset osakkuusyhteisöihin	*2.3.1*	246	208
Osuudet yhteisyrityksissä	*2.3.2*	32	62
Takuurahasto	*2.3.3*	1 149	1 371
Myytävissä olevat varat	*2.3.4*	533	495
Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät varat	*2.3.4*	13	21
Sijoitukset yhteensä		**1 973**	**2 157**

Tässä kohdassa on esitetty sijoitukset, joiden tarkoituksena on pysyvien sidosten luominen ja Euroopan yhteisöjen toimintojen pysyvä tukeminen. Kohta sisältää myös takuurahaston nettovarat.

2.3.1 ***Sijoitukset osakkuusyhteisöihin: EIR***

milj. euroa

	Määrä
Määrä 31.12.2006	**208**
Hankinnat	31
Osuus nettovoitoista/(nettotappioista)	13
Muut oman pääoman muutokset (osingot)	(6)
Määrä 31.12.2007	**246**

Euroopan investointirahasto EIR toimii Euroopan unionin rahoituslaitoksena. Se on erikoistunut tarjoamaan riskipääomaa ja takauksia pk-yrityksille. Kesäkuun 6 päivänä 1994 tehdyn neuvoston päätöksen mukaisesti Euroopan yhteisöt, joita edustaa komissio, ovat merkinneet yhteensä 600 miljoonan euron eli 30 prosentin (600 osakkeen) osuuden EIR:n pääomasta. Komissio oli 31.12.2006 mennessä maksanut maksettavaksi vaaditun 20 prosentin osuuden merkitsemästään pääomasta, ja sen osuus pääomasta, jota ei vielä ole vaadittu maksettavaksi (80 prosenttia), oli yhteensä 480 miljoonaa euroa.

Neuvosto teki 19. huhtikuuta 2007 päätöksen 2007/247/EY, jossa säädetään yhteisöjen osallistumisesta EIR:n pääoman korotukseen. Komissio on vuoden 2007 aikana merkinnyt kyseisen päätöksen mukaisesti yhteensä 91 osaketta 770 liikkeeseen lasketusta osakkeesta. EY:n merkitsemien osakkeiden yhteenlaskettu nimellisarvo on 91 miljoonaa euroa. Tästä nimellisarvosta on maksettu 20 prosenttia (18 miljoonaa euroa) ja yhteensä 12 miljoonan euron preemio. Preemio perustuu osakkeen uuteen hintaan, joka määritettiin osakekohtaisen nettoarvon 31.12.2006 perusteella. Komissio oli 31.12.2007 mennessä merkinnyt EIR:n osakepääomasta yhteensä 691 miljoonaa euroa (2 770 miljoonan euron kokonaissummasta) Merkitty summa on 24,95 prosenttia EIR:n koko osakepääomasta. Komissio on maksanut merkitsemästään osuudesta 20 prosenttia. Jäljelle jäävää osuutta, joka oli 553 miljoonaa euroa 31.12.2007, ei vielä ole vaadittu maksettavaksi.

Komission ja Euroopan investointipankin (EIP) välisen vuonna 2005 allekirjoitetun sopimuksen mukaan komissio voi milloin tahansa myydä osakkeensa EIP:lle hintaan, joka vastaa EIR:n arvoa jaettuna liikkeeseen laskettujen osakkeiden kokonaismäärällä. Myyntioption arvo on lähellä nollaa, koska osakkeiden myyntihinnan määrittämisessä käytettävä kaava vastaa EIR:n oman pääoman nettomäärän määrittämisessä käytettävää kaavaa.

Euroopan yhteisöjen osuus EIR:sta arvostetaan pääomaosuusmenetelmällä yhteisöjen tilinpäätös- ja kirjanpitosääntöjen mukaisesti. Yhteisöjen osakkuus on näin 24,95 prosenttia EIR:n nettovarallisuudesta, ja omistusosuuden arvo 31.12.2007 oli 246 miljoonaa euroa (2006: 208 miljoonaa euroa). Tästä summasta 13 miljoonaa euroa on varainhoitovuoden 2007 tulosta. Varainhoitovuodelta 2006 saatiin vuonna 2007 osinkoa yhteensä 6 miljoonaa euroa.

2.3.2 ***Osuudet yhteisyrityksissä***

milj. euroa

	Galileo	SESAR	ITER	Yhteensä
Määrä 31.12.2006	**62**	**0**	**0**	**62**
Hankinnat	0	10	39	49
Luovutukset ja luopumiset	(53)	0	0	(53)
Osuus nettovoitoista/(nettotappioista)	(9)	0	(17)	(26)
Määrä 31.12.2007	**0**	**10**	**22**	**32**

Galileo

Neuvoston asetuksella (EY) N:o 876/2002 perustettiin Galileo-ohjelman kehitysvaihetta varten EY:n perustamissopimuksen 171 artiklassa tarkoitettu yhteisyritys, jonka oli tarkoitus toimia neljän vuoden ajan (2002–2006). Yrityksen tehtävänä oli varmistaa, että Galileo-ohjelmaa hallinnoitiin ja sen varainhoidon valvonta järjestettiin ohjelman kehitysvaiheessa yhdenmukaisella tavalla. Tämän vuoksi yrityksen tehtäväksi annettiin ohjelmaa varten osoitettujen varojen käyttäminen. Yhteisyrityksen perustajaosakkaat olivat Euroopan yhteisöt, joita edustaa komissio, ja Euroopan avaruusjärjestö (ESA). Komissio osallistui Galileo-ohjelman kehitysvaiheen toimien rahoittamiseen osoittamalla yhteisyritykselle avustuksia Euroopan laajuisten verkkojen (TEN) määrärahoista.

Vuonna 2004 perustettu eurooppalaisen GNSS-järjestelmän valvontaviranomainen otti 1. tammikuuta 2007 virallisesti hoitaakseen Galileo-yhteisyrityksen tehtävät, kun yhteisyritys asetettiin selvitystilaan. Tämän uuden yhteisön viraston tehtävänä oli alun perin vastata julkisen ja yksityisen sektorin kumppanuushankkeen toteuttamisesta. Neuvosto teki kuitenkin marraskuussa 2007 päätöksen, jonka mukaan Galileo-ohjelmaa rahoitetaan EU:n talousarviosta. Vuoden 2007 lopussa hankkeen omaisuuserien omistusoikeutta ei vielä ollut kokonaisuudessaan siirretty ESA:lta EY:lle, vaikka osapuolet (Galileo-yhteisyritys, ESA ja GNSS-järjestelmän valvontaviranomainen) olivat jo allekirjoittaneet tarvittavat sopimukset. Koska kyseisten omaisuuserien siirtämiseen liittyy joitakin epävarmuustekijöitä ja viivästyksiä, EY ei varovaisuussyistä ole kirjannut ohjelman varoja taseeseensa. Varat on tarkoitus kirjata sen jälkeen kun niiden siirtoon liittyvät kysymykset on ratkaistu.

Selvitystilassa olevan yhteisyrityksen nettovarallisuus oli vuoden lopussa 0 miljoonaa euroa. Galileon konsolidoinnissa sovelletaan pääomaosuusmenetelmää. Vuonna 2007 yhteisöjen osuus yhteisyrityksen tuottamasta tappiosta oli 9 miljoonaa euroa. Investoinnin arvo 31.12.2007 oli näin 0 miljoonaa euroa. Arvo on laskettu vähentämällä 585 miljoonan euron investoinnista kyseiseen ajankohtaan mennessä kertyneistä tappioista yhteisöille kuuluva 585 miljoonan euron osuus. Euroopan yhteisöille palautettiin maksetusta pääomasta vuonna 2007 yhteensä 53 miljoonaa euroa.

SESAR

SESAR-yhteisyrityksen tarkoituksena on varmistaa Euroopan ilmaliikenteen hallintajärjestelmän uudenaikaistaminen koordinoimalla ja keskittämällä alan tutkimus- ja kehitystoimintaa yhteisössä. SESAR-yhteisyrityksen toimintakausi alkoi päivästä, jona sen perustamisasetus julkaistiin *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*, ja se päättyy kahdeksan vuoden kuluttua siitä, kun neuvosto on hyväksynyt Euroopan lentoliikenteen yleissuunnitelman.

SESAR-yhteisyrityksen perustajaosakkaat:

— Euroopan yhteisöt, joita edustaa Euroopan komissio,

— Euroopan lennonvarmistusjärjestö (Eurocontrol), jota edustaa järjestön virasto.

Perustajaosakkaiden äänioikeudet määräytyvät suhteessa niiden rahoitusosuuksiin. Perustajaosakkaiden rahoitusosuudet ovat yhtä suuret, joten niillä on myös yhtä paljon äänioikeuksia eikä kummallakaan näin ole yhteisyrityksessä määräysvaltaa.

SESAR-ohjelma aloitettiin vuoden 2007 lopussa, ja komissio oli 31.12.2007 mennessä tehnyt 10 miljoonan euron alkuinvestoinnin. Koska vuoden 2007 tilinpäätöstä ei ole käytettävissä, investointi on arvostettu hankintamenoon.

ITER

Fuusioenergia-alan kansainvälisen ITER-organisaation toiminnassa ovat mukana Euroopan yhteisöt sekä muita osapuolia Kiinasta, Intiasta, Venäjältä, Koreasta, Japanista ja Yhdysvalloista. ITER:n tarkoituksena on

a) huolehtia ITER-laitteiston rakentamisesta, käytöstä, hyödyntämisestä ja deaktivoinnista ITERin teknisen suunnittelutoiminnan loppuraportissa esitettyjen teknisten tavoitteiden ja yleisen suunnitelman mukaisesti;

b) kannustaa jäsenten fuusioenergia-alan tutkimus- ja kehittämisohjelmiin osallistuvia laboratorioita, muita laitoksia ja henkilöstöä hyödyntämään ITER-laitteistoa;

c) edistää fuusioenergian yleistä tuntemusta ja hyväksymistä; ja

d) toteuttaa sellaisia muita osapuolten välisen sopimuksen mukaisia toimia, joita tarvitaan sen tarkoituksen saavuttamiseksi.

ITER:n tärkein elin on ITER-neuvosto, joka muodostuu jäsenten edustajista. Kukin jäsen nimittää neuvostoon enintään neljä edustajaa. Tärkeimmät strategiset päätökset tehdään yksimielisesti. Jäsenten äänten painotus vastaa niiden rahoitusosuutta ITER-organisaatiossa. Yhteisöt olivat 31.12.2007 mennessä investoineet suoraan ITER-organisaatioon yhteensä 39 miljoonaa euroa.

2.3.3 *Takuurahasto*

TAKUURAHASTON NETTOVARAT [1]

milj. euroa

	Saldo 31.12.2007	Saldo 31.12.2006
Lyhytaikaiset sijoitukset: myytävissä olevat varat	901	932
Käteisvarat ja muut rahavarat	249	440
Lyhytaikaiset varat	**1 150**	**1 372**
Lyhytaikaiset velat	**(1)**	**(1)**
Nettovarat	**1 149**	**1 371**

[1] Makrotaloudelliseen rahoitusapuun liittyvien määrien poistamisen jälkeen.

Ulkosuhteisiin liittyviä hankkeita varten perustetusta takuurahastosta katetaan lainat, joille yhteisöt ovat myöntäneet takauksen neuvoston päätöksellä. Tällaisiin kuuluvat etenkin Euroopan unionin ulkopuolelle myönnetyt Euroopan investointipankin (EIP) lainat, makrotaloudellisena rahoitusapuna myönnetyt lainat ja unionin ulkopuolisille maille myönnetyt Euratom-lainat. Takuurahastoa rahoitetaan yhteisöjen yleisestä talousarviosta maksettavilla varoilla, joiden määrä on 9 prosenttia toimenpiteiden pääoma-arvosta, rahaston sijoitusten korkotuotoilla ja maksuvelvoitteensa laiminlyöneiltä velallisilta perityillä varoilla, jos rahastosta on suoritettu maksuja takauksen perusteella. Kaikki vuotuiset ylijäämät palautetaan Euroopan yhteisöjen yleisen talousarvion tulotaulukossa olevaan tätä tarkoitusta varten varattuun budjettikohtaan.

Euroopan yhteisöjen on tehtävä takuuvaraus yhteisön ulkopuolisille maille myönnettyjä lainoja varten. Varauksen tarkoituksena on kattaa takuurahaston rahoitustarpeet ja tarvittaessa sellaiset takauksiin perustuvat vaatimukset, joiden määrä ylittää rahastossa käytettävissä olevat varat. Käytännössä varauksella varmistetaan, että nämä määrät voidaan kattaa talousarviosta.

Tämä yhteensä 1 118 miljoonan euron varaus vastaa takuurahaston tavoitemäärää, joka on 9 prosenttia laina- ja takauskannasta 31.12.2007. Rahaston nettovarallisuus oli 31.12.2007 yhteensä 1 152 miljoonaa euroa (summa sisältää makrotaloudelliseen rahoitusapuun liittyvän velkakirjalainan). Nettovarallisuuden ja varauksen määrän välinen erotus vastaa talousarvioon palautettavaa 34 miljoonan euron ylijäämää.

Takuurahastolla on hallussaan yksi vaihtuvakorkoinen Euroopan yhteisöjen liikkeeseen laskema 3 miljoonan euron velkakirjalaina, joten sekä varat (takuurahasto) että velat (makrotaloudellinen rahoitusapu) on eliminoitava yhteisöjen tilinpäätöksessä. Myytävissä olevien vieraan pääoman ehtoisten arvopaperien salkusta kirjattiin 19 miljoonan euron arvoiset käyvän arvon muutokset omaan pääomaan vuonna 2007 (vuonna 2006: 32 miljoonaa euroa).

Takuurahaston rahoitusriskien hallintapolitiikkaa kuvataan kohdassa **E.7**.

2.3.4 *Muut sijoitukset*

2.3.4.1 *Myytävissä olevat varat*

Tähän kohtaan sisältyvät hankitut sijoitukset ja osuudet, joiden tavoitteena on auttaa tuensaajia kehittämään liiketoimintaansa.

Pitkäaikaiset myytävissä olevat varat

milj. euroa

	EBRD	Riskipää-omatoimet	ETF-käynnistys-järjestelmä	Euroopan Kaakkois-Eurooppara-hasto (EFSE)	Muut	Yhteensä
Määrä 31.12.2006	157	211	74	49	4	495
Hankinnat	0	27	38	3	1	69
Luovutukset ja luopumiset	0	(16)	(13)	0	0	(29)
Uudelleenarvostuksesta johtuva lisäys/(vähennys); siirto omaan pääomaan	0	(2)	12	3	0	13
Arvonalentumistappio	0	(2)	(13)	0	0	(15)
Määrä 31.12.2007	**157**	**218**	**98**	**55**	**5**	**533**

Sijoitukset Euroopan jälleenrakennus- ja kehityspankkiin (EBRD)

Komissio on merkinnyt EBRD:n 20 miljardin euron kokonaispääomasta 3 prosenttia. Merkitystä pääomasta maksettavaksi vaadittu osuus oli tilinpäätöspäivänä 157 miljoonaa euroa, josta 154 miljoonaa euroa on maksettu. Maksettavaksi vaaditusta osuudesta vielä maksamatta oleva osa (3 miljoonaa euroa) on esitetty taseessa pitkäaikaisissa veloissa jaksotettuun hankintamenoon arvostettuna. Vielä suorittamatta olevat maksut, jotka liittyvät merkityn pääoman siihen osuuteen, jota ei vielä ole vaadittu maksettavaksi, ovat yhteensä 443 miljoonaa euroa. Nämä maksut on merkitty taseen ulkopuolisiin ehdollisiin velkoihin. EBRD:n osakkeita ei noteerata pörssissä. Lisäksi EBRD:n perussääntöön sisältyy sopimusperusteisia rajoituksia, jotka koskevat mm. omistusosuuksien myyntiä ja joiden mukaan omistusosuus voidaan myydä enintään hankintahintaan ja vain nykyisille osakkeenomistajille. Komission omistusosuus EBRD:ssä arvostetaan tämän vuoksi hankintahintaan, josta on vähennetty mahdolliset arvonalentumiset.

Riskipääomatoimet

Riskipääomatoimilla myönnetään rahoituksenvälittäjille varoja oman pääoman ehtoisten sijoitusten rahoittamiseksi. Koska valtaosa näistä rahoitussopimuksista on sellaisia, että niiltä puuttuvat lainoille tyypilliset perusominaisuudet ja ominaispiirteet (niihin ei mm. liity kiinteää takaisinmaksuaikataulua eikä pääomalle ole sovittu korkoa), kaikkia tämäntyyppisiä sopimuksia käsitellään epäsuorina oman pääoman ehtoisina sijoituksina, vaikka joillakin kyseisistä sopimuksista saattaa olla myös lainoille tyypillisiä ominaispiirteitä. Kyseiset sopimukset arvostetaan alkuperäiseen hankintamenoon, josta on vähennetty mahdolliset arvonalentumiset, koska sopimuksille ei ole saatavilla toimivien markkinoiden muodostamia markkinahintoja eikä niiden käypää arvoa voida näin luotettavasti määrittää.

Muut sijoitukset

Suurimmat tähän kohtaan kuuluvista määristä liittyvät kasvu- ja työllisyysohjelmaan sekä EIR:n hallinnoimaan MAP-ohjelmaan, joilla tuetaan pk-yritysten perustamista ja käynnistysvaiheessa olevien pk-yritysten rahoittamista investoimalla sopiviin erikoistuneisiin pääomasijoitusrahastoihin (98 miljoonaa euroa). Kohta sisältää myös 55 miljoonan euron sijoitukset vaihtuvapääomaisena sijoitusyhtiönä (SICAV) toimivaan Euroopan Kaakkois-Eurooppparahastoon (EFSE). EFSE:n päätavoitteena on edistää Kaakkois-Euroopan talouskehitystä ja vaurastumista tarjoamalla kestävää ja täydentävää kehitysrahoitusta paikallisten rahoituksenvälittäjien kautta. Yhteisöillä on rahaston äänioikeuksista tällä hetkellä 16 prosenttia.

2.3.4.2 *Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät varat*

Selvitystilassa oleva EHTY on tehnyt koronvaihtosopimuksen sekä koronvaihtosopimuksesta ja valuutan- ja koronvaihtosopimuksesta muodostuvan yhdistelmäsopimuksen. Näiden koronvaihtosopimusten käypä arvo on laskettu diskonttaamalla kiinteät nettorahavirrat tilinpäätöspäivän swap-käyrän nollakuponkikorolla. Näille swap-sopimuksille, joiden lopullinen erääntymisajankohta on yli vuoden kuluttua tilinpäätöspäivästä, edellä kuvatulla tavalla laskettu käypä arvo (kertyneet korot mukaan luettuina) on 13 miljoonaa euroa (2006: 21 miljoonaa euroa).

2.4 LAINAT

Tässä kohdassa esitetään Euroopan yhteisöjen myöntämät lainat, joiden erääntymiseen on yli vuosi.

2.4.1 *Euroopan yhteisöjen talousarviosta myönnetyt ja selvitystilassa olevan EHTY:n myöntämät lainat*

milj. euroa

	Erityisehdoin myönnetyt lainat	Selvitystilassa oleva EHTY	Yhteensä
Yhteensä 31.12.2006	161	39	200
Takaisinmaksut	(18)	(8)	(26)
Kirjanpitoarvon muutos	12	3	15
Yhteensä 31.12.2007	**155**	**34**	**189**

Erityisehdoin myönnetyt lainat

Erityisehdoin myönnetyt lainat ovat halpakorkoisia lainoja, joita myönnetään osana EU:n ulkopuolisten maiden kanssa tehtävää yhteistyötä. Näiden lainojen efektiivinen korko on 7,39–12,36 prosenttia.

Selvitystilassa olevan EHTY:n lainat asunto-olojen parantamiseksi

Asunto-olojen parantamiseksi myönnetyt lainat ovat EHTY:n omista varoista EHTY:n perustamissopimuksen 54 artiklan ja kyseisen artiklan 2 kohdan mukaisesti myönnettyjä lainoja. Lainoista maksetaan kiinteä 1 prosentin korko, joten lainat ovat halpakorkoisia lainoja. Näiden lainojen efektiivinen korko on 2,806–22,643 prosenttia.

2.4.2 ***Lainavaroista myönnetyt luotot***

milj. euroa

	Makrotaloudellinen rahoitusapu	Euratom-lainat	Selvitystilassa oleva EHTY	Yhteensä
Yhteensä 31.12.2006	977	442	499	1 918
Uudet lainat	0	39	88	127
Takaisinmaksut	(183)	(1)	(71)	(255)
Valuuttakurssierot	0	0	(34)	(34)
Kirjanpitoarvon muutos	1	2	(4)	(1)
Yhteensä 31.12.2007	795	482	478	1 755
Määrä, jonka eräpäivään < 1 vuosi	**63**	**0**	**75**	**138**
Määrä, jonka eräpäivään > 1 vuosi	**732**	**482**	**403**	**1 617**

Makrotaloudellisena rahoitusapuna myönnettävät lainat

Makrotaloudellinen rahoitusapu on politiikkalähtöinen rahoitusväline, josta myönnetään sitomatonta ja kohdentamatonta maksutasetukea ja/tai talousarviotukea EU:n aluetta maantieteellisesti lähellä oleville kumppanimaille. Makrotaloudellinen rahoitusapu muodostuu keskipitkän ja/tai pitkän aikavälin lainoista tai avustuksista tai tällaisten lainojen ja avustusten tarkoituksenmukaisesta yhdistelmästä. Yleensä sillä täydennetään Kansainvälisen valuuttarahaston tukemille rakennemuutos- ja uudistusohjelmille myönnettyä rahoitusta.

Efektiivisen koron menetelmää ei olennaisuusnäkökohtien vuoksi sovelleta erikseen anto- ja ottolainaukseen. Transaktiokulut kirjataan suoraan kuluina tuotto- ja kululaskelmaan.

Euratom-lainat

Euratom on itsenäinen Euroopan unionin oikeushenkilö, jota edustaa Euroopan komissio. Euratom myöntää lainoja jäsenvaltioille ja kolmansille maille seuraavassa luetelluin edellytyksin:

— Jäsenvaltioille myönnettävillä Euratom-lainoilla rahoitetaan jäsenvaltioissa toteutettavia investointihankkeita, jotka liittyvät ydinsähkön teolliseen tuotantoon ydinvoimalaitoksissa ja polttoainekiertoon tarkoitettuihin teollisiin laitoksiin.

— Kolmansille maille myönnettävät Euratom-lainat on tarkoitettu toimivien tai rakenteilla olevien ydinvoimalaitosten ja ydinpolttoainekiertoon liittyvien laitosten turvallisuuden ja tehokkuuden parantamiseen.

Efektiivisen koron menetelmää ei olennaisuusnäkökohtien vuoksi sovelleta erikseen anto- ja ottolainaukseen. Transaktiokulut kirjataan suoraan kuluina tuotto- ja kululaskelmaan.

Selvitystilassa olevan EHTY:n myöntämät lainat

Erä sisältää lähinnä selvitystilassa olevan EHTY:n perustamissopimuksensa 54 ja 56 artiklan mukaisesti lainavaroista myöntämät luotot sekä kaksi noteeraamatonta vieraan pääoman ehtoista arvopaperia, jotka EIP on laskenut liikkeeseen maksukyvyttömän velallisen sijaan tulleena velallisena. EHTY pitää kyseiset arvopaperit hallussaan niiden erääntymiseen (vuonna 2017 ja vuonna 2019) saakka kattaakseen vastaavien ottamiensa lainojen takaisinmaksun. Kirjanpitoarvon muutos vastaa kertyneen koron muutosta lisättynä kyseiselle vuodelle jaksotetulla, oikeuksien syntymisajankohtana maksettujen palkkioiden ja kyseisenä ajankohtana aiheutuneiden transaktiokustannusten osuudella. Laskennassa on käytetty efektiivisen koron menetelmää.

Seuraavasta taulukosta käy ilmi efektiivinen korko (joka ilmoitetaan korkojen vaihteluvälinä).

Lainanotto	31.12.2007	31.12.2006
Makrotaloudellinen rahoitusapu	3,82 % — 4,822 %	3,222 % — 4,54 %
Euratom	4,446 % — 5,76 %	3,372 % — 5,76 %
Selvitystilassa oleva EHTY	4,375 % — 12,077 % (1)	3,064 % — 12,077 % (1)

(1) Vaihteluvälin yläraja liittyy koronvaihtosopimuksella katettuun kiinteäkorkoiseen lainaan (ks. liitetieto **2.3.4.2**).

2.5 **PITKÄAIKAISET ENNAKKOMAKSUT**

milj. euroa

Hallinnointitapa	Saldo 31.12.2007	Saldo 31.12.2006
Euroopan yhteisöjen suorittamat ennakkomaksut:		
Suora keskitetty hallinnointi	382	300
Välillinen keskitetty hallinnointi	315	549
Hajautettu hallinnointi	31	50
Muut	11	21
Yhteensä	**739**	**920**
Kolmansien suorittamat ennakkomaksut:		
Suora keskitetty hallinnointi	41	57
Välillinen keskitetty hallinnointi	3	30
Hajautettu hallinnointi	33	224
Hallinnointi yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa	12 875	20 744
Hallinnointi yhteistyössä kansainvälisten järjestöjen kanssa	324	450
Yhteensä	**13 276**	**21 505**
Pitkäaikaiset ennakkomaksut yhteensä	**14 015**	**22 425**

Merkittävimmät pitkäaikaiset ennakkomaksut liittyvät rakennerahastojen toimiin. Koska monet näistä hankkeista ovat luonteeltaan pitkäaikaisia, niihin liittyvien ennakkomaksujen olisi oltava käytettävissä yli vuoden ajan. Tällaiset ennakkomaksut esitetään sen vuoksi pitkäaikaisissa varoissa. Jäsenvaltioiden kanssa yhteistyössä hallinnoitaviin varoihin kuuluvien pitkäaikaisten ennakkomaksujen määrän merkittävä väheneminen johtuu siitä, että kauden 2000–2006 rakennerahasto-ohjelmiin liittyvät ennakkomaksut luokitellaan nyt lyhytaikaisiksi ennakkomaksuiksi (ks. liitetieto **E.2.9**). Näin on tehty, koska kyseisiin ohjelmiin liittyvät toimenpiteet saatetaan päätökseen vuoden 2008 loppuun mennessä. Kyseisiin ohjelmiin liittyvät ennakkomaksut joko kuitataan saamisia vastaan vuoden 2008 aikana tai selvitetään vuoden 2008 tilejä päätettäessä.

2.6 **PITKÄAIKAISET SAAMISET**

milj. euroa

	Saldo 31.12.2007	Saldo 31.12.2006
Saamiset jäsenvaltioilta	93	272
EHTY:n henkilöstölainat	15	17
Muut	13	34
Vakuudet ja talletukset	6	5
Yhteensä	**127**	**328**

Saamiset jäsenvaltioilta ovat selvitystilassa olevan EHTY:n saamisia entisiltä jäsenyyteen valmistautuvilta mailta. Maksuosuus on yhteensä 212 miljoonaa euroa (Bulgaria ja Romania mukaan luettuina), ja se on tarkoitus maksaa neljässä erässä vuoteen 2012 mennessä. Vuoden 2007 lopussa maksuosuuden nettomääräinen nykyarvo oli 144 miljoonaa euroa (138 miljoonaa euroa vuonna 2006). Pitkäaikaisten saamisten osuus tästä summasta oli 93 miljoonaa euroa (104 milj. euroa vuonna 2006) ja lyhytaikaisten saamisten osuus 51 miljoonaa euroa (34 milj. euroa vuonna 2006). Tilinpäätöspäivänä 31.12.2006 saamiset jäsenvaltioilta sisälsivät lisäksi 168 miljoonan euron määrän, joka liittyy komission vuonna 2005 tekemään päätökseen. Kyseisessä päätöksessä vähennetään yhdelle jäsenvaltiolle EAKR:n varoista myönnettyä avustusta. Tämä summa on nyt kirjattu lyhytaikaisiin saamisiin, koska se erääntyy maksettavaksi vuonna 2008.

LYHYTAIKAISET VARAT

2.7 **VAIHTO-OMAISUUS**

milj. euroa

Erän kuvaus	Saldo 31.12.2007	Saldo 31.12.2006
Tutkimusvälineet:		
Tutkimusaineet	9	11
Halkeamiskelpoiset aineet ja raskasvesi	19	30
Jälleenmyyntiin tarkoitetut tutkimusaineet	45	60
Rokotteet	8	7
Tuotantoaineet	7	7
Jälleenmyyntiin tarkoitetut julkaisut ja tavarat	0	0
Yhteensä	**88**	**115**

Julkaisutoimiston hallussa ja/tai hallinnassa olevista julkaisuista muodostuva vaihto-omaisuus arvostetaan joko hankintamenoon tai nettorealisointiarvoon (joka on lähellä nollaa) sen mukaan, kumpi näistä arvoista on pienempi. Lisäksi ilmaisjakelussa olevien julkaisujen arvo on poistettu kokonaan, koska niiden nettorealisointiarvo on nolla. Nämä arvonalennukset ovat yhteensä 18 miljoonaa euroa, ja ne johtavat siihen, että edellä mainittujen julkaisujen kirjanpitoarvo on nolla.

2.8 **LYHYTAIKAISET SIJOITUKSET**

Lyhytaikaiset sijoitukset muodostuvat myytävissä olevista arvopapereista, jotka on hankittu tuoton saamiseksi tai joita pidetään hallussa tietyn varojen rakenteen saavuttamiseksi tai toissijaisen likviditeettilähteen muodostamiseksi ja jotka voidaan näin myydä likviditeettitarpeiden tai koronmuutosten mukaan.

2.8.1 ***Lyhytaikaiset myytävissä olevat varat***

milj. euroa

	Selvitystilassa oleva EHTY	Muut	Yhteensä
Määrä 31.12.2006	1 401	25	1 426
Hankinnat	593	0	593
Luovutukset ja luopumiset	(542)	(22)	(564)
Jaksotettuun hankintamenoon tehdyt oikaisut	(18)	0	(18)
Kirjanpitoarvon muutos	3	0	3
Uudelleenarvostuksesta johtuva lisäys/(vähennys); siirto omaan pääomaan	(20)	0	(20)
Määrä 31.12.2007	**1 417**	**3**	**1 420**

Selvitystilassa oleva EHTY

Kaikki sijoitukset ovat toimivilla markkinoilla noteerattavia euromääräisiä vieraan pääoman ehtoisia arvopapereita. Liikkeeseenlaskijan ja luottoluokituksen mukaan jaotellut yksityiskohtaiset tiedot EHTY:n sijoituksista on esitetty kohdassa **E.7**. Vuonna 2008 erääntyvien vieraan pääoman ehtoisten arvopaperien (käypä) arvo 31.12.2007 oli 146 miljoonaa euroa (135 miljoonaa euroa vuonna 2006).

2.9 **LYHYTAIKAISET ENNAKKOMAKSUT**

Tässä esitetyt hallinnointitavan mukaan jaotellut avoimet ennakkomaksut koskevat vuodesta 2005 alkaen suoritettuja ennakkomaksuja. Kohdentamattomat ennakkomaksumäärät sisältävät ennakkomaksut, jotka merkittiin ensimmäistä kertaa vuoden 2005 avaavaan taseeseen, ja ne on esitetty omalla rivillään, koska hallinnointitavan mukaan jaoteltuja tietoja ei ollut saatavilla ennen 31.12.2004.

Siirtovelat vastaavat arviota avoinna olevien ennakkomaksujen saajille vuoden loppuun mennessä aiheutuneiden mutta yhteisöille vielä ilmoittamatta olevien tukikelpoisten kustannusten määrästä. Nämä määrät kirjataan kuluksi tuotto- ja kululaskelmaan.

Määrien merkittävä kasvu vuodesta 2006 johtuu lähinnä siitä, että rakennerahastoihin liittyviä määriä on siirretty pitkäaikaisista ennakkomaksuista lyhytaikaisiin ennakkomaksuihin (ks. edellä oleva liitetieto **E.2.5**). Vaikka kyseiset määrät kuuluvat jäsenvaltioiden kanssa yhteistyössä hallinnoitaviin varoihin, ne on esitetty kohdentamattomissa määrissä, koska kyse on ennen 31.12.2004 suoritetuista ennakkomaksuista (ks. edellä).

LYHYTAIKAISET ENNAKKOMAKSUT

milj. euroa

Hallinnointitapa		Saldo 31.12.2007	Saldo 31.12.2006
Euroopan yhteisöjen suorittamat ennakkomaksut (brutto):			
Suora keskitetty hallinnointi	*Hankeavustukset*	9 715	8 850
	Toiminta-avustukset	142	167
Välillinen keskitetty hallinnointi	*Kansalliset virastot*	1 736	778
	Rahoitustoiminta	3	12
	Muut	497	6
Hajautettu hallinnointi		545	381
Muut		615	686
Toimielinten ja virastojen suorittamat ennakkomaksut		189	8
Kohdentamattomat ennakkomaksusaldot		2 126	3 577
Ennakkomaksut yhteensä (brutto)		**15 568**	**14 465**
Vähennettynä siirtoveloilla:			
Suora keskitetty hallinnointi		(9 234)	(8 189)
Välillinen keskitetty hallinnointi		(1 973)	(1 135)
Hajautettu hallinnointi		(595)	(232)
Muut		(336)	(75)
Euroopan yhteisöjen suorittamat ennakkomaksut yhteensä		**3 430**	**4 834**
Kolmansien suorittamat ennakkomaksut:			
Suora keskitetty hallinnointi	*Hankinnat*	638	545
	Toiminta	457	470
Välillinen keskitetty hallinnointi		29	3
Hajautettu hallinnointi		735	599
Hallinnointi yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa		3 229	937
Hallinnointi yhteistyössä kansainvälisten järjestöjen kanssa		1 135	578
Toimielinten ja virastojen suorittamat ennakkomaksut		15	177
Kohdentamattomat ennakkomaksusaldot		19 278	2 930
Ennakkomaksut yhteensä (brutto)		**25 516**	**6 239**
Vähennettynä siirtoveloilla:			
Suora keskitetty hallinnointi		(1 235)	(1 532)
Hajautettu hallinnointi		(699)	(468)
Hallinnointi yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa		(5 579)	(906)
Hallinnointi yhteistyössä kansainvälisten järjestöjen kanssa		(798)	(79)
Muut		(52)	(33)
Kolmansien suorittamat ennakkomaksut yhteensä:		**17 153**	**3 221**
Lyhytaikaiset ennakkomaksut yhteensä		**20 583**	**8 055**

2.10 **LYHYTAIKAISET SAAMISET**

milj. euroa

	Saldo 31.12.2007	Saldo 31.12.2006
Alle vuoden kuluessa erääntyvät pitkäaikaiset saamiset	160	119
Lyhytaikaiset saamiset	5 441	4 193
Sekalaiset saamiset	27	26
Siirtosaamiset ja menoennakot	6 423	5 458
Yhteensä	**12 051**	**9 796**

2.10.1 ***Alle vuoden kuluessa erääntyvät pitkäaikaiset saamiset***

Nämä määrät muodostuvat pääasiassa sellaisista lainoista, jotka erääntyvät alle 12 kuukauden kuluessa tilinpäätöspäivästä (138 miljoonaa euroa, tarkemmat tiedot esitetty edellä liitetiedossa **2.4**).

2.10.2 ***Lyhytaikaiset saamiset***

milj. euroa

Tiliryhmä	Saldo 31.12.2007			Saldo 31.12.2006		
	Bruttomäärä	Arvonalennus	Nettoarvo	Bruttomäärä	Arvonalennus	Nettoarvo
Asiakkaat	3 897	(171)	3 726	2 865	(169)	2 696
Jäsenvaltiot	2 873	(1 256)	1 617	2 724	(1 257)	1 467
Muut	111	(13)	98	42	(12)	30
Yhteensä	**6 881**	**(1 440)**	**5 441**	**5 631**	**(1 438)**	**4 193**

2.10.2.1 *Asiakkaat*

Nämä ovat perintämääräyksiä, jotka on viety kirjanpitoon 31.12.2007 vahvistettuina, perimättä olevina saamisina ja joita ei vielä ole otettu mihinkään muuhun kohtaan taseen vastaavaa-puolella. Suurin osa kyseisestä määrästä liittyy komission määräämiin sakkoihin, joiden bruttomäärä oli 3 650 miljoonaa euroa. Näiden saamisten määrä on huomattavasti suurempi kuin vuonna 2006, jolloin se oli 2 687 miljoonaa euroa.

2.10.2.2 *Saamiset jäsenvaltioilta*

milj. euroa

	Saldo 31.12.2007	Saldo 31.12.2006
Euroopan maatalouden tukirahaston saamiset		
Euroopan maatalouden tukirahaston saamiset	902	1 009
Arvonalennus	(483)	(477)
Yhteensä	**419**	**532**
Maksettu, jäsenvaltioilta perittävä alv	**24**	**22**
Omat varat		
A-kirjanpitoon kirjatut perintää odottavat määrät	75	79
Erilliseen kirjanpitoon kirjatut perintää odottavat määrät	1 333	1 347
Arvonalennus	(773)	(779)
Muut	38	0
Yhteensä	**673**	**647**
Muut saamiset jäsenvaltioilta	**501**	**266**
Yhteensä	**1 617**	**1 467**

Euroopan maatalouden tukirahaston (maataloustukirahasto) saamiset

Kohtaan on kirjattu jäsenvaltioiden ilmoittamat ja vahvistamat saamiset (tilanne 15.10.2007) maataloustukirahaston tuensaajilta 31.12.2007. Summasta on vähennetty 20 prosentin osuus, jonka jäsenvaltiot pidättävät hallintokustannusten kattamista varten. Lisäksi on arvioitu saamisten määrä jaksolta, joka ulottuu edellä mainitun ilmoituksen jättämisestä vuoden 2007 joulukuun 31 päivään. Komissio tekee lisäksi arvion arvonalennuksesta, joka vastaa sitä osaa edunsaajien velasta, jota ei todennäköisesti saada perittyä takaisin. Arvonalennuksen kirjaaminen ei kuitenkaan merkitse sitä, että komissio luopuisi kyseisten määrien perimisestä.

Omat varat

Tätä kohtaa tarkasteltaessa olisi otettava huomioon, että jäsenvaltioilla on oikeus pidättää kantamistaan perinteisistä omista varoista kantokuluina 25 prosenttia. Edellä esitetyt luvut ovat tämän vuoksi nettomääriä, joista on vähennetty kyseinen osuus. Jäsenvaltioilta oleviin saamisiin on jäsenvaltioiden toimittamien arvioiden perusteella tehty 773 miljoonan euron arvonalennus. Tämä ei kuitenkaan merkitse sitä, että komissio olisi luopunut arvonalennusta vastaavien määrien perimisestä.

Muut saamiset jäsenvaltioilta

Muut saamiset jäsenvaltioilta sisältävät 19 miljoonaa euroa takaisinperittäviä varoja ja 227 miljoonaa euroa maataloustukirahaston ennakkomaksuja. Tähän kohtaan sisältyy myös 168 miljoonan euron summa, joka liittyy komission vuonna 2005 tekemään päätökseen. Kyseisellä päätöksellä vähennetään yhdelle jäsenvaltiolle EAKR:n varoista myönnettyä avustusta.

2.10.3 *Siirtosaamiset ja menoennakot*

Tämä kohta sisältää useita eriä, joista suurin on 6 129 miljoonan euron siirtosaaminen. Suurin osa siirtosaamisista on perinteisiin omiin varoihin (maatalous-, sokeri- ja tullimaksuihin) liittyviä saamisia. Näiden saamisten kokonaismäärä 31.12.2007 oli 2,7 miljardia euroa. Muita merkittäviä eriä ovat marraskuulta ja joulukuulta 2007 olevat käyttötarkoitukseensa sidotut 1,3 miljardin euron maataloustulot, sokerialan väliaikaiseen rakenneuudistukseen liittyvä 1,5 miljardin euron määrä, maataloustukirahaston sääntöjenmukaisuustarkastusten seurauksena tehtyihin, vielä täytäntöönpanematta oleviin rahoitusoikaisupäätöksiin liittyvät 350 miljoonaa euroa sekä kalatalousalan rakennerahasto-ohjelmasta (1994–1999) myönnettyjen varojen odotettavissa olevasta takaisinperinnästä saatavat 82 miljoonaa euroa. Muita siirtosaamisiin kuuluvia eriä ovat viivästyskorot, kertyneet pankkikorot sekä ennakkomaksuista kertyneet korot.

Kohtaan on kirjattu myös yhteensä 243 miljoonan euron menoennakot, joiden sisältämistä eristä merkittävimmät ovat ennakkoon maksetut 49 miljoonan euron toimistovuokrat, ennakkoon maksetut 24 miljoonan euron menot toimistotiloihin tehtävistä muutoksista sekä kolmansien maiden kanssa tehtyihin kahdenvälisiin kalastussopimuksiin liittyvät 57 miljoonan euron maksut.

2.11 **KÄTEISVARAT JA MUUT RAHAVARAT**

milj. euroa

	Saldo 31.12.2007	Saldo 31.12.2006
Käteisvarat, joihin ei kohdistu rajoituksia		
Tilit valtiokonttoreissa ja keskuspankeissa	11 313	11 467
Käyttötilit	956	933
Ennakkomaksutilit	81	82
Siirrot (siirrettävinä olevat käteisvarat)	2	3
Lyhytaikaiset talletukset ja muut rahavarat	1 367	975
Yhteensä	**13 719**	**13 460**
Käteisvarat, joihin kohdistuu rajoituksia	**5 037**	**2 924**
Yhteensä	**18 756**	**16 384**

2.11.1 *Käteisvarat, joihin ei kohdistu rajoituksia*

Käteisvarat, joihin ei kohdistu rajoituksia, kattavat kaikki komission rahavarat, joita säilytetään jäsenvaltioissa ja Efta-maissa olevilla yhteisöjen tileillä (valtiokonttori tai keskuspankki) tai käyttötileillä, ennakkomaksutileillä, lyhytaikaisina talletuksina talletustileillä tai käteiskassoissa.

Valtiokonttoreissa ja keskuspankeissa olevien varojen suuri määrä johtui siitä, että jäsenvaltioille oli vuoden 2008 ensimmäisenä työpäivänä palautettava vuoden lopussa tehdyn lisätalousarvion mukaisesti yhteensä 5 889 miljoonaa euroa. Kyseinen vastuu esitetään lyhytaikaisissa veloissa — ks. myös jäljempänä liitetieto **2.18.2**).

2.11.2 *Käteisvarat, joihin kohdistuu rajoituksia*

Käteisvarat, joihin kohdistuu rajoituksia, sisältävät määrät, jotka komissio on saanut määräämiensä sakkojen perusteella sellaisissa tapauksissa, joissa asian käsittely on vielä kesken. Näitä varoja säilytetään erityisillä talletustileillä, joita ei käytetä muihin tarkoituksiin.

Käteisvarat ja muut rahavarat sisältävät rahavirtalaskelmassa seuraavat erät:

milj. euroa

	Saldo 31.12.2007	Saldo 31.12.2006
Käteisvarat ja muut rahavarat	18 756	16 384
Käteisvarat ja muut rahavarat — takuurahasto (ks. liitetieto **2.3.3**)	249	440
Yhteensä	**19 005**	**16 824**

PITKÄAIKAISET VELAT

2.12 **TYÖSUHDE-ETUUDET**

milj. euroa

	Määrä 31.12.2006	Varauksen muutos	Käytetty määrä	Määrä 31.12.2007
Eläkkeet — Henkilöstö	29 204	1 844	(836)	**30 212**
Eläkkeet — Muut	225	267	(11)	**481**
Yhteinen sairausvakuutusjärjestelmä	2 771	96	(80)	**2 787**
Yhteensä	**32 200**	**2 207**	**(927)**	**33 480**

2.12.1 ***Eläkkeet — Henkilöstö***

Euroopan yhteisöjen virkamiesten eläkejärjestelmään sovellettavat säännöt vahvistetaan Euroopan yhteisöjen virkamiehiin sovellettavissa (1. toukokuuta 2004 voimaan tulleissa) uusimmissa henkilöstösäännöissä. Kyseisiä sääntöjä sovellettiin tilinpäätöspäivänä 31. joulukuuta 2007. Henkilöstön eläkejärjestelmää koskevia sääntöjä sovelletaan sellaisinaan kaikissa jäsenvaltioissa. Järjestelmään kuuluu erityyppisiä eläkkeitä ja etuuksia (mm. vanhuus-, työkyvyttömyys- ja leskeneläkkeet).

Henkilöstösääntöjen 83 artiklan mukaan eläkejärjestelmän mukaiset etuudet maksetaan yhteisöjen talousarviosta. Näitä eläkevastuita ei rahastoida, mutta jäsenvaltiot ovat sitoutuneet yhdessä rahoittamaan kyseiset etuudet eläkemenojen rahoittamista varten vahvistetun jakoperusteen mukaisesti. Virkamiehet rahoittavat lisäksi suorittamillaan pakollisilla eläkemaksuilla kolmanneksen eläkejärjestelmän menoista pitkällä aikavälillä.

Euroopan yhteisöjen virkamiesten eläkejärjestelmään liittyvät vastuut arvioitiin 31. joulukuuta 2007 järjestelmän piirissä olleiden henkilöiden lukumäärän ja voimassa olleiden henkilöstösääntöjen perusteella. Arviointi kattoi vanhuus-, työkyvyttömyys- ja leskeneläkkeisiin liittyvät etuudet sekä työkyvyttömyysavustuksen. Arviointi tehtiin kansainvälisen tilinpäätösstandardin IAS 19 mukaisesti. Standardin mukaan työnantaja määrittää eläkesitoumuksen vakuutusmatemaattisen arvon pitämällä lähtökohtana eläkejärjestelmän jatkuvuutta ja ottamalla huomioon työssäoloaikana kertyvät etuudet sekä arviot tulevista palkankorotuksista.

Eläkevastuut arvioidaan niin sanotulla ennakoituun etuusoikeusyksikköön perustuvalla vakuutusmatemaattisella menetelmällä (projected unit credit method). Seuraavassa on lueteltu tärkeimmät arviointipäivänä tiedossa olleet vakuutusmatemaattiset oletukset, joita on käytetty arvioinnissa:

1. Nimellinen diskonttokorko perustui juoksuajaltaan järjestelmän kestoa vastaavien (19 vuotta) euroalueella liikkeeseen laskettujen valtionobligaatioiden joulukuun 2007 tuottoon. Tuotto arvioitiin juoksuajaltaan vastaavien euromääräisten nollakuponkilainojen joulukuun 2007 tuottokäyrän perusteella 4,7 prosentiksi. IAS 19:n mukaan inflaatiovauhti on ennustettu inflaatiovauhti järjestelmän voimassaoloaikana: se on määritettävä tulevaisuutta varten käyttäen perustana eurooppalaisten rahoitusmarkkinoiden indeksisidonnaisiin joukkovelkakirjalainoihin pohjautuvia arvioita. Ennustettu pitkän aikavälin inflaatio oli 2,3 prosenttia, joten reaalinen diskonttokorko oli 2,4 prosenttia.

2. Elinaikataulukko on sama kuin vuoden 2004 eläkevastuulaskelmissa käytetty taulukko (EU-2004 elinaikataulukko).

3. Yleinen palkkatason nousu, joka vastaa eläkkeiden yleistä uudelleenarvostusta, perustui vuosilta 1996–2007 laadittujen, palkkoja ja eläkkeitä koskevien uudelleenarvostustilastojen liukuvaan 12 vuoden keskiarvoon. Nousu oli 0,4 prosenttia. Palkkatason yleisen nousun ylittävää yksilöllistä palkkakehitystä tarkistettiin vuonna 2007 toteutuneiden ylennysten huomioon ottamiseksi. Taulukossa arvioidaan yksilöllinen palkkakehitys palkkaluokan, palkkatason ja ennustetun eläkeiän mukaisesti vuosina 2008–2052.

4. Työtehtävissä toimivien virkamiesten eläkkeellelähtöhetken avioliittokertoimet perustuvat virkamieskuntaa koskeviin tilastotietoihin. Kerroin on miehillä 90 prosenttia ja naisilla 60 prosenttia. Huomioon otettiin myös entisten virkamiesten (eläkkeellä ja työkyvyttömyyseläkkeellä olevat virkamiehet) siviilisääty.

5. Virkamiehen oletettiin lähtevän eläkkeelle täydet eläkeoikeudet saavutettuaan. Tässä yhteydessä otettiin huomioon varhaiseläkkeeseen liittyvät vähennykset sekä Barcelonassa asetettu tavoite, jonka mukaan eläkkeellelähtöä olisi pyrittävä myöhentämään enintään 65-vuotiaaksi.

Eläkevastuut koskevat näin seuraavien henkilöryhmien aiemmin määriteltyjä oikeuksia:

1. kaikkien toimielinten ja virastojen palveluksessa oleva, työtehtävissä toimiva Euroopan yhteisöjen virkamiesten eläkejärjestelmän piiriin kuuluva henkilöstö 31.12.2007;

2. toimielinten palveluksesta lopullisesti tai väliaikaisesti lähtenyt henkilöstö, jolla on eläkeoikeuksia Euroopan yhteisöjen virkamiesten eläkejärjestelmässä (edellyttäen, että kyseiset virkamiehet ovat olleet yhteisöjen palveluksessa vähintään 10 vuotta);

3. vanhuuseläkettä saavat entiset virkamiehet ja toimihenkilöt;

4. työkyvyttömyyseläkettä saavat entiset virkamiehet ja toimihenkilöt;

5. työkyvyttömyysavustusta saavat entiset virkamiehet ja toimihenkilöt;

6. perhe-eläkkeen saajat (lesket, lapset, huollettavat).

Eläkejärjestelmän piiriin 31.12.2007 kuulunut perusjoukko saatiin komission tietokannasta. Edellä kuvatulla menetelmällä saatuja tuloksia verrattiin edelliseen vakuutusmatemaattiseen arviointiin (31.12.2006) perustuviin arvoihin.

Eläkevastuista voidaan todeta seuraavaa:

— Vastuiden vakuutusmatemaattinen bruttoarvo 31.12.2007 oli 34 567 miljoonaa euroa.

— Reaalinen diskonttokorko nousi 1,9 prosentista (2006) 2,4 prosenttiin vuonna 2007; kun otetaan huomioon palkkatason yleisen nousun vaikutus (0,5 prosenttia vuonna 2006 ja 0,4 prosenttia vuonna 2007) nettodiskonttokorko nousi 1,4 prosentista (2006) 2,0 prosenttiin (2007). Tämä on yksi keskeisistä, kokonaisvastuiden määrän supistumiseen vaikuttaneista syistä.

— Vuoden 2007 työsuoritukseen perustuvat menot arvostettiin 1 300 miljoonaksi euroksi ja korkokustannukset 1 313 miljoonaksi euroksi.

— Tilikauden vakuutusmatemaattiset voitot olivat arviolta 1 943 miljoonaa euroa.

— Eläkejärjestelmän jäsenmäärä kasvoi 3 317 henkilöllä.

— Bruttoeläkkeiden ja perhe-etuuksien laskenta perustuu henkilöstösääntöihin.

— Edunsaajien maksamat verot vähennetään bruttovastuusta. Näin saadaan nettovastuu, joka kirjataan taseeseen kyseisten tulevien maksujen osalta (maksetuista eläkkeistä vähennetään vero, joka on yhteisöjen tuloa eläkkeiden maksuvuonna).

2.12.2 *Eläkkeet — Muut*

Tämä kohta sisältää komission, yhteisöjen tuomioistuimen (ja ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen) ja tilintarkastustuomioistuimen nykyisten ja entisten jäsenten sekä neuvoston pääsihteerien, Euroopan oikeusasiamiesten, Euroopan tietosuojavaltuutettujen ja Euroopan unionin virkamiestuomioistuimen jäsenten eläkevastuut. Kohtaan on nyt myös ensimmäistä kertaa sisällytetty eräiden parlamentin jäsenten eläkevastuut.

2.12.3 *Yhteinen sairausvakuutusjärjestelmä*

Tilinpäätöstä varten määritetään myös sellaisen yhteiseen sairausvakuutusjärjestelmään liittyvän vastuun arvioitu arvo, joka yhteisöillä on eläkkeellä olevan henkilöstönsä osalta.

2.13 **PITKÄAIKAISET VARAUKSET**

milj. euroa

	Määrä 31.12.2006	Lisävaraukset	Käyttämättä olevat peruutetut määrät	Käytetyt määrät	Siirretty lyhytaikaiseen	Diskontattu nykyarvo	Määrä 31.12.2007
Oikeustapaukset	75	226	(3)	(1)	0	0	297
Ydinlaitosten purkaminen	806	0	0	0	(42)	(20)	744
Rahoitusvaraukset	105	0	(50)	0	(44)	3	14
Eläintautien hätärahasto	0	21	0	0	0	0	21
Muut	3	1		(1)	0	0	3
Yhteensä	**989**	**248**	**(53)**	**(2)**	**(86)**	**(17)**	**1 079**

Oikeustapaukset

Tässä kohdassa esitetään arvio käsiteltävinä oleviin oikeustapauksiin liittyvistä määristä, jotka todennäköisesti tulevat maksettaviksi vuoden 2008 jälkeen. Suurin tällainen summa (277 miljoonaa euroa) liittyy 31.12.2007 vielä käsiteltävinä olleisiin oikeustapauksiin, jotka koskevat maataloustukirahaston menoihin liittyviä rahoitusoikaisuja ja maatalousmenoja.

Ydinlaitosten purkaminen

Riippumaton asiantuntijaryhmä laati vuonna 2002 selvityksen Yhteisen tutkimuskeskuksen ydinlaitosten purkamiseen ja jätehuolto-ohjelmaan liittyvistä kustannuksista. Tilinpäätökseen otettu varaus perustuu asiantuntijaryhmän arvioon, joka oli 1 145 miljoonaa euroa (määrä sisältää rakennusten täydellisen hävittämisen eli nk. greenfield-vaihtoehdon kustannukset, jotka on arvioitu 76 miljoonaksi euroksi). Varaukseen tehtiin yhteisöjen tilinpäätössääntöjen mukaisesti inflaatiokorjaus (2,5 prosenttia), minkä jälkeen se diskontattiin nettomääräiseen nykyarvoonsa (käyttämällä euromääräistä swap-käyrän nollakuponkikorkoa). Varauksen arvoksi 31.12.2007 saatiin näin yhteensä 960 miljoonaa euroa, josta vähennetään tähän mennessä aiheutuneet 138 miljoonan euron kustannukset. Tuloksena oleva 822 miljoonan euron summa jaetaan osuuteen, joka todennäköisesti maksetaan vuonna 2008 (78 miljoonaa euroa), ja osuuteen, joka maksetaan myöhemmin (744 miljoonaa euroa).

Koska ohjelman kestoksi on arvioitu noin 30 vuotta, edellä esitetty arvio on jossain määrin epävarma ja lopulliset kustannukset voivat poiketa esitetyistä arvioista.

Rahoitusvaraukset

Euroopan investointirahasto (EIR) voi vuosina 1998 ja 2001 käynnistetyissä pk-yritysten takausjärjestelmissä myöntää komission puolesta omissa nimissään takauksia, joihin liittyvät riskit kantaa komissio. Nostettuihin ja nostamattomiin luottoihin liittyviin takauksiin sovelletaan kuitenkin enimmäismäärää. Rahoitusvaraukset vastaavat tilinpäätöspäivänä molemmissa järjestelmissä summaa, joka saadaan vähentämällä rahoituksen välittäjille olevasta maksuvelvoitteesta kyseiseen päivään mennessä tehdyt maksuvaatimukset (netto). Pitkän aikavälin rahoitusvaraukset on diskontattu niiden nettomääräiseen nykyarvoon (käyttämällä euromääräistä swap-käyrän nollakuponkikorkoa).

Varaus eläintautien hätärahastoa varten

Tämä varaus liittyy maksuihin, joita yhteisöt arvioivat joutuvansa suorittamaan eläintautien hätärahastosta eräille jäsenvaltioille tiettyjen eläintautiepidemioiden torjumiseksi. Nämä maksut ovat arvion mukaan 42 miljoonaa euroa (35 milj. euroa vuonna 2006), ja ne jaetaan maksuihin, jotka todennäköisesti suoritetaan vuonna 2008 (21 miljoonaa euroa), ja maksuihin, jotka todennäköisesti suoritetaan myöhemmin (21 miljoonaa euroa). Jo maksettavaksi sovittu 9 miljoonan euron summa on kirjattu velaksi jäsenvaltioille.

2.14 PITKÄAIKAISET RAHOITUSVELAT

2.14.1 *Lainanotto*

milj. euroa

Laina	Saldo 31.12.2006	Uudet lainat	Takaisinmaksut	Valuuttakurssierot	Kirjanpitoarvon muutos	Saldo 31.12.2007
Makrotaloudellinen rahoitusapu	969	0	(177)	0	0	792
Euratom	442	39	(1)	0	2	482
Selvitystilassa oleva EHTY	463	0	(2)	(37)	0	424
Yhteensä	**1 874**	**39**	**(180)**	**(37)**	**2**	**1 698**

Pitkä- ja lyhytaikainen lainanotto

milj. euroa

Lainanotto	Erääntymiseen < 1 vuosi	Erääntymiseen > 1 vuosi	Yhteensä 31.12.2007
Makrotaloudellinen rahoitusapu	60	732	792
Euratom	0	482	482
Selvitystilassa oleva EHTY	71	353	424
Yhteensä	**131**	**1 567**	**1 698**

Kohdassa ilmoitetaan Euroopan yhteisöjen ottamat lainat, joiden erääntymiseen on yli vuosi (luvut eivät sisällä takuurahastossa olevia määriä). Lainanotto sisältää velkakirjalainat, joiden määrä on (eliminoinnin jälkeen) 1 344 miljoonaa euroa (1 502 milj. euroa vuonna 2006). Kirjanpitoarvon muutos vastaa kertyneen koron muutosta, johon on selvitystilassa olevan EHTY:n lainanoton osalta lisätty kyseiselle vuodelle jaksotettu osuus oikeuksien syntymisajankohtana aiheutuneista olennaisista transaktiokustannuksista. Laskennassa on käytetty efektiivisen koron menetelmää. Seuraavasta taulukosta käy ilmi efektiivinen korko (joka ilmoitetaan korkojen vaihteluvälinä).

Lainanotto	31.12.2007	31.12.2006
Makrotaloudellinen rahoitusapu	3,816 % — 4,822 %	3,222 % — 4,54 %
Euratom	4,366 % — 5,6775 %	3,292 % — 5,6775 %
Selvitystilassa oleva EHTY	4,375 % — 11,875 % ([1])	3,0 % — 11,875 % ([1])

([1]) Vaihteluvälin yläraja liittyy koronvaihtosopimuksella katettuun kiinteäkorkoiseen lainaan (ks. liitetieto **2.3.4.2**).

2.14.2 *Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät velkainstrumentit*

milj. euroa

Selvitystilassa olevan EHTY:n swap-sopimukset	Saldo 31.12.2007	Saldo 31.12.2006
Pitkäaikaiset	7	8
Lyhytaikaiset	4	0
Yhteensä	**11**	**8**

Kaupankäyntitarkoituksessa pidettäviä varoja käsitellään tarkemmin edellä liitetiedossa **2.3.4.2**.

2.15 **MUUT PITKÄAIKAISET VELAT**

milj. euroa

	Saldo 31.12.2007	Saldo 31.12.2006
Rahoitusleasingvelat	1 519	1 534
Erissä maksettavat rakennukset	427	425
Muut	43	61
Yhteensä	**1 989**	**2 020**

Tämä kohta sisältää etenkin sellaiset rahoitusleasingvelat, joiden erääntymiseen on yli vuosi (ks. liitetieto **2.2**), sekä sellaisiin komission ostamiin rakennuksiin liittyvät määrät, joiden ostohinta maksetaan erissä. Viimeksi mainitussa tapauksessa ei ole kyse leasingsopimuksesta, koska rakennusten omistusoikeus siirtyi komissiolle heti hankintahetkellä.

LYHYTAIKAISET VELAT

2.16 **LYHYTAIKAISET VARAUKSET**

milj. euroa

	Määrä 31.12.2006	Lisävaraukset	Käyttämättä olevat peruutetut määrät	Käytetyt määrät	Siirrot muihin otsakkeisiin/ muista otsakkeista	Diskontattu nykyarvo	Määrä 31.12.2007
Oikeustapaukset	72	19	(16)	(47)	0	0	28
Ydinlaitosten purkaminen	64	0	0	(30)	42	2	78
Eläintautien hätärahasto	35	1	(8)	(7)	0	0	21
Rahoitusvaraukset	173	57	(2)	(41)	44	2	233
Muut	35	0	(4)	0	(22)	0	9
Yhteensä	**379**	**77**	**(30)**	**(125)**	**64**	**4**	**369**

Tämä kohta sisältää alle vuoden kuluessa erääntyviin velkoihin liittyvät varaukset.

2.17 **LYHYTAIKAISET RAHOITUSVELAT**

Tämä erä sisältää 131 miljoonaa euroa sellaisia lainoja, jotka erääntyvät 12 kuukauden kuluessa tilinpäätöspäivästä (ks. liitetieto **2.14.1**), ja 4 miljoonan euron määrän, joka liittyy kaupankäyntitarkoituksessa pidettäviin velkainstrumentteihin (ks. liitetieto **2.14.2**).

2.18 **MUUT LYHYTAIKAISET VELAT**

milj. euroa

	Saldo 31.12.2007	Saldo 31.12.2006
Alle vuoden kuluessa erääntyvät pitkäaikaiset velat	65	60
Lyhytaikaiset velat	13 939	24 723
Sekalaiset velat	189	220
Siirtovelat ja tuloennakot	81 187	69 077
Yhteensä	**95 380**	**94 080**

2.18.1 **Alle vuoden kuluessa erääntyvät pitkäaikaiset velat**

milj. euroa

	Saldo 31.12.2007	Saldo 31.12.2006
Rahoitusleasingvelat	32	28
Muut	33	32
Yhteensä	**65**	**60**

2.18.2 **Lyhytaikaiset velat**

milj. euroa

Velkalaji	Saldo 31.12.2007	Saldo 31.12.2006
Jäsenvaltiot	12 328	22 943
Toimittajat ja muut vastaavat	2 244	2 888
Määrät, joiden tukikelpoisuus tarkistettava	(633)	(1 108)
Yhteensä	**13 939**	**24 723**

Suurin osa lyhytaikaisista veloista liittyy komission saamiin, avustuksiin liittyviin maksupyyntöihin. Maksupyynnössä ilmoitettu määrä kirjataan velkoihin, kun maksupyyntö on vastaanotettu. Jos vastapuolena on jäsenvaltio, ne luokitellaan vastaavasti. Hankintoihin liittyvät veloitus- ja hyvityslaskut käsitellään samaa menettelyä noudattaen.

Tilikaudelle kuuluvat maksupyynnöt on otettu huomioon tilikautta päätettäessä (ks. liitetieto **2.18.3** jäljempänä). Tällaiset seuraavalla tilikaudella suoritettaviksi tulevat tukikelpoiset määrät on tilikautta päätettäessä arvioitu ja kirjattu siirtoveloiksi, ja määrät, joiden tukikelpoisuutta ei vielä ole tutkittu, on jätetty avoimiksi niiden määrien tileille, joiden tukikelpoisuus on vielä tarkistettava. Jotta varojen ja velkojen määrää ei arvioitaisi liian suureksi, lyhytaikaisiin velkoihin on kirjattu maksettava nettomäärä.

Tähän kohtaan kirjattujen määrien merkittävä väheneminen johtuu pääasiassa siirroista lyhytaikaisten velkojen ja siirtovelkojen välillä. Näiden siirtojen syynä oli se, että tilit päätettiin aikaisemmin kuin edellisinä tilikausina, joten lyhytaikaisiin velkoihin voitiin kirjata edellisvuotta pienempi osuus veloista. Tämä aiheutti myös sen, että siirtovelkojen määrä oli suurempi kuin vuonna 2006, koska aikaisemmin velkoihin kirjatut määrät jouduttiin nyt kirjaamaan siirtovelkoihin.

Jäsenvaltiot

Merkittävimmät tähän kohtaan kirjatut määrät ovat rakennerahastotoimiin liittyvät maksamatta olevat 6 287 miljoonan euron maksupyynnöt sekä 5 889 miljoonan euron summa, joka palautetaan jäsenvaltioille vuoden 2007 lopulla vahvistetun lisätalousarvion mukaisesti (7 415 miljoonaa euroa vuonna 2006).

Toimittajat ja muut vastaavat

Tämä kohta sisältää avustusten lisäksi hankintasopimuksista johtuvat velat. Lisäksi siihen on kirjattu erilaisille julkisille organisaatioille ja laitoksille (yliopistoille, instituuteille, kauppakamareille, Yhdistyneille Kansakunnille, EIP:lle jne.) maksettavat määrät sekä konsolidoimattomat yhteisöt EKR mukaan luettuna.

Määrät, joiden tukikelpoisuus tarkistettava

Velkoihin on tehty 633 miljoonan euron vähennys. Summa vastaa tukikelpoisuuden tarkistamista odottavien maksupyyntöjen sellaista osuutta, jota ei pidetä tukikelpoisena. Suurimmat tähän kohtaan kirjatut määrät koskevat aluepolitiikan pääosastoa (229 miljoonaa euroa), työllisyys-, sosiaali- ja tasa-arvoasioiden pääosastoa (194 miljoonaa euroa), maatalouden ja maaseudun kehittämisen pääosastoa (109 miljoonaa euroa), ympäristöasioiden pääosastoa (20 miljoonaa euroa) sekä kalastuksen pääosastoa (21 miljoonaa euroa).

Lähinnä hankintatoimiin liittyvä 18 miljoonan euron erä edellyttää vielä laskujen tarkistamista. Se koskee pääasiassa sellaisia hankintoihin liittyviä laskuja ja maksupyyntöjä, joiden osalta on vielä tarkistettava, että toimitetut tavarat ja palvelut vastaavat laskua, sekä ennakkomaksupyyntöjä.

2.18.3 **Siirtovelat ja tuloennakot**

milj. euroa

	Saldo 31.12.2007	Saldo 31.12.2006
Siirtovelat	80 937	68 937
Tuloennakot	47	26
Muut	203	114
Yhteensä	**81 187**	**69 077**

Suurin osa siirtoveloista on maataloustukirahastoon liittyviä siirtovelkoja. Nämä velat olivat 31.12.2007 yhteensä 45,5 miljardia euroa (45,2 mrd. euroa vuonna 2006). Merkittävimmät niihin sisältyvät erät ovat: vuoden 2007 lokakuun 16. ja joulukuun 31 päivän välisenä aikana aiheutuneet 28,6 miljardin euron menot (26,6 miljardia euroa vuonna 2006), jotka jäsenvaltiot ilmoittivat ja jotka maksettiin tammi-helmikuussa 2008, 13,8 miljardin euron (16,7 mrd. euroa vuonna 2006) suorat tuet (kyseessä ovat vuonna 2007 syntyneet saamiset, joilla on rahoitusvaikutuksia vuonna 2008) sekä sokerialan väliaikaiseen rakenneuudistukseen liittyvät 3,1 miljardin euron menot.

Kohta sisältää myös merkittävät rakennerahastoihin liittyvät siirtovelat (jotka ovat toimijoiden tai maksajavirastojen 31.12.2007 mennessä aiheutuneita tukikelpoisia menoja, joita vastaavaa maksupyyntöä ei vielä ollut toimitettu komissioon). Suurimmat näihin siirtovelkoihin liittyvät summat ovat: Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahastoon liittyvä 6,7 miljardin euron määrä, EAKR:n kauden 2000–2006 ohjelmiin, ISPA-ohjelmaan ja innovatiivisiin toimiin liittyvä 16,9 miljardin euron määrä (12,2 miljardia euroa vuonna 2006) ja ESR:oon liittyvä 7,8 miljardin euron määrä (5,6 miljardia vuonna 2006). Jäljelle jäävä 3,9 miljardin euron osuus muodostuu muihin politiikan aloihin liittyvistä siirtoveloista, joista suurin, noin 1,2 miljardin euron siirtovelka liittyy tutkimukseen.

Kuten liitetiedossa **2.18.2** todettiin, nämä määrät ovat kasvaneet vuodesta 2006, koska tilit päätettiin aikaisemmin kuin edellisinä varainhoitovuosina.

NETTOVARAT

2.19 **RAHASTOT**

milj. euroa

	Saldo 31.12.2007	Saldo 31.12.2006
Käyvän arvon rahasto	**7**	**4**
Muut rahastot:		
Takuurahasto	1 118	1 253
Uudelleenarvostusrahasto	57	57
Lainanotto- ja lainanantotoiminta	1 525	1 459
Muut	99	82
Yhteensä	**2 799**	**2 851**
Yhteensä	**2 806**	**2 855**

2.19.1 ***Käyvän arvon rahasto***

Myytävissä olevien varojen käyvän arvon muutokset merkitään tilinpäätössääntöjen mukaisesti käyvän arvon rahastoon.

2.19.2 ***Muut rahastot***

Takuurahasto

Takuurahaston toimintaa käsitellään myös liitetiedossa **2.3.3**. Tähän erään on kirjattu takuurahaston tavoitesumma, joka on 9 prosenttia rahaston takaamista vastuista. Tavoitesumma on samalla rahaston varojen vähimmäismäärä. Kuten aikaisemmin on todettu, kaikki 9 prosentin tavoitesumman ylittävät varat palautetaan talousarvioon.

Uudelleenarvostusrahasto

Uudelleenarvostusrahasto sisältää aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden uudelleenarvostuksen. Rahastossa vuoden lopussa oleva summa oli 57 miljoonaa euroa. Määrä liittyy komission maa-alueiden ja rakennusten uudelleenarvostukseen, joka tehtiin ennen uusien kirjanpito- ja tilinpäätössääntöjen käyttöönottoa.

Lainanotto- ja lainanantotoiminta

Tämän rahaston varat liittyvät yhteisöjen harjoittamaan lainanotto- ja lainanantotoimintaan. Suurin osa varoista on selvitystilassa olevan EHTY:n varoja, joista suurimman erän muodostavat teräs- ja hiiliyhteisön tutkimusrahaston varat. Tämä rahasto perustettiin EHTY:n toiminnan lopettamisen yhteydessä, ja sen arvo 31.12.2007 oli 1 169 miljoonaa euroa.

2.20 **JÄSENVALTIOIDEN RAHOITUSOSUUDET**

milj. euroa

	Määrä
Jäsenvaltioilta maksettaviksi vaadittavat rahoitusosuudet 31.12.2006	**67 073**
Varainhoitovuoden 2006 ylijäämän palautus jäsenvaltioille	1 848
Takuurahaston varojen muutos	(135)
Muiden varojen muutokset	79
Selvitystilassa oleva EHTY: varainhoitovuoden 2006 tuloksen kohdentaminen	23
Varainhoitovuoden taloudellinen tulos (ylijäämä)	(7 462)
Jäsenvaltioilta maksettaviksi vaadittavat rahoitusosuudet yhteensä 31.12.2007	**61 426**

Tämä kohta vastaa sellaisia yhteisöille vuoden 2007 joulukuun 31 päivään mennessä aiheutuneita menoja, jotka on katettava tulevista talousarvioista. Monet menot kirjataan suoriteperusteen mukaisesti vuonna n, vaikka niitä vastaavat maksut suoritetaan vasta vuonna n + 1 vuoden n + 1 talousarviosta. Koska tällaiset velat kirjataan tilinpäätökseen suoriteperusteen mukaisesti ja koska niitä vastaavat maksut rahoitetaan vasta tulevista talousarvioista, velat ovat vuoden lopussa huomattavasti varoja suuremmat. Tärkeimpiin tällaisiin eriin kuuluvat maataloustukirahaston toimintaan liittyvät erät. Jäsenvaltioille suoritettavat maksut olivat jaksolta 16. lokakuuta — 31. joulukuuta 2007 yhteensä 28,6 miljardia euroa. Jäsenvaltiot itse asiassa maksavat suurimman osan maksettaviksi vaadittavista määristä alle 12 kuukauden kuluessa asianomaisen varainhoitovuoden päättymisestä osana seuraavan vuoden talousarviota.

Vain maksut, jotka liittyvät yhteisöjen henkilöstölleen myöntämiin työsuhde-etuuksiin, suoritetaan pidemmällä aikavälillä. Tässä yhteydessä olisi otettava huomioon, että jäsenvaltiot ovat taanneet eläkevastuiden rahoittamisen vuotuisista talousarvioista. Seuraavassa on esitetty ohjeellinen arvio työsuhde-etuuksiin liittyvien tulevien maksujen jakautumisesta:

milj. euroa

	Määrä
Lyhytaikaiset: vuonna 2008 maksettavat määrät	981
Pitkäaikaiset: vuoden 2008 jälkeen maksettavat määrät	32 499
Työsuhde-etuuksiin liittyvä kokonaisvelka 31.12.2007	**33 480**

On huomattava, että edellä esitetyllä jakaumalla ei ole vaikutusta talousarvion toteutumaan. Talousarvioon otetut tulot vastaavat aina talousarvioon otettuja menoja, koska kaikki ylimääräiset tulot palautetaan jäsenvaltioille.

3. TUOTTO- JA KULULASKELMAN LIITETIEDOT

3.1 TUOTOT OMISTA VAROISTA JA RAHOITUSOSUUKSISTA

milj. euroa

	Liitetieto	2007	2006
Tuotot omista varoista:	*3.1.1*		
BKTL-varat		73 922	70 134
Alv-varat		19 442	17 207
Perinteiset omat varat:			
Maatalousmaksut		*1 429*	*1 300*
Tullimaksut		*15 288*	*13 764*
Sokerimaksut		*(36)*	*183*
Perinteiset omat varat yhteensä		16 681	15 247
Budjettioikaisut	*3.1.2*	1 892	2 395
Kolmansien maiden maksuosuudet (ml. EFTA-valtiot)		147	135
Yhteensä		**112 084**	**105 118**

Omista varoista saatavat tuotot ovat Euroopan yhteisöjen tärkeimpiä toiminnan tuottoja. Suurin osa menoista rahoitetaan omista varoista. Muiden tuottojen osuus kokonaisrahoituksesta on huomattavasti pienempi.

3.1.1 *Tuotot omista varoista*

Omat varat voidaan jakaa kolmeen ryhmään: perinteisiin omiin varoihin, alv-varoihin ja BKTL-varoihin. Perinteisiin omiin varoihin kuuluvat maatalousmaksut, sokerimaksut ja tullimaksut. Omien varojen järjestelmään kuuluu lisäksi EU-budjettiaseman epätasapainon korjausjärjestely (ns. UK-korjaus). Jäsenvaltiot pidättävät itselleen kantokuluina 25 prosenttia perinteisistä omista varoista. Edellä esitetyt luvut ovat nettomääriä, joista on vähennetty kyseiset kantokulut.

Arvonlisäveroon perustuvat omat varat saadaan soveltamalla kaikkien jäsenvaltioiden osalta samaa verokantaa yhdenmukaiseen alv:n määräytymisperusteeseen. Tämä määräytymisperuste on kaikilla jäsenvaltioilla rajattu 50 prosenttiin bruttokansantulosta. BKTL-varoilla, joiden määrä vaihtelee vuosittain, katetaan ne menot, jotka ylittävät perinteisistä omista varoista, alv-varoista ja sekalaisista eristä saatavat tulot. BKTL-varoihin perustuvat tuotot saadaan soveltamalla kaikkien jäsenvaltioiden yhteenlaskettuun BKTL:oon yhdenmukaista kerrointa.

Omien varojen lisäys (6 miljardia euroa) on varainhoitovuonna 2007 suoraan yhteydessä budjetoitujen tulojen kasvuun verrattuna varainhoitovuoteen 2006. Tullimaksujen osalta suuremmat tulot johtuvat tuonnin arvon ja keskimääräisen tariffin kasvusta sekä Bulgarian ja Romanian liittymisestä Euroopan unioniin. Alv-tulot kasvoivat, koska alv:n määräytymisperusteet kasvoivat. Toisaalta yhteinen verokanta aleni hieman. Koska BKTL-varoilla katetaan jäljelle jäävät tulotarpeet, ne myös kasvoivat samaa tahtia kuin muut budjettimenot.

3.1.2 *Budjettioikaisut*

Budjettioikaisut sisältävät vuoden 2006 talousarvion ylijäämän (1 848 miljoonaa euroa), joka palautetaan jäsenvaltioille vähentämällä se niistä omista varoista, jotka jäsenvaltioiden on tuloutettava yhteisölle seuraavana vuonna. Ylijäämä kirjataan näin vuoden 2007 tuottoihin. Euroopan yhteisöjen omien varojen järjestelmästä tehdyssä neuvoston päätöksessä 2000/597/EY, Euratom säädetään Yhdistyneen kuningaskunnan hyväksi tehtävästä budjettiaseman epätasapainon korjauksesta. Korjauksen rahoittavat muut jäsenvaltiot, joten sillä ei periaatteessa ole vaikutusta talousarvion toteutumaan eikä taloudelliseen tulokseen. Kohtaan on kuitenkin kirjattu 57 miljoonan euron summa, joka on seurausta siitä, että talousarviota laadittaessa käytetyt euron kurssit (ks. asetuksen (EY, Euratom) N:o 1150/2000 10 artiklan 3 kohta) poikkeavat kursseista, jotka olivat voimassa silloin kun rahaliittoon kuulumattomat jäsenvaltiot tosiasiassa suorittivat maksut.

3.2 **MUUT TOIMINNAN TUOTOT**

milj. euroa

	Liitetieto	2007	2006
Sakot	*3.2.1*	3 339	2 217
Maatalousmaksut	*3.2.2*	2 634	1 695
Varojen takaisinperintä:	*3.2.3*		
Suora keskitetty hallinnointi		93	50
Välillinen keskitetty hallinnointi		10	(22)
Hajautettu hallinnointi		133	8
Hallinnointi yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa		577	1 244
Hallinnointi yhteistyössä kansainvälisten järjestöjen kanssa		1	16
Yhteensä		814	1 296
Hallinnollisesta toiminnasta saatavat tuotot:	*3.2.4*		
Henkilöstö		908	856
Tuotot aineellisista käyttöomaisuushyödykkeistä		26	23
Muut hallinnollisesta toiminnasta saatavat tuotot		181	103
Yhteensä		1 115	982
Toiminnan satunnaiset tuotot:	*3.2.5*		
Oikaisut/varaukset		23	43
Kurssivoitot		276	111
Muut		879	2 024
Yhteensä		1 178	2 178
Yhteensä		**9 080**	**8 368**

3.2.1 ***Sakot***

Nämä tuotot liittyvät sakkoihin, jotka komissio on määrännyt kilpailusääntöjen rikkomisesta. Saamiset ja niihin liittyvät tuotot kirjataan silloin kun komissio on tehnyt päätöksen sakon määräämisestä ja asiasta on virallisesti ilmoitettu vastapuolelle. Edellä olevaan kokonaismäärään ei sisälly 899 miljoonan euron sakko, jonka Euroopan komissio määräsi eräälle ohjelmistoyritykselle helmikuussa 2008 pitkään jatkuneesta kilpailua rajoittavasta toiminnasta. Kyseisen yritys, jolle oli jo aiemmin määrätty kaksi sakkoa (280 miljoonaa euroa vuonna 2006 ja 497 miljoonaa euroa vuonna 2004), on valittanut tästä viimeisimmästä sakosta.

3.2.2 ***Maatalousmaksut***

Tässä kohdassa on ilmoitettu maidon lisämaksut, jotka ovat 232 miljoonaa euroa (436 miljoonaa euroa vuonna 2006), ja 2 402 miljoonan euron sokerimaksut (1 259 miljoonaa euroa vuonna 2006). Maidon lisämaksut ovat markkinoiden hallintavälineitä, joilla pyritään rankaisemaan maidontuottajia, jotka ylittävät viitemääränsä. Koska maidon lisämaksut eivät ole yhteydessä komission aiempiin maksuihin, niitä pidetään käytännössä käyttötarkoitukseensa sidottuina tuloina. Sokerimaksut liittyvät sokerialan rakenneuudistusrahastoon, jonka avulla sokerialalla on alennettu sokerin sisäistä hintaa tavoitteena kaventaa EU:n ja kansainvälisten markkinoiden välistä hintaeroa. Omarahoitteinen rakenneuudistusrahasto perustettiin, jotta vähemmän kilpailukykyiset sokerintuottajat poistuisivat markkinoilta. Rahasto saa varoja sokerintuottajilta perittävästä tilapäisestä verosta, jota pidetään käyttötarkoitukseensa sidottuna tulona. Järjestelmän voimassaoloksi on suunniteltu neljä vuotta. Siihen liittyviä varoja pidetään käyttötarkoitukseensa sidottuina tuloina.

3.2.3 ***Varojen takaisinperintä***

Tässä kohdassa esitetään annetut ja komission kirjanpitojärjestelmään kirjatut perintämääräykset, jotka koskevat yleisestä talousarviosta maksettuja määriä ja jotka perustuvat tehtyihin tarkastuksiin tai päätökseen saatuihin tilintarkastuksiin taikka tukikelpoisuustarkastuksiin. Kohdassa esitetään myös perintämääräykset, jotka jäsenvaltiot ovat antaneet Euroopan maatalouden tukirahastosta (jäljempänä 'maataloustukirahasto') myönnetyn tuen takaisin perimiseksi. Tähän kohtaan sisältyvät myös siirtosaamisia koskevien arvioiden muutokset edellisen vuoden lopusta nykyhetkeen. Kohta ei kuitenkaan sisällä kaikkia komission takaisin perimiä määriä. Se ei etenkään sisällä määriä, jotka on peritty takaisin rakennetoimien alalla, jolla rahoitusta myönnetään merkittäviä määriä. Näillä aloilla on käytössä omat järjestelmät, joilla varmistetaan, että aiheettomasti maksetut määrät palautetaan. Palauttamiseen ei kuitenkaan useimmissa tapauksissa liity perintämääräyksen antamista. EY:n tilinpäätössääntöjen mukaan takaisinperittäviä ennakkomaksuja ei myöskään merkitä varainhoitovuoden tuotoiksi. Lisätietoja aiheettomien maksujen takaisinperinnästä on **E.6** jaksossa.

Varojen takaisinperintä: hallinnointi yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa

Tähän kohtaan kirjatusta 577 miljoonan euron kokonaismäärästä 500 miljoonaa euroa liittyy maataloustukirahastoon ja 77 miljoonaa euroa rakennetoimiin.

a) *Maatalous (maataloustukirahasto)*

Maatalouden alalla tähän kohtaan sisältyvät varainhoitovuoden tuotot ovat 500 miljoonaa euroa, ja ne jakautuvat seuraavasti:

— vuoden aikana päätetyt sääntöjenmukaisuusoikaisut, jotka ovat yhteensä 532 miljoonaa euroa ja joista vähennetään siirtosaamisten vähennys vuoden lopussa (172 miljoonaa euroa),

— jäsenvaltioiden ilmoittamat petosten ja sääntöjenvastaisuuksien johdosta palautettavat määrät, jotka perittiin takaisin vuoden aikana (247 miljoonaa euroa),

— 107 miljoonan euron vähennys jäsenvaltioiden ilmoittamissa petosten ja sääntöjenvastaisuuksien vuoksi takaisinperittävissä määrissä vuoden lopussa (kokonaismäärä oli 902 miljoonaa euroa vuoden lopussa ja 1 009 miljoonaa euroa vuoden 2006 lopussa) — ks. myös liitetieto **E.2.10.2.2**.

Sellaiset maataloustukirahaston menot, joita koskevat tarkastukset olivat tilinpäätöspäivänä vielä kesken ja joihin voidaan näin vielä tehdä oikaisuja, olivat 31. joulukuuta 2007 yhteensä 1,5 miljardia euroa. Tämä summa esitetään taseen ulkopuolisissa tiedoissa ehdollisina varoina (ks. liitetieto **E.5.4.1**).

b) *Rakennetoimet*

Tähän kohtaan sisältyvät rakennetoimiin liittyvät takaisinperittävät menot olivat 77 miljoonaa euroa. Vuonna 2006 vastaava määrä oli 483 miljoonaa euroa suurempi kuin vuonna 2007. Tämä johtui pääasiassa siitä, että komissio päätti vähentää eräälle jäsenvaltiolle EAKR:sta myönnettyä tukea 418 miljoonalla eurolla, joka kirjattiin vuoden 2006 tuotoiksi.

Tähän kohtaan sisältyy komission antamia perintämääräyksiä, joilla peritään takaisin edellisten vuosien aiheettomia menoja (113 miljoonaa euroa), solidaarisuusrahastoon liittyvä 6 miljoonan euron perintämääräys ja siirtosaamisten muutos vuoden lopussa (42 miljoonaa euroa). Perintämääräyksiä annetaan ainoastaan seuraavissa tapauksissa:

— jäsenvaltion ilmoittamissa määrissä on havaittu sääntöjenvastainen meno, josta komissio on tehnyt muodollisen rahoitusoikaisupäätöksen,

— suoritettujen ennakko- ja välimaksujen yhteismäärä on suurempi kuin jäsenvaltion ilmoittamien tukikelpoisten menojen perusteella maksettavaksi tuleva määrä, jolloin EU:n rahoitusosuutta vähennetään ohjelman päättyessä; jos jäsenvaltio hyväksyy tällaisen toimenpiteen, se voidaan toteuttaa ilman komission muodollista päätöstä,

— määrä maksetaan takaisin sen jälkeen, kun hankkeen päättymisajankohtana käynnissä ollut oikeudenkäyntimenettely on saatu päätökseen.

Varojen takaisinperimiseksi annettujen perintämääräysten yhteismäärä vuonna 2007 (119 miljoonaa euroa) jakautuu seuraavasti: solidaarisuusrahasto 6 miljoonaa euroa, vuonna 2006 päätetyt rahoitusoikaisut 6 miljoonaa euroa, vuonna 2007 päätetyt rahoitusoikaisut 18 miljoonaa euroa ja rahoitusoikaisut, joita ei luokitella perintämääräyksiksi 89 miljoonaa euroa. Muut rakennetoimiin liittyvät perintämääräykset koskevat ennakkomaksujen takaisinperintää (35 miljoonaa euroa). Näistä perintämääräyksistä 20 miljoonaa euroa puolestaan koskee vuonna 2007 päätettyjä rahoitusoikaisuja. Näitä määriä ei ole kirjattu varainhoitovuoden tuotoiksi vaan niillä on hyvitetty ennakkomaksuja taseessa.

Ehdollisiksi varoiksi on kirjattu 2,9 miljardin euron erä, joka sisältyy jäsenvaltioilta parhaillaan perittäviin määriin liittyviin mahdollisiin rahoitusoikaisuihin (ks. liitetieto **E.5.4.1**).

Varojen takaisinperintä: muut hallinnointitavat

Tähän kohtaan sisältyy komission antamia perintämääräyksiä, joilla peritään takaisin edellisten vuosien aiheettomia maksuja (194 miljoonaa euroa) ja siirtosaamisten muutos vuoden lopussa (52 miljoonaa euroa). Muihin hallinnointitapoihin liittyvät muut takaisin perittävät määrät koskevat ennakkomaksuja (162 miljoonaa euroa). Näitä määriä ei ole kirjattu varainhoitovuoden tuotoiksi vaan niillä on hyvitetty ennakkomaksuja taseessa.

3.2.4 ***Hallinnollisesta toiminnasta saatavat tuotot***

Hallinnollisen toiminnan tuotot saadaan henkilöstön palkoista tehdyistä vähennyksistä, ja ne voidaan jakaa kahteen pääryhmään: eläkemaksut ja tuloverot.

3.2.5 *Toiminnan satunnaiset tuotot*

Nämä 296 miljoonan euron tuotot (358 miljoonaa euroa vuonna 2006) on saatu liittymisneuvotteluja käyviltä mailta. Toiminnan satunnaiset tuotot ovat vähentyneet edellisvuodesta etenkin sen vuoksi, että vuonna 2006 niihin sisältyi 397 miljoonan euron erä, joka liittyy maataloustukirahaston saamisista tehdyn arvonalennuksen vähennykseen. Vuonna 2006 tilinpäätökseen sisältyi myös poikkeuksellinen 778 miljoonan euron erä, joka liittyi taseeseen ensi kertaa kirjattuihin ennakkomaksuihin, joiden vastaerä on kirjattu tähän kohtaan. Suurin osa tästä summasta, 652 miljoonaa euroa, on peräisin Schengen-järjestelyyn liittyvistä ennakkomaksuista. Vastaava määrä vuonna 2007 oli 33 miljoonaa euroa.

Kohta sisältää myös kurssivoitot lukuun ottamatta jäljempänä liitetiedossa **3.5** käsitellyistä rahoitustoiminnoista kertyviä kurssivoittoja. Kurssivoittoja syntyy yhteisöjen jokapäiväisen toiminnan ja siihen liittyvien muiden kuin euromääräisten transaktioiden yhteydessä sekä tilinpäätöksen laadintaa varten tehtävässä vuoden lopun uudelleenarvostuksessa. Kurssivoitot voivat olla joko toteutuneita tai toteutumattomia.

3.3 **HALLINTOKULUT**

milj. euroa

	2007	2006
Henkilöstökulut	4 289	3 998
Aineettomiin hyödykkeisiin ja aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin liittyvät kulut	343	348
Muut hallintokulut	2 488	2 273
Yhteensä	**7 120**	**6 619**

Hallintokulut ovat yhteisöjen toimintaan liittyviä kuluja, jotka sisältävät myös henkilöstökulut ja aineettomista hyödykkeistä ja aineellisista käyttöomaisuushyödykkeistä aiheutuneet kulut (kuten poistot ja huolto).

3.4 **TOIMINTAKULUT**

milj. euroa

	Liitetieto	2007	2006
Varsinaisen toiminnan kulut:	*3.4.1*		
Suora keskitetty hallinnointi		9 504	12 273
Välillinen keskitetty hallinnointi		1 185	677
Hajautettu hallinnointi		1 978	1 809
Hallinnointi yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa		89 778	90 828
Hallinnointi yhteistyössä kansainvälisten järjestöjen kanssa		949	34
Yhteensä		**103 394**	**105 621**
Muut toiminnan kulut:	*3.4.2*		
Oikaisut/varaukset		260	116
Kurssitappiot		399	126
Muut		629	940
Yhteensä		**1 288**	**1 182**
Yhteensä		**104 682**	**106 803**

3.4.1 *Varsinaisen toiminnan kulut:*

Euroopan yhteisöjen toimintakulut sisältävät rahoituskehyksen eri otsakkeisiin liittyvät menot, joita hallinnoidaan eri tavoin. Hallinnointitapa määrää sen, miten maksut suoritetaan ja miten varoja hoidetaan. Pääosaa (87 prosenttia) menoista hallinnoidaan yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa, jolloin jäsenvaltiot on valtuutettu hoitamaan esimerkiksi maataloustukirahaston menoihin ja rakennetoimiin liittyviä tehtäviä.

Toimintakulujen vähentyminen vuodesta 2006 johtuu pääosin siitä, että osa rahoitettavista hankkeista on tullut päätösvaiheeseen ja osa hankkeista on edistynyt hitaammin kuin vuonna 2006 ennakoitiin. Yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa hallinnoitavat menot vähenivät pääasiassa edellä mainituista syistä 4,5 miljardia euroa. Suurin osa vähennyksestä koskee Euroopan aluekehitysrahastosta (EAKR) rahoitettavia rakennetoimia. Kyseisten menojen vähentymisen vastapainoksi maatalousmenot kasvoivat 3,3 miljardia euroa Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahaston (jäljempänä 'maaseuturahasto') perustamisen vuoksi.

Suoran keskitetyn hallinnoinnin piirissä olevat menot vähenivät 2,7 miljardia euroa. Yhteistyössä kansainvälisten järjestöjen kanssa hallinnoitavat menot sitä vastoin kasvoivat 0,9 miljardia euroa, koska kyseisten hankkeiden luokittelua parannettiin. Jäljelle jäävä vähennys johtuu niin ikään edellä mainituista syistä eli osa hankkeista on tullut päätösvaiheeseen ja osa on edistynyt hitaammin kuin mitä vuonna 2006 ennakoitiin.

3.4.2 *Muut toiminnan kulut*

Kurssitappioita (jäljempänä liitetiedossa **3.6** käsiteltyihin rahoitustoimintoihin liittyviä kurssitappioita lukuun ottamatta) syntyy yhteisöjen tavanomaisen toiminnan ja siihen liittyvien muiden kuin euromääräisten transaktioiden yhteydessä sekä tilinpäätöksen laadintaa varten tehtävässä vuoden lopun uudelleenarvostuksessa. Kurssitappiot voivat olla joko toteutuneita tai toteutumattomia.

Kohta "muut" sisältää ennakkomaksuihin tehdyt oikaisut ja komission velallisilta oleviin saamisiin tehdyt arvonalennukset. Kohtaan on kirjattu myös 224 miljoonaa euroa erään konsolidoidun viraston kuluja, jotka liittyvät Cards-ohjelman toteuttamiseen Kosovossa, Serbiassa ja Montenegrossa.

3.5 **RAHOITUSTUOTOT**

milj. euroa

	2007	2006
Osinkotuotot (riskipääomarahastoista)	**6**	**6**
Korkotuotot:		
Ennakkomaksuista	33	43
Viivästyneistä suorituksista	81	65
Swap-sopimuksista	19	20
Myytävissä olevista varoista	97	92
Lainoista	106	96
Käteisvaroista ja muista rahavaroista	263	123
Muut	12	1
Yhteensä	**611**	**440**
Muut tuotot rahoitustoiminnasta:		
Rahoitusvarojen realisoituneet myyntivoitot	6	25
Rahoitusvarojen arvonalentumistappion peruuttaminen	1	2
Muut	23	104
Yhteensä	**30**	**131**
Nykyarvon oikaisut	**24**	**43**
Kurssivoitot	**3**	**1**
Yhteensä	**674**	**621**

Yhteisöjen rahoitustoiminnasta saatavat tuotot muodostuvat lainojen, vieraan pääoman ehtoisten arvopapereiden ja johdannaisten korkotuotoista. Lainat voivat olla sekä yhteisöjen talousarviosta että rahoitusmarkkinoilta hankituista varoista myönnettyjä lainoja. Korkoa kertyy myös pankkitileillä olevista varoista ja lyhytaikaisista talletuksista.

3.6 RAHOITUSKULUT

milj. euroa

	2007	2006
Korkokulut:		
Leasingsopimuksista	101	102
Swap-sopimuksista	17	16
Lainanotosta	91	81
Muut	5	1
Yhteensä	**214**	**200**
Muut kulut rahoitustoiminnasta:		
Rahoitusvarausten muutokset	11	38
Rahoituskulut talousarvioon sisältyvistä rahoitusvälineistä	57	55
Rahoitusvarojen toteutuneet myyntitappiot	9	0
Rahoitusvarojen arvonalentumistappiot	15	10
Muut	35	23
Yhteensä	**127**	**126**
Nykyarvon oikaisut	**7**	**0**
Kurssitappiot	**6**	**5**
Yhteensä	**354**	**331**

Yhteisöjen rahoitustoiminnan merkittävimmät kulut muodostuvat rahoitusleasingsopimusten koroista ja sellaisten lainojen koroista, jotka yhteisö on ottanut rahoittaakseen omaa lainanantoaan. Rahoitustoiminnan muut kulut sisältävät rahoitusvarojen myyntitappiot ja arvonalennukset, rahoitusvarausten oikaisut sekä omaisuudenhoitopalkkiot.

3.7 OSUUS OSAKKUUSYRITYSTEN JA YHTEISYRITYSTEN NETTOVOITOISTA/(-TAPPIOISTA)

Yhteisöt kirjaavat pääomaosuusmenetelmän mukaisesti tuotto- ja kululaskelmaansa osuuden osakkuusyrityksensä EIR:n ja yhteisyritysten nettovoitoista (ks. myös liitetiedot **E.2.3.1** ja **E.2.3.2**).

3.8 SEGMENTTIRAPORTOINTI

Segmenttiraportissa jaotellaan toiminnan tuotot ja kulut komissiossa toimintalohkoittain toimintoperusteisen budjettirakenteen mukaisesti. Toimintalohkot voidaan ryhmitellä kolmeen isompaan otsakkeeseen: toiminta Euroopan unionissa, toiminta Euroopan unionin ulkopuolella sekä palvelut ja muut.

”Toiminta Euroopan unionissa” on otsakkeista suurin, koska siihen kuuluu hyvin monta toimintalohkoa. ”Toiminta Euroopan unionin ulkopuolella” liittyy kaupan ja kehitysavun kaltaiseen unionin ulkopuoliseen toimintaan. ”Palvelut ja muut” ovat sisäisiä ja horisontaalisia toimintoja, joita tarvitaan yhteisöjen toimielinten ja muiden elinten toiminnan ylläpitämiseen.

Konsolidoidut virastot on yhdistetty eri toimintalohkoihin. Komissiota lukuun ottamatta muut toimielimet on sijoitettu erilliseen toimintalohkoon. Toimintalohkoista esitettävät luvut ovat bruttomääräisiä ennen konsolidoinnista johtuvia eliminointeja, jotka esitetään yhdessä erillisessä sarakkeessa.

On huomattava, että omia varoja ja rahoitusosuuksia ei ole jaettu toimintokohtaisesti, koska ne lasketaan ja kannetaan ja niitä hallinnoidaan komission keskusyksiköissä. Kyseiset luvut esitetään tässä sen vuoksi, että nettotulosta voitaisiin verrata tuotto- ja kululaskelman tulokseen.

SEGMENTTIRAPORTOINTI — TIIVISTELMÄ

milj. euroa

	Toiminta Euroopan unionissa	Toiminta Euroopan unionin ulkopuolella	Palvelut ja muut	Selvitystilassa oleva EHTY	Muut toimielimet	Konsolidoinnista johtuvat eliminoinnit	Yhteensä
Toiminnan tuotot:							
Sakot	3 339	0	0	0	0	0	3 339
Maatalousmaksut	2 634	0	0	0	0	0	2 634
Varojen takaisinperintä	611	211	1	0	0	(9)	814
Hallinnollisesta toiminnasta saatavat tuotot	78	26	749	0	360	(98)	1 115
Muut toiminnan tuotot	1 419	319	264	1	1	(826)	1 178
TOIMINNAN TUOTOT YHTEENSÄ	8 081	556	1 014	1	361	(933)	**9 080**
Hallintokulut:	**(2 069)**	**(958)**	**(1 804)**	**0**	**(2 438)**	**149**	**(7 120)**
Henkilöstökulut	(1 497)	(678)	(950)	0	(1 172)	8	(4 289)
Aineettomiin hyödykkeisiin ja aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin liittyvät kulut	(88)	(10)	(108)	0	(137)	0	(343)
Muut hallintokulut	(484)	(270)	(746)	0	(1 129)	141	(2 488)
Toiminnan kulut:	**(98 267)**	**(6 192)**	**(955)**	**(52)**	**0**	**784**	**(104 682)**
Suora keskitetty hallinnointi	(6 403)	(2 917)	(637)	0	0	453	(9 504)
Välillinen keskitetty hallinnointi	(1 159)	(258)	(2)	0	0	234	(1 185)
Hajautettu hallinnointi	(17)	(1 961)	0	0	0	0	(1 978)
Hallinnointi yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa	(89 778)	0	0	0	0	0	(89 778)
Hallinnointi yhteistyössä kansainvälisten järjestöjen kanssa	(151)	(799)	0	0	0	1	(949)
Muut toiminnan kulut	(759)	(257)	(316)	(52)	0	96	(1 288)
TOIMINNAN KULUT YHTEENSÄ	**(100 336)**	**(7 150)**	**(2 759)**	**(52)**	**(2 438)**	**933**	**(111 802)**
TOIMINNAN NETTOKULUT	**(92 255)**	**(6 594)**	**(1 745)**	**(51)**	**(2 077)**	**0**	**(102 722)**
Tuotot omista varoista ja rahoitusosuuksista							**112 084**
Toiminnan ylijäämä							**9 362**
Nettorahoitustuotot							320
Työsuhde-etuuksiin liittyvän velan muutos							(2 207)
Osuus osakkuusyritysten ja yhteisyritysten toiminnan tuloksesta							(13)
Varainhoitovuoden taloudellinen tulos							**7 462**

SEGMENTTIRAPORTOINTI — TOIMINTA EUROOPAN UNIONISSA

milj. euroa

	Talous ja rahoitus	Yritys- ja teollisuustoiminta	Kilpailu	Työllisyys	Maatalous	Energia ja liikenne	Ympäristöasiat	Tutkimus	Tietoyhteiskunta
Toiminnan tuotot:									
Sakot	0	0	3 339	0	0	0	0	0	0
Maatalousmaksut	0	0	0	0	2 634	0	0	0	0
Varojen takaisinperintä	0	0	0	91	504	3	0	4	8
Hallinnollisesta toiminnasta saatavat tuotot	0	9	0	0	0	2	1	0	9
Muut toiminnan tuotot	0	152	0	36	41	207	36	339	19
TOIMINNAN TUOTOT YHTEENSÄ	**0**	**161**	**3 339**	**127**	**3 179**	**212**	**37**	**343**	**36**
Hallintokulut:	**(48)**	**(181)**	**(60)**	**(88)**	**(97)**	**(180)**	**(86)**	**(171)**	**(119)**
Henkilöstökulut	(42)	(129)	(56)	(69)	(83)	(137)	(64)	(146)	(91)
Aineettomiin hyödykkeisiin ja aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin liittyvät kulut	0	(8)	0	(1)	0	(1)	(1)	0	0
Muut hallintokulut	(6)	(44)	(4)	(18)	(14)	(42)	(21)	(25)	(28)
Toiminnan kulut:	**(32)**	**(310)**	**(22)**	**(9 848)**	**(55 493)**	**(995)**	**(205)**	**(3 215)**	**(890)**
Suora keskitetty hallinnointi	(32)	(241)	0	(182)	(30)	(652)	(180)	(3 193)	(818)
Välillinen keskitetty hallinnointi	0	0	0	0	0	(58)	(10)	(2)	(43)
Hajautettu hallinnointi	0	0	0	0	(1)	(16)	0	0	0
Hallinnointi yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa	0	0	0	(9 643)	(55 227)	0	0	0	0
Hallinnointi yhteistyössä kansainvälisten järjestöjen kanssa	0	0	0	0	0	(136)	0	0	0
Muut toiminnan kulut	0	(69)	(22)	(23)	(235)	(133)	(15)	(20)	(29)
TOIMINNAN KULUT YHTEENSÄ	**(80)**	**(491)**	**(82)**	**(9 936)**	**(55 590)**	**(1 175)**	**(291)**	**(3 386)**	**(1 009)**
TOIMINNAN NETTOKULUT	**(80)**	**(330)**	**3 257**	**(9 809)**	**(52 411)**	**(963)**	**(254)**	**(3 043)**	**(973)**

milj. euroa

	Yhteinen tutkimus-keskus	Kalastus	Sisämarkkinat	Aluepolitiikka	Verotus ja tulliliitto	Koulutus ja kult-tuuri	Terveys- ja kulut-taja-asiat	Oikeus-, vapaus- ja turvallisuusasiat	Toiminta Euroopan unionissa yhteensä
Toiminnan tuotot:									
Sakot	0	0	0	0	0	0	0	0	3 339
Maatalousmaksut	0	0	0	0	0	0	0	0	2 634
Varojen takaisinperintä	0	(46)	0	30	0	11	5	1	611
Hallinnollisesta toiminnasta saatavat tuotot	53	0	0	0	0	4	0	0	78
Muut toiminnan tuotot	52	1	189	(1)	0	181	85	82	1 419
TOIMINNAN TUOTOT YHTEENSÄ	**105**	**(45)**	**189**	**29**	**0**	**196**	**90**	**83**	**8 081**
Hallintokulut:	**(355)**	**(32)**	**(138)**	**(63)**	**(41)**	**(196)**	**(135)**	**(79)**	**(2 069)**
Henkilöstökulut	(224)	(27)	(93)	(51)	(35)	(96)	(93)	(61)	(1 497)
Aineettomiin hyödykkeisiin ja aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin liittyvät kulut	(67)	0	(3)	0	(1)	(2)	(3)	(1)	(88)
Muut hallintokulut	(64)	(5)	(42)	(12)	(5)	(98)	(39)	(17)	(484)
Toiminnan kulut:	**(107)**	**(792)**	**(51)**	**(24 239)**	**(37)**	**(1 216)**	**(379)**	**(436)**	**(98 267)**
Suora keskitetty hallinnointi	(90)	(274)	(7)	(20)	(37)	(147)	(322)	(178)	(6 403)
Välillinen keskitetty hallinnointi	0	0	0	(31)	0	(998)	(16)	(1)	(1 159)
Hajautettu hallinnointi	0	0	0	0	0	0	0	0	(17)
Hallinnointi yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa	0	(516)	0	(24 173)	0	0	0	(219)	(89 778)
Hallinnointi yhteistyössä kansainvälisten järjestöjen kanssa	0	0	0	(15)	0	0	0	0	(151)
Muut toiminnan kulut	(17)	(2)	(44)	0	0	(71)	(41)	(38)	(759)
TOIMINNAN KULUT YHTEENSÄ	**(462)**	**(824)**	**(189)**	**(24 302)**	**(78)**	**(1 412)**	**(514)**	**(515)**	**(100 336)**
TOIMINNAN NETTOKULUT	**(357)**	**(869)**	**0**	**(24 273)**	**(78)**	**(1 216)**	**(424)**	**(432)**	**(92 255)**

SEGMENTTIRAPORTOINTI — TOIMINTA EUROOPAN UNIONIN ULKOPUOLELLA

milj. euroa

	Ulkosuhteet	Kauppapolitiikka	Kehitysyhteistyö	Laajentumisasiat	Humanitaarinen apu	Toiminta Euroopan unionin ulkopuolella yhteensä
Toiminnan tuotot:						
Varojen takaisinperintä	61	0	6	142	2	211
Hallinnollisesta toiminnasta saatavat tuotot	25	0	1	0	0	26
Muut toiminnan tuotot	69	0	(2)	252	0	319
TOIMINNAN TUOTOT YHTEENSÄ	**155**	**0**	**5**	**394**	**2**	**556**
Hallintokulut:	**(684)**	**(46)**	**(133)**	**(74)**	**(21)**	**(958)**
Henkilöstökulut	(451)	(41)	(119)	(53)	(14)	(678)
Aineettomiin hyödykkeisiin ja aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin liittyvät kulut	(8)	0	0	(2)	0	(10)
Muut hallintokulut	(225)	(5)	(14)	(19)	(7)	(270)
Toiminnan kulut:	**(2 943)**	**(9)**	**(853)**	**(1 709)**	**(678)**	**(6 192)**
Suora keskitetty hallinnointi	(1 540)	(8)	(508)	(389)	(472)	(2 917)
Välillinen keskitetty hallinnointi	(32)	0	(1)	(225)	0	(258)
Hajautettu hallinnointi	(711)	0	(348)	(902)	0	(1 961)
Hallinnointi yhteistyössä kansainvälisten järjestöjen kanssa	(644)	(1)	15	34	(203)	(799)
Muut toiminnan kulut	(16)	0	(11)	(227)	(3)	(257)
TOIMINNAN KULUT YHTEENSÄ	**(3 627)**	**(55)**	**(986)**	**(1 783)**	**(699)**	**(7 150)**
TOIMINNAN NETTOKULUT	**(3 472)**	**(55)**	**(981)**	**(1 389)**	**(697)**	**(6 594)**

SEGMENTTIRAPORTOINTI — PALVELUT JA MUUT

milj. euroa

	Viestintä	Petosten-torjuntavirasto	Koordinointi	Henkilöstö ja hallinto	Eurostat	Budjettipää-osasto	Sisäinen tarkastus	Kielet	Muut	Palvelut ja muut yhteensä
Toiminnan tuotot:										
Varojen takaisinperintä	0	0	0	2	(1)	0	0	0	0	1
Hallinnollisesta toiminnasta saatavat tuotot	2	5	0	616	0	43	0	83	0	749
Muut toiminnan tuotot	(2)	(1)	5	15	0	10	0	2	235	264
TOIMINNAN TUOTOT YHTEENSÄ	**0**	4	**5**	**633**	**(1)**	**53**	**0**	**85**	**235**	**1 014**
Hallintokulut:	**(93)**	**(45)**	**(146)**	**(1 152)**	**(62)**	**(45)**	**(8)**	**(316)**	**63**	**(1 804)**
Henkilöstökulut	(59)	(31)	(120)	(414)	(57)	(36)	(7)	(252)	26	(950)
Aineettomiin hyödykkeisiin ja aineellisiin käyttö-omaisuushyödykkeisiin liittyvät kulut	(2)	0	0	(106)	0	0	0	0	0	(108)
Muut hallintokulut	(32)	(14)	(26)	(632)	(5)	(9)	(1)	(64)	37	(746)
Toiminnan kulut:	**(82)**	**(11)**	**(2)**	**(44)**	**(56)**	**(473)**	**0**	**(1)**	**(286)**	**(955)**
Suora keskitetty hallinnointi	(79)	(11)	(1)	(39)	(56)	(470)	0	(1)	20	(637)
Välillinen keskitetty hallinnointi	(2)	0	0	0	0	0	0	0	0	(2)
Muut toiminnan kulut	(1)	0	(1)	(5)	0	(3)	0	0	(306)	(316)
TOIMINNAN KULUT YHTEENSÄ	**(175)**	**(56)**	**(148)**	**(1 196)**	**(118)**	**(518)**	**(8)**	**(317)**	**(223)**	**(2 759)**
TOIMINNAN NETTOKULUT	**(175)**	**(52)**	**(143)**	**(563)**	**(119)**	**(465)**	**(8)**	**(232)**	**12**	**(1 745)**

4. RAHAVIRTALASKELMAN LIITETIEDOT

4.1 **RAHAVIRTALASKELMAN TARKOITUS JA LAATIMISPERIAATTEET**

Rahavirtalaskelman sisältämien tietojen perusteella arvioidaan, miten hyvin yhteisöt kykenevät kerryttämään käteisvaroja ja muita rahavaroja ja millainen näiden varojen tarve on.

Rahavirtalaskelman laadinta perustuu epäsuoraan esittämistapaan. Tämä tarkoittaa sitä, että tilikauden yli- tai alijäämää oikaistaan sellaisten toimien vaikutuksella, joihin ei liity maksutapahtumaa, aikaisempien tai tulevien tilikausien toimintaan kuuluvien maksujen jaksotuksilla sekä investointien rahavirtoihin kuuluvilla tuotto- ja kuluerillä.

Ulkomaanvaluutan määräisten toimien rahavirrat kirjataan Euroopan yhteisöjen tilinpäätösvaluuttana (euroina). Muuntokurssina käytetään rahavirtalaskelman laatimispäivän euron kurssia.

Edellä olevassa rahavirtalaskelmassa esitetään tilikauden rahavirrat jaoteltuina toiminnan ja investointien rahavirtoihin (yhteisöillä ei ole rahoitustoimiin liittyviä rahavirtoja).

4.2 **TOIMINNAN RAHAVIRRAT**

Toiminnan rahavirrat sisältävät muusta yhteisöjen toiminnasta kuin investoinneista kertyvät rahavirrat. Rahavirroista suurin osa kuuluu näihin rahavirtoihin. Edunsaajille myönnettyjä lainoja (ja mahdollisesti niiden rahoittamiseksi otettuja lainoja) ei katsota investoinneiksi (eikä rahoitustoiminnaksi), koska ne kuuluvat yhteisöjen yleisiin tavoitteisiin ja ovat näin osa yhteisöjen päivittäistä toimintaa. Toiminnan rahavirtoihin kuuluvat myös investoinnit, jotka liittyvät EIR:oon, EBRD:hen ja pääomasijoitustoimintaan, koska niiden tavoitteena on tukea yhteisön toimintapoliittisten tavoitteiden saavuttamista.

4.3 **INVESTOINTIEN RAHAVIRRAT**

Investointien rahavirrat sisältävät aineettomien hyödykkeiden ja aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden hankinnat ja luovutukset sekä sellaiset muihin investointeihin liittyvät hankinnat ja luovutukset, joita ei sisällytetä muihin rahavaroihin. Investointien rahavirrat eivät sisällä edunsaajille myönnettyjä lainoja, koska tarkoituksena on esittää vain yhteisöjen varsinaiset investoinnit.

Käteisvarat ja muut rahavarat sisältävät yhteisöjen hallussa olevan 5 037 miljoonan euron määrän, joka ei kuitenkaan ole yhteisöjen käytettävissä. Tämä summa koskee tapauksia, joissa yhteisöjen määräämiin sakkoihin liittyviä maksuja on suoritettu, mutta sakon määräämistä koskevaan päätökseen on haettu muutosta. Nämä summat on esitetty edellä erikseen liitetiedossa **2.11** (Käteisvarat, joihin kohdistuu rajoituksia).

5. TASEEN ULKOPUOLISET ERÄT

EHDOLLISET VARAT

milj. euroa

	Liitetieto	31.12.2007	31.12.2006
Saadut vakuudet:	5.1		
Ennakkomaksujen osalta saadut vakuudet	5.1.1	1 147	1 182
Tuomioistuinkäsittelyssä olevien sakkoasioiden osalta saadut vakuudet	5.1.2	2 563	1 783
Muut saadut vakuudet	5.1.3	784	954
Yhteensä		**4 494**	**3 919**
Tehdyt lainanottosopimukset	5.2	**0**	**0**
Rakennetoimien yhteydessä todettuihin petoksiin ja sääntöjenvastaisuuksiin liittyvät ehdolliset varat	5.3	**1 701**	**1 477**
Muut ehdolliset varat	5.4	**4 455**	**1 274**
Ehdolliset varat yhteensä		**10 650**	**6 670**

EHDOLLISET VELAT JA TULEVAAN RAHOITUKSEEN LIITTYVÄT SITOUMUKSET

milj. euroa

Ehdolliset velat	Liitetieto	31.12.2007	31.12.2006
Annetut vakuudet:	5.5		
EIP:n lainoille annetut vakuudet	5.5.1	15 787	14 792
Muut annetut vakuudet	5.5.2	76	0
Yhteensä		**15 863**	**14 792**
Sakot — yhteisöjen tuomioistuimessa nostetut kanteet	5.6	**8 682**	**5 611**
Maataloustukirahasto — tuomiota ei vielä annettu	5.7	**1 095**	**1 255**
Oikeustapauksiin ja muihin riita-asioihin liittyvät määrät	5.8	**2 043**	**2 429**
Muut ehdolliset velat	5.9	**19**	**7**
Ehdolliset velat yhteensä		**27 702**	**24 094**

Tulevaan rahoitukseen liittyvät sitoumukset	Liitetieto	31.12.2007	31.12.2006
Nostamattomiin lainoihin liittyvät sitoumukset	5.10	**239**	**256**
Sitoumukset käyttämättä olevista määrärahoista	5.11	**95 992**	**90 040**
Monivuotisia toimia koskevat oikeudelliset sitoumukset	5.12		
Rakennetoimet	5.12.1	385 722	0
Välimeren alueen maiden kanssa tehdyt pöytäkirjat	5.12.2	262	260
Kalastussopimukset	5.12.3	225	337
Yhteensä		**386 209**	**597**
Osakkuudet yhteisön toimintaan liittyvissä organisaatioissa	5.13		
Osakepääoma, jota ei ole vaadittu maksettavaksi: ERBD	5.13.1	443	443
Osakepääoma, jota ei ole vaadittu maksettavaksi: EIR	5.13.2	553	480
Yhteensä		**996**	**923**
Muut leasingsopimukset	5.14	**2 003**	**1 660**
Sopimusvelvoitteet	5.15	**806**	**567**
Tulevaa rahoitusta koskevat sitoumukset yhteensä		**486 245**	**94 043**

Kaikki ehdolliset velat ja sitoumukset rahoitetaan niiden toteutuessa yhteisöjen tulevista talousarvioista. Yhteisöjen talousarvion rahoittavat jäsenvaltiot.

EHDOLLISET VARAT

5.1 **SAADUT VAKUUDET**

5.1.1 ***Ennakkomaksujen osalta saadut vakuudet***

Tämä erä sisältää vakuudet, joita Euroopan yhteisöt edellyttävät edunsaajilta maksaessaan näille ennakkomaksuja. Tällaisista vakuuksista ilmoitetaan kaksi arvoa, jotka ovat nimellisarvo ja käypä arvo. Kun kyse on nimellisarvosta, kirjauksen synnyttävä tapahtuma liittyy vakuuden olemassaoloon. Nimellisarvo ilmoitetaan ehdollisissa varoissa. Kun kyse on käyvästä arvosta, kirjauksen synnyttävä tapahtuma on ennakkomaksun suorittaminen ja/tai kuittaukset, jotka tämän jälkeen tehdään ennakkomaksua vastaan. Käypä arvo ilmoitetaan tilinpäätöksen liitetiedoissa.

Komissiolle ennakkomaksujen kattamiseksi annettujen vakuuksien nimellisarvo 31. joulukuuta 2007 oli 1 007 miljoonaa euroa ja käypä arvo 772 miljoonaa euroa. Pitkä- ja lyhytaikaisista ennakkomaksuista on lisätietoa liitetiedoissa **E.2.5** ja **E.2.9**.

5.1.2 ***Tuomioistuinkäsittelyssä olevien sakkoasioiden osalta saadut vakuudet***

Tämä erä sisältää yhteisöjen määräämiin sakkoihin liittyvät vakuudet, jotka sakon saaja on asettanut tapauksissa, joissa sakkopäätökseen on haettu muutosta. Vakuudeksi voidaan alustavan maksusuorituksen sijaan antaa pankin myöntämä takuu, joka kattaa sakkosumman (korkoineen).

5.1.3 ***Muut saadut vakuudet***

milj. euroa

	31.12.2007	31.12.2006
Euratom-lainat: yhteisön ulkopuolisten maiden antamat takaukset	474	436
Suoritustakuut	217	402
Tarjouskilpailujen yhteydessä annetut vakuudet	4	5
Maksuviivästyksiin liittyvät vakuudet	6	18
Muut	83	93
Yhteensä	**784**	**954**

Komissio on saanut yhteisöjen ulkopuolisilta mailta Euratom-lainoihin liittyviä takauksia. Sen sijaan se ei ole saanut ulkopuolisilta takauksia makrotaloudellisena rahoitusapuna myönnettäville lainoille. Näille lainoille myönnetään takaus takuurahastosta. Edunsaajilta vaaditaan toisinaan suoritustakuu, jolla varmistetaan, että yhteisöjen rahoitusta saavat edunsaajat noudattavat yhteisöjen kanssa tekemäänsä sopimukseen sisältyviä ehtoja. Muut vakuudet sisältävät 73 miljoonan euron erän per 31. joulukuuta 2007 (määrä oli 83 miljoonaa euroa vuonna 2006), joka liittyy selvitystilassa olevan EHTY:n myöntämien lainojen vakuuksiin (joista määrätään kulloisessakin lainasopimuksessa).

5.2 **TEHDYT LAINANOTTOSOPIMUKSET**

Tämä kohta sisältää sellaiset yhteisöjen tekemät lainasopimukset, joissa lainaa ei ollut nostettu vuoden loppuun mennessä. Tällaisia sopimuksia ei ollut 31. joulukuuta 2007 eikä 31. joulukuuta 2006.

5.3 **PETOKSET JA SÄÄNTÖJENVASTAISUUDET — RAKENNETOIMET**

Seuraavassa taulukossa esitetään määrät, jotka jäsenvaltiot voivat potentiaalisesti periä rakennerahastoihin liittyvissä menoilmoituksissa havaitsemiensa sääntöjenvastaisuuksien perusteella. Taulukko perustuu komission asetuksen (EY) N:o 1681/94 mukaisiin jäsenvaltioiden virallisiin ilmoituksiin.

Siinä esitetään jäsenvaltioiden ilmoittamat perinnässä olevat määrät.

EHDOLLISET VARAT: PETOKSET JA SÄÄNTÖJENVASTAISUUDET

milj. euroa

Jäsenvaltio	31.12.2007	31.12.2006
Itävalta	15	15
Belgia	16	15
Tšekkin tasavalta	1	0
Tanska	10	12
Viro	1	0
Suomi	3	3
Ranska	12	13
Saksa	592	580
Kreikka	69	65
Unkari	1	0
Irlanti	1	2
Italia	434	412
Latvia	1	0
Alankomaat	12	12
Puola	11	1

milj. euroa

Jäsenvaltio	31.12.2007	31.12.2006
Portugali	83	73
Slovakia	1	0
Slovenia	0	1
Espanja	249	157
Ruotsi	2	1
Yhdistynyt kuningaskunta	178	115
Yhteensä	**1 692**	**1 477**

Taulukossa esitetyt luvut ovat pikemminkin teoreettisia enimmäismääriä kuin määriä, jotka todellisuudessa saadaan yhteisöjen talousarvion käyttöön. Tämä johtuu seuraavista syistä:

— Jäsenvaltiot eivät aina toimita tietoja perintätoimiensa tuloksista.

— Vaikka jäsenvaltioiden on ilmoitettava komissiolle, miten todennäköistä takaisinperinnän onnistuminen on, on mahdotonta arvioida tarkkaan sitä, miten suuri osuus takaisinperittävistä varoista todellisuudessa saadaan takaisin. Joidenkin jäsenvaltioiden kansallisessa lainsäädännössä säädetään 30 vuoden vanhentumisajasta. Kansalliset viranomaiset eivät tällöin useinkaan halua virallisesti luopua takaisinperinnästä, vaikka sen onnistumiseen olisi vain teoreettiset mahdollisuudet. Jäsenvaltioiden on nykyisin toimitettava komissiolle vuosittain selvitys rakennetoimiin liittyvistä takaisinperittävistä määristä (komission asetuksen (EY) N:o 438/2001 8 artikla), joten todellisesta tilanteesta saadaan aiempaa parempi kuva.

— Vaikka asianomainen jäsenvaltio olisi aloittanut varojen takaisinperinnän määräaikojen mukaisesti, ei ole varmaa, että perintä onnistuu. Tämä koskee etenkin perintämääräyksiä, joista on nostettu kanne tuomioistuimesta.

— Yksittäisiä hankkeita rahoitetaan usein monivuotisten ohjelmien varoista. Takaisinperittäviä määriä ei tällöin voida tarkkaan määrittää ennen kuin monivuotinen ohjelma on saatu päätökseen, koska sääntöjenvastaisiin menoihin liittyvät varat voidaan tietyin edellytyksin osoittaa muihin sääntöjenmukaisiin hankkeisiin ja koska maksujen suorittaminen erissä (etenkin loppumaksu) tarjoaa joissakin tapauksissa mahdollisuuden aikaisempien sääntöjenvastaisuuksien oikaisuun. Taulukoissa esitetyt luvut ovat alustavia ja perustuvat vuoden 2007 helmikuun loppuun mennessä saatuihin ja käsiteltyihin tietoihin. Lukuja saatetaan vielä muuttaa helmikuun jälkeen saapuneiden tietojen perusteella.

Jäsenvaltioiden toimittamien tietojen perusteella ei voida riittävän tarkkaan arvioida, onnistuuko perintä yksittäistapauksissa. Näissä määrissä vuodesta 2006 tapahtuneet suurimmat muutokset liittyvät seuraavia rahastoja koskevien määrien kasvuun: Euroopan sosiaalirahasto (Italia 11 miljoonaa euroa); Euroopan aluekehitysrahasto (Yhdistynyt kuningaskunta 36 miljoonaa euroa, Espanja 109 miljoonaa euroa, Puola 10 miljoonaa euroa ja Saksa 10 miljoonaa euroa); Euroopan maatalouden ohjaus- ja tukirahasto EMOTR (Yhdistynyt kuningaskunta 23 miljoonaa euroa); ja koheesiorahasto (Espanja 30 miljoonaa euroa). Euroopan sosiaalirahastoa koskevat Espanjan osalta takaisinperittävät määrät ovat vuodesta 2006 pienentyneet 50 miljoonalla eurolla.

Tähän kohtaan sisältyy myös 9 miljoonaa euroa, joka liittyy EMOTR:n ohjausosaston menoihin vuosina 1994–1999.

5.4 **MUUT EHDOLLISET VARAT**

Monet yhteisöjen menot ovat luonteeltaan alustavia, koska komissio pidättää valvonnan ja moitteettoman varainhoidon varmistamiseksi itsellään oikeuden tarkastaa ja hyväksyä edunsaajille suorittamansa maksut ennen kuin se toteaa ne lopullisiksi. Näin ollen ennen kuin tietyn määrän, hankkeen tai ohjelman on todettu olevan kulloisenkin sopimuksen tai säädöksen nojalla tukikelpoinen, on mahdollista, että edunsaajilta peritään takaisin niille maksettuja määriä tai että niille suoritettaviin tuleviin maksuihin tehdään vähennyksiä. Lisäksi komissio voi tehdä tarkastuksia myös loppumaksun suorittamisen jälkeen ja tarvittaessa periä takaisin perusteettomasti maksetut määrät.

5.4.1 ***Määrä tunnetaan***

Jäsenvaltioiden ilmoittamat määrät, jotka liittyvät maatalouteen ja maaseudun kehittämiseen, ovat alustavia siihen asti, kunnes tilit on tarkastettu ja hyväksytty vuoden n + 1 huhtikuun 30 päivään mennessä vuotuisessa varmennusmenettelyssä ja komission toimittamassa tarkastuksessa. Komissio voi myös tehdä rahoitusoikaisuja ns. "sääntöjenmukaisuuspäätösten" nojalla. Tällaisia oikaisuja voidaan kuitenkin tehdä vain niiden 24 kuukauden aikana, jotka edeltävät jäsenvaltion ilmoittamia, tiettyyn osa-alueeseen liittyviä menoja koskevan tarkastuksen aloittamista. Tähän kohtaan sisältyy ehdollisiksi varoiksi kirjattu 1 515 miljoonan euron erä. Summa liittyy määriin, jotka arvioidaan saatavan maatalousmenoja koskevien rahoitusoikaisupäätösten tuloksena. Nämä oikaisut ovat seurausta tiettyjen vuosina 2001–2006 ilmoitettujen menojen sääntöjenmukaisuustarkastuksista. Määrä ei kuitenkaan vielä ole lopullinen, joten sitä ei esitetä taseessa.

Tänä vuonna ehdollisina varoina on kirjattu myös 2,9 miljardin euron erä, joka liittyy jäsenvaltioilta rahoitusoikaisuina perittäviin määriin. Määrä perustuu komission ja Euroopan tilintarkastustuomioistuimen tarkastusten aikana tehtyihin havaintoihin ja komission eri pääosastojen toteuttamaan seurantaan. Tämä oli paras arvio vuoden 2007 tilien päättämisen aikaan, kun otetaan huomioon tarkastusten seurannan tilanne, korjaavien toimintasuunnitelmien toteutus ja toimitetut lopulliset selonteot. Tämä määrä voi muuttua suspensio- ja rahoitusoikaisumenettelyissä, joissa jäsenvaltiot voivat esittää kuulemisen aikana lisätietoja maksupyyntöjensä tueksi.

5.4.2 *Erät, joiden määrää ei tunneta*

Osallistujien takuurahasto

Osallistujien takuurahasto (Participants Guarantee Fund, PGF) on seitsemännen tutkimuksen ja teknologian kehittämisen puiteohjelman (FP7) mukaisesti perustettu monenkeskinen väline. Sillä pyritään pääasiassa kattamaan yhteisöjen ja osallistujien taloudelliset riskit FP7:n epäsuorien toimien toteuttamisen aikana. Takuurahaston pääoma ja korot muodostavat suoritustakuun. Kaikki avustuksina toteutettaviin epäsuoriin toimiin osallistuvat tahot maksavat osuuden takuurahaston pääomaan toimen voimassaoloaikana. Näin ollen ne omistavat takuurahaston, ja komissio yhteisöjen edustajana on toimeenpaneva elin. Epäsuoran toimen päätyttyä osallistujille palautetaan niiden takuurahastoon maksama pääomaosuus kokonaisuudessaan, paitsi jos velvoitteensa laiminlyöneet edunsaajat ovat aiheuttaneet takuurahastolle tappioita. Tällöin edunsaajille palautetaan vähintään 80 prosenttia maksetusta rahoitusosuudesta.

Osallistujien takuurahasto turvaa sekä yhteisöjen että toimiin osallistuvien taloudelliset edut. Osallistujien takuurahaston voidaan tämän vuoksi katsoa sisältyvän yhteisöjen ehdollisiin varoihin. Tämän ehdollisen omaisuuserän arvo kuitenkin riippuu tulevista epävarmoista tapahtumista, eikä sitä voida vielä arvioida luotettavasti. Tämän vuoksi kyseisen omaisuuserän arvoa ei ole ilmoitettu ehdollisissa varoissa. Osallistujat olivat maksaneet osallistujien takuurahastoon yhteensä 38 miljoonaa euroa 31. joulukuuta 2007 mennessä.

EHDOLLISET VELAT

5.5 **ANNETUT VAKUUDET**

5.5.1 *Takaukset lainoille, jotka Euroopan investointipankki (EIP) on myöntänyt omista varoistaan yhteisön ulkopuolisille maille*

milj. euroa

	Riskinjako 31.12.2007	Ei riskinjakoa 31.12.2007		Takauskanta 31.12.2007 Yhteensä	Takauskanta 31.12.2006
		Viranomainen	Yksityinen yritys		
Takaus 65 %	1 756	7 063	1 319	**10 138**	8 040
Takaus 70 %	191	2 799	235	**3 225**	3 747
Takaus 75 %	0	1 116	129	**1 245**	1 487
Takaus 100 %	0	886	293	**1 179**	1 518
Yhteensä	**1 947**	**11 864**	**1 976**	**15 787**	**14 792**

Yhteisöjen talousarviosta on myönnetty takaus EIP:n omista varoistaan kolmansille maille 31. joulukuuta 2007 mennessä myöntämille lainoille (myös jäsenvaltioille ennen liittymistä myönnetyt lainat). Yhteisöjen takaus on kuitenkin rajoitettu tiettyyn prosenttiosuuteen hyväksyttyjen lainajärjestelyjen enimmäismäärästä. Tämä prosenttiosuus voi olla 65, 70, 75 tai 100 prosenttia. Jos enimmäismäärää ei saavuteta, yhteisöjen takaus kattaa koko määrän. Takauskanta oli 31. joulukuuta 2007 yhteensä 15 787 miljoonaa euroa (14 792 miljoonaa euroa vuonna 2006). Summa vastaa yhteisöillä olevaa enimmäisriskiä.

EIP hankkii yhteisöjen talousarviosta takauksen saaneille lainoille myös ulkopuolisen tahon (valtion taikka julkisen tai yksityisen rahoituslaitoksen) antaman takauksen. Komissio on tällöin toissijainen takaaja. Yhteisöjen talousarviosta myönnetty takaus kattaa vain poliittisen riskin niiden takausten osalta, jotka on esitetty sarakkeessa "Riskinjako". Muut riskit ovat toteutuessaan EIP:n vastuulla, jos ensisijainen takaaja ei noudata sitoumuksiaan. Sarakkeessa "Ei riskinjakoa" esitettyjen takausten kaikki riskit katetaan yhteisöjen talousarviosta, jos ensisijainen takaaja ei noudata sitoumuksiaan. Jos ensisijaisen takaaja on viranomainen, katettavaksi tulee yleensä vain poliittinen riski. Jos ensisijainen takaaja sen sijaan on laitos tai yksityinen yritys, yhteisöjen talousarviosta voidaan joutua kattamaan myös kaupallinen riski.

5.5.2 ***Muut annetut vakuudet***

Riskinjakorahoitusvälineen (Risk Sharing Finance Facility, RSFF) puitteissa komission rahoitusosuudella katetaan taloudellista riskiä, joka liittyy tukikelpoisille tutkimushankkeille myönnettyihin EIP:n lainoihin ja takauksiin. Komissio on budjetoinut varoja kaudelle 2007–2013 yhteensä enintään miljardi euroa. Tästä summasta enintään 800 miljoonaa liittyy "Yhteistyö"-erityisohjelmaan ja enintään 200 miljoonaa euroa "Valmiudet"-erityisohjelmaan. EIP on sitoutunut tarjoamaan yhtä paljon varoja.

Komissio on varannut 34 miljoonan euron erän "kohdennetuiksi varoiksi". Tällä kohdennetulla pääomalla katetaan odottamattomat tappiot lainoista ja takauksista, jotka EIP on myöntänyt riskinjakovälineen puitteissa. Kyseinen määrä on suurin mahdollinen tappio, joka komissiolle voi aiheutua myönnettyihin lainoihin ja takauksiin liittyvistä laiminlyönneistä. Se on riskinjakovälineen puitteissa myönnettyjen komission takausten enimmäismäärä, ja se katsotaan Euroopan yhteisöjen ehdolliseksi velaksi.

Komissio on perustanut osana MEDA-ohjelmaa erityisrahaston kautta takausjärjestelmän, jolla tuetaan kahta marokkolaista järjestöä (Caisse Centrale de Garantie ja Fonds Dar Ad-Damane). Luottojärjestelyjen yhteismäärä per 31. joulukuuta 2007 oli 1 050 miljoonaa Marokon dirhamia, mistä 465 miljoonaa dirhamia (41 miljoonaa euroa) on katettu komission takauksilla.

5.6 **SAKOT**

Nämä määrät koskevat sakkoja, jotka komissio on määrännyt kilpailusääntöjen rikkomisesta ja jotka on alustavasti maksettu. Lisäksi sakon määräämistä koskevaan komission päätökseen on joko jo haettu muutosta tai ei tiedetä, haetaanko päätökseen muutosta. Ehdollinen velka säilytetään siihen saakka kunnes yhteisöjen tuomioistuin on antanut asiassa lainvoimaisen päätöksen. Alustaville maksuille kertynyt korko (309 miljoonaa euroa) sisältyy varainhoitovuoden taloudelliseen tulokseen, ja se esitetään myös ehdollisena velkana määriin liittyvän komission omistusoikeuden epävarmuuden osoittamiseksi.

5.7 **MAATALOUSTUKIRAHASTO — TUOMIOTA EI VIELÄ ANNETTU**

Tämä kohta sisältää sellaiset ehdolliset velat jäsenvaltioille, jotka liittyvät maataloustukirahaston menojen sääntöjenmukaisuustarkastusten seurauksena tehtyihin päätöksiin ja joista yhteisöjen tuomioistuin ei ole vielä antanut tuomiota. Menettelyn kesto yhteisöjen tuomioistuimessa määrää sen, milloin velan lopullinen määrä vahvistetaan ja minkä vuoden talousarviosta velallisen hyväksi ratkaistun muutoksenhaun vaikutus katetaan. Arvio mahdollisesti maksettavaksi tulevista määristä (216 miljoonaa euroa) on kirjattu taseeseen pitkäaikaisiin varauksiin (ks. liitetieto **E.2.13**).

5.8 **OIKEUSTAPAUKSIIN JA MUIHIN RIITA-ASIOIHIN LIITTYVÄT MÄÄRÄT**

Tämä kohta liittyy yhteisöjä vastaan nostettuihin käsiteltävinä oleviin vahingonkorvauskanteisiin ja muihin oikeusriitoihin sekä näihin liittyviin arvioituihin kustannuksiin. Seuraavassa on lueteltu merkittävimmät tähän kohtaan sisältyvät summat.

— Kesäkuussa 2003 komission päätöksestä nostettu kanne, jossa esitetty korvausvaatimus oli alun perin 518 miljoonaa Englannin puntaa. Komissio esitti vastineensa helmikuussa 2005. Korvausvaatimusta alennettiin 257 miljoonaan Englannin puntaan toukokuussa 2008. Tuomioistuimen arvioidaan antavan tuomionsa loppuvuodesta 2008.

— Lokakuussa 2003 komission päätöksestä nostettu vahingonkorvauskanne, jossa esitetty korvausvaatimus on 1 664 miljoonaa euroa. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin antoi asiassa tuomion heinäkuussa 2007. Tuomiossa komissio määrättiin maksamaan vahingonkorvauksia. Tuomioistuin ei kuitenkaan määrittänyt vahingonkorvauksen suuruutta. Riippumatonta asiantuntijaa ei ole vielä nimetty eikä vahingonkorvauksen määrästä ole käytettävissä luotettavaa arviota. Komissio on lisäksi hakenut muutosta ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen tuomioon, ja asian käsittely on kesken. Ehdollinen velka on näiden epävarmuustekijöiden vuoksi kirjattu alkuperäisen vahingonkorvausvaateen suuruisena.

Muut määrät liittyvät tavaran- ja palveluntoimittajiin, alihankkijoihin ja entiseen henkilöstöön. On huomattava, että perustamissopimuksen 288 artiklan nojalla nostetuissa vahingonkorvauskanteissa kantajan on näytettävä toteen, että toimielin on vakavasti rikkonut oikeussääntöä, jonka tarkoituksena on antaa yksityisille oikeuksia, että kantaja on kärsinyt todellista vahinkoa ja että lainvastaisen teon ja vahingon välillä on suora syy-yhteys.

5.9 **MUUT EHDOLLISET VELAT**

Pääasiallinen tähän kohtaan sisältyvä erä on 5 miljoonaksi euroksi arvioitu ehdollinen velka, joka liittyy yhteisöjen talousarviosta mahdollisesti katettaviksi tuleviin, eräiden sairauksien hävittämiseen liittyviin kustannuksiin.

TULEVAA RAHOITUSTA KOSKEVAT SITOUMUKSET

5.10 NOSTAMATTOMIIN LAINOIHIN LIITTYVÄT SITOUMUKSET

Tämä kohta sisältää komission ja selvitystilassa olevan EHTY:n tekemät lainananto- ja pääomasijoitussopimukset (jotka eivät sisälly maksattamatta oleviin määriin), joissa lainaa ei ollut nostettu eikä pääomasijoitusta tehty vuoden loppuun mennessä.

5.11 KÄYTTÄMÄTTÖMISTÄ MÄÄRÄRAHOISTA KATETTAVAT SITOUMUKSET

Talousarviosta maksattamatta olevat sitoumukset ovat avoimia sitoumuksia, joita vastaavia maksuja ei vielä ole suoritettu ja/tai joita ei vielä ole purettu. Maksattamatta olevat sitoumukset olivat 31. joulukuuta 2007 yhteensä 138 740 miljoonaa euroa. Tulevaisuudessa katettava määrä saadaan vähentämällä näiden sitoumusten määrästä niihin liittyvät, vuoden 2007 tuotto- ja kululaskelmaan kuluiksi kirjatut määrät, jolloin tulokseksi saadaan 95 992 miljoonaa euroa.

Maksattamatta olevia määriä syntyy aina monivuotisten ohjelmien yhteydessä. Jotta näihin määriin sisältyvistä eristä saataisiin selkeämpi kuva, vanhimmat sitoumukset sekä sellaiset sitoumukset, joissa ei ole tapahtunut muutoksia, on päätetty erottaa muista sitoumuksista. Tällaisia sitoumuksia kutsutaan ”normaalista mahdollisesti poikkeaviksi maksattamatta oleviksi määriksi” (PAR). Ne muodostuvat siis sellaisista sitoumuksista, jotka täyttävät jommankumman seuraavista ehdoista:

— sitoumus on tehty yli viisi vuotta sitten,

— sitoumukseen ei viimeksi kuluneiden kahden vuoden aikana ole liittynyt kirjanpitotapahtumia (maksusuoritus tai sitoumuksen purkaminen).

Komissio, Euroopan parlamentti ja neuvosto antoivat marraskuussa 2002 ja marraskuussa 2003 yhteisen julkilausuman, jossa korostettiin tarvetta näiden normaalista mahdollisesti poikkeavien maksattamatta olevien määrien asteittaiseen purkamiseen. Tällaiset sitoumukset erotetaan tämän vuoksi kunkin varainhoitovuoden alussa muista sitoumuksista ja kukin niistä tutkitaan erikseen. Nämä sitoumukset jaetaan kahdeksaan ryhmään kunkin tapauksen oletettujen ominaispiirteiden mukaan. On huomattava, että komission yksiköt luokittelevat pääosan PAR-kriteerit täyttävistä sitoumuksista tavanomaisiksi sitoumuksiksi tai voimassa oleviksi sopimuksiksi siitä huolimatta, että vaadittujen laskujen tai liiteasiakirjojen toimittamisen määräaika on umpeutunut. Vuotuisella PAR-menettelyllä pyritään minimoimaan perusteettomien maksattamatta olevien määrien osuus tarkastelemalla jokaista epätavallista sitoumusta, päivittämällä komission yksiköiden luokitteluperusteita ja seuraamalla, että päättyviin sopimuksiin liittyvät sitoumukset varmasti puretaan.

5.12 MONIVUOTISIA TOIMIA KOSKEVAT OIKEUDELLISET SITOUMUKSET

Nämä sitoumukset johtuvat sellaisista komission tekemistä pitkäaikaisista oikeudellisista sitoumuksista, joita ei ole katettu talousarvioon otetuilla maksusitoumusmäärärahoilla. Kaikkiin monivuotisiin ohjelmiin ei sisälly tähän kohtaan merkittäviä sitoumuksia, koska tulevien varainhoitovuosien menot vahvistetaan vuosittain budjettivallan käyttäjän päätöksellä tai asianomaisiin sääntöihin tehtävillä muutoksilla.

5.12.1 *Rakennetoimet*

Seuraavassa taulukossa vertaillaan oikeudellisia sitoumuksia, joista ei ole vielä tehty talousarviositoumuksia, ja vuosien 2007–2013 rahoituskehyksen perusteella laskettua sitoumusten enimmäismäärää.

milj. euroa

	Rahoituskehykseen sisältyvät määrät 2007–2013 (A)	Tehdyt oikeudelliset sitoumukset (B)	Talousarviositoumukset 2007 (C)	Oikeudelliset sitoumukset, joista vähennetty talousarviositoumukset (= B - C)	Sitoumusten enimmäismäärä (= A - C)
Koheesiopolitiikan varat	346 542	341 514	44 822	296 692	301 720
Luonnonvarat	92 599	67 816	9 941	57 875	82 658
Liittymistä valmisteleva tukiväline	1 629	1 629	285	1 344	1 344
Yhteensä	**440 770**	**410 959**	**55 048**	**355 911**	**385 722**

Kohta ”Rakennetoimet” sisältää vuosiksi 2007–2013 suunnitellun tuen. Uusi rahoituskehys tuli voimaan vuonna 2007. Sen muoto ja tavoitteet poikkeavat aiemmista rahoituskehyksistä. Uuden kauden alkaessa oikeudelliset sitoumukset ovat huomattavia etenkin vuoteen 2006 verrattuna. Vuoden 2006 tilinpäätös ei sisältänyt tällaisia määriä, koska 31. joulukuuta 2006 ei ollut avoimia sitoumuksia.

5.12.2 *Välimeren alueen maiden kanssa tehdyt pöytäkirjat*

Yhteisön ulkopuolisten Välimeren alueen maiden kanssa tehtyihin rahoituspöytäkirjoihin liittyvät sitoumukset: tässä kohdassa ilmoitettu määrä on allekirjoitettujen pöytäkirjojen mukaisen kokonaismäärän ja kirjanpitoon merkittyjen talousarviositoumusten erotus. Kyseiset pöytäkirjat ovat kansainvälisiä sopimuksia, joita ei voida purkaa ilman molempien sopimuspuolten suostumusta. Purkamismenettely on kuitenkin käynnissä.

5.12.3 *Kalastussopimukset*

Kalastussopimukset kattavat sitoumukset, jotka on tehty muista ulkoisiin toimiin ja kalastukseen liittyvistä toimista kolmansien kanssa tietylle ajanjaksolle.

5.13 OSAKKUUDET YHTEISÖN TOIMINTAAN LIITTYVISSÄ ORGANISAATIOISSA

Tässä kohdassa esitetään komission merkitsemistä pääomaosuuksista määrät, joita ei ole vielä vaadittu maksettaviksi.

5.13.1 *Osakepääoma, jota ei ole vaadittu maksettavaksi: EBRD*

milj. euroa

EBRD	EBRD:n koko pääoma	Komission osuus
Pääoma	19 794	600
Maksettu osuus	(5 198)	(157)
Maksua ei vielä vaadittu	14 596	**443**

5.13.2 *Osakepääoma, jota ei ole vaadittu maksettavaksi: EIR*

milj. euroa

EIR	EIR:n koko pääoma	Komission osuus
Pääoma	2 770	691
Maksettu osuus	(554)	(138)
Maksua ei vielä vaadittu	2 216	**553**

EIR:n 7. toukokuuta 2007 pidetyssä yhtiökokouksessa päätettiin laskea liikkeeseen 1 000 uutta osaketta, jotka ovat samanlaisia kuin jo liikkeeseen lasketut 2 000 osaketta (nimellisarvo miljoona euroa, maksettu osuus 20 prosenttia). Rahaston jäsenillä on optio merkitä uusia osakkeita suhteellisen omistusosuutensa mukaisesti neljän vuoden aikana (2007–2010). EIP merkitsee 30. kesäkuuta 2010 mennessä kaikki ne osakkeet, joita muut jäsenet eivät ole merkinneet.

EIR:n jäsenet merkitsivät vuoden 2007 aikana yhteensä 770 osaketta nimellisarvoltaan miljoona euroa per osake. Osakekohtainen preemio oli 136 544,84 euroa. Yhteisöt merkitsivät 91 osaketta, joista maksettiin 20 prosenttia nimellisarvosta ja preemio vuonna 2007. Yhteisöjen omistusosuus on rajoitettu 900 osakkeeseen (900 miljoonaa euroa).

5.14 MUUT LEASINGSOPIMUKSET

milj. euroa

Erän kuvaus	Vastaisuudessa maksettavat määrät			
	Erääntymiseen < 1 vuosi	Erääntymiseen 1–5 vuotta	Erääntymiseen > 5 vuotta	Yhteensä
Rakennukset	268	889	823	1 980
Atk-laitteet ja muut laitteet	8	12	3	23
Yhteensä	**276**	**901**	**826**	**2 003**

Erä sisältää sellaisilla muilla leasingsopimuksilla vuokratut rakennukset ja laitteet, jotka eivät täytä taseen vastaaviin kirjaamisen edellytyksiä. Taulukossa on ilmoitettu sitoumukset, joita vastaavat maksut on vielä suoritettava sopimusten voimassaoloaikana.

Muita leasingsopimuksia koskevista menoista kirjattiin vuonna 2007 kuluiksi tuotto- ja kululaskelmaan 275 miljoonaa euroa.

5.15 **SOPIMUSVELVOITTEET**

Tähän kohtaan sisältyvät määrät, jotka Euroopan yhteisöt ovat sitoutuneet maksamaan tulevaisuudessa tilinpäätöspäivänä voimassa olevien sopimusten nojalla. Kyseiset määrät liittyvät pääasiassa monivuotisiin sopimuksiin, jotka on tehty muun muassa turvallisuus- ja siivouspalveluista, mutta ne sisältävät myös rakennustöiden kaltaisia erityishankkeita koskeviin sopimusvelvoitteisiin liittyviä määriä. Kyseisiä määriä vastaavat maksut on vielä suoritettava sopimusten voimassaoloaikana.

Tähän kohtaan sisältyy suorittamatta oleva 22 miljoonan euron sopimusvelvoite, joka liittyy neuvoston rakennusurakkasopimuksiin, sekä 367 miljoonan euron summa, joka liittyy parlamentin rakennusurakkasopimuksiin. Kohta sisältää myös 348 miljoonan euron summan, joka liittyy Luxemburgissa sijaitsevan yhteisöjen tuomioistuimen rakennuksen laajennustöihin.

6. AIHEETTOMIEN MAKSUJEN TAKAISINPERINTÄ

6.1 **JOHDANTO**

Aiheettomien maksujen takaisinperintä on viimeinen vaihe valvontajärjestelmien toiminnassa. Perintätoimien arvioiminen on keskeinen osa moitteetonta varainhoitoa. Perittävät määrät liittyvät yleensä aiempina vuosina kirjanpitoon merkittyihin menoihin, koska maksupäivästä jälkikäteistarkastukseen voi kulua paljon aikaa. Myös muutoksenhakutoimet ja perittävän määrän lopullinen selvittäminen vievät oman aikansa. Maatalousasioissa käsittely pitkittyy entisestään, jos asianomainen jäsenvaltio pyytää sovittelumenettelyä.

EU:n varoilla rahoitettua hanketta tutkiessaan tilintarkastajat pyrkivät todentamaan, että rahoitus- ja sopimussääntöjä, jotka ovat joskus monimutkaisia, on sovellettu oikein. Virheitä, sääntöjenvastaisuuksia ja petoksia voi esiintyä EU-hankkeen tai -sopimuksen kaikissa vaiheissa, mutta todennäköisimmin ne havaitaan vasta hankkeen päätösvaiheessa, kun edunsaaja lähettää pyynnön loppumaksusta.

Tässä luvussa pyritään antamaan yleiskuvaus aiheettomien maksujen takaisinperinnässä sovellettavasta menettelystä ja mahdollisimman tarkka arvio perittävien maksujen kokonaismäärästä. Euroopan komissio voi periä aiheettomia maksuja takaisin useilla eri tavoilla, kun on havaittu selkeä rahoitusjärjestelyihin liittyvä virhe tai sääntöjenvastaisuus. Nämä vaihtoehtoiset toimintatavat esitellään jäljempänä. Rakennetoimissa ennakkomaksut voivat ylittää hankkeen kokonaiskustannukset, jolloin käyttämättä jääneet varat on perittävä takaisin. Näiden varojen takaisinperintää ei käsitellä tässä luvussa, koska tapauksiin ei katsota liittyvän virheitä eikä muita sääntöjenvastaisuuksia.

6.2 **YHTEISTYÖSSÄ JÄSENVALTIOIDEN KANSSA HALLINNOITAVIIN VAROIHIN LIITTYVIEN AIHEETTOMIEN MAKSUJEN TAKAISINPERINTÄ**

Euroopan komissio ja jäsenvaltiot hallinnoivat yhteistyössä noin 80 prosentin osuutta yhteisöjen talousarviosta. Yhteistyössä hallinnoidaan pääasiassa menoja, jotka liittyvät maatalouteen, rakennetoimiin ja kalastukseen.

Kun Euroopan komissio hallinnoi talousarviovaroja yhdessä jäsenvaltioiden kanssa, talousarvion toteuttamiseen liittyvät tehtävät ja vastuualueet, tukikelvottomiin menoihin liittyvät oikaisut mukaan luettuina, siirretään jäsenvaltioille. Jäsenvaltiot ovat siis pääasiallisesti vastuussa edunsaajista johtuvien sääntöjenvastaisuuksien oikaisemisesta. Euroopan komissio valvoo silti hankkeita kokonaisvaltaisesti. Se tarkastaa jäsenvaltioiden varainhoitomenettelyiden asianmukaisuuden ja tekee oikaisuja, jos jäsenvaltio ei ole riittävän hyvin suojannut EY:n talousarviota sääntöjenvastaisuuksilta. Myös tilintarkastustuomioistuimen ja petostentorjuntaviraston tarkastukset ja muut valvontatoimet voivat johtaa oikaisuihin.

Valvontaketju ei olisi täydellinen ilman mekanismia, jolla varmistetaan, että jäsenvaltiot toimivat asianmukaisesti. Jos puutteita havaitaan, jäsenvaltioille määrätään asianmukaiset taloudelliset seuraamukset.

Komissio voi joissakin tapauksissa soveltaa *ekstrapoloituja tai kiinteämääräisiä oikaisuja*, jos sääntöjenvastaisten menojen tarkkaa määrää ei ole mahdollista tai tarkoituksenmukaista selvittää, tai jos menon peruuttaminen kokonaan olisi kohtuuttoman ankara toimenpide. Ekstrapolointi voidaan tehdä, kun käytettävissä on edustava otos järjestelmälliseen sääntöjenvastaisuuteen liittyvästä asiakirja-aineistosta. Kiinteämääräisiä oikaisuja sovelletaan, kun yksittäisten tai järjestelmällisten sääntöjenvastaisuuksien taloudellisia vaikutuksia ei voida määrittää tarkasti, koska asiaan liittyviä muuttujia on liikaa tai vaikutukset ovat epäselviä.

6.2.1 *Maatalouteen ja maaseudun kehittämiseen liittyvien menojen takaisinperintä*

EMOTR:n tukiosaston korvanneiden maataloustukirahaston ja maaseuturahaston puitteissa takaisinperintäjärjestelmä muodostuu tilien tarkastamisesta ja hyväksymisestä sekä sääntöjenvastaisesti maksettujen määrien takaisinperinnästä.

Tilien tarkastaminen ja hyväksyminen

Komissio vastaa tilien tarkastamisesta ja hyväksymisestä, johon kuuluu kunkin maksajaviraston tilien vuotuinen tarkastaminen ja hyväksyminen sekä monivuotinen sääntöjenmukaisuustarkastus sen varmistamiseksi, että jäsenvaltioiden ilmoittamat menot ovat EU:n sääntöjen mukaisia. Maataloustukirahaston osalta kaikki määrät kirjataan tuottoina komission tuotto- ja kululaskelmaan. Maaseuturahastossa jäsenvaltioiden perimät määrät ja vuotuisen tilien hyväksymisen seurauksena syntynyt ylijäämä voidaan yleensä käyttää uudestaan hankkeisiin.

Tilien tarkastaminen ja hyväksyminen: komissio tekee vuosittain päätöksen, jolla se hyväksyy virallisesti maksajaelinten ja -virastojen tilinpäätökset johdon lausumien sekä tarkastuselinten todistusten ja lausuntojen perusteella.

Sääntöjenmukaisuustarkastuksen tavoitteena on jättää EU:n sääntöjen vastaisesti aiheutuneet menot sen rahoituksen ulkopuolelle ja näin suojata EU:n talousarviota menoilta, joita ei kuulu siitä rahoittaa. Sääntöjenmukaisuustarkastuksen yhteydessä sääntöjenvastaisia maksuja ei siis peritä takaisin lopullisilta edunsaajilta. Rahoitusoikaisut kuitenkin kannustavat jäsenvaltioita kehittämään hallinnointi- ja valvontajärjestelmiään, jotta ne voivat havaita lopullisille edunsaajille sääntöjenvastaisesti suoritetut maksut, ennaltaehkäistä niitä ja periä aiheettomasti maksetut määrät takaisin. Sääntöjenmukaisuusoikaisu ei myöskään poista jäsenvaltion vastuuta selvittää havaitut sääntöjenvastaisuudet, koska sitä vastaan voidaan käynnistää rikkomisesta johtuva menettely. Tilien tarkastaminen ja hyväksyminen toteutetaan vuosittain, mutta sääntöjenmukaisuustarkastus on monivuotinen menettely. Sen piiriin kuuluu useamman varainhoitovuoden menoja. Poikkeuksena ovat menot, jotka ovat syntyneet yli 24 kuukautta ennen kuin komissio virallisesti ilmoittaa jäsenvaltiolle tarkastuksen aikana tehdyistä havainnoista.

Niiden maksujen hyväksyminen, joiden yhteydessä ei ole noudatettu säädettyjä määräaikoja: Maataloustukirahaston mukaisten tärkeimpien tukijärjestelmien osalta säännöksissä on asetettu määräajat, joiden puitteissa jäsenvaltioiden on suoritettava maksut edunsaajille. Säädettyjen määräaikojen noudattamista on valvottava kolmesti vuodessa toteutettavilla toimilla komission asetuksen (EY) N:o 883/2006 9 artiklan mukaisesti. Jos määräaikoja ei noudateta, komissio tekee menoihin vähennyksiä, joita voidaan erityistapauksissa pienentää tietyin edellytyksin ja suhteellisuusperiaatetta noudattaen. Vähennykset tehdään kuukausimaksujen ja vuotuisen tilien tarkastamisen ja hyväksymisen yhteydessä. Määräaikojen noudattamatta jättämisen vuoksi tehtyjä rahoitusoikaisuja käsitellään ns. negatiivisina maksuina, ja ne kirjataan tuotto- ja kululaskelmaan kulujen vähennyksenä.

Jäsenvaltioiden ilmoittamiin sääntöjenvastaisuuksiin liittyvien määrien takaisinperintä

Jäsenvaltiot on velvoitettu perimään kansallisten säännöstensä mukaisesti takaisin määrät, jotka on menetetty sääntöjenvastaisuuksien vuoksi. Jos jäsenvaltio onnistuu perimään varat takaisin edunsaajilta, ne palautetaan komissiolle ja kirjataan tuottoina tuotto- ja kululaskelmaan. Sääntöjenvastaisesti käytettyjen varojen takaisinperintä on usein vaikeaa. Jos jäsenvaltiolta kuluu varojen takaisinperintään yli neljä vuotta, tai yli kahdeksan vuotta kun edunsaajaa vastaan on nostettu kanne kansallisessa tuomioistuimessa, komissio perii jäljellä olevasta summasta 50 prosenttia asianomaiselta jäsenvaltiolta EU:n taloudellisten etujen suojaamiseksi (ns. 50/50 -sääntö). Tämä tehdään osana edellä kuvattua tilien tarkastamis- ja hyväksymismenettelyä. Menettelyn päättymisen jälkeenkin jäsenvaltion on jatkettava omia perintätoimiaan. Takaisin perityistä määristä 50 prosenttia on siirrettävä EU:n talousarvioon. On huomattava, että jäsenvaltiot voivat kulujensa kattamiseksi vähentää takaisin perityistä määristä 20 prosenttia ennen niiden siirtämistä komissiolle. Komissio seuraa jäsenvaltioiden perintätoimia jatkuvasti. Jos jäsenvaltio ei yritä periä varoja takaisin tai takaisinperintä on puutteellista, komissio voi puuttua asiaan sääntöjenmukaisuustarkastukseen kuuluvan menettelyn kautta ja määrätä jäsenvaltiolle rahoitusoikaisun.

6.2.2 *Rakennetoimiin liittyvä menojen takaisinperintä*

Rakennetoimissa virheisiin, sääntöjenvastaisuuksiin ja petoksiin liittyvä takaisinperintä toteutetaan pääasiassa rahoitusoikaisuina.

Rahoitusoikaisut: Menot, jotka eivät sääntöjenvastaisuuksien vuoksi täytä rahoitusehtoja, on suljettava EU:n talousarviosta rahoitettavien menojen ulkopuolelle. Poissulkemista kutsutaan rahoitusoikaisuksi. Rahoitusoikaisujen tarkoituksena on palauttaa tilanne, jossa kaikki rakennetoimista yhteisrahoitettaviksi ilmoitetut menot ovat sovellettavien kansallisten ja yhteisön sääntöjen mukaisia.

Rahoitusoikaisut voivat perustua jäsenvaltioiden valvontaan ja tarkastuksiin millä tahansa valvontajärjestelmän tasolla sekä komission, tilintarkastustuomioistuimen tai petostentorjuntaviraston tekemiin tarkastuksiin. Jäsenvaltioilla on pääasiallinen vastuu edunsaajista johtuvien sääntöjenvastaisuuksien oikaisemisessa. Jos jäsenvaltio suostuu tekemään oikaisun omien tai EY:n valvonta- ja tarkastustoimien perusteella, se voi peruuttaa sääntöjenvastaiset menot ja käyttää vapautuneet varat muiden asianomaiseen EU-ohjelmaan kuuluvien menojen kattamiseen, mutta ei toimeen/toimiin, joka oli/jotka olivat oikaisun kohteena. Euroopan komissio voi tehdä muodollisen päätöksen rahoitusoikaisujen soveltamisesta jäsenvaltioon, jos tämä ei ole tehnyt vaadittuja oikaisuja tai jos jäsenvaltion hallinnointi- ja valvontajärjestelmissä on vakavia puutteita, jotka voivat johtaa järjestelmällisiin sääntöjenvastaisuuksiin. Komission päätöksellä tehty rahoitusoikaisu johtaa asianomaiselle ohjelmalle myönnetyn EY:n rahoituksen vähentämiseen. Jäsenvaltioiden tekemiä rahoitusoikaisuja, jotka perustuvat niiden omiin tai EY:n tarkastuksiin, ei kirjata komission kirjanpitojärjestelmään. Jäsenvaltiot toimittavat nämä tiedot kerran vuodessa. EY:n kirjanpitoon kirjataan ainoastaan rahoitusoikaisut, jotka toteutetaan perintämääräyksellä tai pienentämällä loppumaksua.

6.3 AIHEETTOMIEN MAKSUJEN TAKAISINPERINTÄ — MUUT HALLINNOINTITAVAT

Tämä perintä voidaan toteuttaa perintämääräyksillä tai pienentämällä seuraavaa maksuerää. Useat EU-hankkeet kestävät vuosia ja oikaisuja joudutaan yleensä tekemään mukauttamalla myöhempiä maksupyyntöjä ja/tai loppumaksuja, kun on tehty säännöllisin väliajoin tarkastuksia tai tutkittu riippumattomat tarkastuslausunnot. Komission kirjanpitojärjestelmästä on vaikea poimia tietoja takaisinperinnästä, joka on toteutettu pienentämällä tulevia maksuja ilman perintämääräyksen antamista, koska kirjanpitoon on merkitty ainoastaan mukautetun maksun määrä.

Euroopan komissio voi myös tehdä lisäoikaisuja hankkeen päättämisen yhteydessä tai sen jälkeen paikalla tekemiensä omien tai tilintarkastustuomioistuimen paikalla tekemien tarkastusten perusteella. Näitä oikaisuja voidaan tehdä myöhempinä vuosina, jolloin annetaan perintämääräys.

6.4 VUONNA 2007 TEHDYT PÄÄTÖKSET AIHEETTOMIEN MAKSUJEN TAKAISINPERINNÄSTÄ — ANALYYSI

Jäljempänä esitettävät tiedot ovat mahdollisuuksien mukaan suoriteperusteisia, jolloin perittävä määrä kohdistetaan varainhoitovuodelle, jonka aikana:

— perintämääräys annettiin tai pienennetty maksu suoritettiin,

— komissio teki oikaisupäätöksen tai jäsenvaltio suostui oikaisun tekemiseen, tai

— jäsenvaltiot perivät maataloustukirahaston ja maaseuturahaston puitteissa sääntöjenvastaisesti käytetyt varat takaisin ja ilmoittivat niistä.

6.4.1 *Hallinnointi yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa*

6.4.1.1 *Maatalouteen ja maaseudun kehittämiseen liittyvien menojen takaisinperintä: maataloustukirahasto ja maaseuturahasto*

Komissio päätti kalenterivuoden 2007 aikana periä jäsenvaltioilta takaisin maataloustukirahaston osalta 607 miljoonaa euroa rahoitusoikaisujen perusteella. Lisäksi jäsenvaltiot palauttivat komissiolle samana vuonna 247 miljoonaa euroa edunsaajilta perimiään sääntöjenvastaisia maksuja. Vuosi 2007 oli maaseuturahaston ensimmäinen toimintavuosi, joten aiheettomia maksuja ei jouduttu perimään takaisin. Kaikki kyseiset perityt määrät on kirjattu komission kirjanpitojärjestelmään ja sisällytetty tuotto- ja kululaskelmaan.

milj. euroa

	2007
Rahoitusoikaisut, joista on tehty päätös:	
Sääntöjenmukaisuustarkastukset	*532*
Tilien tarkastaminen ja hyväksyminen sekä maksujen määräaikojen noudattamatta jättäminen	*75*
Yhteensä	607
Jäsenvaltioiden ilmoittamat sääntöjenvastaisuudet	247
Yhteensä	**854**

Komissio voi tehdä rahoitusoikaisuja ns. sääntöjenmukaisuuspäätösten nojalla. Tällaiset oikaisut voivat kuitenkin koskea vain sellaisia menoja, jotka on ilmoitettu niiden 24 kuukauden aikana, jotka edeltävät jäsenvaltion ilmoittamia, tiettyyn osa-alueeseen liittyviä menoja koskevan tarkastuksen aloittamista. Komission tarkastusten perusteella tulevaisuudessa tehtävien maatalousmenoja koskevien rahoitusoikaisupäätösten tuloksena arvioidaan perittävän yhteensä 1,5 miljardia euroa. Nämä määrät liittyvät tiettyihin vuosina 2001–2007 ilmoitettuihin menoihin, ja ne ilmoitetaan ehdollisina varoina tämän tilinpäätöksen liitetiedoissa.

6.4.1.2 *Rakennetoimiin liittyvien menojen takaisinperintä*

Seuraavissa taulukoissa esitetään komission ja tilintarkastustuomioistuimen tekemien tarkastusten ja kahden ohjelmakauden päättämisen seurauksena ohjelmiin tehtyjen rahoitusoikaisujen kokonaismäärä.

KAUDEN 2000–2006 OHJELMIA JA HANKKEITA KOSKEVAT RAHOITUSOIKAISUT YHTEENSÄ

milj. euroa

	Rahoitusoikaisut yhteensä 31.12.2006	Rahoitusoikaisut vuonna 2007 (ei komission päätöstä)	Rahoitusoikaisut vuonna 2007 (komission päätös)	Rahoitusoikaisut yhteensä 31.12.2007
Koheesiorahasto	99	4	0	103
EAKR	1 382	179	0	1 561
ESR	438	37	0	475
KOR	0	0	0	0
EMOTR:n ohjausosasto	1	0	0	1
Yhteensä	**1 920**	**220**	**0**	**2 140**

Vuoden 2006 lopullisen tilinpäätöksen liitetiedoissa (**3.1.4** kohta; yhteensä 1 915 miljoonaa euroa) oleviin EAKR:a, koheesiorahastoa ja ESR:a koskeviin numerotietoihin sisältyy arvioituja määriä, jotka on ilmoitettu EAKR:n ja koheesiorahaston osalta jäsenvaltioille lähetetyissä rahoitusoikaisumenettelyn käynnistävissä ensimmäisissä kirjeissä. Tämä yhteensä 20,7 miljoonan euron määrä (koheesiorahasto 18,7 miljoonaa euroa, EAKR miljoona euroa ja ESR miljoona euroa) perustuu alustaviin arvioihin, minkä vuoksi se on jätetty huomiotta laskettaessa rahoitusoikaisujen kokonaismäärää. EAKR:n ja koheesiorahaston osalta yhteismäärään on lisätty 25,7 miljoonaa euroa rahoitusoikaisuja, jotka liittyvät komission vuonna 2006 tai ennen sitä tekemiin muodollisiin päätöksiin (koheesiorahasto 17,7 miljoonaa euroa ja EAKR 8 miljoonaa euroa), joita koskevia tietoja ei ole aiemmin ilmoitettu.

KAUDEN 1994–1999 OHJELMIA JA HANKKEITA KOSKEVAT RAHOITUSOIKAISUT YHTEENSÄ

milj. euroa

	Rahoitusoikaisut yhteensä 31.12.2006	Rahoitusoikaisut vuonna 2007 (ei komission päätöstä)	Rahoitusoikaisut vuonna 2007 (komission päätös)	Rahoitusoikaisut yhteensä 31.12.2007
Koheesiorahasto	202	0	23	225
EAKR	818	4	36	858
ESR	340	0	5	345
KOR	15	24	0	39
EMOTR:n ohjausosasto	30	4	80	114
Yhteensä	**1 405**	**32**	**144**	**1 581**

Vuoden 2006 lopullisen tilinpäätöksen liitetiedoissa (**3.1.4** kohta; yhteensä 1 677 miljoonaa euroa) oleviin EAKR:a ja koheesiorahastoa koskeviin numerotietoihin sisältyy arvioituja määriä, jotka on ilmoitettu jäsenvaltioille lähetetyissä rahoitusoikaisumenettelyn käynnistävissä ensimmäisissä kirjeissä. Näitä arvioita vastaava 300 miljoonan euron määrä (koheesiorahasto 58 miljoonaa euroa ja EAKR 242 miljoonaa euroa) perustuu alustaviin arvioihin, minkä vuoksi se on jätetty huomiotta laskettaessa rahoitusoikaisujen kokonaismäärää. Yhteismäärään on lisätty 16 miljoonaa euroa EAKR:n ja 10 miljoonaa euroa ESR:n rahoitusoikaisuja, jotka liittyvät komission vuonna 2006 tai ennen sitä tekemiin muodollisiin päätöksiin, ja 2 miljoonaa euroa KOR:n rahoitusoikaisuja, joita koskevia tietoja ei ole aiemmin ilmoitettu.

Rakennetoimiin liittyvien rahoitusoikaisujen yhteismäärä oli 396 miljoonaa euroa vuonna 2007, ja se jakautuu seuraavasti:

milj. euroa

	EAKR	Koheesio-rahasto	ESR	KOR	EMOTR:n tukiosasto	Yhteensä
Rahoitusoikaisut kaudella 1994–1999:						
Perintämääräys annettu ([1])	29	3	3	2	15	52
Maksuerää pienennetty	11	20	2	22	69	124
Välisumma; kausi 1994–1999	**40**	**23**	**5**	**24**	**84**	**176**
Rahoitusoikaisut kaudella 2000–2006:						
Jäsenvaltio suostunut peruuttamaan tukikelvottomat menot	179	4	37	0	0	220
Välisumma; kausi 2000–2006	**179**	**4**	**37**	**0**	**0**	**220**
Rahoitusoikaisut yhteensä	**219**	**27**	**42**	**24**	**84**	**396**

([1]) Vuonna 2008 annetaan yhteensä 15 miljoonan euron perintämääräykset (koheesiorahasto 3 miljoonaa euroa, EAKR 10 miljoonaa euroa ja EMOTR:n tukiosasto 2 miljoonaa euroa). Ohjelman päättymisen yhteydessä tehtävissä rahoitusoikaisuissa perintämääräyksen summa määräytyy sekä rahoitusoikaisun että loppumaksua koskevan pyynnön perusteella.

Tässä taulukossa ei esitetä jäsenvaltioiden tekemien rakennerahastoista rahoitettavien menojen tarkastusten tuloksia. Kirjanpitoon on merkitty lisäksi 2,9 miljardin euron erä, joka liittyy jäsenvaltioilta mahdollisesti rahoitusoikaisuina perittäviin määriin. Määrä perustuu komission ja Euroopan tilintarkastustuomioistuimen tarkastusten aikana tehtyihin havaintoihin ja komission eri pääosastojen toteuttamaan seurantaan. Tämä oli paras arvio vuoden 2007 tilien päättämisen aikaan, kun otetaan huomioon tarkastusten seurannan tilanne, korjaavien toimintasuunnitelmien toteutus ja toimitetut lopulliset selonteot.

Rahoitusoikaisuihin liittyvät toimet (peruutukset, takaisinperintä ja keskeneräinen takaisinperintä), jotka jäsenvaltiot toteuttivat rakennetoimien osalta vuonna 2007

Komissio kehottaa jäsenvaltioita toimittamaan kunkin vuoden maaliskuun 31 päivään mennessä tiedot kaikkiin rakennerahastoihin ja yhteisön aloitteisiin (EAKR, ESR, EMOTR ja KOR) liittyvistä rakennetoimia koskevista peruutuksista, takaisinperinnästä ja keskeneräisestä takaisinperinnästä kyseiseltä vuodelta ja kumulatiivisesti koko ohjelmakaudelta 2000–2006. Komissio on saanut alustavat tiedot peruutuksista ja takaisinperinnästä vuodelta 2007 (yhteensä noin 540 miljoonaa euroa). Tietoja mukautetaan sen jälkeen kun komissio on selvittänyt tietyt asiat asianomaisten jäsenvaltioiden kanssa. Tarkistetut numerotiedot ilmoitetaan rakennerahastojen talousarvion toteuttamista koskevan 19. vuosikertomuksen liitteessä. Vuosikertomus annetaan myöhemmin vuoden 2008 aikana. Jäsenvaltioiden ilmoittamissa peruutuksia koskevissa tiedoissa voi olla päällekkäisyyksiä suhteessa rahoitusoikaisuihin, joita komissio ehdottaa omien tarkastustensa tai muiden EY:n tarkastuselinten tekemän työn perusteella, mutta jotka jäsenvaltiot ovat hyväksyneet ja toteuttaneet itse.

On huomattava, että komissio tarkistaa parhaillaan tietoja, joita useat jäsenvaltiot ovat toimittaneet komission valvontaroolia yhteisesti hallinnoiduissa rakennetoimissa vahvistamaan pyrkivän toimintasuunnitelman (KOM(2008) 97) toimenpiteen 6.2 mukaisesti. Tämän työn pohjalta voidaan tehdä lopulliset päätelmät tietojen kattavuudesta ja luotettavuudesta. Päätelmiä käytetään päätettäessä seurantatoimista, joilla toteutetaan tarvittavat parannukset rahoitusoikaisujen raportoinnissa.

6.4.2 ***Muihin hallinnointitapoihin kuuluvien menojen takaisinperintä***

Seuraavassa taulukossa esitetään perintämääräyksellä vahvistettuja velkoja koskevat tiedot muiden hallinnointitapojen osalta. Vuonna 2007 kirjanpitojärjestelmään ei merkitty takaisinperintää, joka toteutettiin pienentämällä tulevia maksuja. Aiemmin maksettujen määrien takaisin perimiseksi annettujen perintämääräysten yhteissumma oli 259 miljoonaa euroa. Yhteissummasta 138 miljoonaa euroa koski menojen kattamiseksi maksettujen varojen takaisinperintää ja 121 miljoonaa euroa ennakkomaksujen takaisinperintää. Ennakkomaksujen osalta kirjanpidossa ei eritellä käyttämättömien ennakkomaksujen takaisinperintää ja edunsaajan ilmoittamien aiheettomien maksujen takaisinperintää. Toisin kuin rakennetoimissa, käytännössä kaikkia takaisinperittyjä ennakkomaksuja pidetään väärin perustein tehtyjen maksupyyntöjen perusteella maksettujen varojen takaisinperintänä, lukuun ottamatta erillisvirastojen ylijäämää.

milj. euroa

Aiheettomien maksujen vuoksi annetut perintämääräykset vuonna 2007	2007
Ulkoiset toimet	178
Sisäiset politiikat	81
Yhteensä	**259**

6.5 **TIIVISTELMÄ AIHEETTOMIEN MAKSUJEN TAKAISINPERINNÄSTÄ VUONNA 2007**

Seuraavassa taulukossa esitetään tarkin käytettävissä oleva arvio vuonna 2007 tehtyjen takaisinperintäpäätösten kokonaismäärästä. Kuten edellä todetaan, kokonaismäärään eivät sisälly jäsenvaltioiden tekemät rakennerahastomenojen tarkastusten tulokset eivätkä määrät, jotka on peritty takaisin pienentämällä tulevaa maksua ulkoisten toimien tai sisäisten politiikkojen alalla. Ennakkomaksuja koskevissa perintämääräyksissä on se riski, että niihin sisällytetään sellaiset käyttämättömien ennakkomaksujen takaisinmaksut, jotka eivät liity sääntöjenvastaisiin maksuihin.

Tiivistelmä aiheettomien maksujen takaisinperinnästä

milj. euroa

	2007	2006
EMOTR:		
— rahoitusoikaisut	607	839
— jäsenvaltioiden ilmoittamat sääntöjenvastaisuudet	247	108
Rakenne- ja koheesiorahastot (vuosien 1994–1999 ja 2000–2006 ohjelmat)	396	807
Aiheettomien maksujen vuoksi annetut perintämääräykset:		
— ulkoiset toimet	178	172
— sisäiset politiikat	81	85
Yhteensä	**1 509**	**2 011**

7. RAHOITUSRISKIEN HALLINTA

EUROOPAN KOMISSION TREASURY-TOIMINNOT

Seuraavat tiedot liittyvät treasury-toimintoihin, jotka Euroopan komissio on toteuttanut talousarvion täytäntöönpanon yhteydessä. Talousarvion täytäntöönpanon yhteydessä toteutettavien komission treasury-toimintojen säännöistä ja periaatteista säädetään asetuksessa (EY, Euratom) N:o 1150/2000 (sellaisena kuin se on muutettuna asetuksella (EY, Euratom) N:o 2028/2004), varainhoitoasetuksessa (EY, Euratom) N:o 1605/2002 (sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna asetuksella (EY, Euratom) N:o 1995/2006) ja kyseisen asetuksen soveltamissäännöistä annetussa komission asetuksessa (EY, Euratom) N:o 2342/2002 (sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna asetuksella (EY, Euratom) N:o 478/2007).

Edellä mainittujen asetusten mukaisesti sovelletaan seuraavia perusperiaatteita:

— Jäsenvaltiot asettavat yhteisöjen omat varat käyttöön maksamalla ne tileille, joka on avattu tätä tarkoitusta varten komission nimissä kunkin jäsenvaltion valtiokonttoriin tai kyseisen jäsenvaltion nimeämään rahoituslaitokseen. Komissio nostaa varoja kyseisiltä tileiltä ainoastaan kattaakseen käteisvaratarpeensa.

— Jäsenvaltiot maksavat omat varat kansallisessa valuutassaan, mutta komissio suorittaa maksunsa pääasiassa euromääräisinä.

— Komission nimissä avatuilla tileillä ei saa tapahtua tilinylityksiä.

— Muiden valuuttojen kuin euron määräisillä tileillä olevat varat joko käytetään saman valuutan määräisten maksujen suorittamiseen tai muunnetaan säännöllisesti euroiksi (noudattaen asetuksen (EY, Euratom) N:o 1150/2000 säännöksiä, kun kyseessä ovat omien varojen tileillä säilytettävät varat).

Omien varojen tilien lisäksi komissio on avannut pankkitilejä keskuspankeissa ja liikepankeissa suorittaakseen ja vastaanottaakseen maksuja, jotka eivät liity jäsenvaltioiden maksuosuuksiin yhteisöjen talousarvioon. Kaikille kyseisille tileille siirretään lisää varoja sitä mukaa kuin niiltä suoritetaan maksuja, lukuun ottamatta tuloja varten varattuja tilejä. Kaikilla tileillä on aina tietty vähimmäismäärä varoja, jotta kiireelliset maksut voidaan suorittaa, vaikka niiden rahoittamiseen tarkoitettujen varojen vastaanottaminen poikkeuksellisesti viivästyisi. Tulotileillä olevia varoja siirretään säännöllisesti omien varojen tileille tai muille tileille kassanhallintatarpeiden mukaisesti.

Komissio järjestää aina tarjouskilpailun avatessaan tilejä liikepankeissa. Ennakkotilit avataan varainhoitoasetuksen 63 artiklan mukaisesti. Muita pankkitilejä avataan tarpeen mukaan käyttämällä yksinkertaistettua tarjouskilpailumenettelyä.

7.1 **OPERATIIVISET RISKIT**

Treasury- ja maksutoiminnot ovat pitkälle automatisoituja ja perustuvat ajanmukaisiin tietotekniikkajärjestelmiin. Erityismenettelyillä taataan järjestelmän turvallisuus ja varmistetaan tehtävien eriyttäminen varainhoitoasetuksen säännösten, komission noudattamien sisäistä valvontaa koskevien standardien ja tilintarkastusperiaatteiden mukaisesti. Treasury- ja maksutoimintojen hallinnointia säännellään kirjallisilla ohjeilla ja menettelyillä. Tavoitteena on minimoida operatiiviset ja rahoitusriskit sekä varmistaa riittävä valvonta. Ohjeet ja menettelyt kattavat eri toiminnot, ja niiden noudattamista valvotaan säännöllisesti. Ohjeet ja menettelyt kattavat erityisesti seuraavat toiminnot:

— pankkitilien avaaminen ja sulkeminen,

— rahoitusjärjestelmien parametrien määrittäminen,

— treasury-toimintojen suunnittelu ja ennusteet,

— maksujen suorittaminen ja kassanhallinta,

— valuuttaoperaatiot,

— pankkien valinta,

— maksutapahtuminen valvonta ja pankkitilien täsmäytys,

— kolmansia koskevien tietojen säilytys ja valvonta.

7.2 **RAHOITUSRISKIT**

Valuuttakurssiriski:

Jäsenvaltioiden muuna valuuttana kuin euroina maksamat omat varat talletetaan omien varojen tileille. Varat muunnetaan euroiksi, kun niitä tarvitaan euromääräisten maksujen suorittamiseen. Joissakin tapauksissa niitä voidaan myös käyttää kyseisen vieraan valuutan määräisten maksujen suorittamiseen ilman muuntamista euroiksi.

Euromääräisten tilien lisäksi komissiolla on liikepankeissa useita tilejä muissa EU:n jäsenvaltioiden valuutoissa ja Yhdysvaltain dollareissa. Näiltä tileiltä suoritetaan kyseisten valuuttojen määräisiä maksuja. Näille tileille siirretään lisää varoja sitä mukaa kuin maksuja suoritetaan; tilien yliyön-saldo on tämän vuoksi hyvin alhainen eikä valuuttakurssien vaihtelu tämän vuoksi aiheuta suuria riskejä.

Kun sekalaisia tuloja (muita kuin omia varoja) saadaan muussa valuutassa kuin euroina, ne joko siirretään muille saman valuutan määräisille tileille, jos varoja tarvitaan maksujen suorittamiseen, tai vaihtoehtoisesti ne muunnetaan euroiksi ja siirretään kassanhallinnan tarpeiden mukaan muille euromääräisille tileille. Muille kuin euromääräisille ennakkotileille siirretään varoja sen mukaan miten paljon kulloinkin kyseeseen tulevan valuutan määräisiä varoja arvioidaan lyhyellä aikavälillä tarvittavan maksujen kattamiseksi. Näiden tilien saldoille on asetettu enimmäismäärät.

Luottoriski:

Suurin osa komission kassavaroista on talletettu asetuksen (EY, Euratom) N:o 1150/2000 mukaisesti tileille, jotka jäsenvaltiot ovat avanneet maksuosuuksiensa suorittamista varten (omat varat). Kaikki nämä tilit ovat jäsenvaltioiden valtiokonttoreissa tai keskuspankeissa. Kyseiset rahoituslaitokset eivät aiheuta komissiolle käytännössä lainkaan luottoriskiä.

Pieni osa komission kassavaroista on talletettu liikepankkeihin maksujen suorittamista ja muita pankkitoimia varten. Liikepankeissa oleville tileille siirretään varoja vain tarpeen mukaan. Tämän vuoksi tilien yliyön-saldot ovat hyvin alhaiset (yli 30 tilillä on yhteensä 100–200 miljoonaa euroa) eikä komissiolle aiheudu juurikaan luottoriskiä. Luottoriski pyritään lisäksi minimoimaan valitsemalla liikepankit erityisohjeiden mukaisesti.

Liikepankit valitaan aina tarjouskilpailulla. Liikepankin lyhytaikaisen luottoluokituksen on oltava vähintään Moody's P-1 tai vastaava (S&P A-1 tai Fitch F1), jotta se voi osallistua tarjouskilpailuun. Tietyissä olosuhteissa alhaisempikin luokitus voi riittää. Kaikissa komission tekemissä sopimuksissa sille annetaan mahdollisuus purkaa sopimus välittömästi, jos vastapuolen luokitus muuttuu eikä täytä enää vähimmäisvaatimuksia.

Ennakkotilit ovat paikallisissa pankeissa, jotka on valittu yksinkertaistetulla tarjouskilpailulla. Luokitusvaatimukset riippuvat paikallisista olosuhteista ja voivat vaihdella huomattavasti maiden välillä. Luottoriskin rajoittamiseksi näiden tilien saldot pidetään niin alhaisina kuin operatiiviset tarpeet sallivat, niille siirretään varoja säännöllisesti ja sovellettavia enimmäismääriä tarkistetaan vuosittain.

Korkoriski:

Jäsenvaltioiden valtiokonttoreissa tai keskuspankeissa asetuksen (EY, Euratom) N:o 1150/2000 9 artiklan mukaisesti avattavat tilit ovat korottomia eikä niistä peritä kuluja. Kaikille muille keskuspankeissa oleville tileille maksetaan korkoa pankin kanssa sovittujen ehtojen mukaisesti. Korko vaihtelee markkinatilanteen mukaisesti.

Useimmille liikepankeissa oleville tileille maksetaan vaihtuvaa korkoa, joka perustuu Euroopan keskuspankin perusrahoitusoperaatioihinsa soveltamaan marginaalikorkoon. Komissioon ei näin ollen kohdistu korkoriskiä.

7.3 **ALUSTAVASTI MAKSETTUJEN SAKKOJEN HALLINNOINTI**

Seuraavat tiedot liittyvät treasury-toimintoihin, jotka Euroopan komissio on toteuttanut alustavasti maksettujen sakkojen hallinnoinnin yhteydessä (käteisvarat, joihin kohdistuu rajoituksia).

Valuuttakurssiriski:

Koska kaikki sakot määrätään ja maksetaan euroina, komissiolle ei aiheudu riskiä valuuttakurssien vaihtelusta.

Luottoriski:

Yhteisöjen varoja säilyttävien pankkien valinnasta on ohjeistus, eikä yksittäisestä pankista aiheutuva riski saa olla liian suuri. Kaikki varat ovat käyttötileillä, ja ne voidaan nostaa milloin tahansa ilman ennakkoilmoitusta. Pankit valitaan tarjouskilpailulla. Pankin talletusten pitkäaikaisen luottoluokituksen on oltava vähintään Moody's Aa tai vastaava (S&P AA- tai Fitch AA-), jotta se voi osallistua tarjouskilpailuun.

Yhdestä vastapuolesta aiheutuva riski voi olla enintään 5 prosenttia sen tarkastettuun konsolidoituun tilinpäätökseen kirjatusta oman pääoman, rahastojen ja etuoikeusasemaltaan huonompien lainojen yhteismäärästä. Tätä enimmäismäärää tarkistetaan vähintään vuosittain. Kaikissa komission tekemissä sopimuksissa sille annetaan mahdollisuus purkaa sopimus välittömästi, jos vastapuolen luokitus muuttuu eikä täytä enää vähimmäisvaatimuksia.

Korkoriski:

Pankeissa oleville tileille maksetaan vaihtuvaa korkoa, joka perustuu Euroopan keskuspankin perusrahoitusoperaatioihinsa soveltamaan vähimmäiskorkoon. Komissioon ei näin ollen kohdistu korkoriskiä.

OTTO- JA ANTOLAINAUSTOIMINTA JA TAKUURAHASTO

Seuraavassa esitetyt tiedot koskevat **makrotaloudelliseen rahoitusapuun** ja **Euratom-lainoihin** liittyvää Euroopan komission anto- ja ottolainaustoimintaa sekä **takuurahaston** toimintaa.

7.4 **RISKINHALLINTAPOLITIIKKA JA SUOJAUS**

Makrotaloudellinen rahoitusapu ja Euratom:

Yhteisöt harjoittavat lainananto- ja lainanottotoimintojaan sekä niihin liittyviä treasury-toimintojaan kyseisiä toimintoja koskevien Euratomin ja neuvoston päätösten [1] ja sisäisten ohjeidensa mukaisesti. Eri osa-alueista, kuten lainanotosta, lainanannosta sekä treasury-toiminnoista, on annettu kirjalliset menettelyohjeet, joita kyseisistä toiminnoista vastaavat yksiköt noudattavat. Taloudelliset ja operatiiviset riskit kartoitetaan ja arvioidaan ja sisäisten ohjeiden ja menettelyjen noudattaminen varmistetaan säännöllisesti.

Suojausta ei yleensä käytetä, koska yhteisöjen myöntämät lainat myönnetään samoin ehdoin kuin niiden rahoittamiseksi otetut lainat (back-to-back) ja koska avoimia valuuttapositioita ei ole.

---

[1] Neuvoston päätös 90/212/Euratom, tehty 23 päivänä huhtikuuta 1990, komission valtuuttamisesta ottamaan Euratom-lainoja ydinlaitosten rahoittamiseen osallistumiseksi tehdyn päätöksen 77/270/Euratom soveltamista koskevan päätöksen 77/271/Euratom muuttamisesta (EYVL L 112, 3.5.1990, s. 26).
Neuvoston päätös 77/271/Euratom, tehty 29 päivänä maaliskuuta 1977, komission valtuuttamisesta ottamaan Euratom-lainoja ydinlaitosten rahoittamiseen osallistumiseksi tehdyn päätöksen 77/270/Euratom soveltamisesta (EYVL L 88, 6.4.1977, s. 11).
Neuvoston päätös 94/179/Euratom, tehty 21 päivänä maaliskuuta 1994, komission valtuuttamisesta ottamaan Euratom-lainoja tiettyjen kolmansien maiden ydinlaitosten turvallisuuden ja tehokkuuden parantamisen rahoittamiseen osallistumiseksi tehdyn päätöksen 77/270/Euratom muuttamisesta (EYVL L 84, 29.3.1994, s. 41).

Takuurahasto:

Takuurahaston (ks. kohta **E.2.3.3**) varojen hoidossa noudatettavat säännöt ja periaatteet sisältyvät 25. marraskuuta 1994 Euroopan komission ja Euroopan investointipankin välillä tehtyyn sopimukseen, jota on muutettu 17. ja 23. syyskuuta 1996 ja 8. toukokuuta 2002.

Seuraavassa on lueteltu sopimukseen sisältyvät tärkeimmät periaatteet.

— Takuurahaston toiminnassa käytetään vain yhtä valuuttaa, joka on euro. Takuurahaston kaikki sijoitukset tehdään euroina valuuttakurssiriskin välttämiseksi.

— Varojen hoidossa noudatetaan rahoitustoimintaan tavanomaisesti sovellettavia varovaisuutta koskevia sääntöjä. Takuurahaston hoidossa kiinnitetään erityistä huomiota riskien vähentämiseen ja sen varmistamiseen, että sen omaisuuserillä on sen vastattaviksi tulevien sitoumusten täyttämiseksi riittävä likvidiys ja siirrettävyys.

— Suojautuakseen markkina- ja korkoriskeiltä takuurahasto voi käyttää kaikkia sellaisia suojausinstrumentteja, joita Euroopan investointipankin salkunhoitojaosto jo käyttää.

— Salkunhoito perustuu salkun optimaaliseen duraatioon ja sen parhaaseen mahdolliseen jakautumiseen pitkä- ja lyhytaikaisiin sijoituksiin, jotta tuottokäyrästä voitaisiin hyötyä mahdollisimman paljon. Jotta salkun duraatiota voitaisiin nopeasti muuttaa tuleviin markkinaolosuhteisiin liittyvien ennusteiden perusteella, salkunhoitaja käyttää — yksinomaan suojaustarkoituksessa — sellaisia markkinoilla saatavissa olevia instrumentteja, joista EIP:llä on jo riittävästi kokemusta.

7.5 **VALUUTTAKURSSIRISKI**

Koska kaikki rahoitusvarat ja -velat ovat euromääräisiä, yhteisöön ei kohdistu valuuttakurssiriskiä sen rahoitusaseman ja rahavirtojen osalta.

7.6 **KORKORISKI**

Yhteisöillä on lainananto- ja lainanottotoimintansa luonteen vuoksi merkittävät korolliset varat ja velat.

Makrotaloudellinen rahoitusapu ja Euratom:

Yhteisöihin kohdistuu niiden ottamien vaihtuvakorkoisten lainojen seurauksena rahavirran korkoriski. Yhteisöjen ottamista lainoista noin 93 prosenttia on vaihtuvakorkoisia. Näiden lainojen korkoriski katetaan kuitenkin siten, että yhteisöt myöntävät lainaa samoin ehdoin kuin ne ovat sitä ottaneet (back-to-back-järjestely). Yhteisöjen vaihtuvakorkoiset lainat (nimellismäärä) olivat tilinpäätöspäivänä yhteensä 1,18 miljardia euroa (1,32 miljardia euroa vuonna 2006). Lainat hinnoitellaan uudelleen kuuden kuukauden välein. Yhteisöillä oli vuonna 2007 lisäksi kiinteäkorkoista lainaa yhteensä 85 miljoonaa euroa (nimellismäärä, vastaava määrä vuonna 2006 oli 85 miljoonaa euroa). Nämä lainat erääntyvät yli viiden vuoden kuluttua.

Takuurahasto:

Suojausinstrumentteja voidaan teoriassa käyttää takuurahaston korkoriskin (markkinariskin) hallitsemiseksi. Komissio ja EIP ovat kuitenkin sopimansa mukaisesti pitäytyneet ottamasta merkittäviä riskejä, joten suojaukseen ei ole tarvetta. Koska kaikki toimet ja transaktiot ovat euromääräisiä, muita suojausta edellyttäviä riskejä ei ole. Seuraavassa taulukossa on esitetty takuurahaston sijoitusten jakautuminen 31. joulukuuta 2007 ja 31. joulukuuta 2006 (markkina-arvo ilman kertynyttä korkoa).

milj. euroa

Segmentti	Kiinteäkorkoiset sijoitukset						Vaihtuvakorkoiset arvopaperit		Yhteensä	
	Alle 3 kk		3 kk–1 vuosi		1–10 vuotta					
	2007	2006	2007	2006	2007	2006	2007	2006	2007	2006
Käyttötilit	1	1	0	0	0	0	0	0	**1**	1
Lyhytaikaiset talletukset, nimellisarvo	247	437	0	0	0	0	0	0	**247**	437
Myytävissä olevat varat	25	57	84	51	703	733	71	76	**883**	917
Yhteensä	**273**	495	**84**	51	**703**	733	**71**	76	**1 131**	1 355
Prosentteina	**24 %**	36 %	**7 %**	4 %	**63 %**	54 %	**6 %**	6 %	**100 %**	100 %

Käteisvarojen ja muiden rahavarojen (määräaikaistalletusten) efektiivinen korko oli 31. joulukuuta 2007 4,12–4,83 prosenttia. Myytävissä olevien varojen efektiivinen korko puolestaan oli 2,94–5,52 prosenttia.

7.7 LUOTTORISKI

Yhteisöihin kohdistuu luottoriski, jolla tarkoitetaan riskiä siitä, ettei vastapuoli kykene suorittamaan velvoitteitaan täysimääräisinä niiden erääntyessä. Euratomin tapauksessa luottoriskiä hallitaan ensisijaisesti hankkimalla takauksia valtioilta. Toissijaisena riskinhallintakeinona on takuurahasto. Ulkosuhteisiin liittyviä hankkeita varten tarkoitettu takuurahasto ([1]) perustettiin vuonna 1994. Siitä katetaan sellaisiin lainoihin liittyvä maksukyvyttömyysriski, jotka on otettu Euroopan unionin ulkopuolisille maille myönnettyjen lainojen rahoittamiseksi. Jotta yhteisöjen maksuviivästykset voitaisiin välttää, tällaisten lainojen hoitomenot katetaan yhteisöjen talousarviosta maksettavilla käteisennakoilla. Jos kolmen kuukauden kuluessa maksun eräpäivästä vahvistuu, ettei lainansaajana oleva valtio pysty suorittamaan maksua, talousarviosta suoritettu käteisennakko maksetaan takaisin talousarvioon ulkosuhteisiin liittyviä hankkeita varten perustetusta takuurahastosta.

Makrotaloudellinen rahoitusapu ja Euratom:

Yhteisöjen suurimmat luottoriskikeskittymät liittyvät Bulgariaan, Romaniaan sekä Serbiaan ja Montenegroon. Bulgarialle myönnettyjen lainojen osuus kaikista myönnetyistä lainoista on noin 27 prosenttia, Romanian noin 28 prosenttia ja Serbian ja Montenegron noin 22 prosenttia. Treasury-toimintojen osalta voidaan todeta, että niissä on noudatettava vastapuolten valintaa koskevia ohjeita. Näistä toiminnoista vastaava yksikkö voi tämän vuoksi tehdä sopimuksen vain sellaisten pankkien kanssa, jotka sisältyvät hyväksyttyjen pankkien luetteloon ja jotka rajaavat vastapuoliriskinsä riittävällä tavalla.

Takuurahasto:

Takuurahaston kiinteäkorkoiset määräaikaistalletukset — Vastapuolet

Kaikkien pankkienvälisten sijoitusten luottoluokituksen olisi takuurahaston hallinnoinnista yhteisön ja EIP:n välillä tehdyn sopimuksen mukaan oltava vähintään A1. Seuraavassa taulukossa on esitetty pankkienväliset lyhytaikaiset sijoitukset 31. joulukuuta 2007 (kertyneet korot mukaan luettuina) vastapuolittain jaoteltuina.

milj. euroa

Luottoluokitus	31.12.2007		31.12.2006	
A1	75	30 %	171	39 %
A2	0	0 %	0	0 %
Aa1	20	8 %	44	10 %
Aa2	53	22 %	57	13 %
Aa3	100	40 %	167	38 %
Yhteensä	**248**	**100 %**	**439**	**100 %**

Takuurahaston myytävissä olevat varat — Liikkeeseenlaskijat

Seuraavassa taulukossa on esitetty eri luottoluokkiin kuuluvien liikkeeseenlaskijoiden osuudet (markkina-arvo ilman kertynyttä korkoa) 31. joulukuuta 2007.

milj. euroa

Liikkeeseenlaskija	31.12.2007		31.12.2006	
Muut liikkeeseenlaskijat AAA issuers AAA	310	35 %	361	40 %
Parempi kuin Aaa	5	1 %	15	2 %
Valtio/laitokset Aaa	196	22 %	225	25 %
Valtio/laitokset Aa1	72	8 %	58	6 %
Valtio/laitokset Aa2	0	0 %	0	0 %
Valtio/laitokset Aa3	81	9 %	67	7 %
Valtio/laitokset A1	73	8 %	49	5 %
Valtio/laitokset A2	132	15 %	122	13 %
Valtio/laitokset A3	4	1 %	10	1 %
Valtio/laitokset Baa1	10	1 %	10	1 %
Valtio/laitokset, ei luokitusta	0	0 %	0	0 %
Yhteensä	**883**	**100 %**	**917**	**100 %**

([1]) Neuvoston asetus (EY, Euratom) N:o 2728/94, annettu 31 päivänä lokakuuta 1994, takuurahaston perustamisesta ulkosuhteisiin liittyville hankkeille (EYVL L 293, 12.11.1994, s. 1).

Kaikki hallussa pidettävät arvopaperit täyttävät seuraavat kriteerit:

— niiden liikkeeseenlaskija on Euroopan unioniin kuuluva valtio tai EU:n takaama laitos, G-10-maa tai ylikansallinen elin, tai

— niiden liikkeeseenlaskija on muu valtio, jonka luottoluokitus on vähintään AA3, tai

— niiden liikkeeseenlaskija on muu taho, jonka luottoluokitus on AAA.

7.8 **KÄYPÄ ARVO**

Myönnettyjen ja otettujen makrotaloudellisen rahoitusavun lainojen ja Euratom-lainojen käypä arvo arvioidaan käyttämällä diskontatun rahavirran menetelmää. Tässä menetelmässä odotettavissa olevat tulevat rahavirrat diskontataan käyttämällä AAA-riskitason sijoitusten tuottokäyrää jäljellä olevalta juoksuajalta. Vaihtuvakorkoisten lainojen arvioidun käyvän arvon katsotaan vastaavan niiden kirjanpitoarvoa, koska kyseiset lainat hinnoitellaan uudelleen markkinakorkoihin kuuden kuukauden välein.

Myönnettyjen kiinteäkorkoisten lainojen käypä arvo tilinpäätöspäivänä oli arviolta 90 miljoonaa euroa (93 miljoonaa euroa vuonna 2006) ja otettujen kiinteäkorkoisten lainojen käypä arvo 89 miljoonaa euroa (89 miljoonaa euroa vuonna 2006). Ensin mainittujen lainojen kirjanpitoarvo oli 87 miljoonaa euroa (87 miljoonaa euroa vuonna 2006) ja jälkimmäisten 87 miljoonaa euroa (87 miljoonaa euroa vuonna 2006).

7.9 **LIKVIDITEETTIPOSITIO**

Seuraavassa taulukossa on esitetty takuurahaston varat ja velat maturiteettiluokittain sen mukaan, miten pitkä on tilinpäätöspäivän ja sopimuksen mukaisen eräpäivän välinen jakso. Eräpäivät on määritetty varovaisuusperiaatetta noudattaen. Tämä tarkoittaa, että eräpäiväksi on velkojen tapauksessa otettu ensimmäinen ja varojen tapauksessa viimeinen mahdollinen maksupäivä. Sellaiset varat ja velat, joilla ei ole sopimukseen perustuvaa eräpäivää, esitetään sarakkeessa "Eräpäivä määrittämätön".

milj. euroa

Eräpäivään	Alle 3 kk	3 kk–1 vuosi	1–10 vuotta	Eräpäivä määrit-tämätön	Yhteensä
Varat euroina:					
Käyttötilit	1	0	0	0	**1**
Lyhytaikaiset talletukset	248	0	0	0	**248**
Joista kertyneet korot	*1*	*0*	*0*	*0*	*1*
Myytävissä olevat varat	38	109	754	3	**904**
Joista kertyneet korot	*7*	*13*	*0*	*0*	*20*
Yhteensä	**287**	**109**	**754**	**3**	**1 153**
Velat euroina:					
Oma pääoma	0	0	0	1 152	**1 152**
Muut lyhytaikaiset velat	1	0	0	0	**1**
Yhteensä	**1**	**0**	**0**	**1 152**	**1 153**
Likviditeettipositio (netto) 31.12.2007	**286**	**109**	**754**	**(1 149)**	**0**
Likviditeettipositio (kumul.) 31.12.2007	**286**	**395**	**1 149**	**0**	

(Selvitystilassa oleva) EUROOPAN HIILI- JA TERÄSYHTEISÖ

Seuraavassa esitetyt tiedot koskevat sellaista anto- ja ottolainaustoimintaa sekä treasury-toimintaa, jota Euroopan yhteisöt harjoittavat (selvitystilassa olevan) Euroopan hiili- ja teräsyhteisön puitteissa. Lisätietoja on saatavilla selvitystilassa olevan EHTY:n tilinpäätöksestä.

7.10 **RISKINHALLINTAPOLITIIKKA JA SUOJAUS**

EHTY:n perustamissopimuksen voimassaolon päättyessä 23. heinäkuuta 2002 EHTY:n varat ja velat siirtyivät Euroopan yhteisölle ja EHTY:n purkamiseen liittyvien vastuiden selvittäminen annettiin komission tehtäväksi päätöksen 2003/76/EY mukaisesti. Selvitystilassa oleva EHTY ei näin enää myönnä uusia lainoja eikä hanki niitä varten jälleenrahoitusta. EHTY voi ottaa uutta lainaa vain sellaista jälleenrahoitusta varten, jonka tarkoituksena on vähentää rahoitustoiminnan kustannuksia.

EHTY:n varoja hoitaa komissio sisäisten sääntöjensä mukaisesti. Eri osa-alueista, kuten lainanotosta, lainanannosta sekä treasury-toiminnoista, on annettu kirjalliset menettelyohjeet, joita kyseisistä toiminnoista vastaavat yksiköt noudattavat. Taloudelliset ja operatiiviset riskit kartoitetaan ja arvioidaan ja sisäisten ohjeiden ja menettelyjen noudattaminen varmistetaan säännöllisesti. Treasury-toiminnoissa noudatetaan varovaisuusperiaatetta operatiivisen riskin, vastapuoliriskin ja markkinariskin rajoittamiseksi. Sijoitukset on käytännössä rajoitettu seuraaviin sijoitustyyppeihin: määräaikaistalletukset pankeissa, rahamarkkinainstrumentit sekä kiinteä- ja vaihtuvakorkoiset joukkovelkakirjat.

Sijoituksiin sovelletaan seuraavia sijoitustyyppikohtaisia enimmäismääriä:

— Määräaikaistalletusten enimmäismäärä pankkia kohti on 100 miljoonaa euroa tai 5 prosenttia pankin omista varoista sen mukaan kumpi näistä on pienempi. Lyhyen aikavälin luottoluokituksen on kyseisten varojen osalta oltava vähintään A-1 (S&P) tai sitä vastaava.

— Jäsenvaltioiden tai EU:n toimielinten liikkeeseenlaskemien tai takaamien joukkovelkakirjojen osalta enimmäismäärä on 250 miljoonaa euroa jäsenvaltiota tai toimielintä kohti sen luottoluokituksesta riippuen.

— Sellaisten muiden valtioiden tai ylikansallisten elinten liikkeeseenlaskemien joukkovelkakirjojen osalta, joiden pitkän aikavälin luottoluokitus on vähintään AA (S&P) tai vastaava, enimmäismäärä on 100 miljoonaa euroa liikkeeseenlaskijaa tai takaajaa kohti.

— Sellaisten muiden liikkeeseenlaskijoiden joukkovelkakirjojen osalta, joiden luottoluokitus on vähintään AA (S&P) tai vastaava, enimmäismäärä on 25 miljoonaa euroa, ja sellaisten, joiden luottoluokitus on vähintään AAA (S&P) tai vastaava, 50 miljoonaa euroa, liikkeeseenlaskijan luottoluokituksesta riippuen.

Selvitystilassa oleva EHTY käyttää johdannaisia eräiltä riskeiltä suojautumiseen (ks. myös liitetieto **E.2.3.4.2**).

7.11 **MARKKINARISKI**

Valuuttakurssiriski

Selvitystilassa olevaan EHTY:hyn kohdistuu Yhdysvaltain dollarin ja Englannin punnan määräisistä vastuista johtuva valuuttakurssiriski. Seuraavasta taulukosta käy ilmi selvitystilassa olevan EHTY:n valuuttakurssiriski 31. joulukuuta 2007.

Taulukossa on esitetty selvitystilassa olevan EHTY:n varat ja velat niiden euromääräiseen nimellisarvoon alkuperäisen valuutan mukaan jaoteltuina.

milj. euroa

	GBP	USD
Varat	207	68
Velat	(285)	(68)
Nettopositio taseessa	**(78)**	**0**
Valuutan- ja koronvaihtosopimusten vaikutus	*81*	—
Nettoriski	**3**	**0**

Varoista ja veloista koostuvasta, Englannin punnan määräisestä valuuttapositiosta merkittävä osa muodostuu noteeraamattomista vieraan pääoman ehtoisista arvopapereista, jotka Euroopan investointipankki on laskenut liikkeeseen maksun laiminlyöneen velallisen sijaan tulleena velallisena ja joiden euromääräinen arvo on 204 miljoonaa euroa (ks. liitetieto **E.2.4.2**). Menettelykäsikirjan mukaan ainoa valuuttaoperaatio, jonka yhteisöt voivat toteuttaa, on eurojen osto. Kaikki poikkeukset tästä säännöstä on perusteltava asianmukaisesti.

Hintariski

Selvitystilassa olevaan EHTY:hyn kohdistuu vieraan pääoman ehtoisiin arvopapereihin liittyvä hintariski, koska sen taseeseen sisältyy myytävissä oleviksi sijoituksiksi luokiteltuja sijoituksia.

7.12 **KORKORISKI**

Rahavirran korkoriskillä tarkoitetaan riskiä siitä, että rahoitusvälineestä kertyvät tulevat rahavirrat vaihtelevat markkinakorkojen muutosten mukaan. Käyvän arvon korkoriskillä tarkoitetaan riskiä siitä, että rahoitusvälineen arvo vaihtelee markkinakorkojen muutosten mukaan. EHTY:n toiminnasta seuraa, että siihen kohdistuu sekä käyvän arvon että rahavirran korkoriski eli se on molempien osalta alttiina markkinakorkojen vaihteluille.

a) *Lainavaroista myönnetyt luotot*

Yhteisöjen ottamista lainoista aiheutuva korkoriski katetaan yleensä siten, että yhteisöt myöntävät lainaa samoin ehdoin kuin ne ovat sitä ottaneet. Jos anto- ja ottolainauksen ehdot eivät täysin vastaa toisiaan, korkoriskiltä suojaudutaan käyttämällä johdannaisia (ks. liitetieto **E.2.3.4.2**).

b) *Vieraan pääoman ehtoiset arvopaperit*

Vaihtuvakorkoiset vieraan pääoman ehtoiset arvopaperit aiheuttavat EHTY:lle rahavirran korkoriskin kun taas kiinteäkorkoiset vieraan pääoman ehtoiset arvopaperit aiheuttavat käyvän arvon korkoriskin. Kiinteäkorkoisten joukkovelkakirjojen osuus sijoitussalkusta oli tilinpäätöspäivänä noin 94 prosenttia (93 prosenttia vuonna 2006).

Seuraavassa taulukossa on esitetty selvitystilassa olevan EHTY:n sijoitukset (markkina-arvo ilman kertynyttä korkoa) 31. joulukuuta 2007.

milj. euroa

Segmentti	Kiinteäkorkoiset sijoitukset			Vaihtuvakorkoiset arvopaperit	Yhteensä
	Alle 3 kk	3 kk–1 vuosi	1–10 vuotta		
Käyttötilit	7	0	0	0	7
Lyhytaikaiset talletukset, nimellisarvo	42	0	0	0	42
Myytävissä olevat sijoitukset	15	106	1 179	87	1 387
Yhteensä	**64**	**106**	**1 179**	**87**	**1 436**
Prosentteina	**4 %**	**7 %**	**83 %**	**6 %**	**100 %**

Myytävissä oleville sijoituksille kertynyt korko oli 31. joulukuuta 2007 yhteensä 29 miljoonaa euroa.

c) *Korkoherkkyysanalyysi*

Vieraan pääoman ehtoisen arvopaperin markkinahinta riippuu sen jäljellä olevasta juoksuajasta, kuponkikorosta ja sen todellisesta juoksuajan tuotosta. Kaikki sijoitussalkkuun sisältyvät vieraan pääoman ehtoiset arvopaperit (myös vaihtuvakorkoiset) hinnoitellaan herkkyysanalyysia varten ensin todelliseen tuottoon ja sen jälkeen tuottoon, jota on korotettu 100 peruspisteellä. Markkinahinnan muutos on sama kuin herkkyysanalyysin mukainen oletettu tappio. Sadan peruspisteen korotuksen oletetaan tapahtuvan välittömästi, joten aikahorisonttia ei oteta huomioon. Näin laskettu oletettu tappio oli 31. joulukuuta 2007 noin 53 miljoonaa euroa.

7.13 **LUOTTORISKI**

Selvitystilassa olevaan EHTY:hyn kohdistuu luottoriski, jolla tarkoitetaan riskiä siitä, ettei vastapuoli kykene suorittamaan velvoitteitaan täysimääräisinä niiden erääntyessä. Vastapuolien valinnassa on noudatettava asiasta annettuja ohjeita. Näistä toiminnoista vastaava yksikkö voi tämän vuoksi tehdä sopimuksia vain sellaisten pankkien kanssa, jotka sisältyvät ns. hyväksyttyjen pankkien luetteloon ja jotka rajaavat vastapuoliriskinsä riittävällä tavalla. Luottoriskiä hallitaan analysoimalla säännöllisesti sitä, pystyvätkö velalliset suoriutumaan korkojen ja pääoman maksuvelvollisuudestaan. Luottoriskin hallintaan kuuluu myös vakuuksien hankkiminen sekä takausten hankkiminen valtioilta, yrityksiltä ja yksityishenkilöiltä. Yhteensä 265 miljoonan euron luottoriski jakautui 31. joulukuuta 2007 seuraavasti:

milj. euroa

	Nimellisarvo
Luottolaitoksille myönnetyt lainat	41
Asiakkaille myönnetyt lainat	224
Yhteensä	**265**

Lainakannasta 77 prosentin osuudelle on saatu takaus joltakin jäsenvaltiolta tai jonkin jäsenvaltion julkiselta laitokselta tai julkisen sektorin yritysryhmittymältä. Pankeille myönnettyjen tai niiden takaamien lainojen osuus on 17 prosenttia. Jäljelle jäävästä osuudesta 6 prosenttia (15 miljoonaa euroa) on Euroopan yhteisöjen toimielinten virkamiehille entisestä EHTY:n eläkerahastosta myönnettyjä lainoja (edellä olevassa taulukossa nämä lainat on ilmoitettu kohdassa "Asiakkaille myönnetyt lainat"), jotka on katettu henki- ja työkyvyttömyysvakuutuksilla ja vastaavilla palkoilla.

Jäljelle jäävään 0,1 prosentin osuuteen voidaan sen sijaan katsoa liittyvän suurempi riski. Tämä tarkoittaa, että saadut vakuudet (yksityisten yritysryhmittymien antamat takuusitoumukset ja muut erityisvakuudet) eivät yleensä tarjoa vastaavantasoista suojaa maksukyvyttömyystilanteessa.

Likviditeetin osalta voidaan todeta, että tarkoitusta varten perustetulla rahastolla katetaan lainavaroista myönnetyt luotot kokonaan. Tämän rahaston varat olivat 31. joulukuuta 2007 yhteensä 134 miljoonaa euroa. EHTY:n omista varoista myönnetyt lainat katetaan toisella rahastolla, jota kutsuttiin aikaisemmin EHTY:n erityisrahastoksi. Tämän erityisrahaston varat olivat 31. joulukuuta 2007 yhteensä 48 miljoonaa euroa.

a) *Käteisvarat ja talletukset luottolaitoksissa — Vastapuolet*

Talletuksista ja käyttötileillä olevista varoista 43 prosenttia oli tilinpäätöspäivänä pankeissa, joiden luottoluokitus (Fitch) oli F1+ (tai vastaava), ja 57 prosenttia pankeissa, joiden luottoluokitus oli F1 (tai vastaava). Kaikki talletukset ja käyttötileillä olevat varat ovat OECD-maihin sijoittautuneissa pankeissa.

b) *Lainat ja ennakot — Lainanottajat*

Seuraavassa taulukossa on esitetty lainavaroista myönnettyjen luottojen (lainakannan nimellisarvo) maantieteelliset keskittymät tilinpäätöspäivänä. Näillä lainoilla on julkisten elinten, pankkien tai yritysryhmittymien antama vakuus lukuun ottamatta Yhdistynyttä kuningaskuntaa.

milj. euroa

	31. joulukuuta 2007	Lainojen lukumäärä
Kreikka	68	1
Ranska	134	2
Italia	0	8
Yhdistynyt kuningaskunta	0	0
Yhteensä	**202**	**11**

Vuonna 1998 toteutetussa velanmaksun laiminlyöneen velallisen velkojen uudelleenjärjestelyssä komissio hankki Euroopan investointipankilta (luottoluokitus AAA) yhteensä 204 miljoonan euron velkasitoumukset (promissory note) palauttaakseen lainaehtojen vastaavuuden myöntämänsä lainan ja sen rahoittamiseksi ottamansa lainan välillä ja kattaakseen näin korko- ja valuuttakurssiriskit. Nämä velkasitoumukset eivät sisälly edellä olevaan taulukkoon.

Omista varoista myönnettyjen luottojen (lukuun ottamatta EU:n toimielinten virkamiehille myönnettyjä luottoja) maantieteellisen jakauman osalta voidaan todeta, että tilinpäätöspäivänä 48 miljoonan euron luotoista (lainakannan nimellisarvo) 50 prosenttia oli Saksassa myönnettyjä luottoja ja että loput luotoista jakautuivat 12 jäsenvaltion kesken. Kaikille luotoille oli annettu vakuus.

c) *Johdannaiset — Vastapuolet*

Ks. liitetieto **E.2.3.4.2**

d) *Myytävissä olevat varat — Liikkeeseenlaskijat*

Seuraavissa taulukoissa on esitetty vieraan pääoman ehtoiset arvopaperit tilinpäätöspäivänä (käypään arvoon) liikkeeseenlaskijan ja luottoluokituksen (Standard & Poor's) mukaan.

milj. euroa

	31. joulukuuta 2007	%
Valtio	430	30 %
Kansainväliset organisaatiot	91	6 %
Pankit ja rahoituslaitokset	622	44 %
Muut julkiset liikkeeseenlaskijat	274	20 %
Yhteensä	**1 417**	**100 %**

milj. euroa

	31. joulukuuta 2007	%
AAA	839	59 %
AA+	124	9 %
AA	215	15 %
A+	94	7 %
A	82	6 %
A-	40	3 %
BBB+	6	0 %
BBB	17	1 %
Yhteensä	**1 417**	**100 %**

Vieraan pääoman ehtoisten arvopapereiden (käypään arvoon) maantieteellisestä jakaumasta tilinpäätöspäivänä voidaan todeta, että Saksan osuus on 18 prosenttia, Yhdysvaltojen 9 prosenttia, Yhdistyneen kuningaskunnan 8 prosenttia, Ranskan 5 prosenttia ja Italian, Espanjan ja ylikansallisten yhteisöjen kunkin 6 prosenttia. Loput velkapapereista jakautuvat muiden OECD-maiden kesken.

7.14 **LIKVIDITEETTIRISKI**

Yhteisöjen ottamista lainoista aiheutuva likviditeettiriski katetaan yleensä siten, että yhteisöt myöntävät lainaa samoin ehdoin kuin ne ovat sitä ottaneet. Jos anto- ja ottolainauksen ehdot eivät täysin vastaa toisiaan, rahavirtojen keskinäinen kattavuus varmistetaan käyttämällä johdannaisia.

Selvitystilassa olevan EHTY:n varojen ja velkojen osalta komissio varmistaa likviditeettivaatimusten täyttymisen käyttämällä 11 vuoden jaksolta laadittua takaisinmaksuennustetta, joka on laadittu yhteistyössä asianomaisten komission yksiköiden kanssa. Sijoitukset tehdään ennusteen mukaisesti vastaavien vuotuisten vaatimusten kattamiseksi.

7.15 **KÄYPÄ ARVO**

Anto- ja ottolainaus

Myönnettyjen ja otettujen lainojen käypä arvo arvioidaan käyttämällä diskontatun rahavirran menetelmää. Tässä menetelmässä odotettavissa olevat tulevat rahavirrat diskontataan käyttämällä AAA-riskitason sijoitusten tuottokäyrää jäljellä olevalta juoksuajalta.

Vaihtuvakorkoisten lainojen arvioidun käyvän arvon katsotaan vastaavan niiden kirjanpitoarvoa, koska kyseiset lainat hinnoitellaan uudelleen markkinakorkoihin kolmen tai kuuden kuukauden välein. Otettujen ja myönnettyjen kiinteäkorkoisten lainojen käypää arvoa ei voitu arvioida, koska laskentaa varten tarvittavia tietoja ei ollut käytettävissä.

Myytävissä olevat arvopaperit

Myytävissä olevat arvopaperit esitetään käypään arvoon, joka on niiden markkinahinta kertyneellä korolla lisättynä.

Käypään arvoon arvostetut rahoitusvälineet

Tuotto- ja kululaskelmaan kirjattu käyvän arvon muutos, joka arvioitiin käyttämällä arvostusmenetelmää, oli 9 miljoonaa euroa (nettotappio). Vastaava muutos vuonna 2006 oli miljoona euroa (nettovoitto). Kaikki käypään arvoon arvostetut rahoitusvälineet on arvostettu käyttämällä havaittuihin markkinahintoihin tai -korkoihin perustuvaa arvostusmenetelmää.

Saamiset ja velat

Saamisten käyvän arvon katsotaan vastaavan niiden nimellisarvoa, josta on vähennetty arvonalennukset, ja velkojen käyvän arvon niiden nimellisarvoa.

Käteisvarat ja muut rahavarat

Käteisvarojen ja muiden rahavarojen, myös käyttötilien ja lyhytaikaisten (alle kolmen kuukauden) talletusten, käypä arvo vastaa niiden kirjanpitoarvoa.

8. LÄHIPIIRIÄ KOSKEVAT TIEDOT

Euroopan yhteisöjen ylimpään johtoon liittyvien lähipiiriä koskevien tietojen esittämiseksi ylin johto on jaettu seuraaviin viiteen ryhmään:

Ryhmä 1: komission puheenjohtaja ja Euroopan yhteisöjen tuomioistuimen presidentti

Ryhmä 2: komission varapuheenjohtajat

Ryhmä 3: komission jäsenet, yhteisöjen tuomioistuimen tuomarit ja julkisasiamiehet, ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen presidentti ja jäsenet, Euroopan unionin virkamiestuomioistuimen presidentti ja jäsenet, Euroopan oikeusasiamies ja Euroopan tietosuojavaltuutettu

Ryhmä 4: tilintarkastustuomioistuimen presidentti ja jäsenet

Ryhmä 5: Euroopan yhteisöjen toimielinten ja erillisvirastojen korkeimmat virkamiehet.

YLIMMÄN JOHDON TALOUDELLISET ETUUDET

euroa

Etuus työntekijää kohti	Ryhmä 1	Ryhmä 2	Ryhmä 3	Ryhmä 4	Ryhmä 5
Peruspalkka (kuukausipalkka)	23 617,91	21 393,04	17 114,43 — 19 253,73	18 483,59 — 19 681,60	10 882,28 — 17 114,43
Asuinpaikkakorvaus (% palkasta)	15 %	15 %	15 %	15 %	—
Ulkomaankorvaus (% palkasta)	—	—	—	—	16 %
Perhelisät:					
Kotitalouslisä (% palkasta)	2 % + 158,86	2 % + 158,86	2 % + 158,86	2 % + 158,86	2 % + 158,86
Huollettavana oleva lapsi	319,27	319,27	319,27	319,27	319,27
Alle kouluikäinen	67,83	67,83	67,83	67,83	67,83
Kouluikäinen tai	235,53	235,53	235,53	235,53	235,53
Koulutus työpaikan sijaintipaikan ulkopuolella	471,06	471,06	471,06	471,06	471,06
Oikeuden puheenjohtajan korvaus	—	—	500 — 810,74	—	—
Edustuslisä	1 418,07	911,38	500 — 607,71	—	—
Vuotuinen matkakulukorvaus	—	—	—	—	Kyllä
Siirrot palkasta jäsenvaltioihin:					
Koulutuslisä (1)	Kyllä	Kyllä	Kyllä	Kyllä	Kyllä
% palkasta (1)	5 %	5 %	5 %	5 %	5 %
% palkasta ilman korjauskerrointa enintään	enint. 25 %	enint. 25 %	enint. 25 %	enint. 25 %	enint. 25 %
Edustuskulut	korvataan	korvataan	korvataan	—	—
Palvelukseen astuminen:					
Asettautumiskorvaus	47 235,82	42 786,08	38 507,46	36 967,17	korvataan
Perheen matkakulut	korvataan	korvataan	korvataan	korvataan	korvataan
Muuttokulut	korvataan	korvataan	korvataan	korvataan	korvataan
Palvelussuhteen päättyminen:					
Uudelleenasettautumiskorvaus	23 617,91	21 393,04	19 253,73	18 483,59 — 19 681,60	korvataan
Perheen matkakulut	korvataan	korvataan	korvataan	korvataan	korvataan
Muuttokulut	korvataan	korvataan	korvataan	korvataan	korvataan
Siirtymäjakso (% palkasta) (2)	40 % — 65 %	40 % — 65 %	40 % — 65 %	40 % — 65 %	—
Sairausvakuutus	kyllä	kyllä	kyllä	kyllä	vapaaehtoinen
Eläke (% palkasta ennen veroja)	Enintään 70 %	Enintään 70 %	Enintään 70 %	Enintään 70 %	Enintään 70 %
Vähennykset:					
Yhteisön vero	8 % — 45 %	8 % — 45 %	8 % — 45 %	8 % — 45 %	8 % — 45 %
Sairausvakuutus (% palkasta)	1,8 %	1,8 %	1,8 %	1,8 %	1,8 %
Erityismaksu	3,79 %	3,79 %	3,79 %	3,79 %	3,79 %
Eläkemaksu	—	—	—	—	10,25 %
Henkilöiden lukumäärä 31.12.2007	**2**	**5**	**92**	**27**	**77**

(1) Sovelletaan korjauskerrointa.
(2) Maksetaan palvelussuhteen päättymistä seuraavan kolmen ensimmäisen vuoden aikana.

9. TILINPÄÄTÖSPÄIVÄN JÄLKEISET TAPAHTUMAT

Komission tilinpitäjän tietoon ei tilinpäätöksen hyväksymispäivään mennessä ollut tullut sellaisia olennaisia tapahtumia, jotka olisi ilmoitettava erikseen tässä kohdassa. Tilinpäätös ja sen liitetiedot on laadittu tuoreimpien käytettävissä olevien tietojen perusteella, ja edellä esitetyt tiedot perustuvat tällaisiin tietoihin.

10. KONSOLIDOIDUT YHTEISÖT

A. **EUROOPAN YHTEISÖJEN MÄÄRÄYSVALLASSA OLEVAT YHTEISÖT**

1. ***Toimielimet ja neuvoa-antavat elimet***

Alueiden komitea

Euroopan unionin neuvosto

Euroopan yhteisöjen tuomioistuin

Euroopan komissio

Euroopan yhteisöjen tilintarkastustuomioistuin

Euroopan tietosuojavaltuutettu

Euroopan talous- ja sosiaalikomitea

Euroopan oikeusasiamies

Euroopan parlamentti

2. ***Yhteisön virastot***

Euroopan jälleenrakennusvirasto

Euroopan työterveys- ja työturvallisuusvirasto

Euroopan lentoturvallisuusvirasto

Tautien ehkäisyn ja valvonnan eurooppalainen keskus

Euroopan ammatillisen koulutuksen kehittämiskeskus

Euroopan ympäristökeskus

Euroopan elintarviketurvallisuusviranomainen

Euroopan elin- ja työolojen kehittämissäätiö

Euroopan meriturvallisuusvirasto

Euroopan lääkevirasto

Euroopan huumausaineiden ja niiden väärinkäytön seurantakeskus

Euroopan unionin perusoikeusvirasto

Euroopan verkko- ja tietoturvavirasto

Euroopan koulutussäätiö

Euroopan unionin elinten käännöskeskus

Euroopan unionin jäsenvaltioiden operatiivisesta ulkorajayhteistyöstä huolehtiva virasto

Eurooppalaisen GNSS-järjestelmän valvontaviranomainen

Sisämarkkinoilla toimiva yhdenmukaistamisvirasto (tavaramerkit ja mallit)

Euroopan rautatievirasto

Yhteisön kasvilajikevirasto

Yhteisön kalastuksenvalvontavirasto ([1])

3. ***Toimeenpanovirastot***

Kilpailukyvyn ja innovoinnin toimeenpanovirasto

Koulutuksen, audiovisuaalialan ja kulttuurin toimeenpanovirasto

Terveys- ja kuluttaja-asioiden toimeenpanovirasto ([1])

4. ***Muut määräysvallassa olevat yhteisöt***

Euroopan hiili- ja teräsyhteisö (selvitystilassa)

Eurojust ([2])

Euroopan poliisiakatemia (CEPOL) ([2])

([1]) Konsolidoitu ensimmäistä kertaa vuonna 2007.

([2]) EU:n hajautettu elin, joka kuuluu rikosasioissa tehtävän poliisiyhteistyön ja oikeudellisen yhteistyön muodostamaan pilariin.

B. **YHTEISYRITYKSET**

Fuusioenergia-alan kansainvälinen ITER-organisaatio (omistusosuus/äänioikeudet: 45,5 %)

Sesar-yhteisyritys (arvostettu hankintamenoon)

Selvitystilassa oleva Galileo-yhteisyritys (omistusosuus/äänioikeudet: 91,6 %/49,3 %)

C. **OSAKKUUSYRITYKSET**

Euroopan investointirahasto (omistusosuus/äänioikeudet: 25 %)

11. KONSOLIDOIMATTOMAT YHTEISÖT

Tässä kohdassa on esitetty tiedot sellaisista yhteisöistä, joiden varoja Euroopan yhteisöt hallinnoivat, mutta jotka eivät täytä konsolidoinnille asetettuja edellytyksiä ja joita ei tämän vuoksi ole sisällytetty Euroopan yhteisöjen tilinpäätökseen.

11.1 **EUROOPAN KEHITYSRAHASTO (EKR)**

Euroopan kehitysrahasto on yhteisön tärkein väline AKT-maiden sekä merentakaisten maiden ja alueiden kanssa tehtävässä kehitysyhteistyössä. Rahaston toimikausi on viisi vuotta. Vuonna 1964 tehdystä ensimmäisestä kumppanuussopimuksesta (ensimmäinen Yaoundén yleissopimus) lähtien kehitysrahastojen toiminta on perustunut Yaoundén ja Lomén sopimuksiin. Päätös yhdeksännestä kehitysrahastosta tehtiin samaan aikaan kuin uusin vuoden 2000 kesäkuussa tehty kumppanuussopimus, jota kutsutaan Cotonoun sopimukseksi. Cotonoun sopimuksen on allekirjoittanut yhteensä 77 valtiota: 48 Saharan eteläpuolisen Afrikan maata, 15 Karibian maata ja 14 Tyynenmeren maata. Yhdeksännen EKR:n viiden vuoden määrärahat ovat yhteensä 13,5 miljardia euroa. Sen voimassaoloaika päättyi joulukuussa 2007. Cotonoun sopimuksen mukaan EKR:ssa on vain kaksi rahoitusvälinettä, jotka ovat pitkäaikaisen kehitystyön tukemiseen tarkoitettu väline (tuki, jota ei makseta takaisin) ja investointijärjestely, jolla edistetään yksityisen sektorin kehittämistä AKT-maissa. Cotonoun sopimusta tarkistettiin Luxemburgissa kesäkuussa 2005, ja siihen liittyen kymmenes EKR tulee voimaan vuonna 2008.

EKR:n toimintaa ei rahoiteta yhteisöjen talousarviosta vaan rahoitus perustuu jäsenvaltioiden suoraan maksamiin rahoitusosuuksiin, joista sovitaan neuvotteluissa. Kunkin jäsenvaltion rahoitusosuus määräytyy mm. sen BKTL:n ja niiden kytkentöjen perusteella, joita sillä on edunsaajina oleviin AKT-valtioihin. EKR:n varojen hoidosta vastaavat komissio ja EIP.

EKR:oon sovelletaan omaa varainhoitoasetusta (EUVL L 83, 1.4.2003, s. 1), jossa säädetään, että EKR:sta laaditaan oma, yhteisöjen tilinpäätöksestä erillinen tilinpäätös. EKR:n ulkoisesta tarkastuksesta vastaavat tilintarkastustuomioistuin ja parlamentti. Seuraavassa on esitetty tiedoksi EKR:n tase sekä tuotto- ja kululaskelma.

TASE — EKR

milj. euroa

	31.12.2007	31.12.2006
Lyhytaikaiset varat:		
Saamiset	8	217
Ennakkomaksut	957	2 809
Muut lyhytaikaiset varat	(3)	1
Käteisvarat ja muut rahavarat	388	291
Yhteensä	1 350	3 318
Vastaavaa yhteensä	**1 350**	**3 318**
Lyhytaikaiset velat:		
Siirtovelat	(704)	(2 096)
Varat yhteensä	**(704)**	**(2 096)**
Nettovarat	**646**	**1 222**
Rahastojen varat ja muut varat		
Rahastojen pääoma, jonka maksamista on pyydetty	25 019	29 900
Varainhoitovuoden tulos	(3 256)	(2 924)
Aiemmilta vuosilta siirretty tulos	(22 411)	(26 788)
Rahastot	1 294	1 034
Rahastojen varat ja muut varat	**646**	**1 222**

TUOTTO- JA KULULASKELMA — EKR

milj. euroa

	2007	2006
Tuotot yhteensä	0	0
Toimintakulut		
Toimintakulut:		
Ohjelmoitava apu	638	750
Makrotaloudellinen tuki	427	408
Korkotuet	1	1
Hätäapu	155	130
Pakolaisapu	(6)	7
Riskipääoma	58	63
Stabex	98	189
Sysmin	32	30
Siirrot aiemmista EKR:ista	5	15
Rakennesopeutus	(6)	1
Velkahuojennukset	180	17
Alakohtaiset politiikat	1 149	911
Vientitulojen kompensaatio	84	53
Institutionaalinen tuki	30	32
AKT-valtioiden sisäiset hankkeet	382	339
Kongo-varat	17	(13)
Yhteensä	3 244	2 933
Hallintokulut:	31	24
	3 275	**2 957**
Toiminnan (alijäämä)	**(3 275)**	**(2 957)**
Rahoitustoiminta		
Rahoitustuotot	19	31
Varaukset	0	2
Rahoitustoiminnan ylijäämä	**19**	**33**
Varainhoitovuoden tulos	**(3 256)**	**(2 924)**

11.2 **SAIRAUSVAKUUTUSJÄRJESTELMÄ**

Sairausvakuutusjärjestelmän tarkoitus on tarjota sairausvakuutus Euroopan yhteisöjen eri toimielinten ja elinten palveluksessa olevalle henkilöstölle. Järjestelmän varat ovat sen omia varoja, eivätkä ne ole Euroopan yhteisöjen määräysvallassa, vaikka järjestelmän rahoitusvarojen hallinnoinnista vastaa komissio. Järjestelmä rahoittaa toimintansa jäseniltä (henkilöstöltä) sekä työnantajilta (toimielimet, virastot ja elimet) kerättävin maksuin. Kaikki ylijäämät säilyvät järjestelmän käytössä.

Järjestelmä muodostuu neljästä erillisestä osajärjestelmästä, jotka ovat Euroopan yhteisöjen toimielinten ja erillisvirastojen henkilöstön kattava pääjärjestelmä sekä kolme kattavuudeltaan suppeampaa osajärjestelmää: Firenzen yliopistollisen Eurooppa-instituutin henkilöstön kattava järjestelmä, Eurooppa-koulut kattava järjestelmä sekä unionin ulkopuolella työskentelevän henkilöstön kattava järjestelmä, jonka piiriin kuuluu mm. EU:n lähetystöjen henkilöstö. Järjestelmän kokonaisvarat olivat 31. joulukuuta 2007 yhteensä 287 miljoonaa euroa (279 miljoonaa euroa vuonna 2006).

II OSA

KONSOLIDOITU SELVITYS EUROOPAN YHTEISÖJEN TALOUSARVION TOTEUTTAMISESTA JA SEN LIITETIEDOT

SISÄLLYS

Sivu

A. ***Konsolidoitu selvitys talousarvion toteuttamisesta:***

1. Varainhoitovuoden 2007 taloudellinen tulos 85
2. Yleiskatsaus talousarvion toteuttamiseen 85

Tulot:

3. Konsolidoitu yhteenveto yleisen talousarvion tulototeutumasta 87
4. Konsolidoitu yhteenveto talousarvion tulototeutumasta toimielimittäin 88

Menot:

5. Maksusitoumus- ja maksumäärärahojen jakautuminen ja muutokset toimintalohkoittain 89
6. Maksusitoumusmäärärahojen toteutuminen toimintalohkoittain 90
7. Maksumäärärahojen toteutuminen toimintalohkoittain 92
8. Maksusitoumus- ja maksumäärärahojen jakautuminen ja muutokset rahoituskehyksen otsakkeittain 93
9. Maksusitoumusmäärärahojen toteutuminen rahoituskehyksen otsakkeittain 94
10. Maksumäärärahojen toteutuminen rahoituskehyksen otsakkeittain 94
11. Maksusitoumus- ja maksumäärärahojen toteutuminen toimielimittäin 95

Maksattamatta olevat sitoumukset (RAL):

12. Konsolidoitu yhteenveto maksattamatta olevista sitoumuksista 96
13. Maksattamatta olevien sitoumusten jakautuminen alkuperävuoden mukaan 96

Erillisvirastot:

14. Erillisvirastojen tulot: talousarvioennusteet, saamiset ja toteutuneet tulot 98
15. Maksusitoumus- ja maksumäärärahat virastoittain 99
16. Taloudellinen tulos (sisältää erillisvirastot) 100

B. ***Talousarvion konsolidoidun toteuttamisselvityksen liitetiedot:***

1. Budjettiperiaatteet, talousarvion rakenne ja määrärahat 101
2. Lisätietoja talousarvion tuloista ja menoista ja huomautuksia varainhoitovuoden 2007 taloudellisesta tuloksesta 105

A JAKSO: KONSOLIDOITU SELVITYS TALOUSARVION TOTEUTTAMISESTA [1]

TALOUSARVION TOTEUTUMINEN

1. VARAINHOITOVUODEN 2007 TALOUDELLINEN TULOS

milj. euroa

	EFTA — ETA	Euroopan yhteisöt	Yhteensä 2007	Yhteensä 2006
Varainhoitovuoden tulot	137	117 426	**117 563**	108 423
Maksut varainhoitovuoden määrärahoista	(122)	(112 906)	**(113 028)**	(105 412)
Varainhoitovuodelle n + 1 siirretyt maksumäärärahat	0	(3 114)	**(3 114)**	(1 401)
Varainhoitovuodelta n – 1 siirretyt EFTA-määrärahat	(2)	0	**(2)**	0
Varainhoitovuodelta n – 1 siirretyt käyttämättä jääneet maksumäärärahat, jotka on peruutettu	0	246	**246**	263
Valuuttakurssierot varainhoitovuonna	0	(123)	**(123)**	(16)
Taloudellinen tulos	**13**	**1 529**	**1 542**	**1 857**

Euroopan yhteisöjen talousarvion ylijäämä palautetaan jäsenvaltioille vähentämällä se seuraavan varainhoitovuoden maksuosuuksista.

2. YLEISKATSAUS TALOUSARVION TOTEUTTAMISEEN JA TULOIHIN VARAINHOITOVUONNA 2007

TULOT

milj. euroa

Osasto		Talousarvioon otetut tulot	Vahvistetut saamiset	%	Tulot	Tulot % budjetoidusta	Perimättä
		1	2	3 = 2/1	4	5 = 4/1	6 = 2-4
1.	Omat varat	106 203	107 574	101,29 %	106 159	99,96 %	1 415
3.	Käytettävissä olevat ylijäämät	5 939	5 937	99,96 %	5 937	99,97 %	0
4.	Toimielinten ja muiden yhteisön elinten henkilöstöön liittyvät tulot	950	941	99,07 %	933	98,13 %	9
5.	Toimielinten hallinnollinen toiminta	81	334	414,67 %	251	311,04 %	83
6.	Rahoitusosuudet kolmansilta, saadut suoritukset ja rahoitusoikaisut	190	3 951	2 085,13 %	3 744	1 975,68 %	207
7.	Viivästyskorot ja sako	438	8 921	2 036,76 %	472	107,83 %	8 449
8.	Varainhankinta ja lainananto	25	39	156,08 %	39	156,08 %	0
9.	Sekalaiset tulot	20	70	345,92 %	28	140,36 %	41
	Yhteensä	**113 846**	**127 767**	**112,23 %**	**117 563**	**103,27 %**	**10 205**

[1] On huomattava, että osa talousarviota kuvaavien taulukoiden tiedoista ei näytä täsmäävän, koska numerotiedot on pyöristetty miljooniin euroihin.

MENOT

milj. euroa

Otsake		Maksu-määrärahat	Suoritetut maksut	%	Siirretyt määrärahat	%	Peruutetut määrärahat	%
		1	2	3 = 2/1	4	5 = 4/1	6 = 1 – 2 – 4	7 = 6/1
1.	Kestävä kasvu	45 462	43 713	96,15 %	1 359	2,99 %	390	0,86 %
2.	Luonnonvarojen suojelu ja hallinta	57 020	56 648	95,84 %	1 958	3,43 %	414	0,73 %
3.	Kansalaisuus, vapaus, turvallisuus ja oikeus	1 356	1 050	77,41 %	163	11,99 %	144	10,60 %
4.	EU maailmanlaajuisena toimijana	7 780	7 292	93,73 %	184	2,37 %	304	3,90 %
5.	Hallinto	7 960	6 806	85,50 %	940	11,81 %	214	2,69 %
6.	Korvaukset	445	445	100,00 %	0	0,00 %	0	0,00 %
	Yhteensä	**120 021**	**113 953**	**94,94 %**	**4 603**	**3,84 %**	**1 465**	**1,22 %**

3. KONSOLIDOITU YHTEENVETO YLEISEN TALOUSARVION TULOTOTEUTUMASTA VARAINHOITOVUONNA 2007

milj. euroa

Osasto		Talousarvioon otetut tulot		Vahvistetut saamiset			Toteutuneet tulot			Tulot % budjetoidusta	Perimättä
		Alkuperäinen	Lopullinen	Varainhoito-vuonna	Siirretyt	Yhteensä	Varainhoito-vuonna	Siirretyt	Yhteensä		
1.	Omat varat	114 288	106 203	106 145	1 429	107 574	104 806	1 353	106 159	99,96 %	1 415
3.	Käytettävissä olevat ylijäämät	0	5 939	5 936	0	5 937	5 937	0	5 937	99,97 %	0
4.	Toimielinten ja muiden yhteisön elinten henkilöstöön liittyvät tulot	950	950	915	26	941	908	24	933	98,13 %	9
5.	Toimielinten hallinnollinen toiminta	81	81	309	25	334	230	20	251	311,04 %	83
6.	Rahoitusosuudet kolmansilta, saadut suoritukset ja rahoitusoikaisut	10	190	3 734	217	3 951	3 639	105	3 744	1 975,68 %	207
7.	Viivästyskorot ja sakot	123	438	3 446	5 475	8 921	(74)	546	472	107,83 %	8 449
8.	Varainhankinta ja lainananto	25	25	39	0	39	39	0	39	156,08 %	0
9.	Sekalaiset tulot	20	20	59	10	70	26	2	28	140,36 %	41
	Yhteensä	**115 497**	**113 846**	**120 585**	**7 183**	**127 767**	**115 512**	**2 051**	**117 563**	**103,27 %**	**10 205**

Osaston 1 erittely: Omat varat

milj. Euroa

Luku		Talousarvioon otetut tulot		Vahvistetut saamiset			Toteutuneet tulot			Tulot % budje-toidusta	Perimättä
		Alkuperäinen	Lopullinen	Varainhoito-vuonna	Siirretyt	Yhteensä	Varainhoito-vuonna	Siirretyt	Yhteensä		
10.	Maatalousmaksut	1 487	1 487	1 406	388	1794	1 016	388	1 404	94,43 %	390
11.	Sokerimaksut	533	(38)	(30)	28	(3)	(58)	28	(31)	81,44 %	28
12.	Tullimaksut	15 288	15 084	15 179	1 010	16 189	14 262	937	15 200	100,77 %	989
13.	ALV	17 827	18 517	18 469	0	18 469	18 468	0	18 468	99,73 %	2
14.	BKTL	79 153	71 153	71 062	2	71 065	71 057	0	71 057	99,87 %	7
15.	Budjettiaseman epätasapainon korjaus	0	0	59	0	59	61	0	61		(2)
	Yhteensä	**114 288**	**106 203**	**106 145**	**1 429**	**107 574**	**104 806**	**1 353**	**106 159**	**99,96 %**	**1 415**

Osaston 3 erittely: Käytettävissä olevat ylijäämät

milj. Euroa

Luku		Talousarvioon otetut tulot		Vahvistetut saamiset			Toteutuneet tulot			Tulot % budje-toidusta	Perimättä
		Alkuperäinen	Lopullinen	Varainhoito-vuonna	Siirretyt	Yhteensä	Varainhoito-vuonna	Siirretyt	Yhteensä		
30.	Edellisen varainhoitovuoden ylijäämä	0	2 109	2 109	0	2 109	2 109	0	2 109	100,00 %	0
31.	ALV-ylijäämä	0	961	973	0	973	973	0	973	101,22 %	0
32.	BKTL-ylijäämä	0	2 869	2 857	0	2 857	2 857	0	2 857	99,60 %	0
34.	Mukautus jäsenvaltioille, jotka eivät osallistu oikeus- ja sisäasioita koskevaan politiikkaan	0	0	0	0	0	0	0	0		0
35.	UK-korjaus	0	0	(2)	0	(2)	(2)	0	(2)		0
	Yhteensä	**0**	**5 939**	**5 936**	**0**	**5 937**	**5 937**	**0**	**5 937**	**99,97 %**	**0**

4. KONSOLIDOITU YHTEENVETO TALOUSARVION TULOTOTEUTUMASTA VARAINHOITOVUONNA 2007 TOIMIELIMITTÄIN

milj. euroa

Osasto	Talousarvioon otetut tulot		Vahvistetut saamiset			Toteutuneet tulot			Tulot % budjetoidusta	Perimättä
	Alkuperäinen	Lopullinen	Varainhoitovuonna	Siirretyt	Yhteensä	Varainhoitovuonna	Siirretyt	Yhteensä		
Euroopan parlamentti	85	85	198	20	218	135	10	144	170,21 %	74
Neuvosto	52	52	86	13	100	85	10	94	181,38 %	5
Komissio	115 290	113 639	120 227	7 148	127 375	115 220	2 030	117 250	103,18 %	10 125
Yhteisöjen tuomioistuin	35	35	37	1	38	37	1	37	106,17 %	0
Tilintarkastustuomioistuin	17	17	17	1	17	16	1	17	99,39 %	1
Talous- ja sosiaalikomitea	11	11	13	0	13	13	0	13	116,93 %	0
Alueiden komitea	6	6	5	0	5	5	0	5	97,24 %	0
Oikeusasiamies	1	1	1	0	1	1	0	1	99,49 %	0
Euroopan tietosuojavaltuutettu	1	1	0	0	0	0	0	0	75,36 %	0
Yhteensä	**115 497**	**113 846**	**120 585**	**7 183**	**127 767**	**115 512**	**2 051**	**117 563**	**103,27 %**	**10 205**

5. MAKSUSITOUMUS- JA MAKSUMÄÄRÄRAHOJEN JAKAUTUMINEN JA MUUTOKSET TOIMINTALOHKOITTAIN

milj. euroa

	Toimintalohko	Maksusitoumusmäärärahat						Maksumäärärahat					
		Hyväksytyt määrärahat	Muutokset	Siirretyt määrärahat	Käyttötarkoitukseensa sidotut tulot	Lisäys yhteensä	Hyväksytty yhteensä	Hyväksytyt määrärahat	Muutokset	Siirretty	Käyttötarkoitukseensa sidotut tulot	Lisäys yhteensä	Hyväksytty yhteensä
		1	2	3	4	5 = 3 + 4	6 = 1 + 2 + 5	7	8	9	10	11 = 9 + 10	12 = 7 + 8 + 11
01	Talous- ja rahoitusasiat	495	(182)	0	18	18	330	510	(203)	5	17	22	329
02	Yritystoiminta	540	(10)	0	44	45	575	584	(116)	17	65	81	550
03	Kilpailu	72	0	0	3	3	74	72	0	7	3	10	82
04	Työllisyys- ja sosiaaliasiat	11 431	(546)	5	18	24	10 908	11 662	(27)	15	14	30	11 664
05	Maatalous ja maaseudun kehittäminen	54 940	(401)	0	2 532	2 532	57 041	53 652	(401)	24	2 527	2 551	55 802
06	Energia ja liikenne	1 809	(13)	9	80	88	1 885	1 195	(186)	17	116	133	1 142
07	Ympäristö	353	0	0	21	21	374	329	(87)	23	19	41	284
08	Tutkimus	3 565	77	0	408	408	4 049	2 693	(226)	42	803	844	3 312
09	Tietoyhteiskunta ja viestimet	1 435	(57)	0	159	159	1 537	1 175	(24)	16	269	285	1 436
10	Suora tutkimustoiminta	348	0	0	314	314	663	359	0	35	262	297	656
11	Meri- ja kalastusasiat	955	0	0	4	4	959	1 223	(20)	39	6	44	1 248
12	Sisämarkkinat	56	(1)	0	2	2	57	58	(1)	5	2	7	64
13	Aluepolitiikka	34 694	732	0	8	8	35 434	27 129	(457)	13	8	21	26 693
14	Verotus ja tulliliitto	110	0	0	4	4	114	114	0	5	4	9	123
15	Koulutus ja kulttuuri	1 223	0	0	218	218	1 440	1 158	31	14	246	260	1 450
16	Viestintä	201	0	0	3	3	204	192	0	27	3	30	223
17	Terveys- ja kuluttaja-asiat	545	1	0	26	26	572	288	1	267	27	294	582
18	Vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alue	671	0	0	21	22	693	522	(120)	6	21	27	428
19	Ulkosuhteet	3 527	281	0	75	75	3 883	3 008	288	55	80	134	3 429
20	Kauppa	72	0	0	2	2	74	68	0	5	2	7	76
21	Kehitysyhteistyö ja suhteet AKT-valtioihin	1 244	(3)	0	169	169	1 410	1 163	(19)	35	165	200	1 344
22	Laajentuminen	1 065	(19)	0	87	87	1 133	1 853	(128)	13	55	69	1 793
23	Humanitaarinen apu	750	0	0	10	10	759	750	0	4	10	15	764
24	Petostentorjunta	73	0	0	0	0	73	69	0	6	0	6	75
25	Komission politiikkojen koordinointi ja oikeudellinen tuki	169	1	0	8	8	178	169	1	18	7	25	194
26	Hallinto	922	58	1	67	68	1 048	922	59	106	68	174	1 155
27	Talousarvio	519	(14)	0	3	3	509	519	(14)	9	3	12	518
28	Varainhoidon valvonta	9	0	0	0	0	10	9	0	1	0	1	11
29	Tilastotiedot	121	(1)	0	9	9	130	119	(1)	7	8	16	134

milj. euroa

	Toimintalohko	Maksusitoumusmäärärahat						Maksumäärärahat					
		Hyväksytyt määrärahat	Muutokset	Siirretyt määrärahat	Käyttötarkoitukseensa sidotut tulot	Lisäys yhteensä	Hyväksytty yhteensä	Hyväksytyt määrärahat	Muutokset	Siirretty	Käyttötarkoitukseensa sidotut tulot	Lisäys yhteensä	Hyväksytty yhteensä
		1	2	3	4	5 = 3 + 4	6 = 1 + 2 + 5	7	8	9	10	11 = 9 + 10	12 = 7 + 8 + 11
30	Eläkkeet	997	0	0	0	0	997	997	0	0	0	0	997
31	Kielipalvelut	359	(2)	0	47	47	403	359	(2)	13	47	59	416
40	Rahastot	735	(68)	0	0	0	667	0	0	0	0	0	0
90	Muut toimielimet	2 577	0	5	116	121	2 698	2 577	0	326	143	469	3 047
	Yhteensä	**126 551**	**(168)**	**21**	**4 477**	**4 498**	**130 881**	**115 497**	**(1 651)**	**1 174**	**5 002**	**6 176**	**120 021**

6. MAKSUSITOUMUSMÄÄRÄRAHOJEN TOTEUTUMINEN TOIMINTALOHKOITTAIN

milj. euroa

	Toimintalohko	Hyväksytyt maksusitoumusmäärärahat	Tehdyt sitoumukset					Varainhoitovuodelle 2008 siirretyt määrärahat				Peruutetut määrärahat				
			Varainhoitovuoden määrärahoista	Siirretyistä määrärahoista	Käyttötarkoitukseensa sidotuista tuloista	Yhteensä	%	Käyttötarkoitukseensa sidotut tulot	Erikseen päätetyt siirrot	Yhteensä	%	Varainhoitovuoden määrärahoista	Siirretyistä määrärahoista	Käyttötarkoitukseensa sidotuista tuloista (EFTA)	Yhteensä	%
		1	2	3	4	5 = 2 + 3 + 4	6 = 5/1	7	8	9 = 7 + 8	10 = 9/1	11	12	13	14 = 11 + 12 + 13	15 = 14/1
01	Talous- ja rahoitusasiat	330	293	0	16	309	93,57 %	1	0	1	0,41 %	20	0	0	20	6,02 %
02	Yritystoiminta	575	521	0	17	538	93,47 %	28	0	28	4,86 %	9	0	0	10	1,67 %
03	Kilpailu	74	70	0	2	72	96,74 %	1	0	1	1,90 %	1	0	0	1	1,36 %
04	Työllisyys- ja sosiaaliasiat	10 908	10 847	5	9	10 861	99,57 %	9	14	23	0,21 %	24	0	0	24	0,22 %
05	Maatalous ja maaseudun kehittäminen	57 041	51 471	0	556	52 027	91,21 %	1 976	1 409	3 386	5,94 %	1 628	0	0	1 628	2,85 %
06	Energia ja liikenne	1 885	1 786	8	42	1 836	97,41 %	37	0	38	2,01 %	10	1	0	11	0,59 %
07	Ympäristö	374	342	0	7	349	93,22 %	13	0	13	3,59 %	12	0	0	12	3,19 %
08	Tutkimus	4 049	3 635	0	204	3 839	94,80 %	204	0	204	5,05 %	6	0	0	6	0,15 %
09	Tietoyhteiskunta ja viestimet	1 537	1 374	0	117	1 491	97,01 %	42	0	42	2,73 %	4	0	0	4	0,26 %
10	Suora tutkimustoiminta	663	348	0	53	402	60,61 %	261	0	261	39,36 %	0	0	0	0	0,03 %
11	Meri- ja kalastusasiat	959	706	0	1	706	73,68 %	3	2	5	0,55 %	247	0	0	247	25,77 %
12	Sisämarkkinat	57	54	0	1	55	96,48 %	1	0	1	1,54 %	1	0	0	1	1,98 %
13	Aluepolitiikka	35 434	34 874	0	6	34 880	98,44 %	1	134	135	0,38 %	419	0	0	419	1,18 %
14	Verotus ja tulliliitto	114	99	0	2	101	88,67 %	2	0	2	1,61 %	11	0	0	11	9,72 %
15	Koulutus ja kulttuuri	1 440	1 220	0	107	1 327	92,12 %	111	0	111	7,69 %	3	0	0	3	0,18 %
16	Viestintä	204	195	0	2	197	96,50 %	1	0	1	0,61 %	6	0	0	6	2,89 %

milj. euroa

	Toimintalohko	Hyväksytyt maksusitoumusmäärärahat	Tehdyt sitoumukset					Varainhoitovuodelle 2008 siirretyt määrärahat				Peruutetut määrärahat				
			Varainhoitovuoden määrärahoista	Siirretyistä määrärahoista	Käyttötarkoituksseensa sidotuista tuloista	Yhteensä	%	Käyttötarkoituksseensa sidotut tulot	Erikseen päätetyt siirrot	Yhteensä	%	Varainhoitovuoden määrärahoista	Siirretyistä määrärahoista	Käyttötarkoituksseensa sidotuista tuloista (EFTA)	Yhteensä	%
		1	2	3	4	5 = 2 + 3 + 4	6 = 5/1	7	8	9 = 7 + 8	10 = 9/1	11	12	13	14 = 11 + 12 + 13	15 = 14/1
17	Terveys- ja kuluttaja-asiat	572	486	0	16	502	87,82 %	9	0	9	1,65 %	60	0	0	60	10,52 %
18	Vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alue	693	613	0	12	626	90,29 %	9	2	11	1,53 %	57	0	0	57	8,17 %
19	Ulkosuhteet	3 883	3 743	0	39	3783	97,42 %	35	2	37	0,95 %	63	0	0	63	1,63 %
20	Kauppa	74	70	0	1	72	97,02 %	1	0	1	1,27 %	1	0	0	1	1,71 %
21	Kehitysyhteistyö ja suhteet AKT-valtioihin	1 410	1 212	0	93	1 305	92,55 %	75	22	97	6,90 %	8	0	0	8	0,55 %
22	Laajentuminen	1 133	1 029	0	23	1 053	92,90 %	64	14	78	6,86 %	3	0	0	3	0,24 %
23	Humanitaarinen apu	759	749	0	9	758	99,83 %	1	0	1	0,10 %	1	0	0	1	0,07 %
24	Petostentorjunta	73	69	0	0	69	94,72 %	0	0	0	0,01 %	4	0	0	4	5,27 %
25	Komission politiikkojen koordinointi ja oikeudellinen tuki	178	165	0	5	169	95,39 %	3	0	3	1,96 %	5	0	0	5	2,65 %
26	Hallinto	1 048	957	1	38	995	94,97 %	29	0	29	2,77 %	24	0	0	24	2,25 %
27	Talousarvio	509	498	0	2	499	98,10 %	2	0	2	0,35 %	8	0	0	8	1,55 %
28	Varainhoidon valvonta	10	9	0	0	9	91,82 %	0	0	0	1,74 %	1	0	0	1	6,44 %
29	Tilastotiedot	130	107	0	7	114	87,71 %	2	0	2	1,58 %	14	0	0	14	10,72 %
30	Eläkkeet	997	994	0	0	994	99,70 %	0	0	0	0,00 %	3	0	0	3	0,30 %
31	Kielipalvelut	403	352	0	38	390	96,63 %	8	0	9	2,12 %	5	0	0	5	1,26 %
40	Rahastot	667	0	0	0	0	0,00 %	0	0	0	0,00 %	667	0	0	667	100,0 %
90	Muut toimielimet	2 698	2 400	4	67	2 472	91,63 %	49	119	168	6,21 %	58	1	0	58	2,16 %
	Yhteensä	**130 881**	**121 285**	**19**	**1 494**	**122 798**	**93,82 %**	**2 982**	**1 717**	**4 699**	**3,59 %**	**3 381**	**2**	**1**	**3 383**	**2,59 %**

7. MAKSUMÄÄRÄRAHOJEN TOTEUTUMINEN TOIMINTALOHKOITTAIN

milj. euroa

	Toimintalohko	Hyväksytyt maksumäärärahat	Suoritetut maksut					Varainhoitovuodelle 2008 siirretyt määrärahat					Peruutetut määrärahat				
			Varainhoitovuoden määrärahoista	Siirretyistä määrärahoista	Käyttötarkoituksseensa sidotuista tuloista	Yhteensä	%	Automaattiset siirrot	Erikseen päätetyt siirrot	Käyttötarkoituksseensa sidotut tulot	Yhteensä	%	Varainhoitovuoden määrärahoista	Siirretyistä määrärahoista	Käyttötarkoituksseensa sidotuista tuloista (EFTA)	Yhteensä	%
		1	2	3	4	5 = 2 + 3 + 4	6 = 5/1	7	8	9	10 = 7 + 8 + 9	11 = 10/1	12	13	14	15 = 12 + 13 + 14	16 = 15/1
01	Talous- ja rahoitusasiat	329	242	4	16	262	79,75 %	5	0	2	7	2,11 %	59	1	0	60	18,14 %
02	Yritystoiminta	550	336	12	22	370	67,28 %	22	0	40	63	11,37 %	110	5	2	117	21,34 %
03	Kilpailu	82	64	6	1	71	86,65 %	7	0	2	9	10,74 %	1	1	0	2	2,61 %
04	Työllisyys- ja sosiaaliasiat	11 664	11 531	11	5	11 547	99,00 %	19	0	9	28	0,24 %	84	4	0	89	0,76 %
05	Maatalous ja maaseudun kehittäminen	55 802	53 045	16	624	53 685	96,21 %	24	37	1 904	1 965	3,52 %	145	8	0	152	0,27 %
06	Energia ja liikenne	1 142	886	13	20	919	80,43 %	17	50	95	163	14,25 %	56	4	0	61	5,32 %
07	Ympäristö	284	203	17	12	232	81,64 %	16	0	7	23	8,11 %	24	5	0	29	10,25 %
08	Tutkimus	3 312	2 415	27	236	2 678	80,88 %	43	0	567	609	18,40 %	9	15	0	24	0,72 %
09	Tietoyhteiskunta ja viestimet	1 436	1 112	12	103	1 227	85,40 %	15	0	166	181	12,58 %	24	4	0	29	2,02 %
10	Suora tutkimustoiminta	656	318	32	56	406	61,87 %	33	0	206	239	36,39 %	8	4	0	11	1,74 %
11	Meri- ja kalastusasiat	1 248	1 034	3	2	1 039	83,25 %	5	4	3	13	1,05 %	160	36	0	196	15,71 %
12	Sisämarkkinat	64	49	4	1	54	85,18 %	5	0	1	7	10,24 %	2	1	0	3	4,58 %
13	Aluepolitiikka	26 693	26 568	9	6	26 583	99,59 %	13	0	1	14	0,05 %	92	4	0	96	0,36 %
14	Verotus ja tulliliitto	123	78	5	2	85	68,93 %	6	0	2	8	6,44 %	30	0	0	30	24,63 %
15	Koulutus ja kulttuuri	1 450	1 150	12	99	1 261	86,95 %	15	0	147	162	11,17 %	25	2	0	27	1,88 %
16	Viestintä	223	159	22	2	183	81,94 %	17	2	2	21	9,31 %	14	5	0	20	8,75 %
17	Terveys- ja kuluttaja-asiat	582	228	210	10	448	76,88 %	26	0	17	43	7,31 %	35	57	0	92	15,81 %
18	Vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alue	428	240	5	13	259	60,41 %	8	82	8	97	22,76 %	71	1	0	72	16,83 %
19	Ulkosuhteet	3 429	3 171	38	55	3 265	95,20 %	44	0	24	68	1,98 %	80	17	0	97	2,83 %
20	Kauppa	76	60	4	1	65	85,87 %	5	0	1	6	8,45 %	4	1	0	4	5,68 %
21	Kehitysyhteistyö ja suhteet AKT-valtioihin	1 344	1 081	23	89	1 193	88,77 %	29	0	77	106	7,87 %	33	12	0	45	3,36 %
22	Laajentuminen	1 793	1 690	6	52	1 749	97,51 %	17	0	3	20	1,09 %	18	7	0	25	1,40 %
23	Humanitaarinen apu	764	742	4	9	756	98,87 %	6	0	1	7	0,90 %	1	1	0	2	0,23 %
24	Petostentorjunta	75	56	4	0	60	79,62 %	6	0	0	6	7,77 %	7	2	0	9	12,60 %
25	Komission politiikkojen koordinointi ja oikeudellinen tuki	194	150	17	4	170	87,53 %	15	0	4	19	9,54 %	4	1	0	6	2,93 %

milj. euroa

	Toimintalohko	Hyväksytyt maksu-määrä-rahat	Suoritetut maksut					Varainhoitovuodelle 2008 siirretyt määrärahat					Peruutetut määrärahat				
			Varain-hoito-vuoden määrä-rahoista	Siirretyistä määrä-rahoista	Käyttö-tarkoituk-seensa sidotuista tuloista	Yhteensä	%	Automaat-tiset siirrot	Erikseen päätetyt siirrot	Käyttö-tarkoituk-seensa sidotut tulot	Yhteensä	%	Varain-hoito-vuoden määrä-rahoista	Siirretyistä määrä-rahoista	Käyttö-tarkoituk-seensa sidotuista tuloista (EFTA)	Yhteensä	%
		1	2	3	4	5 = 2 + 3 + 4	6 = 5/1	7	8	9	10 = 7 + 8 + 9	11 = 10/1	12	13	14	15 = 12 + 13 + 14	16 = 15/1
26	Hallinto	1 155	844	91	30	965	83,60 %	113	0	37	151	13,06 %	23	15	0	38	3,33 %
27	Talousarvio	518	489	8	1	498	96,16 %	9	0	2	11	2,08 %	8	1	0	9	1,76 %
28	Varainhoidon valvonta	11	8	1	0	9	83,04 %	1	0	0	1	9,42 %	1	0	0	1	7,54 %
29	Tilastotiedot	134	95	5	2	102	76,37 %	7	0	6	13	9,44 %	17	2	0	19	14,18 %
30	Eläkkeet	997	994	0	0	994	99,70 %	0	0	0	0	0,00 %	3	0	0	3	0,30 %
31	Kielipalvelut	416	328	11	34	373	89,78 %	24	0	12	36	8,66 %	5	1	0	6	1,56 %
40	Rahastot	0	0	0	0	0	0,00 %	0	0	0	0	0,00 %	0	0	0	0	0,00 %
90	Muut toimielimet	3 047	2 085	295	67	2 447	80,31 %	316	119	76	511	16,77 %	58	31	0	89	2,92 %
	Yhteensä	**120 021**	**111 452**	**925**	**1 576**	**113 953**	**94,94 %**	**888**	**295**	**3 421**	**4 603**	**3,84 %**	**1 211**	**249**	**5**	**1 465**	**1,22 %**

8. MAKSUSITOUMUS- JA MAKSUMÄÄRÄRAHOJEN JAKAUTUMINEN JA MUUTOKSET RAHOITUSKEHYKSEN OTSAKKEITTAIN

milj. euroa

	Rahoituskehyksen otsake	Maksusitoumusmäärärahat						Maksumäärärahat					
		Hyväksytyt määrärahat	Muutokset (siirrot ja lisä-talousarviot)	Siirretyt määrä-rahat	Käyttötarkoi-tukseensa sidotut tulot	Lisäys yhteensä	Hyväksytty yhteensä	Hyväksytyt määrärahat	Muutokset (siirrot ja lisä-talousarviot)	Siirretty	Käyttötarkoi-tukseensa sidotut tulot	Lisäys yhteensä	Hyväksytty yhteensä
		1	2	3	4	5 = 3 + 4	6 = 1 + 2 + 5	7	8	9	10	11 = 9 + 10	12 = 7 + 8 + 11
1	Kestävä kasvu	54 854	(2)	15	1 193	1 208	56 060	44 861	(1 239)	124	1 716	1 840	45 462
2	Luonnonvarojen suojelu ja hallinta	56 250	(400)	0	2 549	2 549	58 399	54 719	(562)	321	2 543	2 863	57 020
3	Kansalaisuus, vapaus, turvallisuus ja oikeus	1 247	198	0	98	98	1 544	1 178	51	19	109	128	1 356
4	EU maailmanlaajuisena toimijana	6 812	0	0	330	330	7 142	7 353	64	63	300	363	7 780
5	Hallinto	6 942	36	6	307	313	7 291	6 942	36	647	335	982	7 960
6	Korvaukset	445	0	0	0	0	445	445	0	0	0	0	445
	Yhteensä	**126 551**	**(168)**	**21**	**4 477**	**4 498**	**130 881**	**115 497**	**(1 651)**	**1 174**	**5 002**	**6 176**	**120 021**

9. MAKSUSITOUMUSMÄÄRÄRAHOJEN TOTEUTUMINEN RAHOITUSKEHYKSEN OTSAKKEITTAIN

milj. euroa

	Rahoituskehyksen otsake	Hyväksytyt maksusitoumusmäärärahat	Tehdyt sitoumukset					Varainhoitovuodelle 2008 siirretyt määrärahat				Peruutetut määrärahat				
			Varainhoitovuoden määrärahoista	Siirretyistä määrärahoista	Käyttötarkoituksseensa sidotuista tuloista	Yhteensä	%	Käyttötarkoituksseensa sidotut tulot	Erikseen päätetyt siirrot	Yhteensä	%	Varainhoitovuoden määrärahoista	Siirretyistä määrärahoista	Käyttötarkoituksseensa sidotuista tuloista (EFTA)	Yhteensä	%
		1	2	3	4	5 = 2 + 3 + 4	6 = 5/1	7	8	9 = 7 + 8	10 = 9/1	11	12	13	14 = 11 + 12 + 13	15 = 14/1
1	Kestävä kasvu	56 060	53 702	14	540	54 256	96,78 %	652	131	783	1,40 %	1 020	1	1	1 022	1,82 %
2	Luonnonvarojen suojelu ja hallinta	58 399	52 563	0	558	53 122	90,96 %	1 990	1 363	3 354	5,74 %	1 924	0	0	1 924	3,29 %
3	Kansalaisuus, vapaus, turvallisuus ja oikeus	1 544	1 368	0	54	1 422	92,10 %	44	2	46	2,98 %	76	0	0	76	4,92 %
4	EU maailmanlaajuisena toimijana	7 142	6 479	0	158	6 637	92,92 %	171	102	274	3,83 %	232	0	0	232	3,25 %
5	Hallinto	7 291	6 729	5	183	6 918	94,88 %	124	119	243	3,34 %	129	1	0	130	1,78 %
6	Korvaukset	445	445	0	0	445	100,0 %	0	0	0	0,00 %	0	0	0	0	0,00 %
	Yhteensä	**130 881**	**121 285**	**19**	**1 494**	**122 798**	**93,82 %**	**2 982**	**1 717**	**4 699**	**3,59 %**	**3 381**	**2**	**1**	**3 383**	**2,59 %**

10. MAKSUMÄÄRÄRAHOJEN TOTEUTUMINEN RAHOITUSKEHYKSEN OTSAKKEITTAIN

milj. euroa

	Rahoituskehyksen otsake	Hyväksytyt maksumäärärahat	Suoritetut maksut					Varainhoitovuodelle 2008 siirretyt määrärahat					Peruutetut määrärahat				
			Varainhoitovuoden määrärahoista	Siirretyistä määrärahoista	Käyttötarkoituksseensa sidotuista tuloista	Yhteensä	%	Automaattiset siirrot	Erikseen päätetyt siirrot	Käyttötarkoituksseensa sidotut tulot	Yhteensä	%	Varainhoitovuoden määrärahoista	Siirretyistä määrärahoista	Käyttötarkoituksseensa sidotuista tuloista (EFTA)	Yhteensä	%
		1	2	3	4	5 = 2 + 3 + 4	6 = 5/1	7	8	9	10 = 7 + 8 + 9	11 = 10/1	12	13	14	15 = 12 + 13 + 14	16 = 15/1
1	Kestävä kasvu	45 462	43 085	90	539	43 713	96,15 %	136	50	1 173	1 359	2,99 %	352	34	4	390	0,86 %
2	Luonnonvarojen suojelu ja hallinta	57 020	53 796	220	632	54 648	95,84 %	40	7	1 911	1 958	3,43 %	313	101	0	414	0,73 %
3	Kansalaisuus, vapaus, turvallisuus ja oikeus	1 356	995	15	39	1 050	77,41 %	10	84	69	163	11,99 %	139	4	1	144	10,60 %
4	EU maailmanlaajuisena toimijana	7 780	7 054	37	201	7 292	93,73 %	50	35	99	184	2,37 %	277	26	0	304	3,90 %
5	Hallinto	7 960	6 077	563	166	6 806	85,50 %	652	119	169	940	11,81 %	130	84	0	214	2,69 %
6	Korvaukset	445	445	0	0	445	100,00 %	0	0	0	0	0,00 %	0	0	0	0	0,00 %
	Yhteensä	**120 021**	**111 452**	**925**	**1 576**	**113 953**	**94,94 %**	**888**	**295**	**3 421**	**4 603**	**3,84 %**	**1 211**	**249**	**5**	**1 465**	**1,22 %**

11. MAKSUSITOUMUS- JA MAKSUMÄÄRÄRAHOJEN TOTEUTUMINEN TOIMIELIMITTÄIN

Maksusitoumusmäärärahat

milj. euroa

Toimielin	Hyväksytyt maksusitoumusmäärärahat	Tehdyt sitoumukset					Varainhoitovuodelle 2008 siirretyt määrärahat				Peruutetut määrärahat				
		Varainhoitovuoden määrärahoista	Siirretyistä määrärahoista	Käyttötarkoituksseensa sidotuista tuloista	Yhteensä	%	Käyttötarkoituksseensa sidotut tulot	Erikseen päätetyt siirrot	Yhteensä	%	Varainhoitovuoden määrärahoista	Siirretyistä määrärahoista	Käyttötarkoituksseensa sidotuista tuloista (EFTA)	Yhteensä	%
	1	2	3	4	5 = 2 + 3 + 4	6 = 5/1	7	8	9 = 7 + 8	10 = 9/1	11	12	13	14 = 11 + 12 + 13	15 = 14/1
Euroopan parlamentti	1 454	1 338	4	38	1 380	94,92 %	13	44	57	3,94 %	16	1	0	17	1,14 %
Neuvosto	650	508	0	24	532	81,89 %	33	75	108	16,57 %	10	0	0	10	1,54 %
Komissio	128 183	118 885	15	1 427	120 327	93,87 %	2 934	1 598	4 532	3,54 %	3 323	1	1	3 325	2,59 %
Yhteisöjen tuomioistuin	275	265	0	1	266	96,84 %	2	0	2	0,59 %	7	0	0	7	2,57 %
Tilintarkastustuomioistuin	122	109	0	0	110	90,21 %	0	0	0	0,22 %	12	0	0	12	9,58 %
Talous- ja sosiaalikomitea	116	104	0	3	107	91,64 %	1	0	1	0,54 %	9	0	0	9	7,82 %
Alueiden komitea	68	65	0	1	66	96,22 %	0	0	0	0,13 %	2	0	0	2	3,65 %
Oikeusasiamies	8	7	0	0	7	90,48 %	0	0	0		1	0	0	1	9,52 %
Euroopan tietosuojavaltuutettu	5	4	0	0	4	86,14 %	0	0	0		1	0	0	1	13,86 %
Yhteensä	**130 881**	**121 285**	**19**	**1 494**	**122 798**	**93,82 %**	**2 982**	**1 717**	**4 699**	**3,59 %**	**3 381**	**2**	**1**	**3 383**	**2,59 %**

Maksumäärärahat

milj. euroa

Toimielin	Hyväksytyt maksumäärärahat	Suoritetut maksut					Varainhoitovuodelle 2008 siirretyt määrärahat					Peruutetut määrärahat				
		Varainhoitovuoden määrärahoista	Siirretyistä määrärahoista	Käyttötarkoituksseensa sidotuista tuloista	Yhteensä	%	Automaattiset siirrot	Erikseen päätetyt siirrot	Käyttötarkoituksseensa sidotut tulot	Yhteensä	%	Varainhoitovuoden määrärahoista	Siirretyistä määrärahoista	Käyttötarkoituksseensa sidotuista tuloista (EFTA)	Yhteensä	%
	1	2	3	4	5 = 2 + 3 + 4	6 = 5/1	7	8	9	10 = 7 + 8 + 9	11 = 10/1	12	13	14	15 = 12 + 13 + 14	16 = 15/1
Euroopan parlamentti	1 668	1 112	179	38	1 329	79,68 %	225	44	39	308	18,49 %	16	15	0	31	1,83 %
Neuvosto	741	453	80	24	558	75,21 %	55	75	33	163	21,98 %	10	11	0	21	2,81 %
Komissio	116 975	109 367	630	1 509	111 506	95,33 %	572	176	3 345	4 093	3,50 %	1 154	217	5	1 376	1,18 %
Yhteisöjen tuomioistuin	288	252	12	1	265	91,93 %	13	0	2	15	5,04 %	7	2	0	9	3,03 %
Tilintarkastustuomioistuin	129	101	6	0	107	83,11 %	9	0	0	9	7,08 %	12	1	0	13	9,80 %
Talous- ja sosiaalikomitea	128	98	9	3	109	85,66 %	6	0	2	8	6,17 %	9	1	0	10	8,17 %
Alueiden komitea	78	59	8	1	68	86,89 %	6	0	1	6	8,02 %	2	1	0	4	5,09 %
Oikeusasiamies	9	7	0	0	7	84,00 %	0	0	0	1	6,42 %	1	0	0	1	9,58 %
Euroopan tietosuojavaltuutettu	6	3	1	0	4	66,73 %	1	0	0	1	15,96 %	1	0	0	1	17,31 %
Yhteensä	**120 021**	**111 452**	**925**	**1 576**	**113 953**	**94,94 %**	**888**	**295**	**3 421**	**4 603**	**3,84 %**	**1 211**	**249**	**5**	**1 465**	**1,22 %**

12. KONSOLIDOITU YHTEENVETO MAKSATTAMATTA OLEVISTA SITOUMUKSISTA

milj. euroa

	Jaksottamattomat määrärahat	Jaksotetut määrärahat	Yhteensä
Edelliseltä varainhoitovuodelta siirretyt sitoumukset	1 114	130 511	**131 655**
Puretut sitoumukset	(61)	(1 535)	**(1 596)**
Suoritetut maksut	872	45 836	**46 709**
Peruutukset	151	0	**151**
Sitoumukset varainhoitovuoden lopussa	60	83 140	**83 200**
Varainhoitovuoden sitoumukset	50 718	72 080	**122 798**
Suoritetut maksut	49 825	17 420	**67 245**
Sellaisten sitoumusten peruutukset, joita ei voida siirtää seuraavalle varainhoitovuodelle	14	0	**14**
Sitoumukset varainhoitovuoden lopussa	880	54 661	**55 540**
Sitoumukset varainhoitovuoden lopussa yhteensä	**939**	**137 801**	**138 740**

13a Maksattamatta olevien sitoumusten jakautuminen alkuperävuoden mukaan

milj. euroa

	Rahoituskehyksen otsake	< 2001	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	Yhteensä
1	Kestävä kasvu	646	374	691	1 650	4 384	16 532	38 372	44 870	107 519
2	Luonnonvarojen suojelu ja hallinta	195	18	51	62	122	1 299	3 939	4 218	9 905
3	Kansalaisuus, vapaus, turvallisuus ja oikeus	10	7	16	31	91	170	251	778	1 354
4	EU maailmanlaajuisena toimijana	849	664	885	1 258	2 007	3 373	5 201	5 013	19 250
5	Hallinto	1	0	0	0	0	0	51	660	712
	Yhteensä	**1 701**	**1 063**	**1 643**	**3 001**	**6 605**	**21 374**	**47 813**	**55 540**	**138 740**

13b **Maksattamatta olevien sitoumusten jakautuminen alkuperävuoden mukaan**

milj. euroa

	Toimintalohko	< 2001	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	Yhteensä
01	Talous- ja rahoitusasiat	3	0	0	0	28	41	145	127	344
02	Yritystoiminta	5	8	7	22	22	63	119	334	581
03	Kilpailu	0	0	0	0	0	0	0	7	8
04	Työllisyys- ja sosiaaliasiat	191	14	57	101	298	3 072	9 405	9 162	22 299
05	Maatalous ja maaseudun kehittäminen	152	0	1	47	78	1 213	3 525	3 475	8 491
06	Energia ja liikenne	60	60	63	113	250	505	651	1 601	3 303
07	Ympäristö	0	9	17	35	67	89	118	244	580
08	Tutkimus	35	99	155	577	854	1 414	2 046	3 263	8 443
09	Tietoyhteiskunta ja viestimet	2	1	10	71	165	461	679	1 051	2 440
10	Suora tutkimustoiminta	1	1	1	4	2	14	24	95	140
11	Meri- ja kalastusasiat	43	10	36	32	57	261	608	277	1 324
12	Sisämarkkinat	0	0	0	0	1	0	2	12	15
13	Aluepolitiikka	411	354	627	1 233	3 115	11 357	25 807	29 347	72 250
14	Verotus ja tulliliitto	0	0	0	1	0	4	27	47	80
15	Koulutus ja kulttuuri	21	7	12	21	32	64	123	291	571
16	Viestintä	0	0	0	0	0	1	11	67	79
17	Terveys- ja kuluttaja-asiat	1	0	3	13	21	27	54	324	444
18	Vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alue	1	2	6	8	20	60	80	453	629
19	Ulkosuhteet	475	266	435	387	870	1 295	1 901	2 728	8 358
20	Kauppa	0	0	0	0	0	1	4	17	22
21	Kehitysyhteistyö ja suhteet AKT-valtioihin	104	80	102	142	282	486	678	845	2 719
22	Laajentuminen	193	152	111	189	433	915	1 675	936	4 604
23	Humanitaarinen apu	2	0	0	2	4	22	80	273	383
24	Petostentorjunta	0	0	0	0	0	0	3	21	24
25	Komission politiikkojen koordinointi ja oikeudellinen tuki	0	0	0	0	0	0	0	18	19
26	Hallinto	0	0	0	0	0	0	0	127	128
27	Talousarvio	0	0	0	0	0	0	0	9	9
28	Varainhoidon valvonta	0	0	0	0	0	0	0	1	1
29	Tilastotiedot	0	0	1	1	4	9	20	44	81
30	Eläkkeet	0	0	0	0	0	0	0	0	0
31	Kielipalvelut	0	0	0	0	0	0	0	27	27
90	Muut toimielimet	0	0	0	0	0	0	27	316	343
	Yhteensä	**1 701**	**1 063**	**1 643**	**3 001**	**6 605**	**21 374**	**47 813**	**55 540**	**138 740**

14. ERILLISVIRASTOJEN TULOT: TALOUSARVIOENNUSTEET, SAAMISET JA TOTEUTUNEET TULOT

milj. euroa

Erillisvirasto	Ennustetut tulot	Vahvistetut saamiset	Toteutuneet tulot	Perimättä	Toimintalohko
Euroopan lentoturvallisuusvirasto	72	93	85	7	06
Euroopan operatiivisesta ulkorajayhteistyöstä huolehtiva virasto (Frontex)	42	43	42	1	18
Euroopan ammatillisen koulutuksen kehittämiskeskus	17	17	17	0	15
Euroopan poliisiakatemia	9	8	8	0	18
Tautien ehkäisyn ja valvonnan eurooppalainen keskus	29	29	29	0	17
Euroopan huumausaineiden ja niiden väärinkäytön seurantakeskus	14	14	14	0	18
Euroopan ympäristökeskus	35	38	38	0	07
Yhteisön kalastuksenvalvontavirasto	5	2	2	0	11
Euroopan elintarviketurvallisuusviranomainen	52	49	48	0	17
Euroopan unionin perusoikeusvirasto	14	15	15	0	18
Eurooppalaisen GNSS-järjestelmän valvontaviranomainen	210	210	183	27	06
Eurojust	19	19	19	0	18
Euroopan meriturvallisuusvirasto	46	38	38	0	06
Sisämarkkinoilla toimiva yhdenmukaistamisvirasto (tavaramerkit ja mallit)	276	199	199	0	12
Euroopan lääkevirasto	163	166	165	1	02
Euroopan verkko- ja tietoturvavirasto	8	8	8	0	09
Euroopan rautatievirasto	17	17	17	0	06
Euroopan jälleenrakennusvirasto	250	251	251	0	22
Euroopan työterveys- ja työturvallisuusvirasto	14	14	14	0	04
Euroopan unionin elinten käännöskeskus	46	43	42	1	31
Euroopan koulutussäätiö	23	21	21	0	15
Yhteisön kasvilajikevirasto	10	10	10	0	17
Euroopan elin- ja työolojen kehittämissäätiö	20	20	20	0	04
Koulutuksen, audiovisuaalialan ja kulttuurin toimeenpanovirasto	36	36	36	0	15
Kilpailukyvyn ja innovoinnin toimeenpanovirasto	7	7	7	0	06
Kansanterveysalan toimintaohjelman toimeenpanovirasto	4	5	5	0	17
Yhteensä	**1 440**	**1 370**	**1 332**	**37**	

milj. euroa

Tulolaji	Ennustetut tulot	Vahvistetut saamiset	Toteutuneet tulot	Perimättä
Euroopan komission avustus	771	749	729	20
Maksutulot	334	371	363	8
Muut tulot	336	249	240	9
Yhteensä	**1 440**	**1 370**	**1 332**	**37**

15. MAKSUSITOUMUS- JA MAKSUMÄÄRÄRAHAT VIRASTOITTAIN

milj. euroa

Erillisvirasto	Maksusitoumusmäärärahat				Maksumäärärahat			
	Määrärahat	Tehdyt sitoumukset	Siirretyt	Peruutetut	Määrärahat	Tehdyt sitoumukset	Siirretyt	Peruutetut
Euroopan lentoturvallisuusvirasto	87	70	15	1	106	68	35	4
Euroopan operatiivisesta ulkorajayhteistyöstä huolehtiva virasto (Frontex)	43	39	0	3	54	20	22	11
Euroopan ammatillisen koulutuksen kehittämiskeskus	18	16	1	1	19	15	3	1
Euroopan poliisiakatemia	10	6	2	2	12	6	4	2
Tautien ehkäisyn ja valvonnan eurooppalainen keskus	29	28	0	1	36	22	12	2
Euroopan huumausaineiden ja niiden väärinkäytön seurantakeskus	15	15	0	0	15	14	1	0
Euroopan ympäristökeskus	41	40	2	0	47	37	9	1
Yhteisön kalastuksenvalvontavirasto	5	1	0	4	5	0	1	4
Euroopan elintarviketurvallisuusviranomainen	52	48	0	5	60	45	9	6
Euroopan unionin perusoikeusvirasto	15	14	0	0	16	8	8	0
Eurooppalaisen GNSS-järjestelmän valvontaviranomainen	210	135	74	1	184	95	87	2
Eurojust	19	18	1	0	22	16	5	1
Euroopan meriturvallisuusvirasto	48	43	0	5	50	34	2	14
Sisämarkkinoilla toimiva yhdenmukaistamisvirasto (tavaramerkit ja mallit)	276	143	0	132	302	139	29	135
Euroopan lääkevirasto	163	159	0	4	193	155	32	5
Euroopan verkko- ja tietoturvavirasto	8	8	0	0	9	7	2	0
Euroopan rautatievirasto	17	13	0	3	19	13	3	4
Euroopan jälleenrakennusvirasto	714	302	410	2	714	259	454	2
Euroopan työterveys- ja työturvallisuusvirasto	15	14	0	1	18	13	4	1
Euroopan unionin elinten käännöskeskus	55	43	0	13	58	41	4	13
Euroopan koulutussäätiö	24	21	2	2	27	19	5	2
Yhteisön kasvilajikevirasto	15	12	0	2	14	11	2	2
Euroopan elin- ja työolojen kehittämissäätiö	21	20	0	1	24	19	5	1
Koulutuksen, audiovisuaalialan ja kulttuurin toimeenpanovirasto	36	34	0	2	43	33	7	3
Kilpailukyvyn ja innovoinnin toimeenpanovirasto	7	6	0	1	8	5	2	1
Kansanterveysalan toimintaohjelman toimeenpanovirasto	4	4	0	0	5	3	2	1
Yhteensä	**1 947**	**1 254**	**508**	**185**	**2 061**	**1 097**	**745**	**219**

milj. euroa

Menolaji	Maksusitoumusmäärärahat				Maksumäärärahat			
	Määrärahat	Tehdyt sitoumukset	Vuodelle 2008 siirretyt määrärahat	Peruutetut	Määrärahat	Suoritetut maksut	Vuodelle 2008 siirretyt määrärahat	Peruutetut
Hallintomenot	185	164	1	20	233	149	59	24
Toimintamenot	1 385	737	507	141	1 441	600	675	167
Henkilöstö	377	353	0	24	387	348	11	28
Yhteensä	**1 947**	**1 254**	**508**	**185**	**2 061**	**1 097**	**745**	**219**

16. TALOUDELLINEN TULOS (SISÄLTÄÄ ERILLISVIRASTOT)

milj. euroa

	Euroopan yhteisöt	Erillisvirastot	Virastoavustuksen eliminointi	Yhteensä
Varainhoitovuoden tulot	117 563	1 332	(729)	**118 166**
Maksut varainhoitovuoden määrärahoista	(113 028)	(976)	729	**(113 275)**
Varainhoitovuodelle n + 1 siirretyt maksumäärärahat	(3 114)	(745)	—	**(3 859)**
Varainhoitovuodelta n – 1 siirretyt EFTA-määrärahat	(2)	0	—	**(2)**
Varainhoitovuodelta n – 1 siirretyt käyttämättä jääneet maksumäärärahat, jotka on peruutettu	246	477	—	**723**
Valuuttakurssierot varainhoitovuonna	(124)	(3)	—	**(126)**
Taloudellinen tulos	1 542	86	0	**1 628**

B JAKSO: TALOUSARVION KONSOLIDOIDUN TOTEUTTAMISSELVITYKSEN LIITETIEDOT

1. BUDJETTIPERIAATTEET, TALOUSARVION RAKENNE JA MÄÄRÄRAHAT

1.1 **BUDJETTIPERIAATTEET**

Euroopan yhteisöjen yleisessä talousarviossa noudatetaan useita perusperiaatteita:

— **Yhtenäisyys ja talousarvion totuudenmukaisuus**: kaikki Euroopan yhteisöjen tulot ja menot on koottava yhteen budjettiasiakirjaan ja kukin tulo ja meno otettava johonkin budjettikohtaan; menot eivät saa ylittää vahvistettuja määrärahoja.

— **Yleiskatteisuus**: tähän periaatteeseen kuuluu kaksi sääntöä:

  — kohdentamiskielto, jonka mukaan talousarvion tuloja ei voida kohdentaa määrättyyn käyttötarkoitukseen (tulojen kokonaismäärällä on katettava kaikki menot),

  — bruttoperiaate, jonka mukaan kaikki tulot ja menot on otettava talousarvioon täysimääräisinä vähentämättä niitä toisistaan.

— **Vuotuisuus**: talousarvioon otetut määrärahat on vahvistettu yhdeksi varainhoitovuodeksi, joten ne on käytettävä kyseisen varainhoitovuoden aikana.

— **Tasapaino**: talousarvion tulojen ja menojen on oltava tasapainossa (arvioitujen tulojen ja maksumäärärahojen on oltava yhtä suuret).

— **Erittely**: kaikki määrärahat on sidottava erikseen määriteltyyn käyttötarkoitukseen ja tavoitteeseen.

— **Laskentayksikkö**: talousarvio laaditaan ja toteutetaan ja tilinpäätös esitetään euroina.

— **Moitteeton varainhoito**: talousarviomäärärahat on käytettävä moitteettoman varainhoidon periaatteen mukaisesti eli taloudellisuuden, tehokkuuden ja vaikuttavuuden periaatteita noudattaen.

— **Seurattavuus**: talousarvion laatimisessa ja toteuttamisessa ja tilinpäätöksen esittämisessä noudatetaan seurattavuusperiaatetta — talousarvio ja lisätalousarviot julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

1.2 **TALOUSARVION RAKENNE**

Talousarvio koostuu seuraavista osista:

a) yleinen tulotaulukko;

b) toimielinkohtaiset pääluokat, jotka on jaettu tulo- ja menotaulukoihin. Pääluokka I: Euroopan parlamentti; pääluokka II: neuvosto; pääluokka III: komissio; pääluokka IV: yhteisöjen tuomioistuin; pääluokka V: tilintarkastustuomioistuin; pääluokka VI: Euroopan talous- ja sosiaalikomitea; pääluokka VII: alueiden komitea; pääluokka VIII: oikeusasiamies; pääluokka IX: Euroopan tietosuojavaltuutettu.

Kunkin toimielimen tulot ja menot luokitellaan lajin tai käyttötarkoituksen mukaan osastoihin, lukuihin, momentteihin ja alamomentteihin.

Osa selvitystilassa olevan EHTY:n varoista on asetettu selvitystilassa olevan EHTY:n toimintatalousarvion käyttöön. Komissio vahvisti kyseisen toimintatalousarvion vuosittain kuultuaan neuvostoa ja Euroopan parlamenttia. EHTY:n viimeinen toimintatalousarvio laadittiin kaudeksi 1. tammikuuta — 23. heinäkuuta 2002. Heinäkuun 24 päivästä 2002 lähtien EHTY:n toimintatalousarvioon liittyneet tuotot ja kulut on sisällytetty selvitystilassa olevan EHTY:n tuotto- ja kululaskelmaan. Vielä täyttämättä olevat sitoumukset esitetään taseen vastattavaa-puolella.

1.3 **TILINPÄÄTÖKSEN RAKENNE**

Ainoastaan komission talousarvioon sisältyy sekä hallintomäärärahoja että toimintamäärärahoja. Muilla toimielimillä on vain hallintomäärärahoja.

Talousarviossa on kahdenlaisia määrärahoja: jaksottamattomia määrärahoja ja jaksotettuja määrärahoja. Jaksottamattomilla määrärahoilla rahoitetaan yksivuotisia toimintoja (jotka ovat vuotuisperiaatteen mukaisia). Jaksotetut määrärahat on otettu käyttöön, jotta myös monivuotisten toimintojen rahoittamisessa voidaan noudattaa talousarvion vuotuisperiaatetta.

a) **Jaksottamattomia määrärahoja** ovat:

— kaikki hallintomäärärahat (komission pääluokan luku 1 ja kaikki muiden toimielinten pääluokat),

— EMOTR:n tukiosaston vuotuiset määrärahat, ja

— eräät teknisluonteiset määrärahat (takaisinmaksut, lainojen vakuudet ym.).

Varainhoitovuoden talousarvion jaksottamattomissa määrärahoissa on yhtä paljon maksusitoumus- ja maksumäärärahoja.

b) **Jaksotetuista määrärahoista** rahoitetaan monivuotisia toimintoja. Komission pääluokan kaikkien muiden lukujen paitsi luvun 1 (ja EMOTR:n) määrärahat ovat jaksotettuja määrärahoja.

Jaksotetut määrärahat jaetaan maksusitoumusmäärärahoihin ja maksumäärärahoihin.

— **Maksusitoumusmäärärahoilla** katetaan kaikki monivuotisiin toimiin liittyvistä oikeudellisista sitoumuksista kuluvana varainhoitovuonna aiheutuvat kustannukset. Useamman kuin yhden varainhoitovuoden aikana toteutettavia toimia koskevat talousarviositoumukset voidaan kuitenkin varainhoitoasetuksen 76 artiklan 3 kohdan mukaan jakaa usealle eri varainhoitovuodelle vuotuisiin eriin, jos perussäädöksessä niin säädetään. Jaksotetuissa määrärahoissa vielä tekemättömät tulevien vuosien talousarviositoumukset esitetään taseen ulkopuolisina ehdollisina velkoina.

— **Maksumäärärahoilla** katetaan menot, jotka johtuvat kyseisen varainhoitovuoden ja/tai aiempien varainhoitovuosien aikana tehtyjen maksusitoumusten täyttämisestä.

1.4 MÄÄRÄRAHOJEN ALKUPERÄ

Suurin osa määrärahoista on peräisin kuluvaa varainhoitovuotta koskevasta Euroopan yhteisöjen talousarviosta. Määrärahoihin sisältyy kuitenkin myös muunlaisia varainhoitoasetuksen säännösten mukaisia määrärahalajeja. Tällaiset muut määrärahat ovat peräisin aikaisemmilta varainhoitovuosilta tai ulkopuolisista lähteistä.

1.4.1 *Lopulliset talousarviomäärärahat*

Vahvistetun alkuperäisen talousarvion määrärahat

Siirrot

Määrärahoja voidaan siirtää budjettikohtien välillä varainhoitoasetuksen (asetus (EY, Euratom) N:o 1605/2002) 22–24 artiklaan sisältyvien sääntöjen mukaisesti.

Lisätalousarviot

Vahvistettua talousarviota voidaan muuttaa tai täydentää lisätalousarviolla. Tähän liittyvät säännöt annetaan varainhoitoasetuksen 37 ja 38 artiklassa.

1.4.2 *Edelliseltä varainhoitovuodelta siirretyt määrärahat tai uudelleen käyttöönotetut määrärahat*

Ilman eri toimenpiteitä siirretyt määrärahat

Nämä määrärahat ovat jaksottamattomia maksumäärärahoja, jotka voidaan siirtää ilman eri toimenpiteitä vain seuraavalle varainhoitovuodelle varainhoitoasetuksen 9 artiklan 4 kohdan nojalla (rajoitus ei kuitenkaan koske selvitystilassa olevan EHTY:n määrärahoja).

Toimielinten päätöksellä siirretyt määrärahat

Toimielin voi päättää siirtää edellisen varainhoitovuoden talousarvioon otetut määrärahat seuraavalle varainhoitovuodelle vain, jos alustavat muodollisuudet on hoidettu (varainhoitoasetuksen 9 artiklan 2 kohdan a alakohta) tai jos säädösperusta on hyväksytty myöhään (varainhoitoasetuksen 9 artiklan 2 kohdan b alakohta). Siirtää voidaan sekä maksusitoumus- että maksumäärärahoja (9 artiklan 3 kohta).

Vapautuneiden määrärahojen ottaminen uudelleen käyttöön

Sellaiset rakennerahastojen maksusitoumusmäärärahat, jotka ovat vapautuneet maksusitoumusten purkautumisen seurauksena, voidaan ottaa uudelleen käyttöön. Maksusitoumusmäärärahoja voidaan poikkeuksellisesti ottaa uudelleen käyttöön myös silloin, kun niihin liittyy komission tekemä virhe tai kun ne ovat välttämättömiä ohjelman toteuttamiselle (varainhoitoasetuksen 157 artikla).

1.4.3 ***Käyttötarkoitukseensa sidotut tulot***

Saadut suoritukset

Nämä määrärahat saadaan perusteettomasti maksettujen määrien palauttamisesta, tavaroiden tai palvelujen toimittamisesta muille yhteisöjen elimille, vakuutusmaksuista sekä kiinteistövuokrista ja julkaisutuloista. Määrärahat otetaan käyttötarkoitukseensa sidotuksi tuloksi siihen budjettikohtaan, johon alkuperäinen meno on kirjattu (varainhoitoasetuksen 10 artikla ja 18 artiklan 1 kohdan e, f, g, h, i ja j alakohta), ja niitä voidaan siirtää varainhoitovuodelta toiselle rajoituksetta.

Efta-määrärahat

Euroopan talousaluetta koskevassa sopimuksessa määrätään sen jäsenten rahoitusosuuksista tietyissä yhteisöjen talousarviosta rahoitettavissa toimissa. Kyseiset budjettikohdat sekä arvioidut rahoitusosuudet julkaistaan yhteisöjen talousarvion liitteessä III. Eftan rahoitusosuus lisää kyseisten kohtien määrärahoja. Määrärahat, jotka ovat varainhoitovuoden lopussa käyttämättä, peruutetaan ja palautetaan ETA-maille.

Tulot kolmansilta osapuolilta

Efta-maiden tavoin eräät muut maat ovat tehneet Euroopan yhteisöjen kanssa sopimuksia, joiden perusteella ne osallistuvat yhteisöjen toimien rahoittamiseen. Näiden maiden maksamat rahoitusosuudet katsotaan kolmansilta saaduksi rahoitukseksi, ja ne otetaan asianomaisiin budjettikohtiin (usein tutkimustoiminnan yhteyteen). Kyseisiä määrärahoja voidaan siirtää varainhoitovuodelta toiselle rajoituksetta (varainhoitoasetuksen 10 artikla ja 18 artiklan 1 kohdan a ja d alakohta).

Työt kolmansille osapuolille

Yhteisön tutkimuskeskukset voivat tutkimustoimintansa yhteydessä suorittaa töitä ulkopuolisille tahoille (varainhoitoasetuksen 161 artiklan 2 kohta). Kolmansilta osapuolilta peräisin olevien tulojen tavoin kolmansille osapuolille suoritetuista töistä saatavat tulot otetaan asianomaisiin budjettikohtiin, ja niitä voidaan siirtää varainhoitovuodelta toiselle rajoituksetta (varainhoitoasetuksen 10 artikla ja 18 artiklan 1 kohdan d alakohta).

Ennakoiden palautusten vuoksi uudelleen käyttöön otetut määrärahat

Nämä määrärahat ovat edunsaajien palauttamia yhteisöjen varoja. Ennakoiden palautukset kirjataan käyttötarkoitukseensa sidotuiksi tuloiksi (varainhoitoasetuksen 10 artikla ja 18 artiklan 2 kohta), ja niitä voidaan siirtää varainhoitovuodelta toiselle rajoituksetta. Rakennerahastojen tapauksessa uudelleen käyttöön ottaminen perustuu komission päätökseen (varainhoitoasetuksen 18 artiklan 2 kohta ja kyseisen asetuksen soveltamissääntöjen 228 artikla).

1.5 **KÄYTETTÄVISSÄ OLEVIEN MÄÄRÄRAHOJEN MUODOSTUMINEN:**

— *Lopulliset talousarviomäärärahat* = vahvistetun alkuperäisen talousarvion määrärahat + lisätalousarvioiden määrärahat + määrärahasiirrot.

— *Lisämäärärahat* = käyttötarkoitukseensa sidotut tulot (ks. edellä) + edelliseltä varainhoitovuodelta siirretyt tai maksusitoumusten purkamisen johdosta uudelleen käyttöön saadut määrärahat.

— *Vahvistetut määrärahat yhteensä* = lopulliset talousarviomäärärahat + lisämäärärahat.

— *Varainhoitovuoden määrärahat* (talousarvion toteutumaa laskettaessa) = lopulliset talousarviomäärärahat + käyttötarkoitukseensa sidotut tulot.

1.6 **TALOUSARVION TOTEUTTAMINEN**

Varainhoitoasetuksen 48 artiklan 1 kohdassa säädetään seuraavaa: ”Komissio toteuttaa talousarviota tämän asetuksen mukaisesti, omalla vastuullaan ja annettujen määrärahojen rajoissa.”

Asetuksen 50 artiklan mukaan komissio tunnustaa muiden toimielinten toimivallan toteuttaa omia talousarvion pääluokkiaan.

1.6.1 ***Talousarvion tulojen toteutuminen***

Talousarvioon otetut tulot perustuvat tuloennusteisiin, joihin voidaan tehdä muutoksia lisätalousarvioilla. Lisätalousarviossa alkuperäisen talousarvion ennusteita tarkistetaan talousarvion toteuttamisen aikana todetun tulojen lisääntymisen tai vähentymisen perusteella. Talousarvion tuloilla katetaan maksumäärärahat.

Talousarvion tulopuolen toteutuma muodostuu vahvistetuista saamisista, niiden perusteella saaduista tuloista ja perimättä olevasta määrästä.

Varainhoitovuoden todelliset tulot muodostuvat kyseisen vuoden aikana vahvistettujen saamisten perusteella saaduista tuloista sekä tuloista, jotka on saatu aiempina varainhoitovuosina perimättä jääneiden saamisten perusteella.

1.6.2 ***Talousarvion menojen toteutuminen***

Tulojen tavoin myös menoista laaditaan ennusteet alkuperäiseen talousarvioon. Menopuolella talousarviota toteutetaan varainhoitovuoden aikana muuttamalla, käyttämällä, siirtämällä seuraavalle vuodelle ja peruuttamalla maksusitoumusmäärärahoja ja maksumäärärahoja.

Määrärahojen käyttö:

Maksusitoumusmäärärahat:

Vahvistetut määrärahat ovat käytettävissä varainhoitovuoden aikana tehtäviin maksusitoumuksiin.

Maksumäärärahat:

Vahvistetut määrärahat ovat käytettävissä varainhoitovuoden aikana suoritettaviin maksuihin.

Määrärahojen siirtäminen seuraavalle varainhoitovuodelle:

Maksusitoumusmäärärahat:

Tietyntyyppiset sitomatta jääneet määrärahat, kuten käyttötarkoitukseensa sidotut tulot, voidaan siirtää seuraavalle varainhoitovuodelle ilman eri toimenpiteitä (varainhoitoasetuksen 10 artikla).

Toimielimet voivat hyväksyä talousarviomäärärahojen siirtämisen:

— jos useimmat sitoumusten edellyttämät alustavat muodollisuudet on hoidettu joulukuun 31 päivään mennessä (varainhoitoasetuksen 9 artiklan 2 kohdan a alakohta), tai

— jos säädösperusta on hyväksytty varainhoitovuoden viimeisen neljänneksen aikana (varainhoitoasetuksen 9 artiklan 2 kohdan b alakohta).

Siirtopäätöksestä on ilmoitettava budjettivallan käyttäjälle (varainhoitoasetuksen 9 artiklan 5 alakohta).

Maksumäärärahat:

Käyttötarkoitukseensa sidottuihin tuloihin perustuvat käyttämättömät maksumäärärahat voidaan vastaavien maksusitoumusmäärärahojen tapaan siirtää ilman eri toimenpiteitä:

— jaksottamattomat määrärahat: siirto tehdään yleensä ilman eri toimenpiteitä silloin, kun määrärahoilla on tarkoitus kattaa maksattamatta olevia sitoumuksia (varainhoitoasetuksen 9 artiklan 4 kohta),

— jaksotetut määrärahat: käyttämättä jääneet maksumäärärahat yleensä peruutetaan; ne voidaan kuitenkin siirtää seuraavalle varainhoitovuodelle komission päätöksellä, jos seuraavan varainhoitovuoden maksumäärärahat eivät riitä aiempien maksusitoumusten tai siirrettyihin maksusitoumusmäärärahoihin liittyvien maksusitoumusten maksattamiseen (varainhoitoasetuksen 9 artiklan 3 kohta).

Määrärahojen peruuttaminen:

Käyttämättä jääneet maksusitoumus- ja maksumäärärahat, joita ei ole siirretty seuraavalle varainhoitovuodelle, peruutetaan varainhoitovuoden lopussa (varainhoitoasetuksen 9 artiklan 1 kohta).

1.7 **VARAINHOITOVUODEN TALOUDELLINEN TULOS**

1.7.1 ***Tulot***

Omat varat viedään kirjanpitoon niiden määrien perusteella, jotka jäsenvaltioiden viranomaiset ovat varainhoitovuoden kuluessa maksaneet komission puolesta avaamilleen tileille. Tuloihin sisältyy myös edellisen varainhoitovuoden taloudellinen tulos, jos se on ollut ylijäämäinen.

Muut tulot viedään kirjanpitoon varainhoitovuoden aikana saatujen määrien perusteella.

1.7.2 ***Menot***

Varainhoitovuoden taloudellista tulosta laskettaessa menoilla tarkoitetaan varainhoitovuoden maksumäärärahoista suoritettuja maksuja. Näihin lisätään sellaiset kyseisen varainhoitovuoden määrärahat, jotka siirretään seuraavalle varainhoitovuodelle.

Varainhoitovuoden maksumäärärahoista suoritetuiksi maksuiksi katsotaan tilinpitäjän viimeistään 31. joulukuuta suorittamat maksut. Maataloustukirahaston osalta otetaan huomioon maksut, jotka jäsenvaltiot ovat suorittaneet 16. lokakuuta 2006 — 15. lokakuuta 2007, jos tieto maksusitoumuksesta ja maksun hyväksymisestä on saapunut tilinpitäjälle viimeistään 31. tammikuuta 2008. Maataloustukirahaston menoista voidaan myöhemmin tehdä sääntöjenmukaisuutta koskeva päätös jäsenvaltioissa tehtyjen tarkastusten jälkeen.

1.7.3 *Varainhoitovuoden taloudellinen tulos*

Taloudellinen tulos muodostuu kahdesta osasta, jotka ovat Euroopan yhteisöjen talousarvion toteutuma ja Euroopan talousalueeseen kuuluvien Efta-maiden rahoitusosuuden toteutuma. Yhteisön omista varoista annetun asetuksen (EY, Euratom) N:o 1150/2000 15 artiklan mukaisesti toteutuma muodostuu seuraavien erien erotuksesta:

— varainhoitovuoden aikana kertyneiden tulojen kokonaismäärä, ja

— varainhoitovuoden määrärahoista suoritettujen maksujen kokonaismäärä, johon on lisätty kyseiseltä varainhoitovuodelta seuraavalle varainhoitovuodelle siirretyt määrärahat ([1]).

Tämän erotuksen määrään lisätään tai siitä vähennetään:

— edellisiltä varainhoitovuosilta siirrettyjen maksumäärärahojen peruutukset (nettomäärä) ja edelliseltä varainhoitovuodelta siirretyistä jaksottamattomista määrärahoista suoritettavien maksujen ylitykset, jotka johtuvat euron kurssimuutoksista, ja

— varainhoitovuoden aikana kirjatut kurssivoitot ja -tappiot.

Taloudellinen tulos palautetaan jäsenvaltioille vähentämällä se seuraavan varainhoitovuoden maksuosuuksista.

1.8 MAKSATTAMATTA OLEVAT SITOUMUKSET

Jaksotettujen määrärahojen käyttöönotto on aiheuttanut sen, että maksusitoumukset poikkeavat maksusuorituksista. Tämä ero johtuu maksattamatta olevista sitoumuksista. Tällaiset sitoumukset puolestaan aiheutuvat maksusitoumusten tekemisen ja niitä vastaavien maksujen suorittamisen välisestä viiveestä.

2. LISÄTIETOJA TALOUSARVION TULOISTA JA MENOISTA JA HUOMAUTUKSIA VARAINHOITOVUODEN 2007 TALOUDELLISESTA TULOKSESTA

2.1 OIKEUSPERUSTA JA VARAINHOITOASETUS

Talousarviokirjanpidossa noudatetaan Euroopan yhteisöjen yleiseen talousarvioon sovellettavasta varainhoitoasetuksesta 25 päivänä kesäkuuta 2002 annettua asetusta (EY, Euratom) N:o 1605/2002 (EYVL L 248, 16.9.2002, s. 1), sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna 13 päivänä joulukuuta 2006 annetulla asetuksella (EY, Euratom) N:o 1995/2006 (EUVL L 390, 30.12.2006) ja kyseisen asetuksen soveltamissäännöistä 23 päivänä joulukuuta 2002 annettua komission asetusta (EY, Euratom) N:o 2342/2002 (sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna 28. maaliskuuta 2007). Yleinen talousarvio on Euroopan yhteisöjen rahoitussuunnittelun tärkein väline. Se on vuosittain laadittava asiakirja, jossa vahvistetaan Euroopan yhteisöjen tulot ja menot.

Talousarviomenettelystä määrätään EY:n perustamissopimuksen 272 artiklassa, jossa vahvistetaan menettelyn eri vaiheiden järjestys sekä määräajat, joita budjettivallan kahden käyttäjän (neuvoston ja Euroopan parlamentin) on noudatettava. Komissio laatii joka vuosi arvion EU:n kaikkien toimielinten seuraavan varainhoitovuoden tuloista ja menoista ja tekee budjettivallan käyttäjälle alustavan talousarvioesityksen. Neuvosto laatii alustavan talousarvioesityksen pohjalta talousarvioesityksen, josta se käy tämän jälkeen neuvotteluja parlamentin kanssa. Kun neuvottelut on saatu päätöksen, parlamentin puhemies toteaa talousarvion vahvistetuksi, minkä jälkeen talousarvion toteuttaminen voidaan aloittaa. Talousarvion toteuttaminen on pääosin komission tehtävä.

2.2 TALOUSARVION TOTEUTTAMISSELVITYSTEN KONSOLIDOINTI

Konsolidoitu selvitys Euroopan yhteisöjen yleisen talousarvion toteuttamisesta sisältää edellisvuosien tapaan selvitykset kunkin toimielimen talousarvion toteuttamisesta, koska eri toimielinten talousarviot sisältyvät yhteisöjen talousarvioon erillisinä.

Yhteisön erillisvirastojen talousarvioita ei sen sijaan esitetä erikseen yhteisöjen talousarviossa. Erillisvirastot saavat komissiolta avustuksen, jolla rahoitetaan osa niiden menoista. Jotta erillisvirastojen talousarvioista voitaisiin kuitenkin esittää kaikki olennaiset tiedot, konsolidoidun tilinpäätöksen talousarvio-osuudessa on erillinen selvitys kunkin konsolidointiin mukaan otettavan perinteisen viraston talousarvion toteuttamisesta. Tässä erillisessä selvityksessä esitetään:

— tulotaulukko, josta käy ilmi komission talousarviosta suoritetun avustuksen suuruus,

([1]) Tietyltä varainhoitovuodelta seuraavalle varainhoitovuodelle siirrettyjen määrärahojen kokonaismäärä saadaan ETA:n Efta-valtioiden tapauksessa selville vasta tilinpäätöspäivän jälkeen. Tulosta laskettaessa otetaan sen vuoksi huomioon edelliseltä varainhoitovuodelta tarkasteltavana olevalle varainhoitovuodelle siirretyt määrärahat.

— kaksi virastoittain eriteltyä menotaulukkoa (maksusitoumukset ja maksut), joissa on erotettu toisistaan talousarviomäärärahat ja lisämäärärahat,

— kunkin taulukon lopussa välisumma, josta käy ilmi viraston taloudellinen kokonaisvaikutus meno- ja tulolajeittain eriteltynä,

— talousarvion toteutumataulukko, jossa erillisvirastojen taloudellinen tulos lisätään yhteisöjen taloudelliseen tulokseen (laskelmasta poistetaan yhteisöjen menoina virastoille suoritetut ja vastaavasti virastojen tuloihin kirjatut avustukset).

2.3 **TULOT**

Euroopan yhteisöjen yleisen talousarvion tulot voidaan jakaa kahteen pääluokkaan, jotka ovat omat varat ja muut tulot. Tästä määrätään EY:n perustamissopimuksen 269 artiklassa: "Talousarvio rahoitetaan kokonaisuudessaan yhteisön omin varoin, sanotun kuitenkaan rajoittamatta muita tuloja." Suurin osa talousarviosta katettavista menoista rahoitetaan omista varoista. Muiden tulojen osuus kokonaisrahoituksesta on hyvin pieni.

Omat varat voidaan jakaa kolmeen ryhmään: perinteiset omat varat, alv-varat ja BKTL-varat. Perinteisiin omiin varoihin kuuluvat maatalousmaksut, sokerimaksut ja tullimaksut. Omien varojen järjestelmään kuuluu lisäksi budjettiaseman epätasapainon korjausjärjestely.

2.3.1 ***Perinteiset omat varat***

Perinteiset omat varat: kaikki todetut perinteiset omat varat on vietävä jompaankumpaan seuraavista toimivaltaisten viranomaisten ylläpitämistä kirjanpitojärjestelmistä.

— Asetuksen (EY, Euratom) N:o 1150/2000 6 artiklan 3 kohdan a alakohdassa tarkoitettuun tavanomaiseen kirjanpitoon viedään kaikki perityt määrät ja määrät, joille on asetettu vakuus.

— Asetuksen (EY, Euratom) N:o 1150/2000 6 artiklan 3 kohdan b alakohdassa tarkoitettuun erilliseen kirjanpitoon viedään kaikki sellaiset määrät, joita ei ole vielä peritty ja/tai joille ei ole asetettu vakuutta. Myös sellaiset vakuuksilla katetut määrät, joista on syntynyt erimielisyyttä, voidaan viedä tähän kirjanpitoon.

Jäsenvaltiot toimittavat komissiolle neljännesvuosittain erilliskirjanpidosta mm. seuraavat tiedot:

— perittävänä oleva saldo edelliseltä vuosineljännekseltä,

— asianomaisen vuosineljänneksen aikana perityt määrät,

— asianomaisen vuosineljänneksen aikana tehdyt laskentaperusteen korjaukset (oikaisut/peruutukset),

— kirjanpidosta poistetut määrät,

— perittävänä oleva saldo kyseisen vuosineljänneksen lopussa.

Jäsenvaltioiden toimittamien tietojen perusteella ei kuitenkaan ole mahdollista kohdentaa vuoden aikana perittyjä määriä sille vuodelle, jona saaminen on syntynyt. Siksi yleisen talousarvion vuoden 2007 tulototeutumaa koskevassa yhteenvetotaulukossa on sarake, jossa ilmoitetaan siirrettyihin eriin perustuvan tulojen määrä ja joka sisältää kyseisen vuoden aikana saatujen määrien lisäksi saamiset, jotka on peruutettu ja korvattu jäsenvaltioiden viimeksi ilmoittamilla määrillä. Omiin varoihin perustuviin saamisiin sovelletaan arvonalennusta.

Kun erilliskirjanpitoon sisältyvät perinteiset omat varat on peritty, ne on tuloutettava komission tilille kyseisen jäsenvaltion valtiovarainhallinnossa tai jäsenvaltion nimeämässä laitoksessa viimeistään niiden perimiskuukautta seuraavan toisen kuukauden 19 päivää seuraavana ensimmäisenä työpäivänä. Jäsenvaltiot pidättävät itselleen kantokuluina 25 prosenttia perinteisistä omista varoista.

2.3.2 ***Alv- ja BKTL-varat***

Arvonlisäveroon perustuvat omat varat saadaan soveltamalla kaikkien jäsenvaltioiden osalta samaa verokantaa yhdenmukaiseen alv:n määräytymisperusteeseen, joka määritetään 29. syyskuuta 2000 tehdyn neuvoston päätöksen 2000/597/EY, Euratom 2 artiklan 1 kohdan c alakohdan mukaisesti. Alv-määräytymisperuste on rajattu kaikilla jäsenvaltioilla 50 prosenttiin bruttokansantulosta.

BKTL-varoilla, joiden määrä vaihtelee vuosittain, katetaan kunakin vuonna ne menot, jotka ylittävät perinteisistä omista varoista, alv-varoista ja sekalaisista eristä saatavat tulot. BKTL-varoihin perustuvat tulot saadaan soveltamalla kaikkien jäsenvaltioiden yhteenlaskettuun BKTL:oon yhdenmukaista kerrointa.

Alv- ja BKTL-varat määritetään määräytymisperusteita koskevien ennusteiden perusteella alustavan talousarvioesityksen laatimisen yhteydessä. Ennusteita tarkistetaan ja lukuja oikaistaan varainhoitovuoden aikana annettavassa lisätalousarviossa.

Tietyn varainhoitovuoden alv- ja BKTL-määräytymisperusteita koskevat lopulliset tiedot saadaan käyttöön vasta seuraavana varainhoitovuonna. Komissio laskee, miten paljon määrä, joka jäsenvaltioiden on maksettava lopullisten alv- ja BKTL-määräytymisperusteiden perusteella, poikkeaa määrästä, jonka ne ovat jo suorittaneet (tarkistettujen) ennusteiden perusteella. Erotus, joka voi olla joko negatiivinen tai positiivinen, tasataan komission toimesta kyseistä varainhoitovuotta seuraavan varainhoitovuoden joulukuun 1 päivään mennessä. Lopullisiin alv- ja BKTL-määräytymisperusteisiin voidaan vielä tehdä oikaisuja seuraavien varainhoitovuosien aikana. Aikaisemmat saldot oikaistaan ja erotus tasataan samaan aikaan kuin edellisen varainhoitovuoden alv- ja BKTL-saldoihin liittyvä erotus. Vuonna 2007 tehtiin BKTL-varoihin vuosia 1995–2006 koskevia oikaisuja yhteensä 2 857 miljoonaa euroa. Vastaavasti alv-varoihin tehtiin vuosia 1996–2006 koskevia oikaisuja yhteensä 973 miljoonaa euroa.

Tarkastaessaan jäsenvaltioiden toimittamia alv-ilmoituksia ja BKTL-tietoja komissio voi ilmoittaa jäsenvaltioille tehneensä joidenkin kohtien osalta varaumia, joilla voi olla vaikutusta jäsenvaltioilta kannettaviin omiin varoihin. Tällaisia varaumia voidaan esittää esimerkiksi silloin kun hyväksyttäviä tietoja ole saatu tai kun jäsenvaltion on otettava käyttöön asianmukaiset menetelmät. Varaumia olisi pidettävä mahdollisina saamisina jäsenvaltioilta. Varaumien taloudellista vaikutusta ei kuitenkaan voida vielä tällöin tarkkaan arvioida, joten saamisten määrää ei voida vahvistaa. Kun tarkka määrä tunnetaan, alv- ja BKTL-varoista muodostuva saaminen peritään joko alv- ja BKTL-saldojen erotuksen tasaamisen yhteydessä tai erikseen.

2.3.3 *Yhdistyneen kuningaskunnan hyväksi tehtävä korjaus*

Tällä järjestelyllä pienennetään Yhdistyneen kuningaskunnan suoritettavaksi tulevia omien varojen maksuja sen "budjettiaseman epätasapainon" määräämässä suhteessa ja vastaavasti kasvatetaan muiden jäsenvaltioiden maksuosuuksia. Yhdistyneen kuningaskunnan budjettiaseman epätasapainon korjausjärjestelystä päätettiin Eurooppa-neuvoston kokouksessa Fontainebleaussa (kesäkuussa 1984) ja järjestely otettiin käyttöön omista varoista 7. toukokuuta 1985 tehdyllä päätöksellä. Järjestelyn tavoitteena on korjata Yhdistyneen kuningaskunnan budjettiaseman epätasapainoa vähentämällä sen yhteisöille suorittamia maksuja.

2.4 **MENOT**

2.4.1 *Rahoituskehys 2007–2013*

milj. euroa

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
1. Kestävä kasvu	53 979	57 653	59 700	61 782	63 638	66 628	69 621
2. Luonnonvarojen suojelu ja hallinta	55 143	59 193	59 639	60 113	60 338	60 810	61 289
3. Kansalaisuus, vapaus, turvallisuus ja oikeus	1 273	1 362	1 523	1 693	1 889	2 105	2 376
4. EU maailmanlaajuisena toimijana	6 578	7 002	7 440	7 893	8 430	8 997	9 595
5. Hallinto	7 039	7 380	7 699	8 008	8 334	8 670	9 095
6. Korvaukset	445	207	210	0	0	0	0
Maksusitoumusmäärärahat	**124 457**	**132 797**	**136 211**	**139 489**	**142 629**	**147 210**	**151 976**
Maksumäärärahat yhteensä	**122 190**	**129 681**	**123 858**	**133 505**	**133 452**	**140 200**	**142 408**

Tässä luvussa tarkastellaan yhteisöjen keskeisiä menoluokkia, jotka esitetään vuosia 2007–2013 koskevan rahoituskehyksen otsakkeiden mukaisesti. Varainhoitovuosi 2007 oli vuosien 2007–2013 rahoituskehyksen ensimmäinen soveltamisvuosi. Maksusitoumusmäärärahojen enimmäismäärä oli vuonna 2007 yhteensä 124 457 miljoonaa euroa eli 1,04 prosenttia suhteessa BKTL:oon. Maksumäärärahojen enimmäismäärä oli 122 190 miljoonaa euroa eli 1,02 prosenttia suhteessa BKTL:oon. Edellä olevassa taulukossa esitetään käypiin hintoihin mukautettu rahoituskehys.

Otsake 1 — Kestävä kasvu

Tämä otsake jakautuu kahteen toisiinsa yhteydessä olevaan komponenttiin:

— 1 a. Kasvua ja työllisyyttä edistävä kilpailukyky: otsakkeeseen kuuluvat tutkimuksen ja innovoinnin, koulutuksen, EU:n laajuisten verkkojen, sosiaalipolitiikan, sisämarkkinoiden ja niihin liittyvien politiikkojen menot.

— 1 b. Kasvua ja työllisyyttä edistävä koheesio: otsakkeen määrärahoilla tuetaan jäsenvaltioiden ja vähiten kehittyneiden alueiden lähentymistä, EU:n kestävän kehityksen strategiaa köyhimpien alueiden ulkopuolella sekä alueiden välistä yhteistyötä.

Otsake 2 — Luonnonvarojen suojelu ja hallinta

Otsakkeeseen 2 sisältyvät yhteinen maatalous- ja kalastuspolitiikka, maaseudun kehittäminen ja ympäristötoimet, erityisesti Natura 2000. Yhteisen maatalouspolitiikan menot vastaavat Brysselissä lokakuussa 2002 pidetyssä Eurooppa-neuvoston kokouksessa tehtyä sopimusta.

Otsake 3 — Kansalaisuus, vapaus, turvallisuus ja oikeus

Uudella otsakkeella 3 (kansalaisuus, vapaus, turvallisuus ja oikeus) otetaan huomioon oikeus- ja sisäasioiden, rajojen turvaamisen, maahanmuutto- ja turvapaikkapolitiikan, kansanterveyden ja kuluttajansuojan, kulttuurin ja nuorison, tiedotuksen ja kansalaisten kanssa käytävän vuoropuhelun tärkeyden lisääntyminen sekä EU:n uudet tehtävät näillä aloilla. Otsake jakautuu kahteen komponenttiin:

— 3 a. Oikeus, vapaus ja turvallisuus.

— 3 b. Kansalaisuus

Otsake 4 — EU maailmanlaajuisena toimijana

Otsakkeeseen 4 kuuluvat kaikki ulkoiset toimet, liittymistä valmistelevat tukivälineet mukaan luettuina. Komissio olisi sisällyttänyt myös Euroopan kehitysrahaston rahoituskehykseen, mutta neuvosto ja Euroopan parlamentti päättivät jättää sen rahoituskehyksen ulkopuolelle.

Otsake 5 — Hallinto

Tämä otsake kattaa kaikkien toimielinten, eläkejärjestelmien ja Eurooppa-koulujen hallintomenot. Muilla toimielimillä kuin komissiolla on pelkästään hallintomenoja. Sen sijaan erillisvirastoilla ja muilla elimillä on sekä hallinto- että toimintamenoja.

Otsake 6 — Korvaukset

Uusia jäsenvaltioita ei poliittisen sopimuksen mukaisesti aseteta heti jäsenyyden alkuvaiheessa nettomaksajan asemaan. Tähän otsakkeeseen on tämän vuoksi otettu varoja korvauksia varten. Määrä oli käytettävissä siirtoihin, joilla tasapainotetaan uusien jäsenvaltioiden yhteisöjen talousarvioon suorittamat maksut ja niiden yhteisöjen talousarviosta saama rahoitus.

2.4.2 *Toimintalohkot*

Komissiossa on siirrytty toimintojohtamiseen ja otettu suunnittelu- ja johtamisprosessien yhteydessä käyttöön toimintoperusteinen budjetointi. Toimintoperusteisessa budjetoinnissa talousarvion osastot vastaavat toimintalohkoja ja luvut toimintoja.

Toimintoperusteisella budjetoinnilla pyritään luomaan selkeät puitteet, joiden avulla komissio voi toteuttaa poliittisia tavoitteitaan lainsäädännön, rahoituksen tai muun politiikan keinoin. Komission tehtävät määritellään toimintoina, jolloin saadaan selkeä kuva komission toimintapolitiikasta ja luodaan yhteiset puitteet painopisteiden määrittämiselle. Resurssit kohdennetaan talousarviossa toimintojen kautta eri painopisteisiin. Toimintoperusteisella budjetoinnilla luodaan yhteys toimintojen ja niiden toteuttamiseksi osoitettujen resurssien välille ja tehostetaan näin samalla komission resurssien käyttöä.

Toimintalohkot voidaan määritellä komission toiminnoista muodostetuiksi homogeenisiksi ryhmiksi, joilla on merkitystä päätöksentekoprosessin kannalta. Toimintalohkoja on yhteensä 32. Kukin toimintalohko vastaa yleensä yhden pääosaston tehtäviä ja koostuu kuudesta tai seitsemästä toiminnosta. Toimintalohkot sisältävät pääasiassa toimintamäärärahoja, koska niistä rahoitetaan lähinnä komission ulkopuolisten edunsaajien toimintaa lohkon eri osa-alueilla. Kunkin toimintalohkon toimintatalousarviota täydennetään toimintalohkon hallintomenoja varten tarvittavilla määrärahoilla.

2.5 **HUOMAUTUKSIA VUODEN 2007 TALOUSARVION TOTEUTTAMISESTA**

2.5.1 *Varainhoitovuoden 2007 taloudellinen tulos*

Edelliseltä varainhoitovuodelta siirretyt kolmansien osapuolten rahoitusosuuksiin ja kolmansille tehtyihin töihin liittyvät määrärahat, jotka eivät periaatteessa koskaan raukea, otetaan varainhoitovuoden lisämäärärahoihin. Tämän vuoksi määrät, jotka on vuoden 2007 talousarvion toteuttamisselvityksen mukaan siirretty edelliseltä varainhoitovuodelta, poikkeavat määristä, jotka vuoden 2006 talousarvion toteuttamisselvityksen mukaan siirretään seuraavalle varainhoitovuodelle.

Uudelleen käyttöön otettuja maksumäärärahoja ja ennakkomaksujen palauttamisen jälkeen uudelleen käyttöön saatuja määrärahoja ei oteta huomioon laskettaessa varainhoitovuoden tulosta.

Yhteisöjen vuodelta 2007 vuodelle 2008 siirtämiä ETA:n Efta-valtioiden maksumäärärahoja ei ole voitu sisällyttää varainhoitovuoden 2007 taloudelliseen tulokseen, koska tämä edellyttää, että Efta hyväksyy kyseiset määrät. Hyväksyntä saadaan kuitenkin vasta vuoden 2008 puolivälin tienoilla.

Varainhoitovuodelta toiselle siirretyt määrärahat sisältävät sekä ilman eri toimenpiteitä siirretyt määrärahat että päätöksellä siirretyt määrärahat. Taloudellinen tulos sisältää lisäksi käyttötarkoitukseensa sidotuista tuloista saatavien määrärahojen lisäyksen, koska vuoden lopussa käyttämättä olevat määrärahat siirretään seuraavalle varainhoitovuodelle ilman eri toimenpiteitä. Varainhoitovuoden lopussa käyttämättä olevien edelliseltä varainhoitovuodelta siirrettyjen maksumäärärahojen peruutukset sisältävät ainoastaan peruutukset, jotka koskevat ilman eri toimenpiteitä siirrettyjä ja päätöksellä siirrettyjä määrärahoja.

2.5.2 *Tiivistelmä vuoden 2007 talousarvion toteuttamisen keskeisistä osista*

Tasapainoperiaatteen mukaan talousarvion tulojen ja menojen (maksumäärärahojen) on oltava tasapainossa. Vahvistetussa alkuperäisessä talousarviossa, jonka Euroopan parlamentin puhemies allekirjoitti 15. joulukuuta 2006, maksumäärärahoja oli yhteensä 115 497 miljoonaa euroa. Ne rahoitettiin omilla varoilla, joiden yhteismäärä oli 114 288 miljoonaa euroa. On huomattava, että alkuperäisen talousarvion meno- ja tuloarvioihin tehdään varainhoitovuoden aikana oikaisuja, jotka sisältyvät lisätalousarvioihin. Jäsenvaltioiden BKTL:oon perustuviin omia varoja kerryttäviin maksuihin tehtävillä oikaisulla varmistetaan, että yhteisöjen talousarvion tulot ja menot ovat täsmälleen yhtä suuret.

Vuonna 2007 annettiin seitsemän lisätalousarviota. Kun niiden vaikutus otetaan huomioon vuoden 2007 talousarvion tulopuolella, kokonaistulot olivat 113 846 miljoonaa euroa. Tämä määrä rahoitettiin yhteensä 106 203 miljoonan euron omilla varoilla (8 085 miljoonaa euroa vähemmän kuin alkuperäisessä talousarviossa) ja muilla tuloilla. Omien varojen vähentynyt tarve johtui useista tekijöistä, kuten edellisen varainhoitovuoden 2 109 miljoonan euron ylijäämän ja ulkosuhteisiin liittyviä hankkeita koskevan takuurahaston ylijäämän palauttamisesta talousarvioon. Maksumäärärahojen vähenemisen ja lisätalousarviossa N:o 7/2007 vahvistetun tuloennusteen lisäyksen yhteisvaikutuksen myötä BKTL-varoja vähennettiin 5 976 miljoonaa euroa.

Omien varojen osalta on huomattava, että perinteisiä omia varoja kannettiin 100 prosenttia ennustetuista määristä. Tämä johtuu siitä, että talousarvioennusteita muutettiin lisätalousarvion N:o 5/2007 hyväksymisen yhteydessä, jolloin niihin tehtiin 775 miljoonan euron vähennys. Tämä oikaisu perustui pääasiassa kevään 2007 uusiin talousennusteisiin, jotka olivat aiempaa pessimistisempiä.

Jäsenvaltioiden lopulliset alv- ja BKTL-maksut vastaavat myös hyvin tarkoin lopullisia talousarvioennusteita. Ennusteiden ja todellisuudessa maksettujen määrien ero johtuu siitä, että talousarviota laadittaessa käytetyt euron kurssit poikkeavat kursseista, jotka olivat voimassa silloin kun rahaliittoon kuulumattomat jäsenvaltiot tosiasiassa suorittivat maksut.

Vuoden 2007 talousarvion menopuolella maksumäärärahoja toteutettiin uuden rahoituskehyksen ensimmäisenä soveltamisvuonna yhteensä 109 miljardia euroa (98 prosenttia). Maksumäärärahoja, jotka liittyvät lähinnä jaksottamattomiin hallintomenoihin, siirrettiin noin 750 miljoonaa euroa. Näin ollen maksumäärärahojen toteutusaste vuoden 2007 talousarviossa oli 99 prosenttia, mikä vastaa maksusitoumusmäärärahojen toteuttamisastetta. Tämä on parempi tulos kuin aiempina vuosina.

Maksusitoumusmäärärahoja toteutettiin vuoden 2007 talousarviossa yhteensä 119 miljardia euroa (96 prosenttia). Vuoden lopussa käyttämättä jääneet maksusitoumusmäärärahat johtuivat pääasiassa joidenkin koheesioon ja luonnonvaroihin liittyvien ohjelmien hyväksymisen viivästymisestä. Nämä määrärahat joko siirretään varainhoitovuodelle 2008 tai rahoituskehyksen myöhemmille vuosille. Varojen siirtämisen ja ohjelmasuunnitelmien muuttamisen yhteisvaikutus on noin 3,6 miljardia euroa. Tämän jälkeen maksusitoumusmäärärahojen toteutusaste vuoden 2007 talousarviossa on 99 prosenttia. Tämä on parempi tulos aiempiin vuosiin ja erityisesti edellisen rahoituskehyksen ensimmäiseen soveltamisvuoteen (2000) verrattuna. Tuolloin varojen siirtoja ja ohjelmasuunnitelmien muutoksia jouduttiin tekemään huomattavan paljon.

2.5.3 *Varainhoitovuoden 2007 talousarvion toteutuman ja taloudellisen tuloksen täsmäyttäminen*

Tämän asiakirjan I osan B jaksossa esitetty varainhoitovuoden taloudellinen tulos on laskettu suoriteperusteisen kirjanpidon periaatteiden mukaisesti. Talousarvion toteutuma sen sijaan perustuu muutettuihin maksuperusteisen kirjanpidon sääntöihin varainhoitoasetuksen mukaisesti. Koska taloudellinen tulos ja talousarvion toteutuma perustuvat samoihin toimiin, ne on syytä täsmäyttää. Alla olevassa taulukossa esitetään nämä täsmäytykset ja erityisesti tärkeimmät tulo- ja menopuolen erät.

Täsmäytyserät — Tulot

Varainhoitovuoden talousarviotulot muodostuvat kyseisen vuoden aikana vahvistettujen saamisten perusteella saaduista tuloista sekä tuloista, jotka on saatu aiempina varainhoitovuosina vahvistettujen saamisten perusteella. Tämän vuoksi **varainhoitovuoden aikana vahvistetut saamiset, joita vastaavia tuloja ei ole vielä saatu**, vähennetään täsmäytystä tehtäessä taloudellisesta tuloksesta, koska ne eivät kuulu talousarviotuloihin. Sen sijaan **aiempina vuosina vahvistettujen saamisten perusteella saadut tulot** on sisällytettävä täsmäytyksen yhteydessä varainhoitovuoden taloudelliseen tulokseen.

Siirtosaamisten nettomäärä muodostuu pääasiassa maatalousmaksuihin, omiin varoihin, korkoihin ja osinkoihin liittyvistä siirtosaamisista. Laskelmassa otetaan huomioon ainoastaan nettovaikutus, eli kuluvan vuoden siirtosaamisista vähennetään aiempien vuosien kumotut siirtosaamiset.

Täsmäytyserät — Menot

Siirtovelkojen nettomäärä muodostuu pääasiassa siirtyvistä eristä, jotka liittyvät varainhoitovuosien erottamiseen toisistaan, kun yhteisön varojen saajille on syntynyt tukikelpoisia menoja, joista ei ole vielä ilmoitettu yhteisölle.

Vaikka siirtovelkoja ei pidetä talousarviomenoina, **kuluvan vuoden aikana suoritetut maksut, jotka liittyvät aiempina vuosina kirjanpitoon merkittyihin laskuihin**, kuuluvat kuluvan vuoden talousarviomenoihin.

Ennakkomaksujen nettovaikutus muodostuu seuraavasti: 1) kuluvan vuoden aikana suoritetut ennakkomaksut, jotka kirjataan kyseisen vuoden talousarviomenoiksi, ja 2) kuluvan vuoden tai aiempien vuosien aikana suoritettujen ennakkomaksujen kuittaaminen hyväksyttyjä tukikelpoisia menoja vastaan. Viimeksi mainitut ovat suoriteperusteisia menoja, mutta niitä ei merkitä talousarviokirjanpitoon, koska alkuperäinen ennakkomaksu kirjattiin talousarviomenoksi jo silloin kun maksu suoritettiin.

Varainhoitovuoden määrärahoista suoritettujen maksujen lisäksi kyseisen varainhoitovuoden **määrärahat, jotka siirretään seuraavalle vuodelle**, on myös otettava huomioon laskettaessa talousarvion toteutumaa (asetuksen (EY, Euratom) N:o 1150/2000 15 artiklan mukaisesti). Tämä koskee myös talousarviomaksuja, jotka suoritetaan **edelliseltä varainhoitovuodelta siirretyistä määrärahoista, ja käyttämättömien maksumäärärahojen peruutuksia**.

Varausten muutos liittyy siirtyvien erien tileistä vuoden lopussa tehtäviin arvioihin (koskevat pääasiassa työsuhde-etuuksia), jotka eivät vaikuta talousarviokirjanpitoon. **Muihin täsmäytyseriin** sisältyy muun muassa omaisuuseristä tehtäviä poistoja, omaisuuserien hankintoja, pääomaleasing-maksuja sekä rahoitusosuuksia, joita käsitellään eri tavalla talousarviokirjanpidossa ja suoriteperusteisessa kirjanpidossa.

Myös **erillisvirastojen ja EHTY:n** taloudellinen tulos, joka sisältyy konsolidoituun taloudelliseen tulokseen, on jätettävä huomiotta, koska niiden talousarvioiden toteutus ei ole osa konsolidoitua talousarvion toteutumaa.

TÄSMÄYTYS VARAINHOITOVUODEN TALOUDELLINEN TULOS — TALOUSARVION TOTEUTUMA

milj. euroa

	2007
VARAINHOITOVUODEN TALOUDELLINEN TULOS	**7 462**
Tulot	
Varainhoitovuoden aikana vahvistetut saamiset, joita ei ole vielä saatu	(5 036)
Aiempina vuosina vahvistettujen saamisten perusteella saadut tulot	2 543
Siirtosaamiset (netto)	(1 068)
Menot	
Siirtovelat (netto)	8 814
Edellisen vuoden aikana syntyneet menot, jotka on maksettu kuluvan vuoden aikana	(3 635)
Ennakkomaksujen nettovaikutus	(6 810)
Seuraavalle varainhoitovuodelle siirretyt maksumäärärahat	(3 116)
Edelliseltä varainhoitovuodelta siirretyistä määrärahoista suoritetut maksut ja käyttämättömien maksumäärärahojen peruutukset	1 171
Varausten muutos	1 395
Muut	(33)
Erillisvirastojen ja EHTY:n taloudellinen tulos	(145)
VARAINHOITOVUODEN TALOUDELLINEN TULOS	**1 542**